

วรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า
ประจำปี ๒๕๕๙

สงบง ใน ดงงู

สืบสาน สร้างสรรค์ วรรณกรรมการเมือง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สงบงในดงงู

วรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙

วรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า
ประจำปี ๒๕๕๗

สืบสาน สร้างสรรค์ วรรณกรรมการเมือง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า

ประจำปี ๒๕๕๙

พิมพ์ครั้งแรก	กันยายน ๒๕๕๙
จำนวนพิมพ์	๑๐,๐๐๐ เล่ม
จำนวนหน้า	๒๔๐ หน้า
บรรณาธิการ	นิคม ขาวเรือ
ออกแบบปก/รูปเล่ม	ชมพูนุช ขอดคำ
ภาพปกและภาพประกอบ	ปวีณา ศรีละพันธ์
พิสูจน์อักษร	วัลัยกร เต็มขันธ์, ปวันรัตน์ เกียรติธีรชัย
จัดทำโดย	กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๒ ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๑๕-๖ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๑๗
พิมพ์ที่	สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

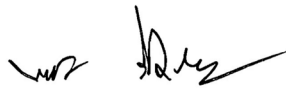
คำนิยม
ของ
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ผมขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับ “รางวัลพานแว่นฟ้า” ในปีนี้ โดยผลงานวรรณกรรมทุกผลงานต่างก็สามารถตอบโจทย์ของการจัดประกวด โดยมีเนื้อหาส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งจะเห็นได้ว่านักวรรณกรรมไทยยังมีความสามารถแม้จะเปลี่ยนโจทย์ไปจากเดิม แต่ก็สามารถนำเสนอเรื่องราวตลอดจนสรรหากลวิธีในการนำเสนอที่น่าสนใจได้ โดยผลงานวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลมีทั้งเรื่องราวที่เป็นแนวลี้ลับ แนวจิตวิญญาณ แนวตลก แนวชีวิต และแนวสมัยใหม่ แต่ทุกผลงานต่างก็มีเนื้อหาที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

สำหรับเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ เรื่อง “สงบงในตงงู” ของ จันทรา รัศมีทอง เป็นการนำเสนอเรื่องราวที่ประชาชนคุ้นชินอยู่แล้วในการดำเนินชีวิต หรือในชุมชน แต่ผู้แต่งก็มีกลวิธีเล่าเรื่องที่น่าสนใจ นำติดตามว่าผลจะออกมาเป็นอย่างไร ตลอดจนมีชั้นเชิงในการซ่อนประเด็น โดยการสร้างสัญลักษณ์เรื่องที่น่ากลัว และลี้ลับ ความโดดเด่นของเรื่องนี้คือสามารถที่จะปลุกจิตสำนึกความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้น ส่วนเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ เรื่อง “โปรดรักษาภักติกาและมารยาท” ของ นพดล พลกุล เป็นการนำเสนอเรื่องที่น่าเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน เนื้อหาอยู่ในกลุ่มเด็กและวัยรุ่น แต่ก็สามารถสื่อสารเรื่องราวได้ทุกระดับ มีความตั้งใจที่จะตอบโจทย์ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยใช้เกมฟุตบอลในการดำเนินเรื่องที่แสดงถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม และการยอมรับในกฎกติกา

บทกวีที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ “พลเมืองคือพละกำลังเมือง” ของ นรพัลลภ ประณูทนรพาล เป็นผลงานที่สมบูรณ์ทั้งความและคำ มีการขึ้นต้นและลงท้ายได้เป็นเอกภาพ สะท้อนภาพ “พลเมือง” คือ “พละกำลัง...ของ...เมือง” ได้อย่างลงตัว ส่วนผลงานบทกวี “ประชาธิปไตยในจอแผ่น” ของ รังสิมันต์ จุลทริก ซึ่งได้รับรางวัลรองชนะเลิศนั้น เป็นเนื้อหาสมัยใหม่ กวีสามารถเขียนถึงประชาธิปไตยในโลกออนไลน์ในเชิงเปรียบเทียบบราวกับว่าเป็นโลกจำลองของโลกประชาธิปไตยในโลกจริง โดยนำเอาวิธีการต่างๆ ของสื่อออนไลน์มาเปรียบเทียบเหมือนเครื่องมือประชาธิปไตยในโลกจริง สะท้อนภาพความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลได้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดประกวดทุกท่าน ทั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ที่ได้อุทิศเวลา ความรู้ความสามารถ พิจารณาผลงานที่ส่งเข้าประกวด และขอขอบคุณนักวรรณกรรม นักเขียนที่ส่งผลงานเข้าประกวดทุกคน ผมพร้อมที่จะให้การสนับสนุนการประกวดวรรณกรรม “รางวัลพานแว่นฟ้า” ต่อไป

(ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย)
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการรางวัล พานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙ ได้จัดประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙ ประเภทเรื่องสั้นและบทกวี เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบบ ประชาธิปไตยขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการเมืองการปกครองใน ระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สร้างการมีส่วนร่วม ของประชาชน ส่งเสริมความเข้าใจใน สิทธิ หน้าที่ ความเสมอภาค และความ รับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง ผ่านศิลปะงาน เขียนวรรณกรรม

การประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้าในครั้งนี้ มีผู้ส่งผลงานเข้า ร่วมประกวด จำนวน ๖๕๗ ผลงาน แบ่งเป็น เรื่องสั้น จำนวน ๒๖๓ ผลงาน และ บทกวี จำนวน ๓๙๔ ผลงาน ทั้งนี้ คณะกรรมการได้ใช้ความละเอียดรอบคอบ ในการพิจารณาตัดสินผลงานที่ส่งเข้าประกวด โดยใช้หลักเกณฑ์การตัดสินอย่าง มีเหตุผล สำหรับเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ได้แก่ เรื่อง “สงบงในดงงู” โดย จันทรา รัตมีทอง และรางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่ เรื่อง “โปรดรักษาตึกาและ มารยาท” โดย นพดล พลกุล ส่วนบทกวีที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ได้แก่ เรื่อง “พลเมืองคือพละกำลังเมือง” โดย นรพัลลภ ประณูทพรพาล และรางวัลรอง ชนะเลิศ ได้แก่ เรื่อง “ประชาธิปไตยในจอแผ่น” โดย รังสิมันต์ จุลหริก

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ขอขอบคุณนักวรรณกรรม
ทุกท่านที่ส่งผลงานเข้าประกวด และขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัล
ขอขอบคุณคณะกรรมการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดประกวดทุกท่าน ที่
ทำให้การประกวดวรรณกรรม “รางวัลพานแว่นฟ้า” ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง
และหวังว่าจะได้รับความร่วมมือในการทำกิจกรรมเช่นนี้อีกในครั้งต่อไป

๙๑- ๑๗๖๑๑๑

(นางสายทิพย์ เซาวลิตถวิล)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประธานคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙

สารบัญ

เรื่องสั้น

รางวัลชนะเลิศ

สงบงในดง

๒๓

โดย จันทรา รัศมีทอง

รางวัลรองชนะเลิศ

โปรดรักษากติกาและมารยาท

๔๗

โดย นพดล พลกุล

รางวัลชมเชย

การเคลื่อนที่ของกระดูกผี

๖๗

โดย อธิวัฒน์ พงษ์สุระ

ด้วยมือนี้

๘๑

โดย จรรย์ ยั่งยืน

แนวรบด้านตะวันตก...ไม่เปลี่ยนแปลง

๘๙

โดย วสุวัต

ในวันที่ห้องแห่งความลับถูกเปิด

๑๐๑

โดย ปองวุฒิ รุจิระชาคร

บ้านทาสีฟ้า

๑๑๕

โดย ดุสิต จักรศิวัติน

ประชาธิปไตยในห้องเก็บศพ

๑๓๓

โดย กรวิก จันทรวงศ์

เมืองไม่มีเงา	๑๔๕
โดย มนูญ ฦ นคร	
ลูกชายขาพิการของช่างไม้	๑๖๓
โดย อุเทน พรหมแดง	
วิญญาณที่สาบสูญ	๑๗๗
โดย สาคร พูลสุข	
สิ่งที่สมควรได้รับ	๑๙๓
โดย ชโย คุณาไทย	

บทกวี

รางวัลชนะเลิศ

พลเมืองคือพลังกำลังเมือง	๒๑๑
โดย นรพัลลภ ประณูทรพาล	

รางวัลรองชนะเลิศ

ประชาธิปไตยในจอแผ่น	๒๑๒
โดย รังสิมันต์ จุลทริก	

รางวัลชมเชย

คนปลูกต้นไม้ในสวนสาธารณะของหมู่บ้านจัดสรร	๒๑๔
โดย ยุคลวรรณ	
ความสุขสี่เทา	๒๑๗
โดย ตะวัน กองม่วง	
ตอบแทนคุณแผ่นดินไทยไม่ยากเลย	๒๑๘
โดย ไพรินทร์ พันธวงศ์	
ตามรอยพ่อสานต่องานแผ่นดิน	๒๒๑
โดย อนุวัฒน์ แก้วลอย	

ในมุมมองของหนู	๒๒๓
โดย กิตติ อัมพรมหา	
พลเมืองของความรัก	๒๒๕
โดย ชนาดาว	
เมล็ดพันธุ์พลเมือง	๒๒๘
โดย ภูวดล ภูภัทรโยธิน	
รุ่งอรุณ	๒๓๐
โดย จามรี ต้นไพฑูรย์ดีลี	
เส้นทางผ่านแห่งกาลเวลา	๒๓๒
โดย นารถ กิตติวรรณกร	
ห้องเรียนประชาธิปไตย	๒๓๔
โดย รัชมี โยธิน	

คำสั่งสำนักนิตบัญญัติแห่งชาติ

ที่ ๑๓๕ /๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะจัดประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙ ประเภททกวี และเรื่องสั้น เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมความเข้าใจในสิทธิ หน้าที่ ความเสมอภาค และความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตย ผ่านศิลปะการประพันธ์ทกวีและเรื่องสั้น รวมถึงเพื่อสนับสนุนยกย่องผลงานวรรณกรรมไทยที่ทรงคุณค่าให้พัฒนาไปพร้อมกับสำนักประชาธิปไตย และเพื่อเป็นการเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชน

ในการนี้ เพื่อให้การจัดประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙ ประกอบด้วย

๑. เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	ประธานกรรมการ
๒. เลขาธิการวุฒิสภา	รองประธานกรรมการ
๓. รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ควบคุมดูแลและรับผิดชอบ การปฏิบัติราชการในสำนักประชาสัมพันธ์)	รองประธานกรรมการ
๔. นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	รองประธานกรรมการ
๕. นายจรัญ หอมเทียนทอง	รองประธานกรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง	รองประธานกรรมการ
๗. นางนิภา ทองถาวร	รองประธานกรรมการ
๘. นายวิหวัศ ชัยภาคภูมิ	กรรมการ
๙. ศาสตราจารย์รินฤทัย สัจจพันธุ์	กรรมการ
๑๐. นางชมัยภร บางคมบาง	กรรมการ
๑๑. นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์	กรรมการ
๑๒. นายปรีชัย ดาวอุดม	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจ่ายเสียง และวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา	กรรมการ
๑๕. นายเอกรัทธิ์ สุขกุลพิพัฒน์	กรรมการ
๑๖. นายนิคม ชาวเรือ	กรรมการ

๑๗. นางสาวสมิตรา จันทร์เงา	กรรมการ
๑๘. นายธีระ แก้วประจันทร์	กรรมการ
๑๙. นายยุทธ โตดีเทพย์	กรรมการ
๒๐. นายอาจันต์ ศิริวรรณ	กรรมการ
๒๑. รองศาสตราจารย์ไชษิตา มณีใส	กรรมการ
๒๒. รองศาสตราจารย์ประเทือง ทินรัตน์	กรรมการ
๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายวรุณ สุนทรโรทก	กรรมการ
๒๔. นางพรธาดา สุว็นวนิช	กรรมการ
๒๕. นางสาวหัตถกาญจน์ อารีศิลป์	กรรมการ
๒๖. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตย และกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการและเลขานุการ
๒๗. นายวิโรจน์ เพ็งสะและ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๘. ว่าที่ร้อยตรีมนูญ ถาดทอง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ดำเนินการจัดประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙
๒. กำหนดคุณสมบัติ เงื่อนไขและข้อปฏิบัติในการส่งวรรณกรรมเข้าประกวด หลักเกณฑ์ การพิจารณาคัดเลือก และการตัดสินการประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙ กำหนด รางวัล สิทธิและพันธกรณีระหว่างผู้เขียน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผลงานที่ส่งเข้าประกวด วรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙
๓. ดำเนินการหรือจัดทำกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙

๔. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย)
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประกาศคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙
เรื่อง การประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙ จะจัดประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙ ประเภทบทกวี และเรื่องสั้น เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๒) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมความเข้าใจใน สิทธิ หน้าที่ ความเสมอภาค และความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตย ผ่านศิลปะงานเขียนวรรณกรรม
- ๓) เพื่อสนับสนุนและยกย่องผลงานวรรณกรรมไทยที่ทรงคุณค่าให้พัฒนาไปพร้อมกับสำนักประชาธิปไตย
- ๔) เพื่อเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ และความสามัคคีของประชาชนในประเทศชาติ

๒. ประเภทผลงานที่จัดประกวด

- ๑) บทกวี
- ๒) เรื่องสั้น

๓. ลักษณะของผลงานที่ส่งเข้าประกวด

- ๑) เป็นวรรณกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
- ๒) บทกวี เป็นวรรณกรรมประเภทบทกวี หากเป็นบทกวีแบบมีฉันทลักษณ์ ขนาดความยาว ๖ - ๑๒ บท ถ้าเป็นบทกวีรูปแบบอื่น (กลอนเปล่าหรือรูปแบบคำประพันธ์ที่สร้างขึ้นใหม่) ขนาดความยาวไม่เกิน ๒ หน้ากระดาษ โดยพิมพ์ลงในกระดาษ เอ ๔ หากพิมพ์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ใช้ตัวอักษรขนาด ๑๖ ตัวพิมพ์ (๑๖ พอยท์) หากเขียนด้วยลายมือให้เขียนตัวบรรจง
- ๓) เรื่องสั้น เป็นวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น ต้นฉบับผลงานต้องเป็นภาษาไทย และพิมพ์ลงในกระดาษ เอ ๔ จำนวนไม่เกิน ๑๕ หน้า โดยประมาณ หากพิมพ์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ใช้ตัวอักษรขนาด ๑๖ ตัวพิมพ์ (๑๖ พอยท์)

๔. คุณสมบัติ ข้อปฏิบัติ และเงื่อนไขการประกวด

๔.๑ คุณสมบัติของผู้ส่งผลงานเข้าประกวด

- ๑) ประชาชนทั่วไป
- ๒) ผู้เขียนยังมีชีวิตอยู่ในขณะที่ส่งผลงาน

๔.๒ ข้อปฏิบัติในการส่งผลงานเข้าประกวด

- ๑) ผู้เขียนหนึ่งคนมีสิทธิ์ส่งผลงานเข้าประกวดได้ประเภทละ ๑ ผลงาน
- ๒) เป็นผลงานที่เขียนขึ้นใหม่ ไม่เคยพิมพ์เผยแพร่ในสื่อทุกประเภทก่อนการตัดสินของคณะกรรมการฯ

๓) ผู้ส่งผลงานเข้าประกวดจะต้องสร้างสรรค์ผลงานที่ส่งเข้าประกวดด้วยตนเองเพียงผู้เดียว ไม่ลอกเลียนหรือดัดแปลงจากผลงานของผู้อื่น หากมีการลอกเลียนหรือดัดแปลงหรือละเมิดลิขสิทธิ์ ผู้เขียนจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ในกรณีที่พบว่าเป็นการลอกเลียนหรือดัดแปลงหรือละเมิดลิขสิทธิ์ หรือเป็นผลงานที่มีผู้สร้างสรรค์มากกว่าหนึ่งคน ไม่ว่าจะเป็นการตรวจพระหว่างหรือหลังจากการประกวด การส่งผลงานเข้าประกวดและการได้รับรางวัลถือเป็นโมฆะ โดยคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙ หรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะพิจารณาเพิกถอนสิทธิในรางวัลของผู้เขียนทุกประการ และอาจไม่รับพิจารณาผลงานที่ส่งเข้าประกวดในครั้งต่อไป ตามแต่ระยะเวลาที่จะกำหนดและประกาศให้ทราบ

๔.๓ เงื่อนไขการส่งผลงานเข้าประกวด

๑) ผลงานที่ส่งเข้าประกวด จะต้องไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และบุคคลอื่นใดทั้งสิ้น

๒) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙ ไม่มีสิทธิในการส่งผลงานเข้าประกวด

๓) คณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙ ขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่ส่งคืนต้นฉบับผลงานที่ส่งเข้าประกวด

๔) คณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙ ขอสงวนสิทธิ์ในการไม่ให้รางวัลใดรางวัลหนึ่ง หากไม่มีผลงานใดเหมาะสมถึงเกณฑ์ที่กำหนด

๕) การพิจารณาและการตัดสินของคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙ ถือเป็นที่สุด ไม่สามารถนำไปฟ้องร้องและดำเนินคดีใดๆ ได้

๖) ในกรณีที่ผู้ส่งผลงานเข้าประกวดทำผิดหลักเกณฑ์ จะด้วยวิธีการใดก็ตาม คณะกรรมการฯ ขอสงวนสิทธิ์ในการเรียกคืนรางวัลพร้อมเงินรางวัล

๕. หลักเกณฑ์ ขั้นตอน การพิจารณาคัดเลือกและการตัดสิน

๕.๑ หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกและการตัดสิน

- มีเนื้อหาส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย
- มีชื่อเรื่องของผลงาน
- มีความคิดสร้างสรรค์
- มีกลวิธีนำเสนอที่น่าสนใจ
- มีอรรถรส ชวนอ่าน และมีคุณค่าในเชิงวรรณศิลป์
- มีสำนวนภาษาถูกต้องเหมาะสม
- มีองค์รวมของความเป็นวรรณกรรม

๕.๒ ขั้นตอนการพิจารณาคัดเลือกและการตัดสิน

การพิจารณาคัดเลือกและการตัดสินแบ่งออกเป็น ๓ รอบ

๑) รอบกลั่นกรอง (Longlist)

- โดยคณะกรรมการกลั่นกรอง

๒) รอบคัดเลือก (Shortlist)

- โดยคณะกรรมการคัดเลือก

๓) ตัดสินรอบสุดท้าย

- โดยคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙

ในกรณีที่ไม่มีปัญหาใดๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙

๖. รางวัลพานแว่นฟ้า

๖.๑ ประเภทบทกวี

๑) รางวัลชนะเลิศ ๑ รางวัล

ได้รับโลรางวัลพานแว่นฟ้า และเกียรติบัตร ของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเงินรางวัล ๖๐,๐๐๐ บาท

๒) รางวัลรองชนะเลิศ ๑ รางวัล

ได้รับโลรางวัลพานแว่นฟ้า และเกียรติบัตร ของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเงินรางวัล ๔๐,๐๐๐ บาท

๓) รางวัลชมเชย ๑๐ รางวัล

ได้รับเกียรติบัตร ของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเงินรางวัล รางวัลละ ๒๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ ประเภทเรื่องสั้น

๑) รางวัลชนะเลิศ ๑ รางวัล

ได้รับโลรางวัลพานแว่นฟ้า และเกียรติบัตร ของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเงินรางวัล ๖๐,๐๐๐ บาท

๒) รางวัลรองชนะเลิศ ๑ รางวัล

ได้รับโลรางวัลพานแว่นฟ้า และเกียรติบัตร ของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเงินรางวัล ๔๐,๐๐๐ บาท

๓) รางวัลชมเชย ๑๐ รางวัล

ได้รับเกียรติบัตร ของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเงินรางวัล รางวัลละ ๒๐,๐๐๐ บาท

๗. สิทธิและพันธกรณีระหว่างผู้เขียน รัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผลงานที่ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้า

ผลงานวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้า ทั้งประเภทบทกวี และประเภทเรื่องสั้น ถือเป็นลิขสิทธิ์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยที่สำนักงานฯ ไม่นำไปใช้ประโยชน์ทางธุรกิจหรือการค้าใดๆ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิ์ดังนี้

๑) มีสิทธิ์ที่จะจัดพิมพ์เป็นหนังสือเล่ม หรือเผยแพร่ผ่านสื่อกระดาษใดๆ และมีสิทธิ์ที่จะจัดทำเป็นอีบุ๊ก (eBook : electronic book) หรือเผยแพร่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ใดๆ

๒) มีสิทธิ์ที่จะจัดให้มีการแปล หรืออนุญาตให้มีการแปล เรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือทั้งหมดเป็นภาษาอื่น และเผยแพร่สู่สาธารณะ โดยให้ถือว่ารัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ฉบับแปลที่รัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดให้มีการทำขึ้นในครั้งนั้นๆ

๓) มีสิทธิ์ที่จะตัดแปลงส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมด เป็นภาพยนตร์สั้น บทเพลง สารคดี บทละครละครวิทยุ หรือสื่อศิลปะใดๆ

๔) ผู้ได้รับรางวัลยังมีกรรมสิทธิ์ในผลงานของตนเอง สามารถนำไปเผยแพร่ในรูปแบบใดๆ ก็ได้

๘. วิธีการส่งผลงานเข้าประกวด

๑) เขียนชื่อและนามสกุลจริง และ/หรือนามปากกา ที่อยู่พร้อมรหัสไปรษณีย์ หมายเลขโทรศัพท์ของผู้เขียน แนบท้ายผลงานที่ส่งเข้าประกวด

๒) ส่งผลงานเข้าประกวดทางไปรษณีย์ หรือส่งด้วยตนเองได้ที่ กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตย และกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองโน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ วงเล็บมุมซองว่า “ประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า”

๙. ระยะเวลาดำเนินการ

เปิดรับผลงานเข้าประกวด ตั้งแต่บัดนี้ ถึงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ (ในกรณีที่ส่งทางไปรษณีย์ จะถือว่าประทับตราส่งไปรษณีย์เป็นสำคัญ)

- ประกาศรายชื่อผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist)	กรกฎาคม ๒๕๕๙
- ประกาศผลการตัดสิน	กรกฎาคม ๒๕๕๙
- มอบรางวัล	สิงหาคม ๒๕๕๙

ทั้งนี้ ผู้สนใจส่งผลงานเข้าประกวดสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองโน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๑๕ - ๖ หรือ ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๒ และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับรางวัลได้ที่ www.parliament.go.th/phan

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

Signature

(นางสายทิพย์ เขาวลิตถวิล)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประธานคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙

ประกาศคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙
เรื่อง ผลการตัดสินเรื่องสั้นและบทกวี
การประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙

.....

ตามที่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙ ได้ดำเนินการจัดประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙ ประเภทเรื่องสั้นและบทกวี เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ขึ้น โดยมีผู้ส่งผลงานเรื่องสั้นและบทกวีเข้าร่วมประกวดทั้งสิ้นจำนวน ๒๕๗ ผลงาน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้ตัดสินผลงานเรื่องสั้นและบทกวีเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว มีผลงานผ่านการตัดสินให้ได้รับรางวัล ดังนี้

ประเภทเรื่องสั้น

รางวัลชนะเลิศ

ได้รับโลรางวัลพานแว่นฟ้า และเกียรติบัตร ของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท ได้แก่
ผลงานเรื่อง “สงบงในคงง”
โดย จันทรา รัชมีทอง

รางวัลรองชนะเลิศ

ได้รับโลรางวัลพานแว่นฟ้า และเกียรติบัตร ของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเงินรางวัล ๔๐,๐๐๐ บาท ได้แก่
ผลงานเรื่อง “โปรดรักชาติกาและมารยาท”
โดย นพตล พลกุล

รางวัลชมเชย ๑๐ รางวัล

ได้รับเกียรติบัตร ของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเงินรางวัล รางวัลละ ๒๐,๐๐๐ บาท ได้แก่

๑. ผลงานเรื่อง “การเคลื่อนที่ของกระดูกผี”
โดย อธิวัฒน์ พงษ์สุระ
๒. ผลงานเรื่อง “ด้วยมือนี้”
โดย จริญญา ยั่งยืน
๓. ผลงานเรื่อง “แนวรบด้านตะวันตก...ไม่เปลี่ยนแปลง”
โดย สุวิทย์ เสือกิ้น
๔. ผลงานเรื่อง “ในวันที่ห้องแห่งความลับถูกเปิด”
โดย ปองวุฒิ รุจิระชาคร
๕. ผลงานเรื่อง “บ้านทาสีฟ้า”
โดย ดุสิต จักรติวาทีตย์

๖. ผลงานเรื่อง “ประชาธิปไตยในห้องเก็บศพ”
โดย กรวิก จันทรวงศ์
๗. ผลงานเรื่อง “เมืองไม่มีเงา”
โดย มนูญ ณ นคร
๘. ผลงานเรื่อง “ลูกชายขาพิการของช่างไม้”
โดย อุเทน พรหมแดง
๙. ผลงานเรื่อง “วิญญาณที่สาบสูญ”
โดย สาคร พูลสุข
๑๐. ผลงานเรื่อง “สิ่งที่สมควรได้รับ”
โดย ชโย คุณาไทย

ประเภทบทกวี

รางวัลชนะเลิศ

ได้รับโลรางวัลพานแว่นฟ้า และเกียรติบัตร ของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และเงินรางวัล ๖๐,๐๐๐ บาท ได้แก่
ผลงานเรื่อง “พลเมืองคือพละกำลังเมือง”
โดย นรพัลลภ ประณูทรพาล

รางวัลรองชนะเลิศ

ได้รับโลรางวัลพานแว่นฟ้า และเกียรติบัตร ของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และเงินรางวัล ๔๐,๐๐๐ บาท ได้แก่
ผลงานเรื่อง “ประชาธิปไตยในจอแผ่น”
โดย รังสิมันต์ จุลทริก

รางวัลชมเชย ๑๐ รางวัล

- ได้รับเกียรติบัตร ของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และเงินรางวัล รางวัลละ ๒๐,๐๐๐ บาท ได้แก่
๑. ผลงานเรื่อง “คนปลุกต้นไม้ในสวนสาธารณะของหมู่บ้านจัดสรร”
โดย ยุคลสุวรรณ
  ๒. ผลงานเรื่อง “ความสุขสี่เทา”
โดย ตะวัน กองม่วง
  ๓. ผลงานเรื่อง “ตอบแทนคุณแผ่นดินไทยไม่ยากเลย”
โดย ไพรินทร์ พันธวงศ์
  ๔. ผลงานเรื่อง “ตามรอยพ่อสานต่องานแผ่นดิน”
โดย อนุวัฒน์ แก้วลอย
  ๕. ผลงานเรื่อง “ในมุมมองของหนู”
โดย กิตติ อัมพรมหา
  ๖. ผลงานเรื่อง “พลเมืองของความรัก”
โดย พจนาด พจนาทิศักดิ์
  ๗. ผลงานเรื่อง “เมล็ดพันธุ์พลเมือง”
โดย ภูวดล ภูภัทรโยธิน

๘. ผลงานเรื่อง “รุ่งอรุณ”

โดย จามรี ต้นโพธิ์ตรีดี

๙. ผลงานเรื่อง “เส้นทางผ่านแห่งกาลเวลา”

โดย นารณ กิตติวรรณกร

๑๐. ผลงานเรื่อง “ห้องเรียนประชาธิปไตย”

โดย รัชมี โยธิน

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ จะจัดพิธีมอบรางวัลในวันพฤหัสบดีที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙ ณ ห้องโถง
อาคารรัฐสภา ๑

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ศิริพร งามงาม

(นางสายทิพย์ เขวลิตถวิล)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประธานคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๙

สืบสาน สร้างสรรค์ วรรณกรรมการเมือง

เรื่องสั้น

สงบงในดงงู

จันทร์ภา รัศมีทอง

กล้วยไม้ชู้ชอดอกสีส้มกับสีม่วงอยู่ข้างซุ้มพวงเสาด ที่ทอดเลื้อยรับแดด ไปตามราวไม้ ไกลๆ กระจ่างชวนชม โป๊ยเซียน กุหลาบ สับปะรดสีนับสิบ กระจ่าง ค่อนไปทางด้านหลัง เข็มสองต้นออกดอกสีแดงแข่งกับสีเหลืองสดใส ไกลต้นรำเพยสีขาว เหลือง ส้ม ใครๆ ก็ชมว่าดอกไม้สวยมาก แต่สำหรับผมเวลานี้ ต้นไม้ที่เห็นดูรกเรื้อจนน่ากลัว

ท่ามกลางคำประกาศเตือนเกี่ยวกับภัยแล้ง น้ำานวลก็ยังตั้งหน้าตั้งตาปลูกพืชพันธุ์ต่างๆ จนเต็มพื้นดินว่างๆ ข้างบ้าน แต่เข้านี้ น้ำานวลปวดแขนซ้าย ในวันที่ผมหยุดงานพอดี ผมจึงรับอาสารดน้ำต้นไม้ เพราะฝนที่ตกลงมาเมื่อสามวันก่อนระเหยหายไปในาอากาศอันร้อนระอุ

ที่จริงผมไม่ค่อยชอบกิจกรรมเลอะเทอะสักเท่าไร ยิ่งใกล้พุ่มเข็มรกทึบ ก็ยิ่งหวาดหวั่น ได้แต่จตุๆ จ้องๆ อยู่ใกล้แผ่นไม้ที่ปูทับแองดินแฉะๆ เพื่อป้องกันการลื่นล้ม ผมเคยคิดจะซื้อดินถมมาเกลี่ยทับให้ราบเรียบ แต่น้ำานวลบอกว่าอยากลงต้นมะนาวตรงนั้น เลยต้องปล่อยวางไว้ก่อนเพื่อให้ชุดหลุมงายขึ้น

ผมฉีดสายน้ำพาลงหยุดมองเป็นระยะ เพราะยังสยดสยองต่อเหตุการณ์ เลวร้ายที่อุบัติขึ้นในช่วงสามวันที่ผ่านมา ยิ่งวันนี้เป็นวันลงมติเรื่องสำคัญของ หมู่บ้าน ผลพวงที่เกิดขึ้นก่อนหน้านั้น ร่วงกราวลงมาในหัวผมอีกจนได้

บ้านสี่ขาวล่อกล่อนของผมอยู่ในหมู่บ้านจัดสรร เนื้อที่แปดสิบตารางวา ที่พอกับแม่ผ่องหมดได้แค่สองปีก็ต้องจากไปด้วยอุบัติเหตุ พร้อมกับน้องชาย ผม เหลือเพียงยายกับน้านวน ซึ่งเป็นแม่และน้องสาวของแม่ผม ที่อยู่ด้วยกันมา ตั้งแต่ผมเกิด น้านวนเป็นนักบัญชีสาวโสด เลยไม่ได้แยกครอบครัวออกไป ส่วนลุงนพที่ชายของแม่ แต่งงานกับป้าสะใภ้ชาวพิษณุโลก แล้วก็ย้ายไปปักหลักเป็น เกษตรกร อยู่ที่อำเภอบางระกำ

ตอนพอกับแม่และน้องตาย ผมเรียนมหาวิทยาลัยปีสุดท้าย ขณะทำงานทำยากมาก ด้วยสติปัญญาระดับปลายแถว ผมจึงไม่อาจสอบเข้าคณะที่คน เก่งๆ แย่งกันเรียนได้ คะแนนผมตกต่ำหมดทุกวิชา

พอจบออกมาได้เดือนเดียว ผมก็ได้งานเป็นพนักงานในร้านกาแฟ ที่มีสาขาอยู่ตามห้างสรรพสินค้าใหญ่ๆ ตอนแรกผมคิดว่าจะทำเพื่อรองานที่ยื่น ใบสมัครไว้ ต่อมาผมก็รู้ว่างานตามบริษัทห้างร้านหายากเต็มที ยิ่งในหน่วยงาน ราชการด้วยแล้วยิ่งไม่ต้องไฝ่ฝัน บริษัทที่เรียกตัวก็มีแต่งานขายประกัน ผม รู้ตัวดีว่าพูดไม่เก่งพอที่จะไปโน้มน้าวใจใคร ให้อยอมควักเงินที่หามาอย่างยาก ลำบาก เพียงเพื่อตัดความรำคาญ ผมจึงปฏิเสธที่จะไปสัมภาษณ์

หนึ่งปีกับงานในร้านกาแฟ ผมถูกนัดสัมภาษณ์สองแห่ง แล้วก็ไม่มีที่ไหน ตอบรับ ผมจึงยึดอาชีพซิงกาแฟเรื่อยมา เพราะมีน้านวนคอยบ่นเข้าบ้านเย็นให้ ประหยัด ผมจึงดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยเงินเดือนหมื่นต้นๆ แต่อย่าหวังว่าปริญญา ดรีทที่ได้รับ จะมีราคาถึงหนึ่งหมื่นห้าพันบาท วาสนาผมต่ำด้อยไม่มีใครคอยฝาก งานดีๆ ให้หรอกครับ

บ้านไม่ต้องเช่า จ่ายแค่ค่าอาหารกับค่าของใช้ส่วนตัว ผมจึงมีเงินเก็บเดือนละหนึ่งพันห้าร้อยบาท ได้แต่หวังว่าจะหาโอกาสเรียนซ่อมโทรศัพท์มือถือแล้วจะเปิดแผงเล็กๆ หน้าตลาด เพราะผมคงไม่สามารถชงกาแฟไปจนแก่ ใ่ว่าผมจะรังเกียจอาชีพตัวเองหรือจนระดับ แต่ผมเกรงว่าลูกค้าจะนึกขยะแขยง ชายหน้ายับเยินที่เดินเสิร์ฟกาแฟไปทั่ว ข้อสำคัญ บริษัทคงไม่จ้างผมไปจนถึงเวลานั้น

ร้านที่ผมทำงานอยู่ใกล้ๆ ร้านขายโดนัท ผมเห็นพนักงานสาวผมยาวส่งยิ้มให้บ่อยๆ นึกอยากทักทายเธอตอนอยู่นอกเวลางานบ้าง แต่คำสอนของน้านวนลก็ยื่นมือมาอุดปากไว้ทุกที

“ช่วงนี้ต้องเก็บเงินไว้ก่อน อย่าเพิ่งริอ่านมิแพน แล้วก็ห้ามไปยุ่งเกี่ยวกับพวกนั้นนอกระบบเด็ดขาด”

น้านวนลหิบบกความยากจน ตั้งแต่สมัยที่ตาภิบบายเคยเช่าบ้านอยู่มาแล้วให้ฟังซ้ำซาก แต่ผมก็ต้องทนฟัง จะยกมืออุดหูหรือเดินหนีไปได้อย่างไร ถ้ามีพ่อกับแม่คอยอ้าแขนปกป้อง ผมคงอาละวาดเพื่อสนองด้านมืดของตัวเองบ้าง แต่ตอนนั้นซึ้นลุกขึ้นมาไวยวาย ทั้งยายทั้งน้าก็จะป็นน้ำหูน้ำตา พร่ำพรรณนาถึงบาปบุญคุณโทษ สุดท้ายก็จะเสือกใส่ให้ผมลงนรก จากผลกรรมที่ไม่ยอมเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่

ผมเคยคิดจะออกไปอยู่ข้างนอก แต่พอรู้ว่าค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำ ค่าไฟ ใช้ประหยัดที่สุดก็ราวๆ ห้าพันบาท ผมเลยเปลี่ยนใจ ทุกวันนี้มีเงินเก็บแค่เดือนละพันห้า อยกซื้อมอเตอร์ไซค์ขี่ไปทำงาน ยังไม่มีเงินพอผ่อนดาวน์เลย

ทั้งๆ ที่ผมเชื่อฟังยายกับน้าเกือบทุกเรื่อง เคารพกรรมก็ยังคงตามไล่จับผมจนจมเขี้ยว เนื่องจากเมื่อต้นปีที่แล้ว บริษัทที่น้านวนลทำงานยุบเลิกกิจการเพราะขาดทุนสะสมมาหลายปี พนักงานนับพันชีวิตถูกลอยแพ น้านวนลได้เงินชดเชยมาแค่แสนเศษๆ เจ้าของบริษัทประกาศว่า ถ้าอยากได้ครบตามที่กฎหมายกำหนด ก็ให้ไปฟ้องศาลเอาเอง น้านวนลเป็นแค่พนักงานระดับล่าง จึงได้แต่เซ็นชื่อเรียกร้องตามเพื่อนๆ แล้วเรื่องก็เงียบหายไป

ช่วงแรกๆ นำนวลพยายามหางานบัญชีที่อื่นทำ แต่นักบัญชีรุ่นเก่าอย่าง นำนวล ตามโปรแกรมสมัยใหม่ไม่ค่อยทัน เปลี่ยนงานได้สามบริษัทก็ต้องโบกมือลา เพื่อมาดูแลยาย ซึ่งมีอาการมือเท้าชาจากโรคเบาหวานเรื้อรัง ตัวน้ำหนักเองก็อายุตั้งห้าสิบปีแล้ว ทั้งยังมีโรคไขมันกับความดันโลหิตสูงเป็นของตัวเองอีกด้วย

ตั้งแต่เข้าถึงค่า นำนวลใช้เวลาทั้งหมดไปกับการทำงานบ้านและดูแลยาย ตอนกลางคืนยายเข้าห้องน้ำบ่อยมาก นำนวลต้องลุกขึ้นมาพยุงและทำความสะอาดให้ทุกครั้ง แต่ผมไม่เคยได้ยินเสียงบ่นสักคำ เลยนึกสงสาร จนไม่อยากต่อต้านเรื่องที่นำนวลจู้จี้จุกจิกกับผม

แม้นำนวลจะมีเงินเก็บ และได้เงินชดเชยหลังออกจากงานมาบ้าง แต่เมื่อต้องกินต้องใช้ไปทุกวัน เงินทองก็ร่อยหรอลง ส่วนที่เคยลงทุนซื้อพันธบัตรไว้ ก็ต้องนำออกมาใช้จ่ายหลังครบกำหนดไถ่ถอน นำนวลเกรงว่าเงินที่มีอยู่จะหมดลง เพราะต้องดูแลยายอย่างใกล้ชิด จึงไม่มีโอกาสออกไปหารายได้เพิ่มเติม

วันหนึ่งผมเห็นนำนวลโทรศัพท์ไปขอเงินลุงนพ แต่เขาบอกว่าตอนนี้มาแล้ว ขายเป็นข้าวไม่ได้ราคา ซ้ำเปลี้ยก็ลงดอกดาวเรืองจนขาดทุนปีนี้ ครอบครัวกำลังลำบากมาก ลุงนพสัญญาว่าถ้าลืมหัดอ้าปากได้ เขาจะส่งเงินมาให้ อย่างแน่นอน ระหว่างนี้ขอให้นำนวลช่วยดูแลยายไปก่อน

นำนวลดูข่าวทุกวันจึงเข้าใจปัญหาของลุงนพดี แต่นำนวลก็ไม่อาจแบกรับภาระอยู่คนเดียวได้ เลยขอให้ผมช่วยออกค่าน้ำ ค่าไฟ เดือนละประมาณหนึ่งพันห้าร้อยบาท และค่าใช้จ่ายส่วนกลางของหมู่บ้านอีกเดือนละสี่ร้อยบาท เพื่อเป็นค่ายาม ค่าลอกท่อ ค่าไฟ และค่าพวงหรีดหากสมาชิกถึงแก่กรรม

จากที่เคยมีเงินเก็บเดือนละหนึ่งพันห้าร้อยบาท ต่อไปนี้ผมก็จะไม่มีแล้ว ซ้ำยังต้องขูดรีดตัวเองเพิ่มอีกสี่ร้อยบาท โชคดีที่ถูกสอนให้หลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดมาตลอด ผมจึงไม่มีรายจ่ายค่าเหล้า ค่าบุหรี เวลาเพื่อนชวนกินเหล้า ผมก็อ้างว่าหมอบห้าม เนื่องจากกระเพาะลำไส้ผิดปกติ นานๆ เข้าเพื่อนฝูงก็เลิกคยั่นคยอไปเอง

พอไม่มีเงินเก็บ ความหวังที่จะมีทุนไปเปิดแผงเล็กๆ หรือซื้อมอเตอร์ไซค์
ซีไปทำงานจึงดับวูบ ผมเริ่มทิ้งใบสมัครไปตามเว็บไซต์หางานอีกครั้ง เพื่ออาจจะมี
โอกาสได้เปลี่ยนงาน ซึ่งมีรายได้สูงกว่าเดือนละหมื่นต้นๆ บ้าง

นึกขอบคุณพ่อกับแม่ ที่ทิ้งบ้านไว้ให้ซุกหัวนอน

หมู่บ้านเล็กๆ ของผม มีทั้งหมดหนึ่งร้อยห้าสิบหลังคาเรือน ยี่สิบสี่ปี
ผ่านไป สารพัดห้างล้อมหน้าล้อมหลัง คอยดักกอบโกยเงินจากกระเป๋าเรา แต่
หมู่บ้านกลับเก่าโทรมลงทุกวัน ยังมีที่ดินรกร้างสี่ไร่ อันเต็มไปด้วยสารพัดสัตว์
เลื้อยคลาน ตั้งประจານอยู่กลางหมู่บ้าน ยิ่งดูเหมือนป่าดงดิบเข้าไปทุกที

เดิมเจ้าของโครงการโฆษณาไว้ว่าจะทำสวนหย่อม เงินที่ซื้อบ้านทุกหลัง
บวกรวมอยู่ในที่ดินผืนนี้ด้วย แต่พอขายบ้านหมด ทางบริษัทประสบปัญหาหนัก
ถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายวุ่นวายไปหมด บริษัทจึงไม่สามารถสร้างสวนหย่อม
ตามที่ตกลงไว้ ส่วนคนที่ย้ายเข้ามาใหม่ก็ยังไม่ค่อยรู้จักกัน จึงไม่เกิดการรวมตัว
เพื่อเรียกร้องสิทธิ์

ประธานหมู่บ้านคนแล้วคนเล่า เข้ามารับตำแหน่งด้วยความจำใจ
พวกเขาจึงทำหน้าที่แค่จ่ายค่าน้ำ ค่าไฟ ด้วยเงินส่วนกลางที่เก็บจาก
ทุกบ้าน สิบปีแรกเราจ่ายเดือนละสามร้อยบาท ต่อมาเพิ่มเป็นสี่ร้อยบาท

แต่ที่ดินซึ่งเป็นสมบัติส่วนกลางของหมู่บ้าน ไม่สามารถสร้างสาธารณ
ประโยชน์ใดๆ ได้ เคยมีคนคิดจะยกให้ส่วนราชการ เพื่อให้เข้ามาจัดสร้าง
สวนหย่อม โดยมีข้อแม้ว่าต้องเปิดเป็นสวนสาธารณะ ให้คนจากภายนอกหมู่บ้าน
เข้ามาใช้ประโยชน์ได้ด้วย แต่มีคนคัดค้านเยอะ เพราะจะทำให้สูญเสียความเป็น
ส่วนตัว

เมื่อทำให้ทุกคนลงชื่อยินยอมไม่สำเร็จ ที่ดินตรงนั้นจึงรกร้างมาจนถึง
วันนี้ ผมต้องคอยเหลียวหน้าเหลียวหลังทุกครั้งตอนไปวิ่งออกกำลังกาย เพราะ
กลัวงู กลัวตัวเงินตัวทอง ขยับเขยื้อนออกมาเป็นเพื่อนร่วมทาง

ตอนน้ำท่วมใหญ่ หมู่บ้านผมจมน้ำเน่าเหม็นอยู่เป็นเดือนๆ ต้นหมาก
รากไม้ตายเกลื่อน เพื่อนบ้านจึงช่วยกันรื้อถอนซากต้นไม้ไปทิ้ง พวกเด็กวัยรุ่น
จึงได้ที่ดินโล่งๆ ไร่ตะเฒ่าบอล ตีลูกชนไก่กันอย่างสนุกสนาน

ผ่านไปปีเดียว วิชาชีพเซียวคริมก็เข้ายึดครอง นานๆ ที่ถ้าหมู่บ้านมีเงิน
เหลือ คณะกรรมการก็จะจัดหาคนมาตัดหญ้า ที่รูกล้าพื้นถนนสายหลัก แต่พอ
ปล่อยไว้สักพัก วิชาชีพซื้อที่ดินก็สืบคลานเข้ามาอีก

ทุกๆ สองปี ทางหมู่บ้านต้องเลือกตั้งประธานคนใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็น
คนหน้าเดิม เพราะไม่มีกิจกรรมที่สร้างผลประโยชน์ นอกจากช่วงหาเสียงก็จะมี
นักการเมืองแวะเวียนมาเยี่ยมเยียนบ้าง

สองเดือนที่แล้ว เราได้ประธานคนใหม่คือลุงเชิดศักดิ์ เป็นอดีต
ข้าราชการเกษียณ ด้านขายของบ้านเขาอยู่ติดกับบ้านผม แต่เราไม่ค่อยได้พูดจา
กันนัก ถ้าเจอหน้ากันจริงๆ ผมถึงจะทักทายตามมารยาทอย่างรีบร้อน

ยายกับน้านวนไม่ค่อยชอบลุงเชิดศักดิ์ มาแต่ไหนแต่ไรแล้ว เพราะบ้าน
เขาเลี้ยงงูไว้ในตู้กระจก น้านวนบอกว่าถ้าใครใคร เขาอาจจะเอางูไปปล่อยไว้ใน
บ้านคนผู้นั้นก็ได้

“ห้ามไปยุ่งกับเขาเด็ดขาด ถ้าโดนงูกัดจะไปเอาผิดกับใคร” น้านวน
สั่งผมอย่างคนที่กลัวไปหมดทุกเรื่อง

“เขาเลี้ยงแต่งูสวยงามพวกคอร์นสเน็คกับงูบอลไพธอน พวกมันไม่เป็น
อันตรายหรอกครับ” ผมชี้แจง

เพื่อนๆ ผมเคยพูดถึงงูพวกนี้อยู่บ้าง ได้ยินว่าลวดลายสวยงาม หลาก
หลายสีสัน ไม่มีพิษ ไม่ฉกกัด ผมเคยเปิดดูในเว็บไซต์ ต้องยอมรับว่าลายมันสวย
แปลกตาดี แต่ผมก็ไม่ชอบสัตว์เลี้ยงไร้เขาเช่นกัน

“คนที่คุ้นเคยกับงู พอใครใครก็อาจจะเลือกใช้บริการพวกงูมีพิษก็ได้”
น้านวนเบะปาก คงนึกขยะแขยงกับจินตนาการของตัวเอง

ถ้าผมคิดจะขัดคำสั่งน่าวลก็คงยาก เพราะไม่มีโอกาสได้พูดคุย หรือพบเจอลุงเชิดศักดิ์บ่อยนัก หลังจากน้ำท่วมใหญ่ ผมเห็นเขาออกมาพร้อมกับคนในหมู่บ้าน ช่วยกันทำความสะอาด พร้อมกับลูกสาวสองคน ซึ่งมีวัยไล่เลี่ยกับผม หลังจากนั้นผมก็ไม่ได้ประจันหน้ากับสองสาวอีกเลย เคยเห็นแวบๆ ตอนพวกเขาขับรถออกจากบ้าน

วันหนึ่งผมคุยกับบุรพา เพื่อนสนิทที่อยู่บ้านติดกับลุงเชิดศักดิ์ด้านขวามือ หลังจากการประชุมกลุ่มเสร็จสิ้น โดยได้ข้อสรุปว่าวันปีใหม่นี้เราจะจัดงานกันที่บ้านบุรพา ซึ่งมีอุปกรณ์และวัตถุดิบสำหรับทำอาหารครบถ้วน

“ลูกสาวลุงเชิดศักดิ์สวยมั๊ยะ” ผมถามตามประสาคนหนุ่ม “มีังเคยเห็นจิงๆ บ้างหรือเปล่า”

“ไม่เคย แต่ต่อให้สวยเหมือนดาราก็ไม่สน” บุรพาตั้งตัวเป็นหัวหน้ากลุ่ม ตั้งแต่ผมยังเป็นเด็กวัยรุ่น ถึงตอนนี้เขายังดูน่าเลื่อมใสขึ้นอีก เขาเป็นทั้งคนเก่งและคนกล้า ไม่ว่ามีเรื่องอะไรเขาจะออกหน้าก่อนเพื่อนเสมอ

“ทำไมวะ” อืดซึ่งอยู่ค่อนข้างห่างออกไปทางหน้าหมู่บ้านถามขึ้น

“ตั้งแต่ลุงเชิดศักดิ์จ๋าวยจากการขายที่ดินมรดกที่สุพรรณฯ เขามองทุกอย่างกับเป็นไอ้กระจอกข้างถนน” บุรพายังไหลอย่างไม่แยแส

พวกเราเห็นว่า ถ้าใครสักคนจะตะกายพ้นขอบข่ายของไอ้กระจอก ก็เห็นจะเป็นบุรพานี้แหละ ถึงพ่อแม่ของเขาจะมีเพียงแผงขายอาหารตามสั่งในตลาด แต่บุรพาเรียนเก่งมาก ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ตอนอยู่มัธยมห้าเคยได้ทุนในโครงการนักเรียนแลกเปลี่ยน ให้ไปเรียนที่ประเทศเบลเยียมหนึ่งปี พอเรียนจบมหาวิทยาลัยชื่อดัง บุรพาได้ทำงานกับฝ่ายต่างประเทศในบริษัทส่งออกใหญ่แห่งหนึ่ง ซึ่งนับว่าดีที่สุดในหมู่พวกเราแล้ว

ถ้าคนที่โดดเด่น มีความเป็นผู้นำอย่างบุรพา ยังไม่อยู่ในสายตาของลุงเชิดศักดิ์ พนักงานชงกาแฟอย่างผม ก็ไม่ต้องสะอะอะคิดจะไปเสวนาด้วย ถึงบ้านเราจะมีรั้วติดกันก็เถอะ

เย็นวันหนึ่ง ผมเลิกงานเร็วเพราะได้เวรเปิดร้านช่วงเช้า ผมจึงเดินเรื่อยเฉื่อยเข้าหมู่บ้าน เพราะเสียดายค่ามอเตอร์ไซค์รับจ้าง ผ่านผืนดินสีรุ้งที่รุ่งรังไป ด้วยเถาไม้ไต่เลื้อย เห็นบรูพากับอ๊อดและเพื่อนๆ ยืนคุยกันเสียงลั่น

“ไอ้ต้นมาพอดี” บรูพากวักมือเรียก “มึงคิดว่าพื้นที่ตรงนี้น่าจะทำอะไรดีวะ ระหว่างสนามกีฬาให้คนรุ่นเราได้ออกกำลังกาย กับสวนหย่อมให้คนแก่มาเดินบิตแซนยกขารำมวยจีน”

“สนามกีฬาอยู่แล้ว” ผมว่า “ทำสวนหย่อมไม่ซ้ำก็รอกอีก”

“กูก็ว่าอย่างนั้นแหละ” บรูพาเท้าสะเอวมองไปรอบๆ “ถ้ามีการโหวต มึงจะอยู่ข้างพวกกูใช่ไหม”

“แหงละ” ผมยกคิ้ว “แต่ใครจะสร้างสวนหย่อมให้วะ”

บรูพาเล่าว่าคณะกรรมการหมู่บ้านส่วนใหญ่ โดยการนำของลุงเชิดศักดิ์ เห็นควรสร้างสวนหย่อม เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ โดยจัดจ้างคนงานมาตัดต้นไม้ ไถพื้นดินให้เรียบ แล้วให้พวกจัดสวนมาลงต้นไม้ใหญ่ แปลงดอกไม้ แก้วอีสนาม และทำน้ำพุไว้ตรงกลาง

เบื้องต้นคนมีฐานะในหมู่บ้าน เสนอตัวช่วยบริจาคเงินให้จำนวนหนึ่ง ประธานหมู่บ้านจึงตัดสินใจออกเงินก้อนใหญ่ให้ก่อน แต่ขอจัดเก็บค่าส่วนกลางเพิ่มอีกเดือนละสามร้อยบาท จากบ้านทั้งหมดหนึ่งร้อยห้าสิบล้านห้าร้อยบาท เป็นเวลาแปดปี เพื่อใช้คืนให้เขาพร้อมดอกเบี้ย ซึ่งคำนวณตามอัตราของธนาคาร หลังจากนั้นก็จะลดลงเหลือหนึ่งร้อยบาท เพื่อเป็นค่าดูแลรักษาให้สวนมีสภาพร่มรื่นสวยงามต่อไป

แต่บรูพากับคนรุ่นหนุ่มสาวอีกส่วนหนึ่งเห็นว่า ไหนๆ ก็จะต้องเสียเงินแล้ว พวกเขาจึงอยากได้สนามกว้างๆ ไว้เตะฟุตบอล เล่นบาสเกตบอล และจัดตั้งเวทีกลาง เพื่อให้คนในหมู่บ้านใช้เป็นเวทีจัดงานปีใหม่ หรืองานวันเด็ก ส่วนต้นไม้ก็ให้ปลูกไว้รอบๆ ใครอยากนั่งพักผ่อนก็มานั่งข้างๆ สนามได้

เมื่อมีคนเห็นต่าง ทางที่ดีที่สุดคือให้มีการลงคะแนนเสียง โดยยึดความเห็นของคนส่วนใหญ่เป็นตัวชี้ขาด

“มิงเชื่อกูมัย” บุรพาทบ่าผม “คนพวกนั้นเห่อได้ไม่กี่วัน สุกท้ายก็จะทิ้งสวนหย่อมไว้ให้งูอยู่ตามเดิม”

“นั่นสิ” ผมพยักหน้าคล้อยตาม

แต่ใจเริ่มคัดค้าน ทั้งสวนหย่อมและสนามกีฬา ผมคงไม่มีโอกาสได้ใช้ประโยชน์มากนัก แต่ต้องจ่ายเงินเพิ่มอีกเดือนละสามร้อยบาท ผมคงต้องงัดข้าวมือกลางวันสักครึ่งเดือน หันไปพึ่งพาบะหมี่สำเร็จรูปแทน

“เราต้องช่วยกันลงมติให้สร้างสนามกีฬา เพื่อให้คนรุ่นน้องรุ่นลูกมีสถานที่ออกกำลังกาย ประเทศเราจะได้มีพลเมืองที่แข็งแรง ไว้สร้างความเจริญรุ่งเรืองต่อไป”

ฟังบุรพาทในฐานะผู้นำกลุ่มพูดแล้ว ผมก็ยิ่งเลื่อมใส เขาแก่กว่าผมแค่ปีเดียว แต่มีความคิดโลดแล่นไปไกล ขณะที่ผมมัวคิดแค่ว่าจะประหยัดอย่างไร แต่ไหนๆ ก็คัดค้านการลงมติไม่ได้อยู่แล้ว ผมขอเลือกสนามกีฬาดีกว่า

“ต้นเดือนหน้าจะลงมติ” บุรพาทกอดคอผม “ช่วยกันหว่านล้อมคนที่ยังลังเลให้มาอยู่ฝ่ายเราเยอะๆ นะ”

ระหว่างนั้นผมเห็นรถยนต์สีดำของประธานหมู่บ้าน ขับผ่านกลุ่มพวกเราไป ลุงเซตศักดิ์ต้องรู้แน่ว่าบุรพาทกำลังชักจูงผมอยู่ แต่ผมไม่กลัว ผมมีหนึ่งสิทธิ์หนึ่งเสียงเหมือนคนอื่นๆ ผมจะคิดอย่างไรก็เป็นเรื่องของผม

กลับถึงบ้าน น่านวลเล่าเรื่องที่จะมีการลงมติให้ฟัง พอรู้ว่าผมอยากได้สนามกีฬา น่านวลก็ส่ายหน้าไม่เห็นด้วย เพราะน่านวลชอบให้มีต้นไม้เยอะๆ แม้จะหมดโอกาสได้ออกไปเดินเล่น เพราะต้องดูแลายทุกฝีก้าวก็ตาม

“ถ้าไม่อยากได้สวนหย่อม ก็อย่าต่อต้านจนออกนอกหน้า” น่านวลเตือนผม แต่ไม่ได้ก้าวก่ายเรื่องลงมติ

“ทำไมหรือครับ” ผมมองน้ำนวลอย่างตื้อตึง อยากรู้กันว่าชั่วชีวิตนี้
น้ำนวลเคยกล้ำสู้กับอะไรบ้างไหม

ผมรู้ว่าทุกคนจะได้ลงมืออย่างเท่าเทียม โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้มี
สิทธิ์ คล้ายการเลือกผู้แทนราษฎร ถ้าผมเห็นด้วยกับฝ่ายไหน ผมก็ควรมีโอกาส
ชี้แจงแสดงเหตุผล เพื่อโน้มน้าวคนที่ยังสองจิตสองใจได้บ้าง

“น้ำบอกให้อยู่เงียบๆ ก็หุบปากไว้บ้างเถอะนะ” น้ำนวลตะคอกใส่ผม
แล้วก็เดินไปจัดอาหารให้ยาย

จริงอยู่ ปกติผมเป็นคนหัวอ่อน เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่เกือบ
ทั้งหมด ยกเว้นเรื่องการเรียน ด้วยสมองของผมอาจจะเฉื่อยเฉื่อยไปบ้าง แต่
คำสั่งสอนของพ่อแม่กับน้ำและยายเกี่ยวกับการประหยัด ขยันทำงาน ละเว้น
อบายมุข มีมารยาท ผมก็ปฏิบัติตามเรื่อยมา แต่ครั้งนี้น้ำมันออกจะเกินไปหน่อย
น้ำนวลไม่มีสิทธิ์มาบงการความคิดอ่านของผม และไม่มีสิทธิ์บังคับให้ผมกลัว
ในสิ่งที่น้ำนวลกลัวด้วย

ระหว่างสนามกีฬา กับสวนหย่อม ล้วนแต่มีข้อดีข้อด้อยด้วยกันทั้งนั้น
ขึ้นอยู่กับว่าใครชอบอะไรมากกว่ากัน ในหมู่บ้านมีจำนวนผู้สูงอายุ พอๆ กับ
เด็กวัยรุ่น ส่วนเด็กเล็กยังไม่มีสิทธิ์ลงมือ ดังนั้นเสียงที่จะชี้ชะตาหมู่บ้านคงเป็น
ผู้ใหญ่วัยทำงาน พวกเขาจะเลือกสวนหย่อม สำหรับพ่อแม่และตัวเอง ในวันที่
กาลเวลาเหวี่ยงร่องลึกมากดทับบนใบหน้า หรือเลือกสนามกีฬาเพื่อลูกหลาน
ซึ่งจะเป็นคนดูแลพ่อแม่ปู่ย่าตายายต่อไป

ผมคิดว่าจะเจาะคนกลุ่มนี้ ซึ่งล้วนเป็นพ่อแม่พี่ป้าน้าอาของเพื่อนๆ ผม
ทั้งนั้น ในสองสัปดาห์ ผมมีวันหยุดสองวัน มีเวรรอบเช้า ซึ่งจะทำให้กลับบ้านเร็ว
ได้อีกสัปดาห์ ผมจะใช้เวลาส่วนนี้พูดคุยถึงความสำคัญของสนามกีฬา

ทุกคืนผมโทรศัพท์คุยกับบุรพา เพื่อถามถึงคะแนนเสียง ซึ่งมีแนวโน้มว่า
จะลงให้ฝ่ายเรามากขึ้น บุรพาเล่าว่าเขาเคยโดนเพื่อนบ้านที่อยากได้สวนหย่อม
ไล่ออกมา แต่บางบ้านที่เห็นด้วยก็เลี้ยงน้ำเลี้ยงขนม เขาเห็นว่าเป็นบรรยากาศ

อันดีที่เปิดกว้างให้ผู้คนได้รณรงค์กันอย่างเสมอภาค เพื่อนำมาซึ่งบทสรุปที่ทุกคนยอมรับได้

วันหยุดที่ผ่านมา ผมก็เจอสถานการณ์เผชิญหน้าเช่นเดียวกับบรูพา แต่ผมเป็นคนสุภาพอ่อนโยนอยู่แล้ว จึงรอดพ้นจากการโดนตีหัวมาได้ แม้จะดูเสียงไปหน่อย แต่ก็ตื่นเต้นดี ผมไม่เคยทำอะไรทำอย่างนี้มาก่อนเลย

บ่ายวันหนึ่ง ผมกำลังหงุดหงิดกับพวกครูสอนพิเศษ ที่มายึดโต๊ะในร้านเพื่อสอนหนังสือเด็ก ทั้งวันสั่งกาแฟแค่สองถ้วย ได้ใช้ไวไฟฟรีในห้องแอร์เย็นๆ พอลูกค้ากลุ่มใหญ่เข้ามา เห็นโต๊ะไม่ว่างก็พากันเดินไปร้านอื่น ร้านผมทำยอดขายไม่ค่อยได้ก็เพราะตัวเตอร์พวกนี้ แต่ตามระเบียบแล้ว ผมก็ไม่มีสิทธิ์เชิญลูกค้าออกจากร้าน แม้พวกเขาจะนั่งแช่แอร์อยู่ทั้งวันก็ตาม

“คาปูชิโนร้อนสอง บลูเบอร์รี่ชีสเค้กหนึ่ง เค้กอัลมอนต์หนึ่ง” เสียงใสๆ ผลักความหงุดหงิดออกจากหัวทันที

“ครับ” ผมคิดเงินอย่างงงๆ เมื่อเห็นลูกค้าสาวสวยยืนอวดรูปร่างสมส่วนอยู่ตรงหน้า “สามร้อยยี่สิบครับ”

ผมนำกาแฟและเค้กไปส่งที่โต๊ะ สองพี่น้องลูกสาวลูงเซดศักดิ์ทักผมเบาๆ และส่งยิ้มให้ ก่อนหน้านั้นพวกเธอไม่เคยแสดงท่าทีว่าเห็นผมเป็นหนึ่งในสมาชิกของหมู่บ้าน ผมคิดว่าพวกเธออาจไม่รู้ด้วยซ้ำว่าเราอยู่บ้านติดกัน

คืนนั้นพอได้คุยกับบรูพา ผมเล่าเรื่องสองสาวให้ฟัง บรูพามั่นใจว่าเป็นการอ่อยเหยื่อเพื่อหาเสียง แล้วเขาก็บอกผมว่า ได้ยินลูงเซดศักดิ์คุยกับพวกเรารับจัดสวนอย่างสนิทสนม ตรงม้านินข้างรั้วด้านที่อยู่ติดกับบ้านเขา บรูพามั่นใจว่าน่าจะมีผลประโยชน์ทับซ้อน ผมเลยเตือนว่าถ้าไม่มีหลักฐานก็อย่าเพิ่งกล่าวหาใคร แต่คงเป็นเรื่องยากที่คนเก่งอย่างบรูพาจะเชื่อฟังคนหัวอ่อน หรือบางทีเพื่อนๆ ก็เรียกว่าไอ้ปัญญาอ่อนอย่างผม

ศึกระหว่างสนามกีฬากับสวนหย่อมดำเนินไปอย่างเข้มข้น ยิ่งใกล้วันลงมติ ทั้งสองฝ่ายซึ่งเคยเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกัน กลับเขม่นเข่นเขี้ยวเข้าใส่กันราวกับว่าถ้าได้อย่างใดอย่างหนึ่งมา ผู้คนอีกฝ่ายจะต้องประสบความหายนะทั้งๆ ที่ไม่ว่าจะได้อะไรย่อมดีกว่าป่าหญ้ารกเรือ อันเป็นแหล่งพำนักของตัวเงินตัวทองกับงูหลากสี

ผมใช้ทั้งสองวันหยุดและเวลาที่ได้กลับบ้านเร็วช่วยบูรพากับเพื่อนๆ อย่างเต็มกำลัง แม้น้ำนวลจะคอยห้ามปราม ไม่ให้เที่ยวไปชักจูงใครสู่มัสสุมหัว แต่พวกผมก็ตัดสินใจฝ่าไปทางหน้าหมู่บ้าน ทั้งๆ ที่ได้ข่าวจากอึดว่าเสียงส่วนใหญ่เลือกสวนหย่อม แล้วก็เจอกับลูกสาวลุงเชิดศักดิ์ทั้งสองคนโดยบังเอิญ

หลังจากวันที่เจอกันในร้านกาแฟแล้ว พวกเธอก็ส่งยิ้มให้ผมบ่อยๆ ส่วนใหญ่จะเป็นตอนเช้า ช่วงที่ผมไปทิ้งขยะหน้าบ้าน พวกเธอมาพร้อมกับหนุ่มฉกรรจ์สามคน เมื่อสองกลุ่มที่มีความเห็นต่างบังเอิญมาพบกัน จึงเกิดการแย่งชิงคะแนนเสียงขึ้น ต่างฝ่ายต่างพูดถึงประโยชน์ของสวนหย่อมและสนามกีฬา ฟังคล้ายๆ กับการติเบต

“สนามกีฬาก็ปลูกต้นไม้ไว้รอบๆ ได้ แต่เราจะมีลานกว้างๆ ไว้เตะบอลตีแบตๆ เพื่อให้เด็กๆ เติบโตขึ้นอย่างแข็งแรง ทุกท่านคงไม่อยากมีลูกหลานที่แคระแกร็นใช่ไหมครับ” บูรพาเปิดฉาก ท่ามกลางเพื่อนบ้านยี่สิบกว่าคน

“แต่สวนหย่อมมีต้นไม้ร่มครึ้มกว่า วันหยุดก็หิ้วตะกร้าใส่อาหารไปนั่งทานพร้อมกับฟังเสียงนก ตูตอกไม้สวยๆ ไปด้วย ไม่ใช่ลานคอนกรีตที่ทั้งแข็งทั้งร้อน ทำลายสิ่งแวดล้อมและที่อยู่อาศัยของสัตว์ต่างๆ” สาวผู้พี่ได้กลับ

“แน่นอนครับ สนามกีฬาของเราจะไม่ยอมให้งูเห่าหรือตัวเงินตัวทองมาจับจองเป็นสถานที่ฟักไข่อย่างเด็ดขาด” บูรพาเรียกเสียงหัวเราะจากผู้ฟังได้เป็นระยะๆ

“สวนหย่อมใช้ประโยชน์ได้ทั้งครอบครัว แต่สนามกีฬาใช้ได้เฉพาะกลุ่ม
อย่าลืมนะคะว่าเราเสียค่าใช้จ่ายเท่ากัน เราควรได้รับผลตอบแทนอย่างทั่วหน้า”
สาวผู้น้องสามารถดึงผู้ฟังให้พยักหน้าหงึกๆ

บุรพาคงกลัวว่าผู้คนจะทะเลาะแฉให้สวนหย่อม โดยไม่ทันได้ไตร่ตรอง
เขาจึงโยนประเด็นใหม่เข้าไปทันที

“ลุงเชิดศักดิ์คงได้ผลประโยชน์จากพวกปรับจัดสวนไปเยอะใช้มั้ยละ
พวกเธอถึงได้วิ่งเต้นให้มีการสร้างสวนหย่อมอย่างออกนอกหน้า”

“จะมากไปแล้วนะ” สาวผู้พี่ตวาดแวมัด “พ่อฉันแค่ออกเงินให้ก่อน ไม่
ว่าผลการลงมติจะเป็นยังไง เราก็ต้องจัดสร้างตามนั้นอยู่แล้ว”

“ทำไมประธานถึงไม่วางตัวเป็นกลาง” บุรพาทถามหัวงงๆ

“พ่อฉันก็วางเฉยแล้วไง” สาวผู้น้องกระแทกเสียง “แต่เราสองคนไม่ใช่
คณะกรรมการ เรามีสิทธิ์ที่จะอยากได้สวนหย่อม เท่าๆ กับที่นายอยากได้สนาม
กีฬา แล้วก็อย่ามากล่าวหาพ่อฉันโดยไม่มีหลักฐานอีกนะ”

สาวผู้พี่สะบัดหน้า อดมีोन้องสาวทำท่าจะเดินจากไป

“ฉันได้ยินพ่อเธอคุยกับนักจัดสวน” บุรพาทะโกนไล่หลัง “เชื่อได้เลย
ว่าถ้าสร้างสวนหย่อม พ่อเธอต้องเลือกนายคนนั้นเข้ามารับงานแน่”

“ไม่ว่าจะเลือกใคร ทุกอย่างต้องโปร่งใสตรวจสอบได้อยู่แล้ว” ชาย
คนหนึ่งซึ่งอยู่ในกลุ่มสองสาวเถียงแทน

แต่สองสาวหน้าเสีย เมื่อเห็นเพื่อนบ้านหันไปซุบซิบกัน พวกเธอก็รีบ
เดินไปทีร์ถอย่างกระพืดกระพืด

หากมองในแง่ดี การถกเถียงเรื่องจะสร้างสวนหย่อมหรือสนามกีฬานั้น
เป็นการปลูกจิตสำนึกให้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วม เพื่อดึงคนทั้งสองฝ่ายออกมา
ใช้สิทธิ์ให้มากที่สุด ซึ่งจะทำให้เกิดการยอมรับในวงกว้าง ไม่ว่าจะผลจะเป็นอย่างไร

ก็ตาม แต่พอมีข้อสงสัยเกี่ยวกับผลประโยชน์ขึ้นมา สมาชิกบางส่วนเริ่มไม่ไว้ใจ
ลุงเชิดศักดิ์

ระยะเวลาสี่ห้าวันที่ผมก้มหน้าก้มตาชงกาแฟ เรื่องลูกกลมไปถึงขั้นจะ
ล้มเลิกการลงมติ พร้อมทั้งเรียกร้องให้เปลี่ยนตัวประธาน ผมรับรู้อย่างกลัดกลุ้ม
ว่าเรื่องนี้บุรพาเป็นตัวตั้งตัวตี แต่ผมต้องไปทำงานทุกวัน และส่วนใหญ่ก็กลับบ้าน
บ้านดึกเลยไม่ได้พบปะกับพวกเขา

ก่อนลงมติสามวัน สวนหย่อมกับสนามกีฬาไม่ใช่ข้อถกเถียงอีกต่อไป
มีแต่คนพูดกันว่าจะปลดประธานหมู่บ้านดีหรือไม่ จริงอยู่ ตำแหน่งประธาน
ไม่ได้สลักสำคัญมากนัก เป็นเรื่องของจิตอาสา ไม่มีค่าตอบแทน แต่ก็อาจทำให้
ลุงเชิดศักดิ์เสื่อมเสียชื่อเสียงได้ นำนวลจึงเตือนผมให้ระวังตัว ห้ามไปร่วมกลุ่ม
กับบุรพาเด็ดขาด

“การปะทะกับผู้ใหญ่ นอกจากจะดูไร้สัมมาคารวะแล้ว ยังเป็นอันตราย
อีกด้วย” นำนวลยื่นหูตออยู่ข้างตะกร้ายาของยาย

ข้อแรกพอมีเหตุผล แต่ข้อหลังผมยอมรับไม่ได้ เราเป็นลูกบ้านที่ทำตาม
กฎระเบียบ ซึ่งทุกคนเห็นพ้องต้องกัน เราจ่ายค่าส่วนกลางเพิ่มบ้านละสามร้อย
บาทเท่ากัน แม้ต้องรัดเข็มขัดจนท้องกิ่ว ผมก็ยอมรับสภาพแล้ว

แต่ทำไมการสงสัยพฤติกรรมของประธานหมู่บ้าน จะชักนำอันตราย
มาถึงตัวผมด้วย บ้านเมืองมีกฎหมายคุ้มครอง ถ้าลุงเชิดศักดิ์มีประเด็นอันน่า
เคลือบแคลงจริง เราจะยอมให้เขาเป็นผู้นำในหมู่บ้านได้อย่างไร

นำนวลอ้างว่าตอนกลางวันน้ำอยู่กับยายแค่สองคน ถ้ามีใครบุกเข้ามา
ทำร้าย ผู้หญิงแก่ๆ จะไปสู้รบกับใครได้ ยิ่งถ้าคนบ้านนั้นเอาบุญโยนข้ามรั้วมา น้ำ
กับยายคงซ็อกตายก่อน ฟังน้ำคร่ำครวญแบบคนที่ยอมจำนนอย่างสุดโต่งแล้ว
หลานชายผู้ว่านอนสอนง่ายอย่างผมจะทำอะไรได้ละ นอกจากพยักหน้ายอมรับ
ที่จริงงานในร้านก็ตูดกลืนเวลาของผมจนไปร่วมกิจกรรมกับบุรพาไม่ได้อยู่แล้ว

หลังรับปากกับน่านวลเป็นมั่นเป็นเหมาะ ผมก็ขึ้นห้องนอน ได้ยินเสียงฝนซัดกระหน่ำหลังคาคังอ้ออิ่ง แต่ความเหน็ดเหนื่อยกล่อมผมให้หลับลงอย่างง่ายดาย กำลังฝันหวานถึงแม่สาวร้านโดนัท เสียงโทรศัพท์จากบรูพาก็ดังขึ้นมาปลุก เขาชวนผมให้ไปร่วมเซ็นชื่อปลดลุงเชิดศักดิ์ ผมปฏิเสธ อ้างว่าน่านวลสั่งห้ามยุ่งเรื่องนี้เด็ดขาด

“มีงจะกลัวอะไรนักหนาอะ คนที่เอาแต่กลัวหงอกก็ไม่ต่างจากคนตายแล้ว พรุ่งนี้มึงแวะมาประชุมลับที่บ้านกูด้วยนะ” บรูพาทอกคำสั่ง

“แต่บ้านกูอยู่ติดกับบ้านเขา ถ้ากูเดินไปบ้านมึง เขาต้องเห็นแน่ๆ” ผมโต้แย้งอย่างคนรักสันติ

“เห็นแล้วจะทำไม” บรูพาย้อนถาม “เราไม่ได้ค้ายาเสพติด ไม่ได้ลักขโมย ไม่ได้ทำอะไรผิดกฎหมาย แค่มัวไวใจคนที่จะเอาเงินเราไปปลุกสร้างอะไรก็ตามบนแผ่นดินรูกๆ ฝืนนั่น”

“แต่น่านวลไม่ยอมให้กูไปยุ่งด้วย” ผมพูดแข่งกับเสียงฟ้าคำราม “น้ำกับยายกลัวงูเห่าเลื้อยเข้ามา”

“กูจะเข้าบ้านแล้ว เบื่อพูดกับไอ้ผีซี้ซลาดที่ไม่รู้จักโตอย่างมึงเต็มที” บรูพาทุ่มน้ำเสียงเหย้ยหยันใส่ผม

“กูก็เบื่อคนกล้าบ้าบิ่นอย่างมึงเหมือนกันแหละ อยู่อย่างสงบๆ ไม่เป็นบ้างหรือวะ” ผมเถียงกลับ ก่อนวางสายด้วยความโมโห ที่ถูกเพื่อนรักเรียกว่าไอ้ผีซี้ซลาด

เช้าวันต่อมา ผมตกใจตื่นเมื่อได้ยินเสียงคนเอะอะโวยวายอยู่หน้าบ้าน ทั้งที่เป็นวันเช้างานรอบบ่าย ผมควรมีโอกาสได้ตื่นสาย เพื่อชดเชยที่เมื่อคืนนอนตึกมาก กำลังชะชะความงัวเงียออกจากดวงตา เพื่อจะลุกไปชะโงกหน้าดูเหตุการณ์ที่หน้าต่าง น่านวลก็พาร่างผอมบางมาเคาะประตูเรียก ผมเลยเดินไปเปิดประตูให้ก่อน

“บุรพาโดนงูเห่ากัดตาย” นำนวลหน้าซีดปากคอสีน “แม่บุญเรือนตื่นขึ้นมาเจอลูกนอนแน่นิ่งอยู่ใต้ต้นมะม่วง เรียกเท่าไรก็ไม่ขยับ คงตายมาหลายชั่วโมงแล้ว แต่เมื่อคืนฝนตกหนัก คนในบ้านเลยไม่ได้ยินเสียงร้อง”

สองขาพามาเผ่นลงจากห้องนอนออกไปหน้าบ้าน เห็นศพเพื่อนรักถูกหามเข้าไปในรถพยาบาลพอดี ป้าบุญเรือนแม่ของบุรพาร้องให้ปานจะขาดใจ ขณะที่พ่อของเขากำลังเอารถออก เพื่อตามไปรับศพลูกที่โรงพยาบาล

ผมใจหายวาบ เมื่อคิดว่าตัวเองเป็นคนสุดท้ายที่ได้คุยกับบุรพา เขาตายไปทั้งๆ ที่ยังโกรธผมอยู่หรือเปล่า

บรรดาเพื่อนสนิทได้แต่ซุบซิบกันด้วยสีหน้าเคียดแค้น เมื่อเห็นลุงเชิดศักดิ์ทำหน้าที่สลด ขณะยืนคุยกับเจ้าหน้าที่ด้วยท่าที่เป็นกันเอง ถ้าเขาเป็นฆาตกรตัวจริง โลกนี้คงมีเขาคนเดียวเท่านั้นที่รู้

“บ้านผมไม่เคยเลี้ยงงูเห่า มีแต่งูลายสวยๆ ทั้งห้าตัวยังอยู่ครบ” ลุงเชิดศักดิ์ชี้ไปกลางหมู่บ้าน “บางทีมันอาจจะเลื้อยมาจากทางนั้นก็ได้อีกสองวัน พวกเราจะลงมติกันว่า ควรจะสร้างสวนหย่อมหรือสนามกีฬา”

“ดีครับ” นายร้อยตำรวจโทพูดขึ้น “ตัดสินกันด้วยเสียงส่วนใหญ่ที่ทุกคนยอมรับ จะได้ไม่มีปัญหาภายหลัง”

ตลอดทั้งวันผมชงกาแฟด้วยจิตใจที่ไม่ได้อยู่กับผงกาแฟ นม น้ำร้อน น้ำเชื่อม น้ำแข็ง วิปครีม หรือส่วนประกอบอื่นใด กาแฟที่นำไปเสิร์ฟให้ลูกค้า ชงขึ้นจากสัญชาตญาณล้วนๆ ผมไม่สามารถคิดถึงเรื่องอื่นใดได้ นอกจากการตายของบุรพา ทุกครั้งที่มึนจางหวะว้างจากลูกค้า ผมต้องแอบโทรศัพท์ไปหาน่านวล อ้างว่าเพื่อติดตามสถานการณ์ แท้จริงแล้ว ผมอยากรู้ว่าน้ำกับยายยังปลอดภัยดีหรือเปล่า

“ได้ยินว่าเจ้าอู๊ดน้องชายเจ้าอู๊ด โดนมอเตอร์ไซค์ชนหน้าหมู่บ้าน
อาการสาหัส แต่จับคนชนไม่ได้ ช่างนำส่งสารจริงๆ” น่านวลเล่าเหตุการณ์อัน
ชวนตื่นตระหนกที่เพิ่งเกิดขึ้นสดๆ ร้อนๆ ให้ฟัง

ผมรู้สึกใจคอไม่ดี เลยบอกน่านวลให้รีบปิดประตูหน้าต่างตั้งแต่ยังสว่าง
อยู่เพราะไม่รู้ว่าจะตัวนั้นเลี้ยวไปทางไหนแล้ว จากนั้นผมก็โทรศัพท์ไปหาอู๊ด เพื่อ
สอบถามอาการของอู๊ด ได้รับคำยืนยันว่าหนักหนาเอาการ

คืนนั้นผมเลิกงานตีมากเพราะน้องที่ทำงานด้วยกันลาหยุดไปสอบเป็น
บาร์ิสต้า (ผู้ซังกาแฟ) ผมเลยทิ้งร้านออกมาก่อนไม่ได้ จนพลาดงานสวดศพคืน
แรกของบูรพา น่านวลก็ไม่ได้ไปฟังสวดเช่นกันเพราะต้องอยู่ดูแลยาย ได้แต่ฝาก
ของช่วยงานไปกับป้าบุญเรือน

วันต่อมา ผมยังทำงานด้วยความกังวล พอถึงเวลาพัก ผมโทรศัพท์ไป
บ้าน น่านวลรับสายอย่างอ่อนระโหย

“ตอนสายๆ น้าออกไปตลาด โดนวิ่งราวกระเป๋าสะพาย มีเงินอยู่สอง
ร้อยกว่าบาท แต่น้าไม่ได้พกบัตรต่างๆ ไปด้วย เลยชี้แจงแจ้งความ”

“เป็นอะไรมากหรือเปล่าครับ” ผมคิดจะลางานสักครึ่งวัน

“แขนซ้ายเคล็ดนิดหน่อย เพราะโดนกระชากไปพร้อมกระเป๋าทายา
คลายกล้ามเนื้อแล้ว เดี่ยวคงหาย” น่านวลบอกแล้วก็วางสาย

เมื่อเห็นว่าไม่มีอะไรน่าห่วง ตกค่ำ ผมจึงตรงไปที่วัด เจอเพื่อนฝูงและ
คนในหมู่บ้านมากันเต็มศาลา ลุงเซ็ดศักดิ์กับลูกสาวก็อยู่ในงานด้วย รวมทั้งคน
ในบริษัทที่บูรพาทำงาน ทุกคนพูดถึงแต่คุณงามความดีของเขา ส่วนเพื่อนร่วมรุ่น
อย่างพวกเรามีสีหน้าหม่นหมอง เพราะขาดผู้นำกลุ่มที่เก่งกล้าอย่างบูรพา

ผมจูดรูปไปไหว้ศพเพื่อนด้วยความอาลัยรัก พร้อมขอโหสิกรรมต่อเรื่อง
ที่ผ่านมาทั้งหมด เชื่อว่าคนใจกว้างอย่างบูรพาคงหายโศก ตั้งใจว่าถ้าได้สร้าง
สนามกีฬา ผมจะชวนเพื่อนๆ เรียกว่าสนามบุญ เพื่อเป็นเกียรติแก่บูรพา

จากลับผมซ้อนท้ายมอเตอร์ไซค์อัดเข้าบ้าน เขาบ่นเป็นห่วงน้องชายที่ยังนอนอยู่ในโรงพยาบาล พร้อมกับเล่าว่า ทุกคนในกลุ่มกังวลว่าการลงมติในวันรุ่งขึ้นอาจมีการทุจริตเกิดขึ้นการลงมติกำหนดเวลาไว้ครึ่งวันเช้า ผู้มีสิทธิ์จะต้องไปหย่อนบัตรลงกล่องที่บ้านของกรรมการคนหนึ่ง ซึ่งอยู่กลางหมู่บ้านพอดี

“ถ้าเสียงส่วนใหญ่ให้สร้างสนามกีฬา มึงคิดว่าพวกเราจะเป็นอย่างเหมือนไอ้บูมี้ยะ” อัดถามอย่างหวาดหวั่น

“พูดอย่างกับว่าใครโยนงูเห่าเข้าไปในบ้านไอ้บู” ผมเปรย

“หรือมึงไม่คิด” อัดย้อนถาม “หลังจากไอ้ฮึดโดนรถเฉี่ยว แม่กูโคตรกลัวเลย แล้ววันนี้น้ำมึงยังโดนกระชากกระเป๋าก็ มึงคิดว่าสามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโล่ๆ กัน เป็นความบังเอิญตามธรรมชาติงั้นหรือวะ”

อัดโยนประเด็นหนักๆ ที่ผมพยายามหลีกเลี่ยงมาใส่หัวผมอีกจนได้ ก่อนเข้าบ้านผมเลยจ้องมองอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้แน่ใจว่าถ้ามีตัวอะไรซุกซ่อนอยู่ ผมจะต้องเห็นมันก่อน ผมเข้าไปดูอาการน้ำนวล ที่บ่นว่าแขนซ้ายเริ่มปวดมากขึ้น พรุ่งนี้ถ้าอาการยังไม่ทุเลา ผมจะพาไปหาหมอ น้ำนวลมีบัตรทองอยู่แล้ว เรื่องเงินไม่มีปัญหา

เช้าวันนี้ ผมตื่นขึ้นมาเห็นน้ำนวลอาการดีขึ้น เลยรับอาสารดน้ำต้นไม้ให้ พอเดินมาถึงพุ่มเข็มหนาที่บ ตั้งใจว่าหยุดงานคราวหน้าผมจะตัดแต่งกิ่งให้โปร่งบางลงบ้าง เผื่อตัวอะไรแอบซ่อนอยู่จะได้เห็นกันชัดๆ

แอดดินที่ขังน้ำฝนเมื่อสามวันก่อน ยังขึ้นและอยู่ได้แผ่นไม้เรียบสลับ ผมต้องขึ้นไปเหยียบยืนอยู่ข้างบน เพื่อลากสายยางให้น้ำพุ่งไปถึงโคนต้นเข็ม ขณะที่กำลังใจลอยคิดถึงการลงมติและการตายของบुरพายูนั่น ได้ยินเสียงซู่ซู่ๆ ดังออกมาจากทางไหนก็ไม่ทันได้สังเกต มันต้องเป็นงูเห่าตัวที่กัดบुरพาดแน่เลย ผมโยนสายยางทิ้ง รีบวิ่งไปปิดก๊อกน้ำ แผ่นหินเข้าบ้านอย่างลนลาน

“รดน้ำเสร็จแล้วใช่ไหม” นำนวลถามขณะยกมือขวากุมแขนซ้าย “น้ำจะติตรรถที่บุญเรือนออกไปลงมติก่อน ผาอกดูเล่ายด้วยนะ เดียวน้ำกลับมา ต้นค้อยซี่จักรยานออกไป”

ผมรับคำอย่างขวิญกระเจิง ถ้างตัวนั้นซ่อนอยู่ในพุ่มเข็มผมจะททำอย่างไร หรือจะปล่อยไว้อย่างนั้น รอให้มันคงเลื้อยไปที่อื่นเอง แต่ถ้ามันถูกโยนเข้ามาในบ้านเพื่อกัตผมโดยเฉพาะละ มันจะยอมไปง่ายๆ หรือเปล่า

ความหวาดกลัวยื่นมือยื่นเฉียบมารัดคอผมจนสั้นไปหมด

“ต้นออกไปตตดอกเข็มมาใส่แจกันให้ยายหน่อยนะ”

เสียงสั้นเครือของยายทำเอาผมสะดุ้งเฮือก ถ้างเท่าตัวนั้นชุ่มอยู่ มันคงไม่ปล่อยให้ผมลอยหน้าไปลงมติแน่

“เดี๋ยวลมติเสร็จผมจะเลยไปตลาด ซ็อกกุหลาบสวยๆ มาให้ยายติมัยครับ” ผมต้องเลียงต้นเข็มไว้ก่อน

“เสียดายตั้งค์ ซ็อกกล้วยน้ำว้ามาสักหวีดีกว่า” ยายไม่ได้สั่งให้ไปตตดอกเข็มอีก ความซราคงทำให้หลงลืม

พอนำนวลกลับมา ผมก็เตรียมจะซี่จักรยานออกไป เห็นลุงเซตศักดิ์ยืนรอลูกสาวอยู่ข้างรถที่จอดอยู่หน้าประตูรั้ว ถ้าจะเลียงไปเฉยๆ คงเป็นการเสียมารยาท ผมเลยยกมือไหว้อย่างขอไปที่ เขารับไหว้พร้อมกับชวนผมให้นั่งรถไปด้วยกัน นึกแปลกใจ ที่ผ่านมาเขาไม่เคยแสดงความเอื้ออารีเช่นนี้ ผมจึงปฏิเสธอย่างนุ่มนวล โดยบอกไปตามความจริงว่าลมติแล้วจะเลยไปตลาดด้วย

“เรายังไม่เจองตัวนั้น อย่าเพิ่งให้หน้ากับยายออกมาเดินตอนมืดค่านะ” ลุงเซตศักดิ์ชวนคุย “ถ้าโดนงักัด จะเรียกร้องเอาผิดใครก็ได้ สงสารพ่อบุงรพาเหลือเกิน ยังหนุ่มยังแน่นอยู่แท้ๆ”

“ครับ” ผมคิดว่าถ้าผมตาย แล้วบูรพายืนอยู่ต่อหน้าลุงเชิดศักดิ์ เขาคงไม่ทำท่านอบน้อมเหมือนผมแน่

“ถ้าเขาไม่กลับเข้าบ้านตอนดึกตื่น คงไม่ต้องตายอย่างน่าอนาถ” ลุงเชิดศักดิ์พูดด้วยน้ำเสียงราบเรียบ “ต้นเองก็ต้องระวังตัวเหมือนกัน ถ้าเป็นอะไรไป ยายกับน้ำจะลำบาก ต้นต้องคิดว่าตัวเราไม่ใช่ของเราคนเดียว”

“ครับ” น้ำนวลเจ็บแขน คงอยู่แต่ในบ้านอีกหลายวัน” ผมดูไม่ออกจริงๆ ว่าลุงเชิดศักดิ์อยู่เบื้องหลังหรือไม่

“ต้นขยันทำงาน มีสัมมาคารวะแบบนี้ดีแล้ว ยายกับน้ำจะได้สบายใจ หมู่บ้านเราก็จะอยู่กันอย่างสงบสุข”

ลุงเชิดศักดิ์พูดด้วยความหวังดี หรือกำลังข่มขู่ผม ด้วยการนำยายกับน้ำขึ้นมาเป็นตัวประกัน แล้วเสียงพู่ๆ ที่ได้ยินอยู่ใกล้พุ่มเข็มก็แผดลั่นเข้ามาในหัวผม พร้อมกับคำเตือนของน้ำนวล

‘ถ้าใครใคร เขาอาจจะเอาไปปล่อยไว้ในบ้านคนผู้นั้นก็ได้อ’

บูรพาทายเพราะกลัวลุกขึ้นมาทำทายนุงเชิดศักดิ์ หรือโดนงูเห่ากัดตามธรรมชาติกันแน่ ผมคิดอย่างว่าวุ่นใจ จนจักรยานพามาถึงบ้านหลังที่จะลงมติ เจออดีตมาพร้อมกับมารดา ผมเล่าเรื่องงูในพุ่มเข็มให้ฟัง อดีตตกใจมาก แล้วก็สัญญาว่าช่วงบ่ายหลังจากการนับคะแนนเสร็จสิ้น เขาจะรวบรวมสมัครพรรคพวกไปช่วยกันค้นหา

“กูต้องรอให้พวกมันมาชุมนุมกันพร้อมหน้าก่อน” อดีตปรายตามองลุงเชิดศักดิ์ที่ตามมาติดๆ”บอกตรงๆ นะ กูไม่กล้าพอที่จะไปกับมึงสองคน แต่ถ้าไ้บู่ยังอยู่ กูว่ามันก็ล้วยไปกับมึงแน่ๆ พุดแล้วก็คิดถึงมันว่ะ”

อดีตศรัทธาคนกล้าอย่างบูรพามาตั้งแต่เป็นวัยรุ่น แต่ประธานหมู่บ้านคงขอให้สมาชิกอยู่กันอย่างสงบเงียบ ไม่ได้แย่ง ไม่สงสัย อันจะทำให้บรรยากาศโดยรวมของหมู่บ้านเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ผมเข้าไปลงชื่อ รับบัตรมาจากหมายเลขที่ต้องการ แล้วหย่อนลงกล่อง จากนั้นก็เลยไปตลาด ซื้อกล้วยน้ำว่าตามที่ยายสั่ง แล้วผมก็ขึ้นไปบนห้องนอน ชะโงกหน้าต่างมองพุ่มเข็มอยู่เรื่อยๆ เผื่อตัวนั้นจะเลื้อยออกมา แต่มันยังคงข่ม อยู่เงียบๆ ฟันพิชแห่งความหวาดกลัว ฉีดยาล่วงเข้าไปตามเส้นเลือด แล่นทะลวง เข้าสู่หัวใจผม

เที่ยงตรง ผมและคนในหมู่บ้าน ทอยกันมาดูผลการนับคะแนนอย่าง คึกคัก ลูกสาวของลุงเชิดศักดิ์ทั้งสองคนรับหน้าที่เป็นผู้ชานคะแนน ระหว่างเบอร์ หนึ่งสวนหย่อม กับเบอร์สองสนามกีฬา จากผู้มีสิทธิสี่ร้อยห้าสิบห้าคน มีผู้มาใช้ สิทธิสามร้อยเก้าสิบเจ็ดคน

เสียงขานระหว่างเบอร์หนึ่งกับเบอร์สอง ดังคุ่กันมา มีผู้ส่งกระดาษ เปล่าจนเป็นบัตรเสียสี่ใบ พอเหลือบัตรใบสุดท้าย ปรากฏว่าคะแนนออกมาหนึ่ง ร้อยเก้าสิบหก เท่ากันทั้งสองเบอร์ พวกเราลุ้นระทึก เพราะคะแนนเดียวที่เหลือ อยู่จะเป็นตัวชี้ขาด สาวผู้พิหัยบัตรออกมาคลีกลงอย่างใจเย็น ผมแทบไม่ได้ยิน เสียงใครหายใจเลย

“เบอร์หนึ่ง” เธอขานเสียงลั่น พลังชู้บัตรใบนั้นไปรอบๆ”เป็นอันว่า หมู่บ้านเราได้สร้างสวนหย่อม”

พวกหนึ่งตบมือกระโดดโลดเต้น ส่วนอีกพวกทำหน้าที่ผิดหวัง อึดบ่น ว่าเจ็บใจมาก ที่เบอร์สองแพ้เพียงคะแนนเดียว ผมรีบโทรศัพท์รายงานผลให้ นำนวลรู้ จากนั้นก็พาเพื่อนๆ มาที่บ้าน บางคนมีไม้ธรรมาดา บางคนถือไม้ที่มี เชือกร้อยเป็นบ่วงอยู่ตรงปลาย บางคนเอากระสอบพาดบ่า ส่วนอึดเดินแก้วง มีดดาบหญาฆ่าข้างตัว

น่านวลเห็นพวกหนุ่มๆ เข้ามาในรั้วบ้านหลายคนก็ตกใจ ผมเลยบอก ว่าจะวานเพื่อนๆ มาเคลียร์พื้นที่สวน เพราะเป็นห่วงน้ากับยายที่ต้องอยู่กับตาม

ลำพัง น่านวลจึงให้ไปหยิบขวดน้ำเย็นกับกล้วยน้ำว้ามาเลี้ยงเพื่อน

จากนั้นพวกเขาก็ปุพรมค้นหา ด้วยการใช้ไม้ตีแหวกไปตามพุ่มไม้ทุกต้น เคาะกระถางทุกใบ หลังจากน้ำท่วมต้นไม้ใหญ่ตายหมด น่านวลเลยปลูกแต่ไม้พุ่มอย่างเข็ม ขบา รำเพย ยี่โถ เมื่อไม่มีต้นไม้สูงใหญ่ จึงมั่นใจได้ว่างูไม่ได้เลื้อยขึ้นที่สูง พอเจอแต่จิ้งเหลน กิ้งก่า ต๊กแก เพื่อนๆ เลยช่วยกันกวาดใบไม้ บ้างก็เดินสำรวจไปรอบๆ บ้าน

“กูไม่อยากเห็นเพื่อนคนไหนตายเหมือนไอ้บู้อีกแล้ว” อ๊อดบอกขณะเดินเหียวมีตตายหญ้าไปใกล้ๆ พุ่มเข็ม พอเขาเหยียบแผ่นไม้ที่ปูทับแอ่งดินเฉอะแฉะไว้ ก็มีเสียงฟู่ๆ ดังขึ้นมาอีก

“มันอยู่แถวนี้” ผมตะโกนลั่นพลางกระโดดหนี

เพื่อนๆ หันมาช่วยกันกวาดตาไปยังต้นยี่โถและพุ่มเข็ม ขณะที่อ๊อดนี้ว่าหน้า ก่อนก้มลงมองแผ่นไม้ที่เหยียบไว้ เขาขยับตัวออกแล้วเปิดมันขึ้น หญ้าต้นเล็กๆ ที่ถูกทับกระดกยอดอย่างเหนียวอาย อ๊อดใช้มีดฟันไปทุกตารางนิ้ว จนกระทบกับวัตถุชนิดหนึ่งเสียงดังปุๆ เขาใช้มีดปาดดินออกบางๆ หยิบลูกฟุตบอลหนังบุบู้บี้ยี่ห้อยตั้งชูขึ้น

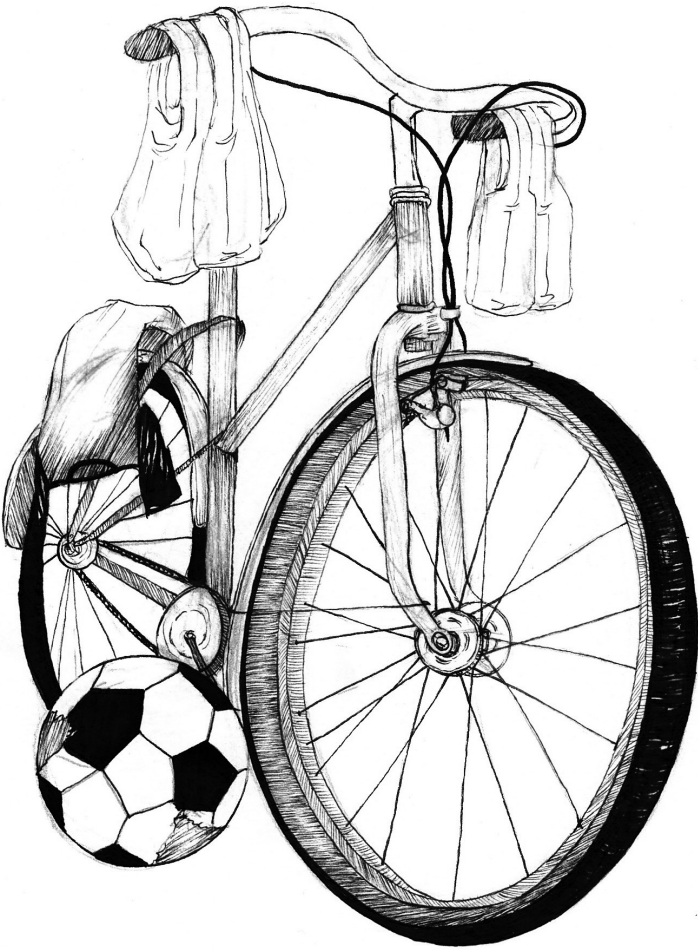
“ไอ้บ้านี่เอง ที่ส่งเสียงฟู่ๆ” อ๊อดเตะมันออกไป “ตอนเราเหยียบแผ่นไม้ มันเลยพ่นลมออก คงลอยมาฝังอยู่ตั้งแต่ตอนน้ำท่วม น่านวลไม่เห็นเลยเอาแผ่นไม้ปูทับไว้ แต่ที่มันไม่ส่งเสียงดังก่อนหน้านี้ เพราะน่านวลแกตัวเบา พอไต่ขึ้นขึ้นไปเหยียบ มันทนไม่ไหวเลยร้องโวยวาย”

เพื่อนๆ ฮาครืน แต่ไม่มีใครปรึภาทถากถางผม พวกเขารู้ว่าผมต้องระวังอยู่แล้ว เนื่องจากศพของบูรพาเพิ่งจะสวดได้แค่สองคืน จากนั้นทุกคนก็แยกย้ายกันกลับ ทั้งเปลือกกล้วยไว้ให้ผมเก็บไปโยนลงถังขยะอย่างโล่งอก พวกเรานัดกันว่าคืนนี้จะไปฟังสวดอย่างพร้อมเพรียง

‘เราได้สวนหย่อม’ ผมจูดรูปบอกเพื่อนรัก ท่ามกลางบรรยากาศ
เศร้าหมองและเสียงร้องไห้กระซิกๆ ด้านหลังศาลา เพื่อนๆ ยังบ่นเสียดายที่สุด
เสียคนเก่งกล้าอย่างบูรพา ส่วนผมนี่กละอายใจที่ถูกความกลัวเตะถีบให้ตกต่ำลง
เรื่อยๆ ผมกลัวแม้แต่ลูกฟุตบอลหนังย้วยๆ ที่พ่นลมดังฟู่ๆ จนคิดเลยเถิดไปว่า
ลูจเซ็คส์ดีโยนงูเห่าเข้ามา

ผมเคยคิดอย่างหวาดหวั่นว่าความกล้าของบูรพาทำให้เขาต้องตาย ผม
จึงเลือกที่จะพับเพียบเรียบร้อย เพื่อความอยู่รอดปลอดภัย แต่ตอนนี้ผมกลับรู้สึก
ว่า บูรพายังมีชีวิตอยู่ในความระลึกนึกถึงของทุกคน ส่วนผมตายไปแล้ว ตาย
เพราะงูที่พุ่มพิกจากจินตนาการของตัวเอง

แม้ไม่รู้ว่างูเห่าตัวที่กัดบูรพา เลื้อยมาเองหรือถูกเหยียดเข้ามา รื้อมา ‘ไม่รู้’
ว่ามันยังวนเวียนอยู่หรือหนีไปที่อื่นแล้ว แต่ผมรู้ว่างูตัวที่แม่แม่เบียดอยู่ในหัวผม
มีพิษร้ายพอๆ กับงูเห่าตัวนั้น มันฉกชิงศักดิ์ศรีอันน้อยนิดของผมไป ทั้งไว้แต่ไอ้
ผีซี้ซลาดที่ใช้ชีวิตอย่างเสียบสงบและมีนงไปวันๆ ไซ้ครับ ผมถูกพิษความกลัว
พุงใส่จันมีนงจริงๆ เพราะผมประกาศปาวๆ ว่าอยากได้สนามกีฬา แต่ผมไป
กาเบอร์หนึ่ง

โปรดรักษากติกา และมารยาท

UWOLa WaKua

-๑-

แดต่บ่ายเดือนเมษายนเรืงแรง ถนนคอนกรีตสีขาวซุ่นซึ่งลากผ่านมาจาก ประตูด้านหน้าโรงเรียนบ้านบางกระเจี๊ว สะท้อนแสงแดดจนแสบตา สนทะเลเข้าแถวรายเรียงอยู่สองข้างทาง ยืนต้นนิ่งสนิทอย่างเก็ยจคร้าน นานๆ ครั้ง จึงจะสลัดฝอยไ้บรว่งลงทับถมโคนต้นจนเป็นเนินหนา หย่อมหญ้าในสนามฟุตบอล บัดนี้แห่งกรอบรวาถูกราดรดด้วยน้ำยาเคมี สรรพสิ่งในคลองสายตาล้วนเด่นระริก พร่าพราย และคล้ายว่าโลกถูกย้อมไว้ด้วยสีเหลือง

เพิ่งปิดเทอมไปได้ไม่กี่วัน แต่ภายในโรงเรียนเงียบเหมือนร้างมานาน ประตุนหน้าต่างทุกบานของอาคารเรียนไม้ชั้นเดียวสองหลังถูกปิดไว้แน่นหนา เสาตรงด้านหน้าอาคารถูกทิ้งให้ยืนท่าทายสายแดดเปรี้ยง ทำหน้าที่รักษาการต่างเวรยาม ผืนธงถูกพับเก็บไปแล้วหลังเพลงชาติเที่ยวสุดท่ายจบลง ส่วนบ้านพักครูหลังเดียวข้างโรงเรียนก็เปลี่ยวร้างไม่ต่างกัน ทุกอย่างรอคอยวันเปิดเทอมที่ยังเดินทางไกลมาไม่ถึง

ฉำฉ่าใหญ่ต้นหนึ่งยืนอยู่ริมสนามอย่างมั่นคง แผงเงาร่มครีมิให้เด็กผู้ชาย หลากวัยลืบทกว่าคนรวมกลุ่มกันอยู่ตรงนั้น บ้างยืนบ้างนั่งตามอัธยาศัย และดูเหมือนว่ากำลังทู่เมียงอะไรกันบางอย่างด้วยท่าทีจริงจัง ห่างออกไปในสนาม เด็กสองคนยืนเตะฟุตบอลรับส่งกันไปมา แต่ก็ยังตะโกนพูดคุยกับเพื่อนในกลุ่ม อยู่เป็นระยะ

“ข้าว่าไม่ต้องเลือกหรือกว่าใครจะอยู่กับใคร โยนบอลแบ่งข้างกันไปเลยดีกว่า จะได้เริ่มเล่นซะที” คนตัวโตที่สุดในกลุ่มตัดบท

“เฮ้ย...ไอ้สองคนนั้นน่าจะเล่นมั๊ย” บางคนตะโกนถามไปข้างสนาม สองคนที่เตะฟุตบอลพากันเดินกลับเข้ามารวมกลุ่ม เม็ดเหงื่อผุดซึ่มออกมาจาก ตีนผมที่ยาวจนปรกใบหู

เมื่อทุกคนเข้ามายืนล้อมวงพร้อมหน้ากันแล้ว ลูกฟุตบอลก็ถูกชูขึ้นเหนือหัว แล้วปล่อยให้ตกลงกลางวงอย่างอิสระ ลูกหนังพองลมตกกระทบพื้น แล้วกระดอนขึ้นลงสองสามครั้ง ก่อนจะกลิ้งลุดออกไประหว่างขาสองคู่

“ทางขวานับสิ” เสียงหนึ่งบอก คนทางขวาของช่องที่ลูกฟุตบอลลุดออกไปเริ่มนับหนึ่ง คนต่อไปนับสอง และสลับกันไปจนครบรอบวง

“เฮ้า...นับหนึ่งมาฝั่งนี้ ทีมนับสองเขี่ยลูกก่อนเลย” จิตใจของทุกคนจดจ่อไปที่เกมซึ่งกำลังจะเริ่มต้น ไม่มีใครสนใจเรื่องความได้เปรียบเสียเปรียบต่างพากันวิ่งออกมาจากร่มไม้ ไปรวมตัวกันอยู่ท่ามกลางอวลแดดเปรี้ยงกลางสนาม

“ไอ้ศักดิ์ ไอ้ชัยเอาวัวของเอ็งไปล่ามนอกสนามสิโว้ย” เจ้าของวัวทั้งสองตัวเข้าไปดึงเชือกที่พันผูกอยู่ในสนามโดยไม่ได้แย้ง วัวหนุ่มสีน้ำตาลผอมจนเห็นริ้วซี่โครงผงกหัวขึ้นจากการเคี้ยวหญ้าแห้ง เยื้องย่างตามแรงดึงออกไปอย่างเนิบเนื่อย

นักฟุตบอลทั้งสองทีมกระจายกันอยู่เต็มสนาม หมุดหมายที่เป็นประตูฝั่งหนึ่งมีเพียงเสาเหล็กเซาะสนิมสองเสา ส่วนอีกฝั่งเป็นลำไม้ไผ่ที่เด็กๆ ช่วย

กันหามาปักตรึงไว้ ลูกฟุตบอลผิวเปื่อยยุ่ยสีกระดำกระด่างถูกวางนิ่งอยู่กลางสนาม โดยมีเหล่านักเตะรายล้อมเอาไว้ราวกลัวว่ามันจะหนี

“ไอ้หน่อยเอ็งไปเป็นประตูก่อน” คนซึ่งตั้งตัวเองเป็นหัวหน้าทีมชี้ไปที่เด็กชายตัวเล็กสุด

“โอ้เอ๊ย...ทุกทีเลยวะ” เขาบ่นจิมงำ แต่ก็เดินไปประจำตำแหน่งตามคำสั่ง

“เออน่า เดี่ยวค่อยเปลี่ยน เอ้า...ลูกแรกถอดเสื้อ” เขากล่าวย้ำกติกาดิบๆ ซึ่งทุกคนรู้ดีกันอยู่แล้ว พร้อมออกแรงเตะลูกส่งไปยังเพื่อนร่วมทีม

เกมฟุตบอลเริ่มขึ้นตั้งแต่ตอนนั้น ละอองฝุ่นสีขาวหม่นฟุ้งกระจายไปทั่วสนาม หากมองจากภายนอกจะเห็นเพียงเสื้อหลากสีเคลื่อนไหวไปมาอยู่เป็นกลุ่ม ตามทิศทางที่ลูกฟุตบอลถูกส่งให้กระเด็นไป และไม่อาจแยกแยะได้ว่าใครอยู่ฝ่ายไหน

ฟุตบอลลูกเก่ากำลังไปหยุดอยู่ที่พุ่มหญ้าแห่งริมสนาม เด็กคนหนึ่งพุ่งเข้าไปถึงก่อนใครอื่น เขาเตะลูกกลับเข้าไปกลางสนามอีกครั้ง อีกคนหนึ่งใช้เท้าเตะรับเบาๆ แล้วถลึงลูกไปข้างหน้าอย่างรวดเร็ว เด็กคนอื่นวิ่งตามหลังมาเป็นพรวน ฝ่ายตรงข้ามคนหนึ่งวิ่งเข้าไปหา ยื่นเท้าออกไปตักลูกเอาไว้ได้ แล้วเตะโด่งสวนกลับไปอีกฝั่งในทันที เหล่านักฟุตบอลเปลี่ยนทิศทางวิ่งกลับไปเหมือนนัดกันไว้

นายประตูควบผีเท้าออกมาหวังคว้าลูกให้ได้ก่อนคนอื่นจะมาถึง แต่เป็นจังหวะเดียวกับที่ลูกฟุตบอลตกลงกระทบพื้นดินแห้งแข็งตรงหน้า แล้วกระดอนกลับขึ้นไปอีกครั้ง นายประตูตัวเล็กทำได้แค่มองหน้ามองลูกลอยข้ามหัวขึ้นไปตามแรง มันพุ่งเป็นเส้นโค้งลอดผ่านระหว่างเสาประตูทั้งสอง เลยเข้าไปตกอยู่ในพวงหญ้าด้านหลัง มีเสียงเฮดังลั่นมาจากทีมตรงข้าม ประสานด้วยคำบ่นจากฝ่ายเดียวกัน

“เอ็งจะออกมาทำไมวะไอ้หน่อย”

“ก็บอกแล้วไงว่าข้าเป็นประตูไม่ได้” นายประตูแย้งด้วยสายตาละห้อย
“ไอ้ดำมิงไปเป็นแทนมันหน่อย” หัวหน้าทีมกำมะลอสั่งการ คน
รับคำสั่งเดินไปประจำตำแหน่งด้วยสีหน้าบอกรอการเบื่อหน่าย

“ถอดเสื้อๆ เร็วจะได้เล่นต่อ” ฝ่ายที่มีแต้มต่อทักหัวง

ทีมที่เสียประตูพากันถอดเสื้อยืดเก่ามอมออกจากกรงอย่างไม่สบ
อารมณ์ แต่ละคนเผยผิวกายดำกร้าน ซึ่งยามนี้ถูกเคลือบไว้ด้วยหยาดเหงื่อเป็น
มันเลื่อม บางคนโยนเสื้อที่ถอดแล้วไปกองไว้ข้างสนาม ขณะที่บางคนเอามาคลุม
ไว้เหนือศีรษะ แม้ทีมที่พลาดท่าจะถูกถอดเสื้ออย่างไม่เต็มใจนัก แต่ก็ไม่มีใคร
โต้แย้งต่อรอง เพราะตระหนักดีว่ามันเป็นกติกาที่ร่วมกันกำหนดขึ้นมาด้วยกัน

แล้วเกมก็ดำเนินต่อไป ผลัดกันรุกผลัดกันรับ ผลัดกันยิงประตู กระทั่ง
ดวงแดดสีส้มสุกค่อยๆ หลบไปหลังทิวเขานั้นแล้ว นักฟุตบอลทั้งสองทีมจึงชวน
กันออกจากสนาม เดินเกาะกลุ่มไปด้วยกัน ก่อนจะแยกย้ายเมื่อถึงปลายทาง
ของตัวเอง

-๒-

ใครจะเรียกว่าเป็นร้านขายของชำ ร้านโชห่วย หรือร้านสะดวกซื้ออีกแล้วแต่
ถนัด แต่ร้านค้าของครูเส็งยมก็มีทุกอย่างที่คนในหมู่บ้านต้องการ ตั้งแต่เครื่อง
อุปโภคบริโภคประจำวัน ไปจนถึงปุ๋ยและยาฆ่าแมลง และแม้ว่าร้านจะไม่เปิด
บริการอยู่ตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง แต่หากมีลูกค้ามาเคาะเรียกเมื่อลวงสองทุ่มไปแล้ว
ครูเส็งยมก็ขยันแง้มบานประตูออกมา อาจจะมีบ่นงมำบ้างเล็กน้อย แต่แก่ก็ขาย
ของให้โดยไม่อึดเอื้อน

ร้านครูเส็งยมไม่ได้ขายสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่ยังทำหน้าที่เป็น
คนกลาง รับซื้อผลผลิตทางการเกษตรทุกชนิดของชาวบ้าน แล้วนำไปขายต่อใน

ตัวอำเภอ เรื่องนี้ครูเสงี่ยมเที่ยวพูดกับใครต่อใครอย่างเต็มปากว่า แกกำลังให้บริการช่วยเหลือชาวบ้าน แต่กับกรณีเดียวกันนี้หลายคนกลับพูดว่า ครูเสงี่ยมเป็นเสมือนเสืออนอกิน เพราะแกรับซื้อของจากชาวบ้านโดยให้ราคาต่ำติดดินเพื่อจะนำไปขายต่อได้แพงขึ้นหลายเท่าตัวคุณ

อย่างไรก็ตามชาวหมู่บ้านส่วนใหญ่ล้วนต้องพึ่งพาร้านค้าครูเสงี่ยมมีเพียงบางคนเท่านั้นหรอก ที่คิดว่าเสียน้ำมันดีกว่าเสียน้ำมันให้ครูเสงี่ยมเขาจึงยอมขับคลานมอเตอร์ไซค์บุโรทั่งเข้าไปในอำเภอด้วยตัวเอง

ร้านค้านี้เดิมทีเมียครูเสงี่ยมเป็นคนดูแลอยู่เพียงลำพัง โดยซื้อสินค้ามาขายแต่เพียงอย่างเดียว กระทั่งครูเสงี่ยมเกษียณอายุราชการออกมา แกจึงเข้ารับหน้าที่เป็นผู้บริหารร้านอย่างจริงจัง แล้วขยายกิจการรับซื้อผลผลิตจากชาวบ้านด้วยอีกทางหนึ่ง เพราะผูกขาดเป็นร้านค้าเพียงหนึ่งเดียวของหมู่บ้านตลอดหลายปีที่ผ่านมากิจการของครูเสงี่ยมจึงเจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นลำดับ

ครูเสงี่ยมขับรถยนต์กระบะเข้าไปในตัวอำเภอเกือบทุกวัน นอกจากจะไปซื้อขายสินค้าตามปรกติแล้ว แยกยังถือโอกาสแวะเยี่ยมเยียนลูกชายคนเดียว ซึ่งตอนนี้ไปมีครอบครัวอยู่ในตัวอำเภอ ระยะเวลาไปกลับสี่สิบกว่ากิโลเมตรไม่ไกลเกินไป

ช่วงปิดเทอมเช่นนี้ ขากลับจากตลาดครูเสงี่ยมมักจะแวะรับเจ้านายหลานชายคนโปรดวัยเก้าขวบของแกกลับมาด้วย ครูเสงี่ยมกับเมียเคยเลี้ยงเจ้านายมาด้วยกันตั้งแต่อายุได้สองเดือน เพราะพ่อกับแม่ของมันต้องทำงานจนถึงสามขวบพวกเขาจึงมารับกลับไป เพื่อฝากเลี้ยงไว้ที่ศูนย์เด็กเล็กในตัวอำเภอ แต่ถึงวันปิดเทอมที่ไรเจ้านายก็รีบเร้าขอมายู่กับปู่ย่าทุกครั้ง เพราะอยู่ที่นี้เจ้านายได้รับการเอาใจจากปู่ย่า จึงมีโอกาสทำตัวเป็นเจ้านายสมดังชื่อ

วันนี้ครูเสงี่ยมนำรถกลับมาถึงหน้าร้านเมื่อเกือบเที่ยง เจ้านายกระโดดลงจากเบาะหน้ารถ แยกเป้สัมภาระเข้าไปเก็บไว้ในห้องนอน แล้วกลับออกมา

เปิดตู้แช่ หยิบเอาน้ำอัดลมขวดสีดำที่มีเม็दन้ำเกาะพราว ไปนั่งดูดีตัวอย่าง
กระหาย รอจนครุเสียงกับเสียงช่วยกันขนสินค้าลงจากท้ายกระบะหมดแล้ว รด
จักรยานคันใหม่เอี่ยมจึงถูกยกลงมา เจ้านายตรงเข้าไปขึ้นคร่อม แล้วปั่นออกไป
จากหน้าร้านอย่างรวดเร็ว ทิ้งคำทัดทานของผู้เป็นย่าว่าแต่ยังแรงให้กระจาย
แผ่วอยู่เบื้องหลัง

เด็กในหมู่บ้านหลายคนคุ้นเคยกับเจ้านายเป็นอย่างดี เพราะโตมาด้วย
กัน ทั้งยังมีโอกาสเจอกันอยู่ทุกช่วงปิดเทอม เจ้านายจึงปั่นจักรยานเที่ยวไปได้
ทุกพื้นที่ของหมู่บ้าน ตอนที่พาหนะสองล้อตระเวนไปถึงสนามฟุตบอลหน้า
โรงเรียนนั้น เป็นเวลาบ่ายคล้อยแล้ว บรรดานักฟุตบอลกำลังรวมกลุ่มกันอยู่ใ้
ร่มฉาฉาเช่นทุกวัน

“เล่นอะไรกันอยู่เธอ” เจ้านายส่งเสียงทักเข้าไปในกลุ่ม

“อ้าวนาย...เตะฟุตบอลด้วยกันไหมเล่า” บางคนตอบรับและชวนเชิญ
อย่างสนิทสนม แทนคำตอบเจ้านายเดินจูงจักรยานเข้าไปในสนามอย่างช้าๆ

เริ่มต้นด้วยการยืนล้อมวงเพื่อแบ่งข้างเหมือนวันก่อนๆ เจ้านายลงไป
ยืนปะปนอยู่ท่ามกลางนักฟุตบอลทั้งสองทีม แต่ด้วยผิวพรรณซึ่งผ่องนวลสะอาด
สะอ้านและเสื้อผ้าที่สวมใส่ก็ใหม่เอี่ยม ผิดไปจากเด็กในหมู่บ้านคนอื่นๆ เจ้านาย
จึงแลดูโดดเด่นกว่าใครในสนาม บรรดาเพื่อนๆ ที่รายล้อมอยู่ มีทั้งคนที่คุ้นหน้า
และคนที่ไม่รู้จักกันเลย พุดให้ชัดก็คือเจ้านายจดจำไม่ได้ด้วยซ้ำว่าใครบ้างที่อยู่
ฝ่ายเดียวกัน

เกมเปิดฉากด้วยการที่ลูกฟุตบอลถูกส่งจากคนหนึ่งไปยังอีกคน พร้อม
กับเสียงย่ำกติกา...

“ลูกแรกถอดเสื้อ!”

เจ้านายวิ่งไล่ตามและเข้าสกัดกันตามจังหวะ ไม่นานนักร่างกายก็ถูก
ขโหลมไปด้วยเหงื่อ แล้วจู่ๆ ลูกฟุตบอลก็แหวกอากาศมาตกลงตรงหน้า ห่างออก

ไปไม่ถึงห้าก้าว เจ้านายเจ้าผีเท้าเข้าไปหาสุดกำลัง เด็กชายสกดลูกเอาไว้ได้ ก่อนที่มันจะกระดอนออกไปนอกสนาม แล้วลำเลียงขึ้นไปข้างหน้าเร็วเร็ว หมุดหมายอยู่ระหว่างเสาประตูทั้งสองข้างที่เห็นอยู่ไม่ไกลนัก แต่ก่อนจะไปถึงจุดที่ต้องการ เจ้านายพลันเหลือบไปเห็นเสื้อยืดลายพร้อยตัวหนึ่ง ยืนอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมเจาะสำหรับกรสับเท้ายิงประตู และกำลังว่างโล่งไม่มีใครประกบสักคนเดียว

เร็วกว่าความคิด เจ้านายบรรจงส่งลูกใส่พานออกไปให้ ฟุตบอลพุ่งออกไปตามแรงอย่างแม่นยำ แล้วคำถามหนึ่งก็ผุดวบขึ้นในใจ เจ้าหมอนั้นอยู่ที่ทีมเดียวกับเราหรือเปล่าหนอ...

ยังไม่ทันจะตอบคำถามของตัวเอง เสียงโวยวายจากเพื่อนร่วมทีมก็ดังลั่นขึ้น เมื่อลูกฟุตบอลถูกเตะสวนออกมาจากเจ้าเสื้อลายนั้นเต็มแรง ลอยข้ามหัวทุกคนไปตกอยู่หน้าประตูฝั่งของเจ้านาย และโชคร้ายที่มีนักเตะทีมตรงข้ามยืนเหนี่ยวหอบตักค้างอยู่คนหนึ่ง แค่อี๋ยตัวกลับ เจ้าคนนั้นก็ส่งลูกฟุตบอลผ่านเข้าไปในช่องประตูอย่างง่ายดาย ผู้รักษาประตูได้แต่ยืนมองตามอย่างไม่รู้จะทำอย่างไร มีเสียงร้องด้วยความเสียดายดังระงม และท่ามกลางเสียงนั้น บางคนหล่นคำตำหนิว่าเป็นเพราะความผิดพลาดของเจ้านายโดยแท้

เจ้านายถอดเสื้อออกตามกติกาที่ถูุกกำหนดเอาไว้ เขาารู้สึกว่าแดดวันนี้ช่างร้อนแรงกว่าทุกวัน และโดยเฉพาะบนใบหน้า ใหู้สึกแสบร้อนมากกว่าส่วนอื่น

เกมเลิกราลงเมื่อเย็นย่ำ ทุกคนจับกลุ่มกันออกจากสนาม หยอกล้อเล่นกันดังก้องไปตามทาง โยนผลแพ้ชนะทิ้งไว้ข้างหลังอย่างไม่ใส่ใจ มีเพียงเจ้านายเท่านั้นที่กอบเก็บเอาความขุ่นมัวใส่ตะกร้าหน้ารถกลับบ้านไปด้วย

แม้จะพ้นจากสนามมาไกลโขแล้ว แต่เสียงตำหนิของเพื่อนร่วมทีมบางคน ก็ยังคงดังก้องอยู่ในหูของเด็กชาย

“ปู่...ร้านปู่มีเสื้อกีฬาขายรึปล่าว” เจ้านายเลียบเคียงถามเสียงอู้ในปากเต็ม
อยู่ด้วยขนมกรุบกรอบที่หยิบมาจากชั้นวางขาย

“ร้านข้าไม่ใช่ร้านขายเสื้อผ้านะโว้ย” ครูเสงี่ยมเข้าตอบ ขณะก้มหน้า
ง่วนอยู่กับการจัดสินค้า

“อ้าว...ไหนบอกว่าร้านปู่มีทุกอย่างไง” หลานชายต่อปาก

“เออ...มีทุกอย่างนั่นแหละ เว้นแต่เสื้อกีฬา ว่าแต่จะถามทำไมล่ะครับ
ทั้นเจ้านาย”

“จะเอาไปใส่เล่นฟุตบอล ถอดเสื้อมันร้อนนะปู่” เจ้านายขยับเข้ามา
ใกล้ เมื่อเห็นผู้เป็นปู่แสดงท่าที่สนใจ

“แล้วจะถอดทำไม ใส่เสื้ออะไรไปถ้าถอดออกมันก็ร้อนทั้งนั่นล่ะ”
ครูเสงี่ยมหันมองหลานอย่างสงสัย

“ก็จะได้แยกออกไปปู่ว่าใครอยู่ที่มไหน เลยต้องถอดเสื้อทีมหนึ่ง”
เจ้านายเฉลยกติกาให้ปู่ฟัง

“เออ...เข้าใจละ แกก็เลยจะเอาเสื้อไปขายไหม้ย หัวการค้าสมกับเป็น
หลานปู่ซะแก” ครูเสงี่ยมยิ้มชอบใจ

“พวกนั้นไม่มีเงินซื้อหรอกปู่ แบบว่าจะให้ปู่เป็นสปอนเซอร์นะ จะได้
โฆษณาร้านด้วยไง” เด็กชายบิบนวดที่แขนเบาๆ อย่างประจบประแจง

“แหม...แผนสูงนะเอ็ง ร้านปู่ไม่ต้องโฆษณาหรอก” ครูเสงี่ยม
แสรังตีหน้าดู พลังพูด “ไม่มีหรอกเสื้อกีฬาอะ มีแต่เสื้อยืดที่บริษัทปู่มันให้มา
แจกลูกค้า กองอยู่ในชอกนั่นนะไปหยิบเอาสิ”

เจ้านายเข้าไปรื้อถุงเสื้อซึ่งมีเยื่อหุ้มปุ๋ยเคมีประทับอยู่เต็มแผ่นหลังออก
มา เขาเลือกหยิบเอาเสื้อยืดสีเขียวและสีเหลืองอย่างละเท่าๆ กัน ตามจำนวน

เพื่อนนักฟุตบอล แต่ก็ยังไม่วายหันไปถามผู้เป็นปู่อย่างเคลือบแคลง

“บริษัทเขาให้มาแถมลูกค้าไม่ใช่หรอปู่”

“เฮ้ย...ใครจะไปรู้ ปู่ไม่แถมให้มันหรอ กจะเอาไว้ขายเล่นๆ ตัวละสี่ห้าสิบบาท เอาไปหะอะอย่าสงสัยให้มากความ” ครูเสี้ยมตัดบทแล้วเดินเลี้ยวไปจัดสินค้าต่อ ทั้งให้หลานชายยืนมองกองเสื้อยืดตรงหน้าอย่างพึงใจ

บ่ายวันนั้นเจ้านายปั่นจักรยานเข้าสู่สนามด้วยรอยยิ้มเบิกกว้าง หลังจากจอดสองล้อไว้ได้ร่มไม้ใหญ่แล้ว เขาก็หัวเราะเสื้อยืดมาวางไว้กลางวง พลาญคุยโอ้เสียดัง

“ยกเลิกติกาลูกแรกถอดเสื้อกันได้แล้วละพวกเรา ปู่เราให้เสื้อมาใส่เล่นกัน”

“เออ...ครูเสี้ยมนี่ก็ใจดีเหมือนกันนะ เห็นเขาว่าแกชี้เหนียวจะตายไป” ใครบางคนรำพึงเบาๆ แต่ก็ดังพอที่จะเข้าหูเจ้านาย

“พูดมากเดี๋ยวเอาเสื้อกลับซะเลยพวกแกนี่...” เด็กชายออกอาการไม่พอใจ

“ไปๆ แบ่งข้างดีกว่า เสียกันอยู่ได้” คนตัวโตในกลุ่มห้ามทัพ แล้วออกเดินนำไปในสนาม

ดูเหมือนเกมฟุตบอลวันนี้จะสนุกกว่าทุกวัน เสื้อทีมใหม่หมดที่ทุกคนสวมใส่เสมือนมีแรงขับให้วิ่งกันอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย นักฟุตบอลต่างคนต่างโลดแล่นไปด้วยจินตนาการส่วนตัว บางคนมองเห็นตัวเองเป็นนักเตะในสังกัดสโมสรใหญ่ ขณะที่บางคนวาดฝันไปไกลถึงทีมชาติไทย

และประตูสุดท้ายก็ลอดผ่านมือนายทวารเข้าไป เมื่อแสงตะวันหุบลงหลังยอดไม้ นั่นแล้ว เหล่านักเตะต่างพากันชักแถวออกจากสนาม หลายคนถอดเสื้อขึ้นพาดบ่า เปิดโอกาสให้สายลมอ่อนโยยพัดไล่เหงื่อออกจากร่าง แว่วเสียงหัวเราะร่วนเมื่อหยอกล้อกันถึงการเล่นที่เพิ่งจบลง

เจ้านายแยกตัวออกจากกลุ่มเพื่อน ปั่นจักรยานระเร่กลับบ้านเพียงลำพัง สายลมเย็นได้ลู่ใบหน้าให้รู้สึกผ่อนคลาย วันนี้เป็นอีกวันที่การเล่นฟุตบอลน่าจะสนุกสนาน แต่เพราะเพื่อนร่วมทีมล้วนเล่นกันสะเปะสะปะไร้แบบแผน แต่ละคนมีทักษะการเล่นที่อ่อนด้อย ทีมสี่เขียวที่เข้าสังกัดจึงตกเป็นฝ่ายพ่ายแพ้อย่างหมดรูป ซ้ำยังดึงเอาความหงุดหงิดให้เข้ามาค้างคาอยู่ในจิตใจของเด็กชายอย่างไม่อาจสลัดทิ้ง

เอาไว้วันพรุ่งนี้เถอะ มันจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรกันบ้าง เขาบอกตัวเองอย่างนั้น...

-๕-

ท่ามกลางสนามหญ้าแห้งสีน้ำตาลซีดจาง วันนั้นก็กลับปรากฏสีเหลืองสีเขียวสดใสเคลื่อนไหวอยู่ไปมาอย่างทำทนายแสงแดดจ้า เด็กหลายคนมารวมตัวกันที่จุดนัดหมายเร็วกว่าปรกติ และไม่อาจนั่งรออยู่ได้ร่มฉาฉาดได้เหมือนเดิม อากาศห่อเสื่อใหม่ผลึกให้พวกเขาออกไปล้อมวงเล่นลิ่งชิงบอลกัน อย่างไม่หวั่นกระเไอร้อนที่แผดเผา

เจ้านายปั่นจักรยานมาถึงสนามพักใหญ่แล้ว แต่ก็ไม่ได้ออกไปเล่นกับคนอื่น ๆ แม้จะมีเสียงเรียกชวนหลายครั้ง เขาเพียงนั่งมองกลุ่มเพื่อนเหมือนรอคอยอะไรบางอย่าง ครั้นทุกคนมาทันพร้อมหน้า เด็กชายจึงเอ่ยขึ้น

“เราว่าทีมที่แบ่งกันเมื่อวานมันไม่ค่อยสู้สินะ แบ่งใหม่ดีกว่า”

“เอาสิ...ยังงี้ก็ได้ เร็วพวกเรามาโยนบอลแข่งข้างกันใหม่” สมาชิกในกลุ่มตอบรับอย่างไม่เห็นเป็นเรื่องสำคัญ กลางขยับเข้าล้อมวง

“ไม่ต้องโยนบอลหรอก เตี้ยวเราเลือกเอง!” น้ำเสียงของเจ้านายเด็ดขาดคล้ายออกคำสั่ง หลายคนสะดุดใจที่กติกาเดิมถูกเปลี่ยนแปลง และขยับปากประหนึ่งจะเอ่ยถาม แต่กรุ่นกลิ่นของเสื่อใหม่ที่กำลังโชยเข้าจมูก ได้ยื่นมือ

ออกมาปิดริมฝีปากแห้งเกรียมเหล่านั้นเอาไว้จนแน่นสนิท

จากที่ได้ร่วมเล่นกันมา เจ้านายพอจะตูดอกว่าคนไหนมีชั้นเชิงฝีเท้าดี และโดยไม่ต้องถามความเห็นจากใคร เขาซึ้นิ้วเลือกเอาสมาชิกคนที่ต้องการเข้ามาร่วมทีมของตัวเอง ส่วนคนที่เหลือเลือกก็ถูกผลักให้ไปรวมกันเป็นทีมตรงข้าม หลังจากสลัดสีเสื้อกันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นักฟุตบอลต่างก็กรูกันลงสนาม

พลบค่ำวันนั้น เจ้านายเดินจูงจักรยานกลับบ้านพร้อมกลุ่มเพื่อน เขา รู้สึกสนุกกับเกมมากกว่าวันก่อนๆ เพราะทีมที่เขาเลือกมีชัยเหนือคู่แข่งอย่าง ชนิดหมดทางสู้ ส่วนเด็กคนอื่นๆ ก็ยังกระเซ้าเย้าแหย่กันอย่างสนุกสนาน ส่งเสียงหัวเราะดังก้องไปตลอดเส้นทางเช่นทุกวัน แต่ดูเหมือนเสียงของเจ้านายจะ ดังกว่าทุกคน และยังคงดังอยู่อย่างนั้นต่อมาอีกหลายวัน

กระทั่งถึงวันที่กลิ่นของเสื้อใหม่จืดจางลง อีกทั้งชัยชนะไม่ใช่เรื่องที่ น่าตื่นเต้นอีกต่อไปแล้ว นั่นล่ะที่เจ้านายได้เริ่มรู้สึกรู้ว่าในระยะหลังเพื่อนๆ เริ่ม มองไม่เห็นตัวตนของเขาเสียแล้ว เพราะการเล่นในแต่ละวันเจ้านายไม่มีส่วน สำคัญในเกมเลยแม้แต่น้อย แต่เป็นนักเตะสองคนซึ่งเขาเลือกเข้ามาร่วมทีมนั้น ต่างหาก ที่แสดงฝีเท้าจนเป็นดาวเด่น ส่งแสงเจิดจ้ากดทับรัศมีของเขาจน หม่นมัว

ถ้าว่ากันโดยชื่อชั้นแล้ว เจ้านายเป็นถึงนักฟุตบอลของทีมโรงเรียน ประจำอำเภอ เขาเคยแสดงทักษะการเล่นที่ยอดเยี่ยม เมื่อได้เล่นอยู่ในสนามซึ่ง ปลอดภัยด้วยพรมหญ้าเขียวสด และราบเรียบดั่งสักหลาด แต่เมื่อต้องมาลำเลียง ลูกอยู่บนลานดินแห้งแข็ง มีตอหญ้าแห้งและหลุมบ่อเป็นกบดกอยู่ทั่วไป ฝีเท้า ของเจ้านายก็ไม่ผิดไปจากเด็กหัดเล่น

ผิดกับเจ้าสองคนนั้น ซึ่งมีเพียงสองเท้าอันเปลือยเปล่า แต่ก็สามารถ เลี้ยงลูกหลบหลีกอย่างพลิ้วไหว เหมือนไม่รู้สึกรู้สากับรอยตีนวัวและดงหนาม ไม้ราบที่ดาซึ้นอยู่ในสนาม จนเพื่อนๆ ต่างออกปากชมเป็นเสียงเดียวกัน ว่าการเล่นของสองพี่น้องไอ้หลงกับไอ้เหลิมนั้นสุดยอดในบางกระเจียว

“เปื้อนข้าวไข่เจียวแล้วหรือยังเง้าเจ้านาย นั่งหน้าบูดเขียว” ครูเสียมเอ่ยทักเมื่อสังเกตเห็นหลานชายนั่งเฟ่งจานข้าวนิ่งนาน “รีว่าโดนพวกเด็กในหมู่บ้านแกล้งมาอีก หือ...”

“ปล่าว...ไม่มีใครแกล้งหรือกูปู แคเปื้อนพวกมันนะ” เด็กชายเงยหน้าระบายความ

“มีอะไรกันเธอ” ปูหยิ่งถามอย่างรู้เชิง

“ก็พวกนั้นนะเล่นฟุตบอลไม่เห็นจะได้เรื่องกันสักคน แล้วยังมาทำเป็นรู้มากอีก...” แล้วเรื่องราวในสนามก็พรุ้งฟูสู่การรับรู้ของครูเสียม

“มันก็พวกเด็กบ้านนอกทั้งนั้น จะไปรู้เรื่องฟุตบอลอะไรกันเล่า” ครูเสียมปลอบหวังเอาใจหลานชาย “อย่าไปเล่นกับพวกมันเลยรำคาญปล่าวๆ”

“มันเจ็บใจนะสิปู อุตส่าห์เอาเสื้อไปให้ใส่ฟรีๆ ขนมหักขนไปให้กิน แต่พวกมันกลับไปชมคนอื่นว่าเล่นเก่งอย่างนั้นอย่างนี้” อารมณ์ของเด็กชายยังคงคุกรุ่น ข้าวในจานถูกเมินจนเย็นชืด

“ใครกันล่ะที่พวกมันชมว่าเก่งนักหนานะ”

“ก็ไอ้หลงกับไอ้เหลิมไง ปูรู้จักมั๊ย”

“ปืทโธ่ นึกว่าใคร ลูกของไอ้ครอบครัวนักต่อสู้นั่นเอง ฮ่า...ฮ่า...”

ครูเสียมหัวเราะด้วยน้ำเสียงเสียดเย้ย

“ใครเป็นนักต่อสู้เธอปู” เจ้านายขยับเข้รอฟังอย่างใคร่รู้

“ก็พ่อแม่ของไอ้สองคนนั้นแหละ เขาชอบทำตัวเป็นนักต่อสู้เรียกร้องเพื่อสังคม มีการชุมนุมประท้วงอะไรที่ไหนก็ไปร่วมกับเขาอยู่เรื่อยละ ทั้งที่ตัวเองนะโง่ตักดาน อุตส่าห์ไปร่ำเรียนจนจบปริญญา แต่กลับมาทำสวนทำไร่ ไม่รู้จะเรียนให้เสียเงินทำไม” ครูเสียมเล่า ก่อนตักข้าวใส่ปากเคี้ยวอย่างเมามันในคำพิพากษาของตัวเอง

“กลับมาอยู่ในหมู่บ้านก็สร้างปัญหาอยู่เรื่อย”

“เขามาประท้วงอะไรที่นี้อีกหรือปู้” เจ้านายถามอย่างสนใจ

“ก็ไม่ถึงกับประท้วงหรอก แต่มันเที่ยวไปพูดกับชาวบ้านว่าร้านปุณะขายของแพง รับซื้อพืชผลก็กดราคา มันน่าจะยอมข้มมอไซค์ฟ่งข้างเข้าไปซื้อขายเองในตัวอำเภอ แล้วชาวบ้านหลายคนก็ดันไปเชื่อมันซะด้วยสิ นี่ก็ได้ข่าวว่าจะรวมกลุ่มกันตั้งสหกรณ์อะไรขึ้นมาอีก เฮ้อ...วุ่นวายไม่รู้จบ” เจ้านายนั่งฟัง ในมือเขี่ยซอนเล่นไปมา

“เจ้านายไม่สังเกตหรือว่า ไอ้สองคนที่น้องนะมันไม่เคยมาซื้อของที่ร้านปุ้เลย ก็เพราะพ่อแม่มันห้ามเอาไว้ละสิ” เจ้านายพยักหน้าหงิกหงักพร้อมกับประกายความคิดบางอย่างที่สว่างวาบขึ้นมาในหัว

บ่ายวันนั้นเจ้านายบึ่งจักรยานไปถึงขอบสนามก่อนใครอื่น เรื่องเล่าของปุ้ทำให้เขาค้นพบวิธีจัดการกับสองนักเตะคนเก่งนั้นให้พ้นไปจากเกม

และก่อนที่การแข่งขันจะเริ่มต้น เจ้านายก็เอ่ยขึ้น

“เดี๋ยววันอะเฝ้าเล่นกัน เราขอถามอะไรนิดนึง...” เขาเริ่มต้นขึ้นอย่างนั้น คล้ายเรียกทุกคนให้เข้ามายืนล้อมวงรอฟัง

“พวกเราชอบเสื้อที่ใส่กันอยู่มัย” ทุกคนประสานเสียงตอบรับโดยพร้อมเพรียงกัน

“แล้วขนมที่เราเอามาให้ละอ่อยมัย” บางคนพยักหน้า บางคนพิมพ์ว่าอ่อย เจ้านายยิ้มก่อนพูดต่อ

“ทั้งเสื้อและขนมนะ...ปุ้เราเป็นคนให้มา ที่เขาเรียกว่าเป็นสปอนเซอร์ให้ละ และนักกีฬาอย่างพวกเราก็ต้องช่วยกันสนับสนุนสปอนเซอร์ของตัวเอง” เขาเว้นจังหวะเพื่อดูอาการของเพื่อนๆ ทุกคนยังคงยืนฟังอย่างสงบ

“เราจึงขอตั้งกติกาใหม่ นับจากนี้ไปคนที่มิสิทธิ์เล่นฟุตบอลที่นี่ได้ จะต้องเป็นลูกค้าของร้านครูเส็งยิ้มเท่านั้น!”

กติกากาที่ถูกกำหนดขึ้นมาใหม่ไม่มีเงื่อนไขซับซ้อน บรรดานักเตะต่าง
เข้าใจ ทั้งยังไม่มีเสียงโต้แย้งคัดค้านเพราะเห็นว่าไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับตัวเอง
เลยสักนิด ทุกคนจึงชวนกันกรูลงสนาม เว้นแต่สองพี่น้องหลงกับเหลิมที่ยังคง
ยืนนิ่งอยู่อย่างลังเล หลังจากคิดทบทวนจนแจ่มแจ้งใจแล้วว่า ตัวเองตกเป็นพวกที่
ไม่มีสิทธิ์ได้เล่นอีกต่อไป จึงชวนกันผละออกจากริมสนามมาอย่างเงิบเขียบ
โดยมีรอยเหยียดยิ้มของเจ้านายลอยตามมาเบื้องหลัง

ตามจริงแล้วหากเพียงแต่เอ่ยบอกความประสงค์ก็คงไม่มีใครขัดใจ
เจ้านาย แต่ทำอย่างนั้นมันออกจะที่มละเอินไป ผิดวิสัยของเด็กตลาดที่ต้อง
มีรอยหยักในสมองมากกว่าเด็กบ้านนอกพวกนี้ กฎข้อใหม่จึงถูกสร้างขึ้นมาเพื่อ
รองรับการใช้อำนาจอย่างมีชั้นเชิง และเมื่อทุกอย่างดำเนินไปตามกติกา ก็ย่อม
ไม่มีใครรู้สึกว่าตัวเองกำลังตกอยู่ในบัญชา

เจ้านายรู้สึกพึงใจต่อแผนการอันแยบยลของตัวเอง บ่ายวันนั้นจึงเป็น
อีกวันที่เด็กชายรู้สึกสนุกกับเกมอย่างที่สุด...

-๖-

สายลมร้อนแล้งยังคงพัดผ่านสนามฟุตบอลหน้าโรงเรียนบ้านบางกระเจียว
หอบเอาละอองฝุ่นสีเทาจากปลิวผ่านระลอกแล้วระลอกเล่า วัวสองตัวยืนเคี้ยว
หญ้าแห้งอยู่ในสนามอย่างเบื่อหน่าย ได้ร่วมฉำฉาใหญ่ขอบสนาม เด็กเลี้ยงวัวสอง
คนกับเพื่อนอีกสองรวมกลุ่มหลบร้อนกันอยู่ตรงนั้น บางคนหย่อนกันลงบนผิวดิน
แห้งแข็ง ขณะที่บางคนเอนหลังราบกับพื้น นอนมองผืนฟ้าโปร่งใสไร้ปุยมะฆ
แปดเปื้อนเบื้องบน นกปากห่างฝูงหนึ่งร่อนวนอยู่ลึกลับ มองเห็นเป็นแผ่นสีดำ
ปลิวละล่อง

“พักนี้เล่นบอลไม่สนุกเลยวะ” เด็กเลี้ยงวัวคนหนึ่งเปรย

“เออ...ข้าก็รู้สึกเหมือนกัน เบื่อไอ้ นายด้วย ชอบสั่งให้เล่นอย่างนั้นอย่างนี้” อีกคนตอบรับ

“ก็เจ้านายเขาเล่นเก่งกว่าพวกเรานี้หว่า” บางคนแย้ง และมีคนพยักหน้าเห็นด้วย

“แบบนี้ก็เหมือนมันเล่นคนเดียว แล้วให้พวกเราเป็นตัวประกอบ” ฝ่ายเด็กเลี้ยงวัวโต้

“ถ้าไม่สั่งพวกเราก็ก็นั่งเล่นเกมเจ้านายเขาไม่ทันหรอก”

“แต่ฟุตบอลมันต้องเล่นเป็นทีมนะโว้ย ไอ้ หลงไอ้ หลิมเล่นเก่งกว่าอีกมันยังไม่เคยสั่งพวกเราเลย”

“โถ่เอ๊ย ไอ้ สองคนนั้นมันก็นักฟุตบอลบ้านนอกเหมือนพวกเราแหละ เจ้านายเขาเล่นทีมน่าอะไรนะโว้ย พวกเอ็งจะเอามาเปรียบกันได้อย่างไร” คนที่นอนลุกขึ้นนั่งเมื่อการถกเถียงเริ่มร้อนแรง “แต่ที่แน่ๆ ไอ้ คนเก่งของพวกเอ็งตอนนี้ไม่มีสิทธิ์เล่นซะแล้ว ฮ่า...ฮ่า...”

“เมื่อก่อนไม่มีกติกาแบบนี้ พวกเราได้เล่นกันทุกคนหนุกกว่าตั้งเยอะ” เด็กเลี้ยงวัวรำพึง

“แต่ตอนนั้นพวกเอ็งไม่ได้ใส่เสื้อทีมสวยๆ ไม่มีขนมกินฟรีแบบนี้นะโว้ย” ฝ่ายสนับสนุนรุก “พวกเอ็งพูดเหมือนอยากให้อี้อสองคนนั้นได้กลับมาเล่นอีกใช่ไหม”

“ข้าก็แค่อยากให้เราได้เล่นกันทุกคนเหมือนเดิม” คนถูกถามตอบ อ้อมแอ้มไม่เต็มเสียงนัก

“ดีละ...ถ้ามันจะไปบอกเจ้านายว่าพวกเอ็งไม่ยอมรับกติกาของเขา ไม่นั่นะบางทีพวกเอ็งทั้งสองคนอาจจะได้ไปเล่นกับไอ้ หลงไอ้ หลิมสมใจอยาก ฮ่า...ฮ่า” ฝ่ายสนับสนุนพูดพลางลุกขึ้นเดินออกไปจากสนาม เด็กเลี้ยงวัวทั้งสองคนนั่งมองตาม เฟ่งสายตาฝ่าเปลวแดดเต็นระริก เห็นร่างของเพื่อนทั้งสองค่อยๆ ห่างออกไปจนลับตา

ตกบ่าย เจ้าของว๊ายยังคงนั่งๆ นอนๆ กันอยู่ที่เดิม ต่างปิดปากเงียบจมอยู่ในโลกของตัวเอง ในใจของทั้งสองคนกำลังหวั่นไหว ถึงตอนนี้เพื่อนที่แสดงตัวเป็นองครักษ์ของเจ้านาย คงจะนำเรื่องที่พูดกันไปรายงาน แล้วเย็นนี้อาจจะมีการตั้งกติกาขึ้นมาใหม่ ห้ามไม่ให้เด็กเลี้ยงวัวเล่นฟุตบอลในสนามนี้อีกต่อไปก็ได้

เพื่อนๆ กำลังทยอยมาถึง แต่เจ้านายและองครักษ์ทั้งสองยังไม่มาหลายคนลงไปเล่นชิงบอลกันอยู่ในสนาม มีบางคนเข้าไปนั่งจับกลุ่มพูดคุยอยู่กับเด็กเลี้ยงวัว

“พวกเอ็งยังไม่เปลี่ยนเสื้อกันอีกหรือ ไม่เล่นรีง” เพื่อนทักถาม

“ข้าคงไม่ได้เล่นอีกแล้วละ”

แล้วเรื่องราวการถกเถียงที่เกิดขึ้นเมื่อตอนเที่ยง ก็กระจายเข้าสู่การรับรู้ของเพื่อนทุกคน

อีกไม่นานต่อมา เจ้านายก็เข้ามาถึงสนามพร้อมกับสองบริวาร วันนั้นเขาไม่เข้าไปรวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนๆ เพียงแต่ยืนอยู่บนถนนแล้วมองลงไปสนาม พลงงเอ่ยอย่างเจาะจงไปที่เด็กเลี้ยงวัวทั้งสอง ด้วยน้ำเสียงเข้มแข็ง

“พวกเอ็งสองคนไม่พอใจหรือที่ไอ้หลอกกับไอ้เหลิมไม่ได้เล่น”

“ปละ...เปล่า ไม่ใช่ยังงั้น ข้าหมายถึงตอนที่พวกเราเล่นด้วยกันทุกคนมันสนุกดีหรือ” คนหนึ่งเงยหน้าตอบ เห็นร่างเจ้าของคำถามยืนค้ำเด่นอยู่บนถนนสูง

“หมายความว่าพวกเอ็งไม่ยอมรับว่าสองคนนั้นมันผิดกติกา” เจ้านายยกแขนสองข้างขึ้นกอดอก กราดสายตามองเพื่อนๆ ทุกคนที่ยืนรวมกันอยู่เบื้องล่าง องครักษ์สองคนขยับเข้ามาประกบชิดอยู่เบื้องหลัง

“เป็นนักกีฬาที่ต้องเคารพกติกากันหน่อยสิ” เจ้านายยังพ่นคำต่อไป

“แต่กติกาที่ว่านั่นเอ็งเป็นคนตั้งขึ้นมาเองนี่นา เมื่อก่อนใครก็เล่นได้” ถึงตอนนี้เริ่มมีความเห็นออกมาจากเด็กคนอื่นบ้างแล้ว

“ก็ใช่นะสิ เราต้องเป็นคนตั้งกติกา เพราะเสื่อกับขนมที่พวกเอ็งกินกัน อยู่ทุกวันนะเป็นของเรา เราจะไม่ให้ใครเล่นก็ได้”

“ใช่...เสื่อกับขนมเป็นของเจ้านาย” องค์กรักคนแรกสอดเสริมขึ้นมา

“เจ้านายอยากจะไม่ให้ใครเล่นก็ได้” อีกคนสำคัญ เจ้านายหันซ้าย แลขวา ระบายยิ้มอย่างพอใจต่อการทำหน้าที่ของเด็กทั้งสอง

แล้วข้างสนามก็ระงมไปด้วยเสียงออกความเห็นของกลุ่มนักฟุตบอล รุ่นเยาว์ หลายคนหลากหลายความคิด ต่างคนต่างก็จดจ่ออยู่กับภาพเพียงเศษเสี้ยวที่มองเห็นจากมุมเล็กๆ ของตัวเอง คนที่ติดใจในรสหอมหวานของประโยชน์ที่ตัวเองได้ดูดดื่ม ก็อยากจะถูกกดมันเอาไว้ต่อไป แต่บางคนกลับเห็นว่าความอร่อยนั้นเป็นของชั่วคราว ซึ่งมันจะหมดไปพร้อมการลาจากของเจ้านายเมื่อห้วงเปิดเทอมมาถึง

การถกเถียงดำเนินต่อไปอีกพักใหญ่ เหล่าเด็กๆ ยังไม่อาจตัดสินใจไปทางใดทางหนึ่ง ขณะนั้นคนตัวโตที่สุดในกลุ่ม ให้บังเอิญนึกไปถึงวิธีการซึ่งครูประจำชั้นเคยนำมาใช้อยู่เสมอ เขาจึงเอ่ยขึ้น เสียงของเด็กคนอื่น ๆ จึงได้ซาลง

“ตกลงจะเอาอย่างไรเนี่ย แบบนี้คำมีดเสียดีก่อนก็ไม่ได้เล่นหรอก ข้าว่าใช้วิธีแบบครูสมศรีดีกว่า”

“ครูสมศรีแกมาเกี่ยวอะไรกับฟุตบอลด้วยวะไอ้โง่” บางคนถามขึ้นด้วยสงสัย

“ครูสมศรีไม่เกี่ยวกับฟุตบอลหรอกโว้ย แต่ข้าหมายถึงเราน่าจะใช้วิธีแบบประชาธิปไตยเหมือนแกต่างหากเล่า” คนตัวโตเฉลย แต่เพื่อนส่วนใหญ่ยังคงยืนเกาหัวแกรกรากอย่างงุนงง

“เอ็งพูดอะไรวะไม่เห็นจะรู้เรื่อง”

“ใครจะเลือกฝ่ายไหนก็ยกมือลงคะแนนกันยังงั้นเล่า จำไม่ได้หรือเหมือนตอนที่เลือกหัวหน้าห้องนะ”

“อ้อ...รู้ละ ถ้าเอ็งบอกแบบนี้เสียแต่ทีแรกก็สั้นเรื่อง ไม่เห็นต้องพูดอะไร
ประหลาดๆ เอาเลยสิจะได้เล่นกันซะที” มีเสียงสนับสนุนเพื่อจะได้ยุติปัญหา

“แต่ตกลงกันก่อนนะ ผลออกมายังไงต้องยอมรับกันนะไว้วัย จะมา
โววายกันทีหลังไม่ได้นา” เจ้าของความคิดกำชับ

ทุกคนพยักหน้าเข้าใจ เจ้านายยืนมองอย่างเงียบเชียบ มีรอยยิ้มบางๆ
ระบายเนียนอยู่ในใบหน้า ด้วยมันใจว่าเท่าที่ผ่านมา การลงทุนของตัวเองย่อม
มัดใจเพื่อนๆ ส่วนใหญ่เอาไว้ได้

“เฮ้ ใครว่าเล่นได้ทุกคนเหมือนเมื่อก่อนดีกว่า ยกมือขึ้น” คนตัวโต
เริ่มพิธีกรรม

บางคนยกมือขึ้นสูงท่วมหัวราวกลัวว่าคนอื่นจะมองไม่เห็น ขณะที่อีก
หลายคนแนบแขนชิดลำตัวยืนนิ่งเหมือนหุ่น คนตัวโตเริ่มต้นนับที่ตัวเองก่อน
แล้วนับต่อไปเรื่อยๆ พลงขานจำนวนเสียงดังให้ทุกคนได้ยินกันชัดเจน เมื่อ
ผลการนับคะแนนเสร็จสิ้น ก็มีเสียงเฮฮาดังมาจากฝ่ายผู้ชนะ คนนับคะแนน
ตะโกนยืนยันอีกครั้ง

“ยกมือชนะสองคน!”

พลงฝ่ายที่ชนะคะแนนก็พร้อมใจกันถอดเสื้อที่สวมอยู่ออกจากร่าง
นำไปกองรวมกันไว้ข้างถุงขนมที่เจ้านายนำมาวางอยู่ริมถนน แล้วคว่ำลูกฟุตบอล
ชวนกันวิ่งลงสนาม ฝ่ายที่พ่ายแพ้ยืนมองอย่างลึงเลอยู่ครู่หนึ่ง ก่อนจะตัดสินใจ
ถอดเสื้อออกอย่างอวดรณี แล้ววิ่งตามลงไปสมทบเป็นกลุ่มเดียวกัน

สายแดดอ่อนแรงลงแล้วเมื่อเจ้านายเดินกลับไปที่รถจักรยานของ
ตัวเอง เขาก็มลงคว่ำกองเสื้อยืดและถุงขนมขึ้นมาอัดใส่ไว้ในตะกร้าหน้ารถ แล้ว
ปีนออกไปจากสนามอย่างเงียบเชียบ

บริวารสองคนมองหน้ากันเล็กน้อยอย่างทอหรือ พวกเขาจำเท้าตามรถ
จักรยานไปได้เพียงไม่กี่ก้าว เมื่อเห็นว่าเจ้านายไม่รอแน่แล้ว จึงพากันหันหลัง

กลับวิ่งตามกันมา พลาถรถเสือโยนทิ้งไว้ข้างสนาม แล้วเข้าไปรวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนๆ อย่างแนบเนียน

เจ้านายปั้นจักรยานออกไปจนพ้นประตูโรงเรียน เขาเหลียวมองไปยังแผ่นไม้เก่าคร่ำและมีรอยแตกเป็นร่องร้าว ซึ่งถูกตอกตรึงไว้ข้างประตู บนแผ่นไม้ปรากฏตัวอักษรชื่อโรงเรียนถูกสลักฝังไว้ในเนื้อไม้ สีที่ฉาบทาร้อนหลุดจางดูไม่ออกกว่าเป็นสีใด

ยามนั้นสายลมพเนจรพัดผ่านมาวูบหนึ่ง หอบเอาเศษฝุ่นจากสนามฟุตบอลปลิวมาปะทะใบหน้า เจ้านายหลับตาลงด้วยสัญชาตญาณ แต่ก็ยังไม่วายมีละอองผงเถ้าตลอดเข้าไปแฝงฝังจนรู้สึกระคายเคือง

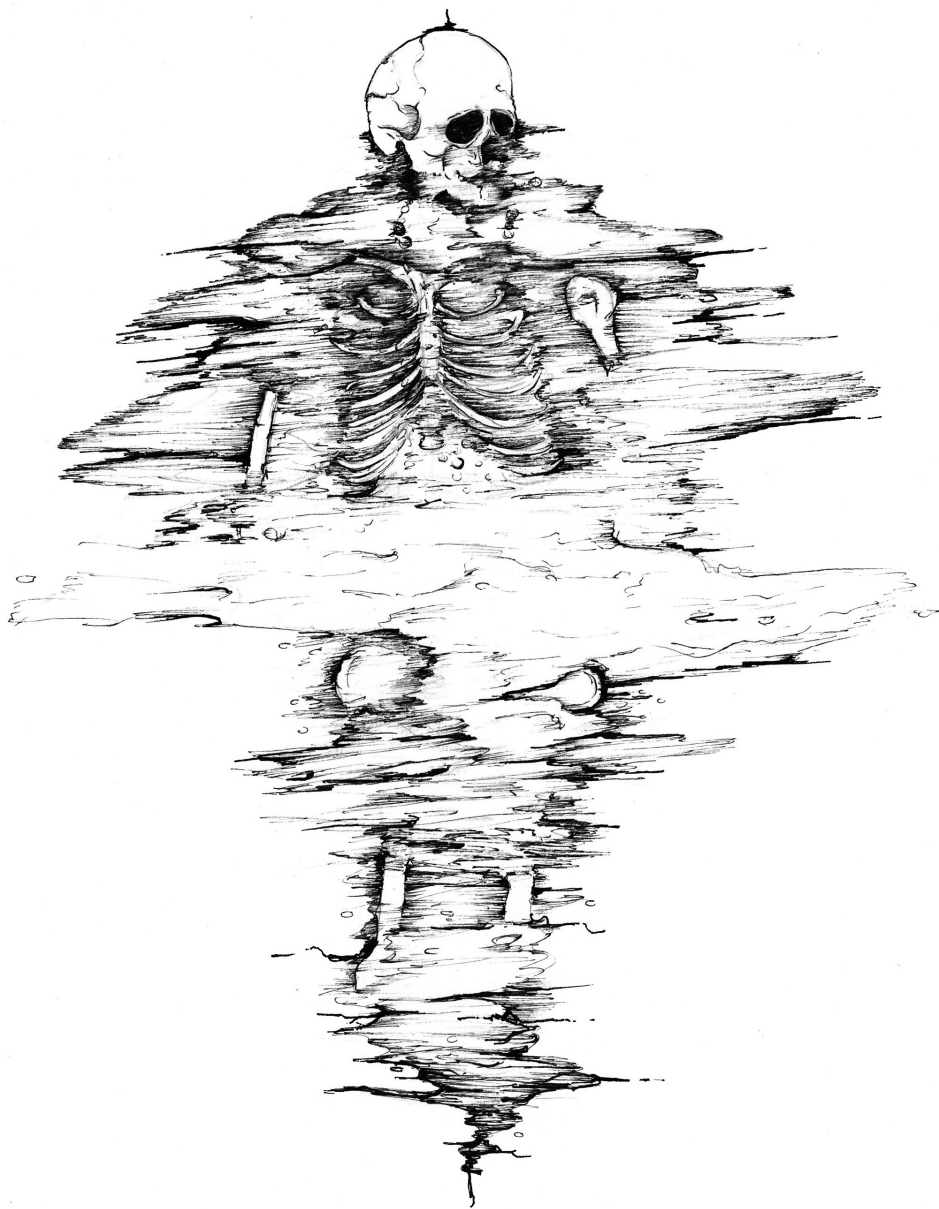
ขณะหลับตา เสียงของเพื่อนๆ ในสนามยังคงล่องลมมาให้ได้ยินอย่างชัดเจน

“กติกาดิมนะโว้ย ลูกแรกถอดเสือ”

“เฮ้ย...ก็ถอดอยู่แล้วนี่ไง!”

“เออวะ...ข้าลืมไป”

พลันเสียงหัวเราะก็ดังร่วนขึ้นทั้งสนาม...

การเคลื่อนที่ ของกระดูกผี

อริวัฒน์ พงษ์สุระ

จวนจะเย็นย่ำค่ำคล้อย อาทิตย์อัสดงหลุบหลูแสง ท้องฟ้าหม่นมัวชั่วทั่ว บริเวณตกอยู่ในความสลัวลงอย่างกะทันหันเมื่อเมฆสีด้ามเทาเคลื่อนตัว ลอยมาดบัง ฟ้าแลบแปลบปลาบอยู่ในหมู่เมฆ สายฟ้าสีม่วงแกก่าสว่างวาบขึ้น เป็นเส้นเป็นสายฉวัดเฉวียนไร้ทิศทางเหมือนรากต้นไม้ ลมกรรโชกโยกไกวต้นไม้ ใบหญ้าถูตามแรงลม เศษใบไม้แห้งปลิวว่อน ฝุ่นฟุ้งกระจาย มีความเย็นเยียบ อย่างแปลกประหลาดเข้าห่มคลุม

ผมทราบข่าวจากชาวบ้าน หลังจากที่วัดอุโบสถหลายชั้นถูกชุดนำไป ขาย แล้วผลจากการชุดบ่อเลี้ยงปลาทำให้พบวัตถุโบราณโดยบังเอิญ พบเศษซาก เครื่องปั้นดินเผา ถ้วย ชาม ราม ไห ผมรีบเข้ามาสำรวจทันที เป็นไปได้ว่าลึกลง ไปใต้ดินอาจจะมีขุมทรัพย์บางอย่างซ่อนอยู่ อาจจะมีการค้นพบวัตถุโบราณที่ถูก กลบฝังมาหลายศตวรรษ เพราะเมื่อวางแผนที่ออก แล้วลองวิเคราะห์ดู บริเวณนี้ เคยอยู่ใกล้กับแหล่งอารยธรรมโบราณมาก่อน ไม่น่าว่าประวัติศาสตร์หน้าใหม่ กำลังรอนักโบราณคดีอย่างพวกเราอยู่

คณะทำงานของเราชาวสิบชีวิต เดินทางขึ้นเขาลงห้วยมาตลอดทั้งวัน มาถึงหมู่บ้านไกลปืนเที่ยงก็จวนเจียนจะมีค้ำอยู่รอมร่อ อยู่ในสภาพอดโรยเต็มที ผู้ใหญ่บ้านรับรู้การมาถึงของเรา พร้อมกับป่าวประกาศออกเสียงตามสาย เรียกลูกบ้านให้มาต้อนรับขับสู้ ค่อยๆ ไหลรวมกันมาทีละคนสองคน จนกลายเป็นคนกลุ่มใหญ่ ปั่นจักรยานมา กระเตงลูกแนบเอวมา แยกจอบแยกเสียมเพิ่งกลับจากทำไร่ไถนา ก็มี สายตาของชาวบ้านที่มองมาคล้ายกำลังมองตุ๋นประหลาด

ผู้ใหญ่บ้านผอมบักโกรก ผมสีดอกเลา ผ่าขาวม้าเคียนเอว เดินนำหน้าพาไปยังที่พัก กลิ่นหอมแป้งเย็นโชยออกมาจากตัวแก

“อาจารย์นอนได้ใช่ไหม?” ผู้ใหญ่บ้านถาม ชี้ไปทางอุโบสถเก่าแก่ ตั้งอยู่อย่างเอกา โดดเดี่ยวอยู่ในวงล้อมของต้นโพธิ์

“ได้ครับผู้ใหญ่ ได้ครับ” ผมตอบในฐานะหัวหน้าคณะสำรวจ นักศึกษาที่ติดสอยห้อยตามมาด้วยเหลียวมองหน้ากันเล็กน้อย

“มันฉุกฉะหุกไปหน่อย ผมเลยยังไม่ได้เตรียมอะไรไว้รอทำอาจารย์”

“เรื่องนั้นผมเข้าใจครับ ผู้ใหญ่สบายใจได้”

เขาพยักหน้า ยิ้มน้อยๆ แล้วออกเดินมุ่งหน้าไปยังอุโบสถ ผมออกเดินตาม

เสียงประตูตุงเอี้ยดอ้าดลากยาวไปราวกับไม่มีที่สิ้นสุด กลิ่นชวนคลื่นเหียนโชยออกมาจนต้องเบือนหน้าหนี ช่างในมิดต้อจมองไม่เห็นอะไร แม้จะพยายามเพ่งสายตาแล้วก็ตาม

ผู้ใหญ่บ้านความหาสวิตซ์ไฟข้างผนัง คลำหน้าคลำหลังอยู่นานจึงเจอไฟบนเพดานติดๆ ดับๆ วิบๆ วิบๆ ก่อนจะสว่างขึ้น

“มีพระอยู่รูปหนึ่ง หลวงปู่ขาว อยู่กุฏิทางโน้น” คนพูดชี้เข้าไปทางราวป่า มองเห็นกุฏิไม้หลังเล็กๆ ซ่อนอยู่ในสมุมทุมพุ่มพฤกษ์ “ผมจะแวะไปบอกท่านให้ ้วัดวาไม่มีคนดูแล สภาพก็อย่างที่อาจารย์เห็น”

“ครับผู้ใหญ่ ไม่มีปัญหาหรอก เดี่ยวผมสั่งให้ลูกน้องปิดกวางเอา เรา คนในเมืองก็จริง แต่ออกทำงานภาคสนามบ่อย นอนกลางดินกินกลางทราย ซินเสียแล้ว” ผมหันไปสั่งทุกคนให้ช่วยกันทำความสะอาด ช่วยกันคนละไม้ละมือ

“ว่าแต่ฟุ้งนี้ อาจารย์จะให้ผมมาหาก็โมงก็ยาม?” ผู้ใหญ่บ้านถาม

“เอาที่ผู้ใหญ่สะดวกก็แล้วกัน แต่ใจจริง สักสองสามโมงเช้าอย่าให้เกิน นั้นก็ดี ผมกลัวชาวบ้านจะเข้าไปวุ่นวายกับวัดอุโบสถ” ผมบอกความต้องการ

“ได้ครับอาจารย์” แกผงกหัวรับคำ “ถ้าไม่มีอะไรแล้ว ผมขอตัวไปบอกกล่าวหลวงปู่ขาวเสียหน่อย”

ผมยกมือไหว้ขอบคุณ แกไหว้ตอบ เข้ามาตบไหล่ผมเบาๆ สวมรองเท้า คีบดาวเทียมแล้วเดินหายไปบนทางเดินเล็กๆ ที่ทอดยาวไปทางกุฏิ

ฝนพร่ำพรำเป็นม่านบางๆ ตอนที่คณะทำงานกำลังนั่งล้อมวงลงมือ กินอาหารกระป๋อง มีเสียงพูดคุยกันเบาๆ สลับกับเสียงหัวเราะที่นานๆ ครั้งจะ ดังขึ้น ฝนเทกระหน่ำหนักลงมา สายฝนก็กบบริเวณทุกคนเอาไว้ และไม่มีที่ที่ว่าจะหยุดง่ายๆ

ยิ่งดีก็อากาศยิ่งเย็น หลายคนเลิกคิดถึงเรื่องการอาบน้ำ ยื่นมือออกไปรอรับเอาหยาดน้ำจากชายคา ล้างหน้าล้างตา ประพรมตามเนื้อตัว ไฟบน เพดานดับพริบ มีดสนิท แสงจากไฟฉายโผล่ขึ้นที่ตรงนั้นตรงนี้ ก่อนจะมารวม กันเป็นจุดเดียว เทียนทุกเล่มถูกลมที่ผสานมากับความชื้นพัดดับสนิท ไฟดับ เหมือนเป็นสัญญาณให้ทุกคนเข้านอน

ผม อาจารย์ท่านอื่นและนักศึกษาใช้เครื่องหลังต่างหมอน นอนกอง รวมกัน ความเหนื่อยล้าตลอดวันเห่กล่อมให้ทุกคนหลับไหลเมื่อหัวถึงหมอน

ย่ารุ่งตื่นฟ้าเปิด เสียงไก่โ่ก้องคอกขานขัน หลวงปู่ขาวปรากฏตัวพร้อมกับแสงเรือง รงอบอุ่นในยามเช้า สองมืออุ้มบาตรก้าวเท้าเนิบๆ ตรงมาทางอุโบสถ ผมเข้าไป นมัสการ เล่าถึงการมาทำงานให้ท่านรับฟังคร่าวๆ ท่านถามไถ่สารทุกข์สุกดิบ แล้วเดินหายออกไปทางหน้าประตูวัด

ราวๆ สองโมงเช้าผู้ใหญ่บ้านมาตามนัดหมาย โบกมือส่งยิ้มให้มาแต่ไกล ขณะทำงานของเราเตรียมตัวรอทำอยู่ก่อนแล้วพร้อมเครื่องมือเครื่องมือและอุปกรณ์สนาม บนพื้นดินเฉอะแฉะเจิ่งนองไปด้วยน้ำ ต้นไม้สองข้างทางแตกยอดอ่อนเขียวขจี ต้นขึ้นมารับรู้การมาถึงของหยาดน้ำฝน

เมื่อเดินตัดถนนผ่ากลางหมู่บ้านออกมา เข้าสู่ถนนดินแดง ไม้ไกลจากที่พักมากนัก เดินเท้าราวๆ ยี่สิบนาทีก็มาถึงจุดหมาย

ตรงหน้าของเรามีเครื่องปั้นดินเผาและวัตถุโบราณหลายชิ้น โผล่พื้นดินหมาดชื้นขึ้นมาให้เห็น แดก หัก บิด เบี้ยวไม่ได้รูป มีรอยของรถดักดินเป็นทางยาว มีรอยของรถไถปรากฏไปทั่ว

“ก่อนหน้าผมจะมาถึง มีคนมาขุดไปก็มาน้อยแล้วผู้ใหญ่” ผมถาม
แกหันหน้ามาหาผม เกาหัวแกรกๆ “ก็พอสมควรเลยอาจารย์ ผมห้ามแล้ว ไม่มีใครขุด” ซ้ำให้ดูป้ายที่ปักไว้ “อาจารย์ดูโน่น” มันเขียนว่าห้ามเข้ามาขุดหาของเก่าเด็ดขาดอะไรเทือกนั้น

“แล้วมีใครขุดไหม” ผมรูดไล่

“ไม่มี” แกตอบสั้นๆ ห้วนๆ

“ผู้ใหญ่ก็รู้ว่ามันเป็นสมบัติชาติ เป็นของล้ำค่า” ผมเหน็บเข้าไปให้เบาๆ
ผู้ใหญ่บ้านถอนหายใจเฮือก สายหน้าหมดอาลัย

ผมถามถึงสภาพพื้นที่ ให้รู้คร่าวๆ ถึงสภาพภูมิประเทศ เพื่อจะได้วางแผนทำการขุดสำรวจ เพิ่งพักถูกสร้างขึ้นอย่างลวกๆ ทุกคนต่างทำหน้าที่ของตนเองอย่างแข็งขัน เป็นมตงานชั้นดี ปักเขตแดนไว้ไม่ให้บุคคลภายนอกผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องมารุ่นวาย ผมจัดตั้งชั้นห่านำดอกไม้ธูปเทียน จุดบอกกล่าวเจ้าที่เจ้าทางตามความเชื่อที่เคยทำ

ชาวบ้านชาวช่องที่ผ่านไปผ่านมาต่างก็มาชะเง้อชะแง้ดูการทำงานของเรา มองหน้ามองหลังขมวดคิ้ว พุดคุยกันสองสามคำอย่างแแกนๆ แล้วเดินจากไป

ผมจำได้ว่าคณะทำงาน ชุดตั้งแต่เข้าจรวดเย็น มีเสียงร้องอย่างตื่นเต้นของนักศึกษาคนหนึ่ง เขาพบกับวัตถุที่น่าสนใจบางอย่างเข้า

“อาจารย์ครับ ระบายมาดูทางนี้หน่อยครับ” เขากวักมือเรียก ตื่นเต้นจนตัวแทบจะลอยจากพื้น มันเป็นการออกภาคสนามครั้งแรกของเขา

ผมจินตนาการถึงการวางตัวอย่างอิหฺละเซะเซะของวัตถุที่อยู่ใต้ดินลงมือชุดเองอย่างเบามือ พอชุดลึกลงไป มันเริ่มปรากฏเป็นรูปปูนๆ ขึ้นเรื่อยๆ ผมต้องระมัดระวังไม่ให้วัตถุที่อยู่ใต้ดินเสียหาย ใช้แปรงชนิดขนแข็งค่อยๆ ปัดเอาดินออกทีละนิด หลังจากนั้นเปลี่ยนเป็นแปรงขนอ่อน ทุกคนหันมายิ้มให้กัน โดยไม่ได้นัดหมาย ความหวังของเราไม่สูญเปล่า มันมีอยู่จริงๆ วัตถุโบราณที่ยังไม่ทราบที่มาที่ไป

ชิ้นแรกเป็นภาชนะดินเผา สภาพผุกร่อน มีรอยแตก แต่ยังถือว่าอยู่ในสภาพดีพอสมควร ทุกคนเข้ามามุงดูแล้วออกความเห็นกันไปต่างๆ นานา ผมต้องอดทนและใช้ความพยายามอย่างสูง ตอนที่ค่อยๆ แซะลงไป ชุดลงไป

ทุกคนตกตะลึงกับกระดูกขาวโพลนที่เกลื่อนอยู่ใ้อ้าตานัง มีโครงกระดูกชุดหนึ่งที่มีความสมบูรณ์มาก เป็นรูปเป็นร่างคล้ายคนไม่มีเนื้อหนังมังสา กำลังนอนหงาย มีลูกปัดหลากสีประดับประดาศพผู้ตาย สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นหัวหน้าชุมชนหรือผู้มีความสำคัญที่สุดคนหนึ่งในยุคนั้น

ก่อนฟ้าจะมีดเสียก่อน ผมขันอาสาเป็นคนนอนเฝ้าวัตถุโบราณ

“ผมเองครับอาจารย์ ปล่อยให้เป็นที่คนหนุ่ม” อาจารย์อนันต์บอก เขาจบจากต่างประเทศใหม่หมด สอบมาเป็นอาจารย์ได้ไม่นาน “เอนักศึกษาชายไว้กับผมสักสองคน พอได้ช่วยกันสอดส่องเป็นหูเป็นตา”

ผมจัดแจงให้ตามที่ขอ “แล้วผมจะให้คนเฝ้ากับข้าวกับปลามาให้ะ อนันต์ โชคดี พรุ่งนี้เจอกัน”

“ครับอาจารย์วางใจได้” เขารับคำ

ผมยืนมองอยู่ปากหลุม กลัวก็แต่ฝนจะเทลงมา ตกหนักสักครั้ง คงจมอยู่ใต้น้ำทั้งหมด กลายเป็นงานยาก

คืนนั้นผมรู้สึกนอนไม่หลับ พลิกตัวกระวนกระวาย ภาพโครงกระดูกและวัตถุโบราณทุกชิ้นยังติดอยู่ในสองตา อยากให้ถึงพรุ่งนี้เช้าใจจะขาด เพื่อจะได้ทำการขุดสำรวจต่อไป

มองออกไปนอกหน้าต่าง มีเพียงความมืด ยุงบินว่อนอยู่รอบมุ้ง มีเสียงกรนเป็นครั้งคราวดังมาจากเตียงนอนของนักศึกษา แมลงกลางคืนกรีดปีกระงมมาจากทุกทิศทาง แล้วเสียงโหยกโหยกโวยวายของใครบางคนก็ฉีกทำลายความเงียบเซียบแห่งรัตติกาล

ผมกระซิบปิ่นพอกในมือ จำได้แม่นยำว่าเสียงนั้นเป็นเสียงของอาจารย์อนันต์ มีคนเคาะประตูระรัว ไฟบนเพดานสว่างขึ้น ทุกคนตื่น ผมผลักประตูเปิด “ผีหลอกครับอาจารย์ ผีหลอก” ยังไม่ทันได้ถาม อาจารย์อนันต์ละล้าละลักบอก มาพร้อมกับนักศึกษาสองคนตัวสั่นงันงกไปตามๆ กัน

“ใจเย็นๆ อาจารย์ ค่อยๆ พูด เล่าให้ผมฟังทีสิ”

“ลูกไฟลอยอยู่นือหลุมที่เราขุดเต็มไปหมดเลย มันลอยมาโดนตามเนื้อตามตัวแสบริ้อนไปหมด” อาจารย์อนันต์ลูบตามแขน ทำหน้าสยดสยองสำหรับ

“ผมไม่เห็นลูกไฟหรอก แต่ผมเห็นโครงกระดูกลุกขึ้นมาเดินเฉยเลย อาจารย์ นอนหลับอยู่ดีๆ ได้ยินเสียงก็อ๊กๆ แก๊กๆ ลืมตาขึ้น เห็นเต็มสองตา ว่างกันปาราบ” นักศึกษาอีกคนเล่าให้ฟัง “ผมไม่เฝ้าแล้วนะ ใครอยากได้ก็ให้มันเอาไปเถอะ”

“ผีเผอที่ไหนกัน ไม่มีหรอก คงตาฟาดไป พวกคุณนอนอยู่ที่นี้ก็แล้วกัน เดี่ยวคืนนี้ผมเป็นคนเฝ้าเอง” ผมบอก

“ผมไปกับอาจารย์” บังมิตรผู้ช่วยงานอาจารย์อนันต์ก้าวออกมา

ไฟส่องกบเป็นลำให้ความสว่างพามกับบังมิตรไปถึงไซต์งาน มีดมีดและเจียบกริบ ผมกับบังมิตรนอนอยู่บนเปลสนาม ผมดันพินเข้าไปในกองไฟ นั่งคุยกันสัพเพเหระก่อนจะผล็อยหลับไป

วันต่อมาลงมือทำงานตามปกติ อาจารย์อนันต์กับนักศึกษาบางส่วนช่วยกันขนย้ายวัตถุโบราณขึ้นจากหลุมมาวางไว้ข้างบน ให้อีกกลุ่มหนึ่งเช็ดทำความสะอาดเพื่อรอทำการตรวจพิสูจน์และขึ้นทะเบียนกำกับเลขหมาย

ผมขอแรงจากผู้ใหญ่ ให้ช่วยนำรถกระบะมาขนย้ายวัตถุโบราณไปเก็บรวมกันไว้ที่วัด เป็นอีกวันที่ทุกคนช่วยกันลงแรงทำงานตั้งแต่เช้าจรดเย็น

ตกเย็น ผมกับบังมิตรทำหน้าที่เป็นยามเช่นเคย เหลืออีกเพียงนิดเดียวงานขุดภาคสนามก็จะจบลง วัตถุโบราณหลายชิ้นถูกนำขึ้นจากดินไปจนเกือบหมด เหลือเพียงบางส่วนของกำลังแรงมือขุด

เป็นอีกคืนที่ผมกับบังมิตรสะดุ้งตื่น อาจารย์อนันต์ตาลีตาเหลือกเข้ามาหา เเล่ให้ฟังว่านักศึกษาโดนผีหลอก นอนซมเป็นไข้หัวโกรนไปตามๆ กัน

“ผมก็โดนครับอาจารย์ มันเล่นงานผมเหมือนกัน ผมโดนผีอำ มันนั่งอยู่บนหน้าอกผม เอามือบีบคอ โทษฐานที่ไปขุดกระดูกมันขึ้นมา” อาจารย์อนันต์ทำท่าทำทางประกอบ

“ผมกับบังมิตรไม่เห็นเป็นอะไร ทั้งๆ ที่นอนอยู่ใต้เตียงแท้ๆ ผมว่าอุปทานหมู่มากกว่า” ผมแย้ง

“แต่อาจารย์ไม่ได้ลงไปเอากระดูกขึ้นมาจากหลุมเหมือนผม” เขาบอกเหตุผล ผมเงิบไม่อยากจะความยาวสาวความยืด รีบกลับวัดทันที

เมื่อก้าวเข้ามาในอุโบสถ ทุกอย่างดูอลหม่านไปหมด หลวงปู่ขาวนั่งขัดสมาธิสวดคาถาจิมจำพิวพร้อมกับรดน้ำมนต์ใส่นักศึกษาที่นอนซกตื่นซังกออยู่บนพื้น สิ้นบทสวด ร่างตรงหน้าก็นอนแน่นิ่งไป

“ยังดีที่หนูกับนักศึกษาบางส่วนไม่ได้ยุ่งเกี่ยวกับกระดูก เลยรอดตัวไปไม่โดนตีเข้า” อาจารย์เกวลินกุมพระที่คอ ตกอยู่ในความหวาดกลัวอย่างเห็นได้ชัด

“ไม่มีอะไรมากหรอกอาจารย์ ลูกๆ นักศึกษาของเราคงทำงานตากแดดตากลมทั้งวัน เลยพานให้เป็นไข้ไม่สบายเอา อย่าคิดมากเลย” ผมพยายามหวานล้อม อธิบายให้ทุกคนเข้าใจ “ต้องออกภาคสนามบ่อยๆ เดียวก็ชินไปเอง”

“ไม่จริงค่ะอาจารย์ หนูเห็นกับตา วิญญาณโผล่อยู่ตรงนั้นตรงนี้ เสียงร้องโหยหวนยังดังอยู่ในหูอยู่เลย ผีลูกเด็กเล็กแดงวิ่งกันจ้าละหวั่น วิ่งเข้าวิ่งออกไปทางกองวัตถุโบราณพวกนั้น พุดมาแล้วชนลุกไม่หาย” นักศึกษาหญิงคนหนึ่งเล่าให้ฟังถึงสิ่งที่ได้ประสบมา

ผมสอบถามจากหลวงปู่ขาว ได้ความว่านักศึกษาถูกผีเข้า คงไปล่องเกินหรือไปทำอะไรไม่ดีไม่งามไว้ ท่านชี้ไปที่วัตถุโบราณบอกเป็นนัยๆ

ทุกคนไม่เป็นอันนอน นิ่งกอดเข่าอยู่กับคนละมุม บังมิดรออยู่ข้างนอก เดินวนไปเวียนมา เงยหน้ามองบนฟ้า สีหน้าแววตาครุ่นคิด แล้วเดินมาหาผม

“อาจารย์ ผมรู้สึกตะครันตะครอตตัวพิกล วันนี้ฝนตกแน่ มันทิ้งช่วงไปหลายวันแล้ว” บังมิดบอกจริงจัง ผมยังไม่รู้ว่าเขาต้องการจะสื่อถึงอะไร “เราต้องเอาเขาขึ้นมา” เขาชี้ไปทางไซต้งาน

“ผมก็อยากทำแบบนั้น แต่มีมันก็ติดดินแล้ว ตอนนี้ไม่มีใครกล้าเข้าไปยุ่งกับกระดูกสักคน ใครกันจะกล้าไปเอาขึ้นมา พุดก็พุดเถอะ ผมกลัว” ผมบอกตามตรง “ผมทำงานด้านนี้มานานก็จริง แต่ลึกๆ แล้วผมก็กลัวนะบัง เพียงแต่ผมแกล้งทำเป็นใจดีสู้เสือ ไม่ใช่ใจดีสู้ผี เพื่อไม่ให้สมาชิกในทีมคนอื่นพลอยกลัวตามไปด้วย” ผมพูดเบาๆ พอให้ได้ยินกันสองคน

จริงอย่างที่ผมคิดไว้ไม่มีผิด เมื่อลองสอบถามถึงคนที่จะไปช่วย ไม่มีสักคน

ไม่รู้จะไรดลใจให้ผมเชื่อคำพูดบังมิด ผมแวะไปหาผู้ใหญ่บ้าน เล่าเรื่องราวทั้งหมดให้ฟัง วานให้แกช่วยไปดูที่วัดให้ ส่วนผมกับบังมิดขับรถกระบะบุโรทั้งไปสะสางงาน

ไม่น่าเชื่อว่าการคาดคะเนของบังมิดจะเป็นจริง เมื่อก้าวลงจากรถ ยืนเสียงฟ้าคำรามมาแต่ไกล เมฆดำทะมึนตั้งเค้าเป็นหย่อมๆ

“อาจารย์รออยู่ข้างบน คอยส่องไฟให้ผม” บังมิดรถกระโดดลงไปในหลุม

“ได้บัง ต้องทำแข่งกับเวลา ฝนกำลังมา อย่างที่บังบอก” ผมส่องไฟให้

เป็นการร่วมงานกันของผมกับบังมิตรเป็นครั้งแรก ผู้ช่วยส่วนตัวของ อาจารย์อนันต์ที่ว่าจ้างมาช่วยเป็นพิเศษ หลังจากที่คลุกคลีอยู่ด้วยกัน บังบอก ว่าแกละเป็นพราน เคยทำงานในคณะสำรวจงานด้านโบราณคดีแถบภาคใต้ มาก่อน เลยพอมีประสบการณ์อยู่บ้าง

“บังชนขึ้นมาไว้ข้างบนนะ เดี่ยวผมชนขึ้นรเอง” ผมสั่งจากนั้นชน กระจุกขึ้นหลังรถ จัดเรียงกระจุกให้อยู่ในสภาพเดิม ผมต้องการให้กระจุกอยู่ ในสภาพสมบูรณ์ที่สุด เพื่อจะได้ทำการวิเคราะห์หาข้อมูลเพิ่มเติมในลำดับต่อไป

ฝนลงเม็ด ตอนที่บังมิตรขึ้นมาจากหลุม ร่างกายอาบเหงื่อจนชุ่ม ผม กลั้วรถจะติดหล่มโคลน จึงรีบพากันขับกลับที่พักทันที

ผู้ใหญ่บ้านนั่งสูบยาอยู่ตรงตีนบันไดพนักวันชาวลอยไปในอากาศ กลิ่น ควันยาเส้นอวลลอยอยู่ในสายลม แกล้มแหม่อยๆ เป็นการทักทาย

ผมสั่งให้บังมิตรขับรถไปจอดหลบฝนใต้ชายคาศาลาการเปรียญสภาพ จะพังแหล่มีพังแหล่ พรุ้งนี้เข้าหูแจ่งตาสว่างจะทำอะไรค่อยว่ากันอีกที ผม พุดคุยกับผู้ใหญ่บ้านได้ไม่กี่คำ เสียงบางอย่างก็ดังก้องกังวานมาจากหมู่บ้าน

“เสียงอะไรหรือผู้ใหญ่?” ผมถามด้วยความสงสัย

“พับผ่าสีอาจารย์ มีคนตีฆ้อง ต้องมีเรื่องเกิดขึ้นแน่ ช่วงนี้หมู่บ้านผม มีเรื่องแปลกๆ” แก่ดูดยาคำสุดท้าย ทิ้งลงดิน เอาเท้าขยี้ “ผมต้องเข้าไปดูเสีย หน่อย”

วัยรุ่นสองคนวิ่งหน้าตั้งเข้ามาในวัด ตรงเข้ามาหาผู้ใหญ่

“ผู้ใหญ่ มีคนเห็นปอบ” คนที่วิ่งมาถึงก่อนพูด หอบหายใจแฮกๆ

“ปอบ” แก่ทวนคำ “อีกแล้วหรือวะ ไปๆ มึงพากูไป”

ผมกับบังมิตรขอติดสอยห้อยตามไปด้วย ผู้ใหญ่หายเข้าไปในบ้าน เหน็บ พรำที่เอว ปีนลูกของพาดป่าออกมาด้วย

ชาวบ้านออกมารวมตัวกันเต็ม เหม็นกลิ่นขี้ได้จนเสาบจุมก แสงไฟจาก คบ กับแสงไฟส่องกบให้ความสว่าง มีเสียงเด็กร้องไห้ดังระงม ชาวบ้านเดินลัด ทุ่งพากันมุ่งหน้าไปเป็นขบวน

“ปอบอยู่ไหน พวกมึงเห็นมันอยู่ไหน?” ผู้ใหญ่บ้านตะโกนถาม “ใครเป็นคนเห็น มึงออกมาเล่าให้กูฟังเดี๋ยวนี้”

“มันไปทางโน้นผู้ใหญ่ ทางบ้านอิมะลิกับอ้อแก้ว” ชายกลางคนบอก ฟังจากน้ำเสียงตืดๆ ซัดๆ เขาอยู่ในอาการเมาไม่น้อย “ผมกับเพื่อนนั่งกินเหล้าอยู่ท้ายไร่มันสำปะหลัง ดีที่เห็นเข้าก่อน ไม่งั้นวัวควายคนแถวนั้นถูกกินไล่ไปแล้ว”

“พวกมึงแตกเหล่ามาแล้วตาฟาด” ผู้ใหญ่แย้ง

“ผู้ใหญ่ถามเพื่อนผมดูได้” เขาชี้ไปทางเพื่อนผู้เมามาย

“ไปๆ กูจะพาพวกมึงไปดูให้เห็นกับตา ว่ามันไม่มี” ผู้ใหญ่ออกเดินนำหน้า

ผู้ใหญ่เล่าให้ผมฟังว่าก่อนหน้านี้อามีผู้ชายไหลตายไปสามคน วัวควายที่เลี้ยงไว้หลายตัวถูกควักไส้กินอย่างปริศนา ผัวนางมะลิไหลตาย ชาวบ้านเลยสันนิษฐานว่านางมะลิเป็นผีแม่ม่าย ส่วนลูกสาวมันเป็นผีปอบ ผมฟังดูแล้วเป็นตรรกะที่เชื่อมโยงเข้าหากันอย่างใช้ไม่ได้เลย แต่ผมเป็นคนนอก เลยสงบปากสงบคำ สงวนท่าทีไว้

ชาวบ้านทุกคนสีหน้าถมึงทึง หายใจหนักหน่วงพิศพาตเฮือดฮาด ทุกคนต่างมีอาวุธอยู่ในมือ

บ้านของสองแม่ลูกเป็นเรือนไม้เก่าๆ ไม่ไกลจากหมู่บ้านมากนัก มีหลอดไฟดวงเดียวเปิดอยู่หน้าบ้าน

“มีใครอยู่ไหม นางมะลิเอ๊ย หนูแก้วเอ๊ย ออกมาคุยกันหน่อย” ผู้ใหญ่ยืนอยู่รั้วหน้าบ้าน ร้องเรียก

“ลุงผู้ใหญ่เองนะ ไม่ต้องกลัว”

ไม่มีการเคลื่อนไหวใดๆ มีเพียงความเงียบ ยิ่งทำให้ชาวบ้านออกอาการโมโหอย่างเห็นได้ชัด

“ถ้ามึงไม่ออกมา กูจะเผา” ชายขี้เมาเดินหัวถึงน้ำมันเซไปเกาะอยู่รั้วหน้าบ้าน พยายามจะปีนเข้าไป แต่ผู้ใหญ่ห้ามเอาไว้ “ต้องรอให้ตายกันหมดหมู่บ้านก่อนใช้ไหมผู้ใหญ่” มันแสดงความไม่พอใจ

“มิ่งหุบปากซะ” ผู้ใหญ่สั่งเฉียบขาด แต่ดูเหมือนจะไร้ผล

“อย่าหาว่าผมไม่รู้จักผู้หลักผู้ใหญ่เลยนะ ลงนะเป็นผู้ใหญ่บ้านซะเปล่า ไม่กล้าตัดสินใจ พวกมิ่งเข้าไปเอาตัวมันมา” เขาหันมาสั่งลูกสมุนให้บุกเข้าไปในบ้าน

ผมมองดูเหตุการณ์ตรงหน้า ดูท่าจะเลวร้ายลงทุกที บังมิตรออกอาการหงุดหงิด

ชาวบ้านหุบพั้งประตูเข้าไป มีเสียงโวยวายของสองแม่ลูก ก่อนจะถูกลากตัวออกมาอย่างทุลักทุเล ชาวบ้านที่ร่อยุ่ข้างนอกกำลังจะเฮโลกันเข้าไปรุมสกรัม

ก่อนที่ทุกอย่างจะสายไปกว่านี้ บังมิตรฉวยปืนจากผู้ใหญ่ ยิงขึ้นฟ้าแผดเสียงกัมปนาท กระโจนเข้าไปขวางหน้าสองแม่ลูกไว้ เล็งตรงมายังฝูงชนที่กำลังบ้าคลั่ง

“เข้ามาอีกก้าวเดียวกูยิง” น้ำเสียงบังมิตร บ่งบอกว่าใครไม่ทำตามโดนเข้าสักเม็ดแน่ จนทุกคนชะงักงันหยุดอยู่กับที่

“มิ่งเป็นใครวะ แล้วเข้ามายุ่งอะไรด้วย” ชี้เมาคนเดิม มันทำท่ายเดินเข้ามา บังมิตรยิงชู่สวนออกไป ลูกกระสุนพุ่งฝังดินห่างจากเท้ามันเพียงองคุลีเดียว

“กูเป็นใครไม่สำคัญ แต่ทุกคนจะมาตั้งศาลเตี้ยตัดสินสองแม่ลูกไม่ได้ หลักฐานที่จะมายืนยันตัวคนผิดก็ไม่มี ดันไปเชื่อคำพูดของชี้เมาคนหนึ่ง ลองแหกตาดูสิ ก็แค่ผู้หญิงตัวเล็กๆ ไม่มีพิษสงอะไร พวกมิ่งแยกย้ายกันกลับไปซะ” ดูเหมือนคำพูดของบังมิตรจะทำให้ทุกคนได้ฉุกละหุก

“แล้วถ้ามีคนตายขึ้นมาอีกล่ะ มิ่งมีอะไรเป็นหลักประกัน”

“ชีวิตกู กูเอาชีวิตกูเป็นประกัน” บังมิตรบอกหนักแน่น

ไม่นานเชื่อว่าการกระทำของบังมิตรจะได้ผล เป็นอันว่าคืนนี้ไม่มีโศกนาฏกรรมเกิดขึ้น ชาวบ้านแยกย้ายกันไปอย่างหัวเสีย

ยามเช้าท้องฟ้าโปร่ง ลมโชยพัดเย็นสบาย บังมิตรถอยรถมาจอดไว้ข้างอุโบสถ เขาเริ่มงานแต่เช้าเตรียมขนย้ายกระดูก ผมเหลือบไปเห็นผู้ใหญ่กำลังกวาดใบไม้ อยู่แถวกำแพงวัด เลยเดินเข้าไปหา

“ทำอะไรอยู่ครับผู้ใหญ่?” ผมถาม

“มากวาดบ้านให้ห้องชายมันหน่อยอาจารย์” แกเอปากชี้ไปที่กำแพง ตรงเสากำแพงมีรูปถ่ายซีตๆ ปรากฏอยู่ “ครบรอบวันตายมัน เลยแต่งพานข้าว มาให้มัน” ในถาดมีอาหารการกินใส่ในถ้วยเล็กถ้วยน้อย จุดธูปเทียนปักไว้ข้างๆ

“ครับผู้ใหญ่” ผมก้มลงมองดูภาพผู้ตายซีตๆ “ห้องชายผู้ใหญ่ยังดูหนุ่มแน่นอยู่เลยนะ”

“มันเป็นน้องผมหลายปี ตายนานแล้วละอาจารย์”

“อย่าหาว่าเสียมารยาทเลย เขาเป็นอะไรตายผู้ใหญ่” ผมถาม

“เรื่องมันยาวนานะอาจารย์ ก็อยู่ที่ไม่ว่าดี ชอบหาเรื่องใส่ตัว” แกวางไม้กวาดทิ้งไว้ เอายาเส้นออกมามวน “น้องผมมันจบปริญญาตรีเทียบนะ” พูดอย่างภูมิใจ หันไปจุดยาสูบ

“เล่าเถอะผู้ใหญ่ ผมรอฟังอยู่” ผมเร่งเร้า

“ไอ้ประชาติปไตยใหญ่ ผมตั้งฉายาให้มันเอง แล้วมันก็ตายไปกับประชาติปไตยของมันสมใจอยาก” แกหัวเราะฮึๆ ในลำคอ เป็นการหัวเราะที่ทั้งสะใจและขมขื่น

“เรื่องมันเป็นมายังไงหรือผู้ใหญ่”

“เลือกตั้งนายกอบต.เมื่อหลายปีก่อน ปีนั้นสู้กันดุเดือดมาก พอใกล้ถึงวันเลือกตั้ง ทีมตัวเต็งเขาส่งหัวคะแนนไปแจกขนมตามบ้าน แต่น้องผมมันไม่รับ มันบอกว่าผิดกฎหมาย ไอ้ประชาติปไตยใหญ่ ไอ้คนมีอุดมการณ์” แกตบเข้าขาด “วันรุ่งขึ้น มันไปแจ้งตำรวจ โง่บัดซบ วันต่อมาเขาให้คนไปยิงทิ้งถึงบ้าน”

“ผู้ใหญ่รู้ตัวคนทำ แล้วทำไมไม่แจ้งตำรวจ” ผมแทรกขึ้น

“เอาไม้ซีกไปจัดไม้ซุงให้มันได้อะไรขึ้นมาละอาจารย์ พูดไปก็เปล่าประโยชน์ มีแต่จะหาเรื่องเข้าตัวเองเปล่าๆ ไอ้ประชาติปไตยใหญ่มันรนาหาที่เอง”

“แต่น้องชายผู้ใหญ่เขาทำในสิ่งที่ถูกต้องนะ ผมหมายถึงเขาไม่เอาขนม”

“ถูก” แก่ถ่มน้ำลายลงพื้น “โทษที่อาจารย์ พูดแล้วมันขึ้น ใครเขาก็เอาขนมกันทั้งนั้น อาจารย์รู้ใหม่ว่ากว่าที่ผมจะได้มาเป็นผู้ใหญ่บ้าน ผมหมดที่นาหมดวัว หมดควายไปเท่าไร อีกไม่กี่เดือนก็ต้องลงจากหลังเสื่อ ผมบุทางไว้หมดแล้ว หวังให้ลูกชายรับช่วงต่อ”

“ผมว่าก็คืนะผู้ใหญ่ ลองให้คนหนุ่มไฟแรงขึ้นมาบริหารดู” ผมแสดงความคิดเห็น “ผมว่ามันหมดเวลาของผู้ใหญ่แล้ว เมื่อคืน ดูเหมือนลูกบ้านไม่ค่อยฟังผู้ใหญ่เลยนะ”

“ก็จริงของอาจารย์ ผมจะทำอะไรบ่บ่มาบ่มาได้ ชัดใจชาวบ้าน เสียคะแนนหมด ผมอยู่วงการนี้มานาน ผมรู้ทางดี” แก่กระหึ่มยิ้มเยื้อง พอกพอใจ

ผมผละจากผู้ใหญ่ เข้ามาดูบังมิตรกำลังขนย้ายโครงกระดูก ตอนนี้อยู่ทุกคนเช็ดขยาดไม่มีใครกล้าจับต้องกระดูก จะเดินเฉียดกรายก็ยังไม่กล้า บังมิตรผิวปากกร้อยๆ ทำงานอย่างสบายอารมณ์

“ผมถามหน่อยสิบัง บังไม่กลัวผีเลยเหรอ?”

“ไม่ครับอาจารย์ ผมเป็นมุสลิม ผมไม่กลัวผี ในคัมภีร์ไม่ให้เคารพอย่างอื่น นอกจากองค์อัลลอฮ์” เขาอธิบายให้ฟัง

“แสดงว่ามุสลิมทุกคนไม่กลัวผี”

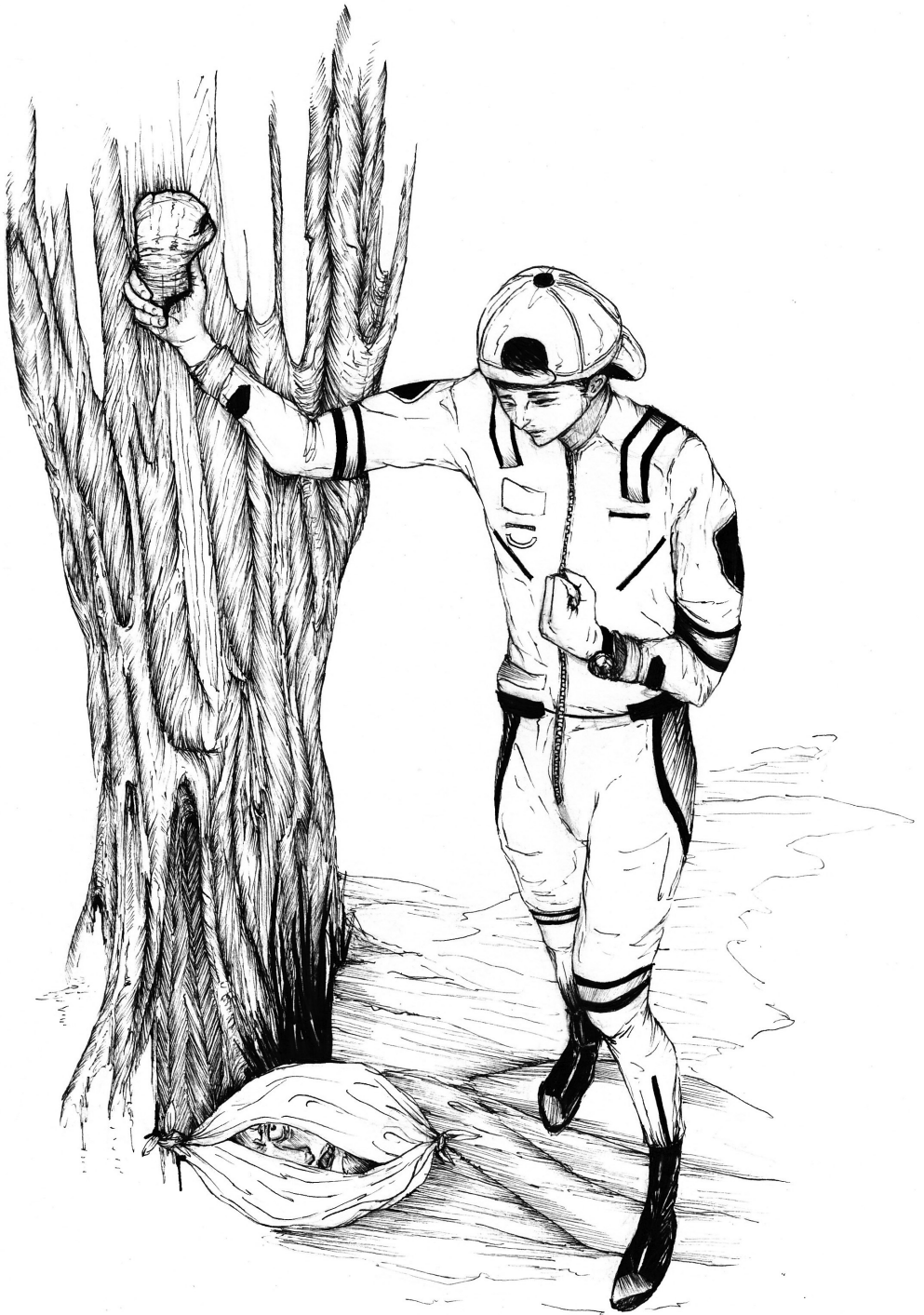
“ไม่ทุกคนครับ บางคนก็กลัวเหมือนกัน แต่ผมถูกสอนไม่ให้ฝังงายในเรื่องภูตผีปีศาจ”

“แล้วบังว่าผีมีจริงไหม?”

“ผมไม่รู้ครับ เพราะผมไม่เคยเห็น แต่ถึงผมเห็นผี จำเป็นที่เราจะต้องกลัวมันด้วยหรือครับ มันอาจจะไม่มีหรือไม่มี แต่สำหรับผม ผมว่ามันเป็นมายาคติที่เราสร้างขึ้นมามลอกตัวเองให้กลัวมากกว่า”

“งานต่อไปผมคงต้องอาศัยบัง ผมจองตัวไว้เลยแล้วกันนะ” ผมยื่นมือออกไป เราจับมือกันเขย่าเบาๆ ทำสัญญา

ไม่ใช่แค่ผมที่ต้องการบังมิตร ผมคิดว่าบ้านนี้เมืองนี้กำลังต้องการคนแบบบังมิตร คนที่กล้าต่อสู้กับความหวาดกลัวภายในใจของตัวเอง

ด้วยมือนี้

จรัญ ยังยืน

“งานเข้าแล้วโว้ย”

เสียงเรียกยังไม่ทันขาดคำ เสียงเครื่องยนต์ก็ดังกระหึ่ม เสียงไซเรน กรีดร้องโหยหวน ไม่ถึง ๕ นาทีพวกเราทั้ง ๔ คนก็มายังแม่น้ำสายใหญ่เส้นเลือด ของชาติ

พวกเราต่างใส่ถุงมือเตรียมไว้แล้วพร้อมกับผ้าห่อศพ เตรียมตัวเหมือน ที่เคยปฏิบัติกันมา เมื่อรถกระบะมีหลังคาพามาถึงที่หมาย พวกเรารีบลงจากรถ พุ่งไปยังเรือโยงที่จอดอยู่ ตอนนี้มีคนร่วมสิบคนส่งเสียงวิพากษ์วิจารณ์กันวุ่นวาย

“อยู่ตรงไหน”

พวกเราคนหนึ่งถาม

“อยู่ตรงนั้นในกอผักตบนั้น”

ชายคนวัยกลางคนใบหน้าคล้ำแดดคล้ำลมซี้มนำแสงไฟฉายที่พวกเรา ส่องตามไปยังกอผักตบที่ล้อมรอบเรือโยง ภาพที่เห็นทำให้ผมต้องขยี้ตาซ้ำ มัน เป็นภาพที่ทำให้ผมเกิดอาการลมในท้องตีขึ้นมาจากอยากอาเจียน

ศิระของชายคนหนึ่งถูกบั่นคอคด้วยของมีคมซุกอยู่ในกอผักตบ ปาก
ของเขาซีดซีขาว ดวงตาเบิกกว้าง

ดวงตาคู่นั้น ตาของผมไม่ผาดแว่

“เฮ้ย ธรรม ทำไมนายหน้าซีดแบบนี้วะ ยิ่งกับว่าไม่เคยเห็นคนตาย
งั้นแหละ”

พี่ตามใจซึ่งคร่ำหวอดงานเก็บศพมากกว่ายี่สิบปีถามด้วยความแปลกใจ
เขาไม่เคยเห็นผมมีอาการแบบนี้มาก่อน

“ไม่รู้ว่าเป็นอะไรครับพี่ พอเห็นศพเข้าลมในท้องมันก็ตีขึ้นมา”

ผมกำลังจะอืดพะอมจริงๆ

ผมเคยเห็นชายคนนี้ ไซ้เขาแน่ๆ ผมจำดวงตาที่ไม่เคยยอมแพ้คู่นั้นได้
แต่ผมไม่คิดว่าจะเจอเขาในสภาพที่น่าอุจาดตาอย่างนี้

“พวกเขาักตึกกินบ้านเมืองของเราจนพรุณเป็นตามด”

หูของผมแว่วเสียงดังมาจากศิระที่ถูกบั่นออกจากร่างด้วยความ
โหดร้าย

“พวกเขาทำลายระบบคุณธรรม บั่นทอนการเจริญเติบโตของประเทศ
วันนี้พวกเรามีโอกาสจัดการพวกเขาแล้ว”

แต่ว่า...โอกาสของชายคนนี้สิ้นสุดลงพร้อมกับความตาย เขาถูกกระทำ
จนตายอย่างไร้ความปราณี

ผมจ้องมองศิระที่เหลือแค่คอคด้วยความเศร้าใจ ขณะที่โยนผ้า
พลาสติกไปให้เพื่อนที่ลงไปอยู่ในน้ำห่อศิระขึ้นมา เมื่อพวกเราเอาศิระขึ้น
มาวางบนเรือ เจ้าหน้าที่ตำรวจและแพทย์เวรก็มาถึง ต่างจ้องศิระนั้นแล้วทำ
หน้าเจื่อนๆ พวกเขาต่างรู้สึกสยดสยองกับภาพที่เห็นเช่นกัน เจ้าหน้าที่ตำรวจ
สอบถามผู้คนที่อยู่บนเรือโยงหลายปาก ต่างบอกว่าเคยเห็นชายคนนี้ แต่ไม่มี
ใครรู้จักชื่อว่าเขาเป็นใคร มาจากไหน จำได้ว่าเขาชอบโผล่มานั่งในวงแล้วพาล่าม
อะไรต่อมิอะไรให้ฟังแล้วก็จากไป

ผมก็ไม่รู้จักชื่อของเขาเหมือนกัน

ขณะที่พวกเรากำลังนำศิระษะนั้นไปวางบนกระเบื้องหลังของรถที่มีผ้าคลุมมิดชิด ตามใจซึ่งถือวิหูลือ่สารก็ตะโกนขึ้น “เจออีกชิ้นแล้วโว้ย” พร้อมกับพูดคำว่า “ครับ...ครับ” ไปพร้อมๆ กัน

“ไป ราตรีนี้คงยาวไกล มีชาวบ้านเขาเจอศพลอยน้ำที่มีแต่ตัว ฟังสงสัยว่าจะเป็นคนเดียวกัน”

เสียงไซเรนกรีดร้องโหยหวนมุ่งหน้าไปยังวัดที่อยู่ห่างออกไปสองสามกิโลเมตร เมื่อพวกเราไปถึงหลังวัด พบว่ามีพระและฆราวาสมุงดูกันอยู่ที่ทำน้ำพร้อมเสียงวิพากษ์วิจารณ์กันอึงมี

“อนิจจัง วัดตะสัง ขารา...อนิจจัง วัดตะสัง ขารา”

หลวงพ่อบุญเจ้าอาวาสพึมพำ เมื่อผมแหวกคนและพระลงไปยังตีนทำก็พบลำตัวของคนที่ไม่มีแขน ไม่มีขา และไม่มีหัวขาดอยู่กับบันไดทำน้ำ ภาพนั้นชวนหดหู่และน่าสะอิดสะเอียนไม่ต่างจากศิระษะที่ถูกบั่นคอ

“ข้าอยู่ที่นี้มาก่อนชีวิตไม่เคยเจอเหตุการณ์อะไรแบบนี้ ทำไมเดี๋ยวนี้คนเราใจคอช่างโหดร้ายเหลือเกิน”

หลวงพ่อบุญก็ทำใจไม่ได้ แม้ว่าจะตัดกิเลสไปได้หลายอย่างแล้ว แต่กับภาพที่เห็นทำให้ท่านแทบต้องเปื้อนหน้าหนี ผมตะโกนเรียกเพื่อนร่วมทีมที่ตามมาให้กางผ้าพลาสติก ขณะที่ผมเอามือที่ใส่ถุงมืออย่างหนาลากลำตัวนั้นขึ้นมาจากน้ำ

“ลงมาช่วยกันหน่อยโว้ย ทำจะหนักไม่เบา”

ผมตะโกนเรียกเพื่อนร่วมทีมที่กำลังกางผ้าพลาสติก พยายามตั้งสติกลับความรู้สึกที่อยากจะอาเจียนเอาของเก่าที่ดันขึ้นมาติดอยู่ค้อหอย

เมื่อพวกเราช่วยกันเอาร่างที่มีเพียงแต่ลำตัวมาวางบนผ้าพลาสติก ผมก็โบกมือให้เพื่อนห่อ แล้วมานั่งหอบหายใจอยู่บนห่อผ้าพลาสติกหลังวัด

“คุณไม่ต้องเชื่อผมหรอก”

ผมรู้สึกว่เสียงนั้นดังมาจากหัวใจที่อยู่บนห่อผ้าพลาสติก

วันนั้นเขาเริ่มต้นบทสนทนาด้วยคำพูดประโยคนี

“แต่มันเป็นโอกาสที่คุณจะได้ใช้ใจของคุณอย่างอิสระ”

เขาเริ่มต้นด้วยเรื่องราวที่ทำให้คนอย่างผมยากจะเข้าใจ เพราะแทบทุกวันอยู่กับศพ อยู่กับเลือดนองพื้นถนน บางทีก็ต้องไปช่วยหมาแมวตกท่อ ช่วยลากงูเหลือมออกมาจากเล่าไก่ หรือบางทีก็ต้องวิ่งไล่จับตัวเงินตัวทองที่มาวิ่งเล่นพ่นกลางถนน

“หัวใจของมันคือการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจอย่างจริงจัง ไม่ใช่ปล่อยให้พวกเขาถืออำนาจของเราไปแล้วทำอะไรก็ได้”

เขาเอามือตบไปที่หน้าอกด้านซ้ายดังกดๆ

“พวกเราต้องกล้าใช้ยาแรงกับพวกเขาบ้าง ผมเชื่อมั่นว่ามันจะเห็นผลแน่ๆ ไม่อย่างนั้น พวกเขาคงไม่ตื่นกลัวเหมือนไส้เดือนถูกย่างไฟ เมื่อรู้ว่าจะมีการลงมติของประชาชน”

เขาจ้องหน้าผมเหมือนที่ผมกำลังตกเป็นจำเลยของเขา

“ใจของคุณต้องทำหน้าที่”

เขาชี้มือมายังหน้าอกของผม ผมยกกาแฟคาซันจิบช้าๆ คิดว่าวันนี้เขาคงไม่ยอมเลิกง่ายๆ

“คุณเคยถามตัวเองบ้างไหมว่าคุณคิดทำอะไรเพื่อบ้านเพื่อเมืองบ้าง”

ผมเงย เขาส่ายหน้า ขณะที่ใจผมได้แย้งว่า การช่วยเก็บศพ ช่วยชีวิตหมาแมวนี้มันก็เป็นการทำเพื่อบ้านเมืองเหมือนกัน

“ไม่มีใช่ไหม”

เขายกกาแฟขึ้นดื่มพรวด แล้ววางกระแทกลงอย่างแรงจนกาแฟกระเซ็นออกมาเปื้อนโต๊ะ จนทำให้ชายหนุ่มและหญิงสาวที่ดื่มชาดื่มน้ำร้อนอยู่โต๊ะข้างๆ เหลือบตามองมา

ขณะที่ผมยังคงนั่งนิ่งเหมือนอิฐหินโต้ตอบอะไรไม่ได้ ได้แต่คิดว่าเรื่องบางเรื่องเราไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวมันจะทำให้ชีวิตมีแต่ความวุ่นวาย

“ก็คิดกันแบบนั้น พวกเขาจึงได้ใจกันใหญ่”

แววตาของเขาบ่งบอกถึงความหน่ายระอา

“พวกเขาจึงได้ใจกัณฑ์บ้านเมืองจนอะไรต่อมิอะไรพรุนไปหมด นั่นก็เพราะใจของพวกคุณไม่ทำหน้าที่”

เสียงของเขาดังขึ้น จนหนุ่มสาวคู่นั้นหันมาลืงตามองอีกรอบหนึ่ง ก่อนจะหันหน้ากลับไปซุบซิบกัน

“เดี๋ยวเอาไปส่งนิติเวชทั้งสองชิ้นเลยนะ” เสียงนั้นปลุกให้ผมตื่นจากภวังค์ เป็นร้อยเวรที่ตะโกนบอกหลังจากเขาก็บมอตรวจชิ้นส่วนเรียบร้อยแล้ว

ก่อนที่ผมจะห่อผ้าพลาสติกเพื่อปกปิดความจูดต ผมจ้องมองที่หน้าอกของร่างที่มีเพียงลำตัว ใต้ราวนมซ้ายไม่กระเพื่อมไหวแล้ว ผมอยากรู้เหมือนกันว่าก่อนที่ลมหายใจของเขาจะขาดห้วง ใจของเขากำลังคิดอะไรรออยู่ เมื่อร่างถูกบั่นออกเป็นชิ้นๆ

“พวกเราจะต้องร่วมมือกันปราบพวกนั้นให้หมดไป มิฉะนั้นพวกเขาจะใช้อำนาจที่ริบไปจากพวกเราไปกัณฑ์บ้านเมืองและทะเลพวกเราจนเหลือแต่กระดูก”

เสียงของเขาดังลั่นรึ้นกาแพ่ของชุมชนริมสายน้ำ เหมือนว่าความรู้สึกที่อัดแน่นอยู่ในใจของเขาได้ระเบิดออกมา

“พวกเราปล่อยให้พวกเขาครองเมืองแล้วเป็นยังไง”

ดวงตาของเขาก้าแดงด้วยความโกรธ ขณะที่คนในร้านเริ่มเคลื่อนไหว บางคนเดินออกจากร้านไปอย่างเงียบๆ บางโ้ตะจับกลุ่มซุบซิบกัน “ไอ้หมอนี้มันบ้า” “ไอ้หมอนี้มันรณหาที่ตาย”

“บ้านเมืองถึงได้ร่นวายอยู่ทุกวันนี้ ต่อไปนี้ตัวแทนของประชาชนจะต้องทำงานเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ไม่ใช่จ้องทะเลประชาชนจนเหลือแต่กระดูก”

ผมรู้สึกว้ากาแพ่ที่ตี้มลงไปดันขึ้นมาจากที่ค่อหอย พยายามเหลียวซ้ายแลขวาเพื่อหาตัวช่วย แต่ว่าทุกคนที่อยู่ภายในร้านต่างทำตัวเหมือนไม่ใส่ใจในสิ่งที่เขาพูด แต่ก็มีสีหน้าของบางคนทีแสดงคามหมิ่นแคลน

“หากยังปล่อยให้พวกเขาลอยนวลอยู่ ประเทศชาติจะหวนกลับเข้าสู่วังวนเดิมไม่มีที่สิ้นสุด พวกเขาจะปั่นหัวให้เราทะเลาะกัน เช่นฆ่ากันเพื่อที่พวกเขาจะสวามิภักดิ์ประโยชน์อย่างฉ้อฉลต่อไปจนพุงกาง แต่ว่าสังคมของพวกเราจะแตกแยกเป็นเสี่ยงๆ”

และนั่นเป็นบทสนทนาฝ่ายเดียวครั้งสุดท้าย ก่อนที่เขาจะลุกเดินออกจากร้านไป

ผมถอนหายใจโล่งอก ในร้านระงมด้วยเสียงวิพากษ์วิจารณ์ มีบางคนตะโกนด่าไล่หลังเขาไป “พูดแบบนี้เดี๋ยวก็ตายไม่รู้ตัวหรอก”

ผมมองตามชายใส่เสื้อยืดสีดำสกปรกหน้าของนักต่อสู้การเมืองคนดังของโลก นึกชื่นชมในความใจกล้าของเขา แต่ว่าสุดท้ายแล้วชีวิตของเขาช่างน่าเศร้า ถูกกระทำด้วยความโหดร้าย มีคนพบหัว มีคนพบตัวของเขาลอยอยู่ในน้ำ “ว.๙ มีคนพบขาลอยน้ำ รีบมาต่วน ตรงสะพานข้ามแม่น้ำ”

เสียงวิหุกคลื่นสั่นปลุกผมให้ตื่นจากภวังค์พร้อมกับเสียงไซเรนที่โหยหวนอีก

ตอนนี้ผมรู้สึกเหนื่อยล้า ไม่อยากเห็นร่างกายที่ถูกทิ่มเป็นชิ้นๆ อีกแล้ว “เมื่อคุณมีหน้าที่คุณก็ต้องทำมันให้เต็มความสามารถ”

มีคนพบขาขวาของเขายู่ในร่องสวนกล้วยหอมที่อยู่ติดกับลำคลองที่น้ำไหลลงมาแม่น้ำสายใหญ่ เมื่อเห็นปลีช่องที่ตึงแน่นนั้น ผมจำได้ทันที มันเป็นขาที่ผมมองตามตอนเขาเดินออกจากร้านกาแฟกลางหมู่บ้าน ไปขึ้นจักรยานแล้วถีบออกไปด้วยความรวดเร็ว

“หากพวกเรายืนอยู่บนขาที่แข็งแรง พวกเราก็ไม่ตกเป็นทาสของเศษเงินที่พวกนั้นยื่นให้ตอนเลือกตั้ง หลังจากนั้นพวกเขาก็อ้างว่าพวกเรามอบสิทธิ์ให้เพื่อความร่ำรวยของตนเองกับพวกพ้อง แล้วเป็นไง พวกเรามีใครที่ร่ำรวยเหมือนพวกเขาบ้าง ฉะนั้นเมื่อเรามีใจที่เข้มแข็งแล้วเราจะต้องมีขาที่แข็งแรงด้วย เมื่อหลายๆ ใจ หลายๆ ขาร่วมมือกัน พวกโกงกินบ้านเมืองมันก็อยู่ไม่ได้”

ผมจับขาข้างนี้วางบนผ้าพลาสติกแล้วห่ออย่างมิดชิด ขาที่เคยเดิน
อย่างองอาจไม่สามารถเดินไปที่ไหนได้แล้วนอกจากเข้าไปอยู่ในห่อผ้าพลาสติก

“การเมืองประเทศของเราต้องไม่หวนกลับไปสู่แบบเก่าๆ มีแต่นักการเมือง
โกงกิน โดยจับชาวบ้านเป็นตัวประกัน พวกเราต้องเปลี่ยนยุคของความเอา
รัดเอาเปรียบให้เป็นยุคของความเป็นธรรม ความเสมอภาค และความโปร่งใส”

ผมยกขาของเขาสีในรถไปกองรวมกับศีรษะและลำตัว ผมรู้สึกว่าคุณนี่
ข้างเป็นคืนที่ยาวนานและน่าเหนื่อยหน่ายเหลือเกิน ผมอยากกลับบ้านไปนอน
ไม่อยากพบเจอเรื่องที่น่าเศร้าใจอีกแล้ว แต่อย่างที่เขาเคยบอกเมื่อมันเป็นหน้าที่
ผมก็ต้องทำให้ดีที่สุด

ก่อนรุ่งสาง มีคนพบอีกชิ้นส่วนหนึ่ง เป็นมือข้างขวาที่มีเลือดเกรอะกรัง
มีกลิ่นฉุนนำมาซุกไว้ใต้โต๊ะที่เขาดื่มกาแฟแก้วสุดท้าย ก่อนจะเดินออกจากร้านไป

มือข้างนี้เคยยกชูขึ้นแล้วประกาศว่าจะส่งสอนนักการเมืองทุจริตให้
หลาบจำ

มือข้างนี้ยังคงกำแน่น

มือของเขายังแข็งแรง แต่ไม่สามารถกาเครื่องหมายต่างๆ ได้อีกแล้ว
เมื่อมันขาดออกร่าง ปราศจากสมองและหัวใจ

“ถ้าหยุดพวกนี้ได้ประเทศของเราจะเปลี่ยนแปลงไปเยอะ”

เสียงที่ตั้งจากมือนั้นปลุกหัวใจของผมตื่นจากหลับ

“มือของเขายังไม่ตาย”

ผมยกมือขวาของเขายกชู แล้วยกมือของตัวเองขึ้นกำแน่น

ผมพบว่ามือของผมมีพลังขึ้นมาอย่างน่าประหลาด

“ผมจะเปลี่ยนแปลงมันด้วยมือนี้”

แนวรบด้านตะวันตก... ไม่เปลี่ยนแปลง

วสุวัต

อ ตมากระสับกระส่ายมากทีเดียวเมื่อถึงนาทีนี้...นาทีที่ไม่อาจทน พุทธกิจกรรม ‘ตาคงบ้า’ ได้อีกต่อไป หลังจากอดทนอดกลั้น ใช้ขันติระงับ อารมณ์กรุ่นโกรธมาแล้วหลายครั้ง วันนี้แหละเป็นไงเป็นกันไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น อาตมาต้องจัดการชายชราคนนี้ให้ได้!

คิดได้ตั้งนี้ก็ไม่ว้อช้า อาตมารีบจับชายจีวรนุ่งห่มให้เรียบร้อย แล้ว ผลุนผลันลงจากกุฏิก้าวเท้าฉับๆ มุ่งตรงไปสู่ศาลาน้ำท่าวัดทางด้านทิศตะวันตก อันเป็นสถานที่ซึ่งตาคงบ้าอาศัยหลับนอนทุกคืน

วัดแห่งนี้เป็นวัดเล็กๆ ในชนบทอันห่างไกลความเจริญ มีพระจำพรรษา เพียงไม่กี่รูป หนึ่งในนั้นคือ อาตมาซึ่งบวชมาแล้วหลายพรรษา ตั้งแต่อายุครบ ๒๐ ปี กระทั่งจวนเจียน ๖๐ กำลังจะได้รับการแต่งตั้งเป็นพระสังฆาธิการอยู่รอบร่อ ทั้งที่แรกเริ่มเดิมทีนั้นสาเหตุที่อาตมาอุปสมบทเพียงแค่อยากทำความหวังของโยม แม่ที่อยากเกาะชายผ้าเหลืองลูกชายคนเดียวขึ้นสวรรค์เป็นจริงเท่านั้น แต่นับตั้งแต่ คิ้วและผมถูกโกนออกไป พร้อมเครื่องแต่งกายใหม่อย่างสมณเพศ อาตมาก็รับรู้ได้ถึง ความแตกต่างของสถานะทางสังคมที่ไม่เหมือนเดิม ผู้คนมากหน้าหลายตาทั้งที่

รู้จักและไม่รู้จัก ทั้งหนุ่มสาวถึงเฒ่าแก่ชราต่างพากันนบนิ้มกราบไหว้อาตมารวม ทั้งโยมแม่ ทำให้ความตั้งใจเดิมนั้นเปลี่ยนไป

ทุกเช้าโยมแม่จะลุกจากที่นอนตั้งแต่ฟ้ายังไม่ทันสว่าง เตรียมหุงข้าวทำ กับข้าวอย่างที่อาตมาชอบมาใส่บาตร ข้าวสวยอุ่นๆ ตามด้วยพะแนงหมู พะโล้ กลัวยบวชซี ปิดท้ายด้วยดอกไม้รูปเทียนและซองปัจจัยทำให้ชีวิตในผ้าเหลืองของ อาตมาไม่เดือดร้อนอะไรมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับตอนเป็นฆราวาส ผลอยู่ อาจสบายกว่าด้วยซ้ำเพราะไม่ต้องเร่งรีบแก่งแย่งแข่งขันอะไรกับใคร ไปไหนมาไหนก็มี แต่คนกราบไหว้ให้ความเคารพ

กิจวัตรของอาตมาในผ้าเหลืองมีแค่สวดมนต์ ทำวัตรเช้า-เย็น บิณฑบาต ทำหน้าที่เป็นเนื่อบุญของญาติโยม เป็นสะพานบุญเชื่อมโยงระหว่างคนที่ยังมี ชีวิตกับญาติมิตรที่สิ้นลมหายใจ จากนั้นจึงทำความสะอาดบริเวณวัด กวาดวิหาร ลานเจดีย์ ปลงนม โคนหนวด ตัดเล็บ นั่งเจริญสมาธิ ศึกษาพระธรรมวินัย ซึ่งก็ไม่ใช่ว่าเรื่องยากเย็นอะไรเพราะไม่มีใครคอยจับเวลาจ้ำจี้จ้ำไช สิ่งยากเย็นเพียงอย่างเดียว ในชีวิตสมณเพศของอาตมาคือการต่อสู้ระหว่างจิตใจกับร่างกายที่เต็มเปี่ยมไปด้วย เลือดเนื้ออารมณ์ความรู้สึกซึ่งไวต่อตัณหาราคะทุกชนิด

บางคืนอาตมาถึงกับนอนบิดร่ำเพราะความร่ำร้อนแห่งกิเลสทั้งรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส นอนพลิกไปพลิกมาหายใจหอบแรง เหงื่อภาพแตกปลั่งกราวกับ คนที่กำลังต่อสู้อะไรสักอย่างสุดกำลัง บ่อยครั้งที่อาตมาต้องลงจากกุฏิยามดึกแล้ว จัดการเอาน้ำเย็นราดรดตั้งแต่หัวจรดเท้าเพื่อดับความร้อนที่สะสมอยู่ในใจราวกับ กองเพลิง จิตซึ่งสะดุ้งไหวต่อบาปได้ง่ายทำให้อาตมาตัดสินใจประกาศสงครามกับ ภายเนื้ออันมีกิเลสทั้งโลภะ โทสะ โมหะ คอยกวักมือร้องเรียกให้ทำบาป เพื่อให้ได้ รับชัยชนะอาตมาต้องต่อสู้อย่างหนักหน่วง แต่ด้วยจิตใจหนักแน่นมั่นคง พอล่วง เข้าสู่เดือนที่สองความร้อนด้วยเพลิงกิเลสเหล่านี้จึงค่อยทุเลาลง ในที่สุดอาตมาก็สามารถกำชัยชนะเหนือตัณหาราคะเหล่านั้นได้ในที่สุด

นับจากวันนั้นจนจบจนถึงวันนี้ ตลอดระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมา อาตมา ยังคงรักษาความบริสุทธิ์ผุดผ่องไว้ได้อย่างหมดจดตรงตาม ปฏิบัติตามพระธรรมวินัย ด้วยความระมัดระวังทุกฝีก้าวเพราะจิตใจที่สะดุ้งลอยต่อบาป ทุกครั้งที่รู้ว่า ตนเองบกพร่องในพระธรรมวินัยแม้เป็นเรื่องเพียงเล็กน้อยก็รู้สึกไม่สบายใจราวกับ เนื้อตัวเปราะเปื้อนเกราะกรังด้วยคราบเหงื่อไคลสิ่งสกปรก จนกว่าจะได้ปลงอาบัติ ลงอุโบสถฟังปาฏิโมกข์ ความรู้สึกเหล่านี้จึงทุเลาเบาบางลง จิตใจที่หดหู่หม่นมัว ค่อยๆ กลับมาสดใสบริสุทธิ์สะอาดอีกครั้ง

อาตมาบวชอยู่จนครบพรรษา โยมแม่ก็มาอาราธนาให้ลาสิกขาตามฤกษ์ เดิมที่กำหนดมาตั้งแต่อุปสมบท ทั้งที่ตั้งใจไว้แต่แรกว่าจะบวชแค่พรรษาเดียว นำแปลกที่พอถึงเวลาจริงอาตมากลับรู้สึกอาลัยเสียตายในสมณเพศอย่างที่ไม่เคย รู้สึกมาก่อน รู้สึกเหมือนตัวเองกำลังย่างเท้าจากสถานที่สงบร่มเย็นเข้าไปสู่กองเพลิง จนกระทั่งตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาดว่าจะครองผ้าเหลือง ปวารณาตนยกให้ บวรพระพุทธศาสนาต่อไปจนกว่าชีวิตจะหาไม่ วางอุเบกขามีไฉนดี ยินร้ายต่อ คำขอร้องให้ลาสิกขาออกไปครองฆราวาสวิสัยของโยมแม่ ความวิตกกังวลในใจ จึงปลาสนาการไปสิ้น

ระยะเวลาหลายสิบปีหลังจากนั้น อาตมาเฝ้าศึกษาพระธรรมวินัย ปฏิบัติ วิปัสสนาอย่างเคร่งครัด ถึงขนาดฉันอาหารเพียงมือเดียว อาหารที่ฉันนั้นก็ลูก ปนกันทั้งของคาวของหวาน เพื่อมิให้เกิดความยินดีพอใจในรส ยิ่งกว่านั้นยังหา กะโหลกศิระชะของศพไม่มีญาติในป่าช้ามาวางไว้ข้างหมอนเพื่อพิจารณาอสุภ ให้ เห็นความไม่สวย ไม่งาม ไม่รู้สึกยินดีในความกำหนด จากวัตรปฏิบัติเหล่านี้ทำให้ อาตมามีลูกศิษย์ลูกหามากมายทั่วทุกสารทิศ เพราะฉะนั้นทันทีที่ท่านเจ้าอาวาส รูปเก่ามรณภาพ ชาวบ้านทุกคนจึงพร้อมใจกันอาราธนาอาตมาให้เข้ามาดำรง ตำแหน่งเจ้าอาวาสแทน อาตมาจึงจำเป็นต้องย้ายจากกุฏิเก่าหลังคามุงจากมาจำวัด ที่กุฏิของเจ้าอาวาสซึ่งใหญ่โตโอโถงตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำทางด้านตะวันตกของวัด โดย ไม่ได้เฉลียวใจแม้แต่จะน้อยว่าการตัดสินใจครั้งนี้กำลังกลายเป็นจุดเริ่มต้นของความ นำรำคาญ หงุดหงิดใจบางอย่างตามมา

ความหุดหิดที่รำคาญใจที่อาตมากำลังพูดถึงนั้นก็ไม่ได้มีสาเหตุมาจากใครที่ไหน...ชายชราผู้อาศัยศาลาทำน้ำตืดๆ กับกุฏิของอาตมาซึ่งคนแถวนั้นตั้งกลบปลงใจเรียกกันว่า ‘ตาคงบ้า’ นั่นเอง

อาตมาเพิ่งรู้จักลูกศิษย์วัดคนหนึ่งว่าสาเหตุที่ทำให้บรรดาพระลูกวัดรวมทั้งญาติโยมในละแวกนั้นเรียกชายชราคนนั้นว่า ‘ตาคงบ้า’ เป็นเพราะคะเนดูจากเนื้อตัวที่สกปรกมอมแมม ผมเผ้าเกรอะกรังยาวรุงรัง แล้วยังมีพฤติกรรมแปลกๆ เพราะแกมักหัวเราะท้องคืดท้องแข็งในเรื่องที่คนอื่นไม่เห็นเป็นเรื่องหัวเราะ แล้วยังพูดจาเลื่อนลอย จิตใจไม่ค่อยอยู่กับเนื้อกับตัว ชาวบ้านละแวกนั้นจึงคิดว่าแกเป็นคนสติไม่สมประกอบ เป็นคนบ้า

สมบัติติดตัวของแกก็ไม่มีอะไรมากนักนอกจากกระสอบใบซึ่งเก่าคร่ำคร่าเพียงใบเดียว สำหรับบรรจุสิ่งของประดามีที่แกเที่ยวเก็บตามกองขยะบ้าง ตามข้างถนนบ้าง หรือไม่หากมีคนใจบุญเก็บขวดน้ำพลาสติกไว้ให้แกขายได้เงินเล็กๆ น้อยๆ พอประทังชีพ อาตมาเองก็มักแบ่งข้าวปลาอาหารจากการบิณฑบาตตอนเช้าให้แกทุกวัน

ไม่มีใครรู้ว่าตาคงเป็นใครมาจากไหน หลายปีที่ผ่านมาสิ่งที่ทุกคนรับรู้มีเพียงอย่างเดียวคือแกอาศัยศาลาทำน้ำทางทิศตะวันตกของวัดเป็นที่อาศัยหลับนอนมานานเพียงลำพังโดยไม่มีญาติมิตรมาเยี่ยมเยียนถามไถ่สารทุกข์สุขดิบเลยสักคน แม้แต่คนในหมู่บ้านหรือลูกศิษย์วัดก็ไม่มีใครใส่ใจเรื่องของแกมากนัก ตาคงบ้า เป็นเพียงฝุ่นละอองเล็กๆ ท่ามกลางท้องฟ้าอันไพศาล เป็นเพียงฟันเฟืองตัวเล็กๆ ที่ไม่เคยมีใครให้ความสำคัญ กระนั้นแกก็ได้ชื่อว่าเป็นคนใจบุญสุนทานมีเมตตามากคนหนึ่งโดยเฉพาะกับพวกสิ่งสสารสัตว์ทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นสัตว์เล็กสัตว์ใหญ่ สัตว์ที่มีเจ้าของหรือจรจัด โดยเฉพาะสุนัขทุกตัวในวัดต่างเป็นมิตรกับตาคงเป็นอย่างดี ไม่มีตัวหนึ่งตัวใดเห่าหรือขู่จะทำร้ายขบกัดเลยสักตัว และด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้สุนัขทุกตัวติดแกแถมพร้อมใจกันอพยพมารวมตัวกันอยู่ที่ศาลาริมน้ำท้ายวัดเป็นจุดเดียว

ทุกวันประมาณตี ๔ อาตมาจะได้ยินเสียงเอ็ดตะโรของแกดังทะลุผ่านกระแสดมหัวัดหวัดเข้ามาถึงห้องเป็นประจำ เพราะบรรดาลูกสมุนของแกมักไม่ค่อย

ทำตามคำสั่งสักเท่าไร ทุกตัวต่างคลอเคลียพยายามเข้าใกล้ให้มากที่สุดเพื่อเป็นที่รัก ตาคงเองก็คงทำอะไรไม่ได้มากนอกจากใช้เสียงแหบแห้งอันเป็นเอกลักษณ์ดูบ้าง ชูบ้างไปตามประสานจนถึงเช้า

หลังจากผ่านสงครามระหว่างตาคงบ้างกับบรรดาลูกสมุนนับสิบตัวแล้ว สถานการณ์ความตึงเครียดทางด้านตะวันตกของวัดดูเหมือนจะคลี่คลายลง ความสงบหวนคืนสู่ศาลาริมน้ำรวมทั้งกุฏิของอาตมาอีกครั้ง แต่มันก็เป็นแค่ช่วงเวลาสั้นๆ เท่านั้น เพราะมันจะถูกทำลายลงทันทีที่ตาคงกินข้าวเสร็จแล้วพาร่างผอมเกร็งตามเนื้อตามตัวเต็มไปด้วยริ้วรอยบาดแผลพุพองออกมา รื้อค้นข้าวของที่เกดระเวนเก็บมาเตรียมไว้ขาย ทั้งขวดพลาสติกเปล่า ขวดแก้ว กระจดาช ถุงพลาสติกจนเต็มลานกว้างข้างกุฏิของอาตมา มีหน้าซ้ำแกยงเปิดวิทยุทรานซิสเตอร์เครื่องเก่าที่ได้รับมาจากหลวงพ่ोज้าอาวาสท่านก่อนเมตตายกให้ฟังข่าวสารการบ้านการเมืองเสียงดังสนั่นลั่นวัด ใครจะพูดจะบ่น ใช้สายตาดำหนิติเตียนหรือแม้แต่ใช้คำพูดเหน็บแนมอย่างไร ตาคงไม่เคยเก็บมาใส่ใจ พอนานวันเข้าทุกคนในวัดจึงเริ่มเอือมระอาพฤติกรรมนี้ของแกแล้วเลิกพูดเลิกสนใจไปเองโดยปริยาย

ทุกเช้าหลังฉันเข้าเสร็จจากความวุ่นวายทางด้านตะวันตกจึงกลายเป็นสงครามย่อยๆ ที่พระ ลูกศิษย์ รวมทั้งผู้สัจจรไปมาตามลำคลองเห็นจนชินตา จะมีก็อาตมาซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบกับพฤติกรรมเหล่านี้ของตาคงมากที่สุดเพียงรูปเดียวที่ไม่สามารถทำใจยอมรับได้จนแล้วจนรอด อุบาสกอุบาสิกาหลายคนเมื่อเห็นอาตมาต้องมารบรากับตาคงบ้างก็พากันเห็นใจกันเป็นแถว หลายคนถึงขนาดอาสาไปไล่ตาคงบ้างออกไปให้พ้น แต่อาตมาก็ห้ามไว้ ในใจคิดว่าเรื่องนี้คงเป็นอีกหนึ่งบททดสอบสำหรับตัวเองในการใช้ขันติ ดึงสติขมอารมณ์กรุ่นโกรธที่คอยปะทุอยู่เรื่อยๆ ให้สงบนิ่ง

ตาคงบ้างใช้เวลาประมาณ ๒-๓ ชั่วโมงในการแยกสิ่งของแบ่งเป็นจำพวกเพื่อให้ง่ายและได้ราคาดีขึ้นเวลานำไปขาย จากนั้นจึงเดินกระย่องกระแยงแบกถุงกระสอบคู่มือพร้อมลูกสมุนนับสิบตัวตามเป็นพรวนล้อมหน้าล้อมหลังไปยังร้านรับซื้อของเก่าซึ่งอยู่ห่างจากวัดไปประมาณ ๑ กิโลเมตร ถัดจากร้านรับซื้อของเก่านั้น

จะเป็นร้านขายของชำเล็กๆ น้อยๆ ด้านหน้ามีโต๊ะตั้งอยู่ ๔-๕ ตัวสำหรับบรรดาคอ
กาแฟนั่งจิบกาแฟเคล้าการวิพากษ์วิจารณ์การเมืองเป็นประจำทุกเช้า สำหรับตา
คงบ้างหลังเสร็จภารกิจจากร้านรับซื้อของเก่าแถมจะพุ่งตรงไปนั่งฟังพวกคอกการเมือง
คุยกันด้วยความตั้งอกตั้งใจ บ่อยครั้งอาตมาอดสงสัยไม่ได้ว่าตากคงบ้าแก้อะไร
ที่เขาทุ่มเถียงกันชนิดเอาเป็นเอาตายด้วยเหอ เพราะแม้แต่คนที่จบปริญญาโท
ปริญญาเอกบางครั้งยังฟังไม่ค่อยเข้าใจเลย นับประสาอะไรกับชายชราที่มีอาชีพ
เก็บขยะขาย!

อาตมาจึงไม่เคยเข้าใจความคิดของตากคงบ้างผู้นี้เลยสักครั้ง ไม่รู้ว่าแถมจะ
เสียเวลาไปนั่งฟังเรื่องไร้สาระเหล่านั้นไปทำไม สู้เอาเวลาไปคิดทำมาหากินหรือ
ทำเรื่องอื่นที่ประโยชน์ยังจะดีเสียกว่า เพราะคิดแล้วคิดอีกอาตมาก็ไม่เห็นว่าการ
การบ้านการเมืองเหล่านี้จะมีส่วนไหนเกี่ยวข้องกับชีวิตประชาชนคนธรรมดาอย่าง
แกตรงไหน ฟังไปรั้งแต่จะทำให้ปวดหัวเสียเปล่าๆ ทั้งเรื่องรัฐธรรมนูญ เรื่องสื่อ
เหลืองสื่อแดง ปฏิรูป สมานชน สมานฉันทอะไร ดูแล้วไม่น่าเก็บมาคิดให้รกสมอง
สำหรับอาตมาแล้วตั้งแต่เป็นฆราวาสถึงครองเพศบรรพชิต เรื่องการบ้านการเมือง
เป็นเรื่องห่างไกลมาก ซึ่งผิดกับตากคงบ้างราวฟ้ากับเหว เพราะนอกจากติดตาม
ข่าวสารอย่างใกล้ชิดแล้ว แกยังเป็นตัวตั้งตัวตีบุกเข้าไปในกฎีพระทูลรู้อย่างถื่อ
วิสาสะ พูดคุยซักถามในเรื่องการเมืองจนทุกคนได้แต่เปื้อนหน้าหนีด้วยความ
อึดหนาระอาใจ วันนั้นทั้งวันอย่าหวังเลยว่าจะได้ใช้ชีวิตอย่างสงบสุขเพราะต้องทน
ฟังเสียงแหบแห้งของตากคงบ้างพึมพำจิมงำ ใบหน้าที่เต็มไปด้วยริ้วรอยฝ้ากระหมวด
ชิงตึงเครียด และด้วยความสนใจเหล่านี้เองกระมังที่ทำให้ตากคงบ้างเอาแต่นิ่งเสียบ
สงบปากสงบคำรับฟังคำพูดเผ็ดร้อน บางคนถึงขั้นหยาบคาย ของพวกสมาชิกสภา
กาแฟได้นานเป็นชั่วโมงๆ

รอนช่วงสายพอแดดเริ่มทอแสงแรงมากขึ้น สมาชิกหลายคนทยอยกลับ
บ้านแยกย้ายไปทำมาหากินแล้วนั่นแหละ ตากคงบ้างถึงยอมลุกจากเก้าอี้ก่อนตระเวน
เก็บขยะตามถังขยะริมถนนถึงป้ายคล้อยจึงหอบหัวข้าวของพระรุพระรังเดินลากขา

โซซัดโซเซกลับมากลุกตัวอยู่ที่แนวรบซึ่งแกยึดเป็นฐานที่มั่นทางด้านทิศตะวันตกของวัด ไม่พูดคุยสูงส่งกับใคร

กระทั่งเย็นย่ำบรรดาพระ เณร รวมทั้งลูกศิษย์วัดทุกรูปทุกคนถึงได้ยินเสียงเอะอะเจี๊ยวจ้าดังลั่นมาจากศาลาทำน้ำอีกครั้ง ทั้งเสียงวิทยุทรานซิสเตอร์ เสียงลั่งลั่งของตาคง รวมทั้งเสียงลูกสมุนของแกทั้งห้าทั้งหอนดังขรมลอยตามลมมาทีเดียว ไม่นับช่วงปลายเดือนที่อาตมาต้องย้ายตัวเองไปพักอาศัยกุฏิหลังอื่น เพราะกลุ่มคว้นสีขาวยจากการเผาเศษขยะที่แกขายไม่ได้ซึ่งมีกลิ่นอับของเมล็ดลอดผ่านหน้าต่างเข้ามาอบอวลภายในกุฏิจนอาตมาหายใจแทบไม่ออก พระลูกวัดรูปอื่นต่างเอ่ยปากสงสารอาตมาทั้งนั้นที่ต้องอดทนอดกลั้นกับคนสติไม่สมประกอบอย่างตาคง...บอกตามตรงอาตมาเองก็สุดจะทนกับพฤติกรรมน่าเอือมระอาของชายชราคนนี้ไม่น้อยเหมือนกัน แต่ที่ยังอดทนไว้เป็นเพราะความต้องการเอาชนะเพียงตัวเดียว อาตมาไม่ย่อภาคใจเชื่อว่าพ่ายแพ้จากแนวรบด้านตะวันตกถึงขนาดถอยร่นกลับไปไม่เป็นขบวน

ด้วยเหตุนี้ความสัมพันธ์ของอาตมากับตาคงบ้างจึงลุ่มๆ ดอนๆ มาหลายเดือน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาตมาที่ต้องอดทนมาตลอด จนกระทั่งวันหนึ่งจุดแตกหักก็มาถึง เมื่อขันติที่อาตมาเคยใช้ระงับอารมณ์กรุ่นโกรธกลายเป็นขั้นแตกหักที่เห็นสภาพหน้ากุฏิเลอะเทอะ มีเศษขวดเกลื่อนกลาด เศษกระดาดขลิ้วอ่อน ซ้ำร้ายยิ่งไปกว่านั้น ยังปรากฏกองขี้หมาสีเหลืองอ๋อยของบรรดาลูกสมุนตาคงเประะเปื้อนอยู่หน้ากุฏิเต็มไปหมด อาตมาต้องเดินหลบซ้ายที่หลบขวาที่ราวกับตาคงแกแอบเอาระเบิดมาวางตั้งไว้ ยิ่งต้องทนสุดกลืนอันไม่พึงประสงค์ที่ลอยตลบอบอวลคลเคลุ้งอยู่ในอากาศ อาตมาก็ยิ่งทนไม่ไหวได้แต่ท่องพุทโธในใจเฝ้าภาวนาให้ช่วงเวลาอันแสนทรมาณนี้ผ่านพ้นไปให้เร็วที่สุดพร้อมกันนั้นก็ลั่นใจฝากลิ้นอันขวนคลิ้นเหียน รู้สึกเหมือนตัวเองกลายเป็นทหารที่กำลังอย่างเฝ้าเข้าสู่สนามรบโดยปราศจากเกราะกำบังป้องกันคมศัสตราวุธจากศัตรู (ซึ่งก็คือกลิ่นรุนแรงจากกองระเบิด ใหญ่น้อยที่สำแดงตัวตนทำทนายอยู่อย่างอาจหาญ) แต่ในเมื่อไม่มีทาง

เลือกอื่น หากอาตมาหันหลังหนีไปนอนกุฏิหลังอื่นนั่นก็เท่ากับหมายความว่าอาตมา ยอมรับความพ่ายแพ้ในสงครามที่แนวรบด้านตะวันตกอย่างหมดรูป ซึ่งเป็นสิ่งที่ อาตมาจะยอมให้เกิดขึ้นไม่ได้อย่างเด็ดขาด ในห้วงเวลาแห่งความยากลำบากนี้ เอง อาตมาสูดลมหายใจเข้าปอดเฮือกใหญ่ สายตาแน่วแน่จับจ้องที่ประตูไม้หน้า กุฎีก่อนจะก้าวพรวดพุ่งตรงไปทันที

ระยะทางเพียงไม่กี่เมตรดูเหมือนจะยาวไกลเหลือเกินในความรู้สึกของ อาตมา เสียงเอ็ดตะโรของตาคงบ้ำดั่งสนั่นลั่นทุ่งทำทนายั่วเย้าอยู่หลังกุฏิ อาตมา พยายามทำใจให้สงบนิ่งไม่สนใจสิ่งรอบตัว รวบรวมสมาธิเพ่งมาที่ขาทั้งสองข้างที่ กำลังก้าวยาวๆ จนมาถึงจุดหมาย อาตมาก็รีบกระชากประตูให้เปิดกว้าง แล้วทิ้ง ตัวเองนั่งบนเสื่อผืนเล็กกลางห้อง มือทั้งสองข้างวางแหมะอยู่บนตัก พร้อมกับถอน หายใจออกมาดังๆ บอกตัวเองว่าช่วงเวลาแห่งความน่าขยะแขยงได้สิ้นสุดลงแล้ว และในตอนนั้นเองที่อาตมาตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาด หลังจากความอดทนทั้งหมด ชาติสะบั้นลง พรุ่งนี้ไม่ว่าฟ้าถล่ม แผ่นดินทลาย อาตมาจะต้องปิดฉากสงครามใน แนวรบด้านตะวันตกกับตาคงบ้ำให้ได้เสียทีหลังจากปล่อยให้ยึดเอื้อมานานหลายปี

อาตมานอนรอดด้วยความกระวนกระวายใจ พอเข้ามีดฟ้ายังไม่ทันสาง อาตมาก็รีบล้างหน้าล้างตา นุ่งห่มจีวรให้เรียบร้อย หายใจเข้าลึกๆ เรียกกำลังกาย กำลังใจให้พร้อมก่อนก้าวทำออกสู่สมรภูมिसนามรบซึ่งศัตรูกำลังยืนฉีกยิ้มกว้างมอง มาที่อาตมาด้วยดวงตาเป็นประกายวาววับอยู่ในตอนนั้น

ท่ามกลางกระแสลมเย็นๆ ยามเช้า พร้อมสายตาดหลายสิบคู่ของบรรดา ลูกสมุนตาคงเป็นพยาน อาตมาพยายามค้นหาความตกใจ หวั่นเกรง โดยเฉพาะ ความละอายใจจากชายชราคนนี้ แต่น่าแปลกที่อาตมากลับไม่สามารถสัมผัสความรู้สึกเหล่านี้ได้เลยแม้แต่น้อย กิริยาท่าทางที่อาตมาเห็นคือความสงบนิ่ง ดวงตายาม ที่ทอดมองมาแน่วแน่ทำเอาอาตมาสะดุ้งตกใจ ถ้อยคำต่อว่าต่อขานที่คิดเตรียมมา ตั้งแต่เมื่อคืนติดค้างอยู่ในลำคอ สิ่งเดียวที่อาตมาทำได้คือทำหน้าที่หน้าตาให้ขึงขังมากที่สุด เมื่อตาคงบ้ำอาจย่าเกรงขึ้นบ้าง...แต่เปล่าเลยนอกจากชายชราผู้นี้จะไม่สะทก

สะท้อนหัวน้ําแล้วแกยงอมยิ้มนิดๆ ตรงมุมปาก มือข้างหนึ่งชี้นิ้วมาที่อาตมา ทำราวกับตัวเองเป็นผู้ใหญ่จับผิดเด็กตัวเล็กๆ อย่างอาตมาได้ ทั้งที่ความจริงแล้ว เศษขยะรวมทั้งกลิ่นเหม็นจากของเน่าเสียซึ่งโยมมาตามลมนั้นเป็นหลักฐานแสดงความมั่งงาย เห็นแก่ตัวของแกได้อย่างชัดเจน

อาตมากับตาคงยืนจ้องหน้ากันอยู่พักหนึ่ง ต่างฝ่ายต่างประเมินกำลัง ของกันและกัน แม้ไม่มีคำพูดใดเล็ดลอดจากริมฝีปากคำล้าของแก แต่น่าแปลก ที่อาตมากลับได้ยินถ้อยคำของชายชราคนที่ทุกคนเชื่อว่าเป็น ‘บ้า’ ได้อย่างชัดเจน ทุกถ้อยคำ

“ท่านมาหาผมถึงที่นี่มีอะไรหรือครับ”

“อาตมาจะมาขอให้โยมคงเก็บเศษขวด เศษกระดาดชของโยมคงให้ตี หน่อย เก็บให้เรียบร้อย อย่าให้มันเกลื่อนกลาด โดยเฉพาะหมาพวกนี้อย่าให้มาซึ ละเอียดหน้ากฏิกูอาตมา มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม บ้าง อย่าเห็นแก่ตัว ละเมิดสิทธิเสรีภาพของคนอื่น” ความคิดเผด็จรอนุดัน พรังพรุ ผ่านดวงตาของอาตมาราวกับน้ำที่พุ่งขึ้นจากผิวดิน

ตาคงบ้ายืนกอดดอกทอดสายตามองผมปริบๆ ปล่อยแผ่นอกเปลือยเปล่า สะท้านแรงลม พร้อมกับส่งผ่านความคิดโต้แย้งผ่านทางดวงตา

“ท่านพูดเรื่องอะไร ผมฟังไม่เห็นเข้าใจสักอย่าง” ตาคงทำหน้าที่เลอหลา อาตมานิ่งอึ้งครู่ใหญ่ ต้องข่มอกข่มใจกัดฟันกรอดยั้งยั้งคำพูดหยาบคายเอาไว้ตรง ริมฝีปาก ในหัวนั้นพยายามจัดลำดับความคิดว่าจะอธิบายอย่างไรให้คนบ้าอย่าง ตาคงเข้าใจ

“จิตสำนึกสาธารณะ คือ จิตสำนึกที่เรามีต่อสังคมส่วนรวม มองเห็น ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตัวเอง สิ่งที่จะทำให้สังคมสงบสุขเกิด สันติสุขขึ้นได้ เราทุกคนต้องมีจิตสำนึกสาธารณะ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายตาม กฏระเบียบของสังคม รู้สิทธิเสรีภาพของตัวเองแต่ก็ต้องไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพ ของผู้อื่น”

“แล้วผมไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของท่านตั้งแต่เมื่อไหร่” ชายชราขย้อถาม
“ก็ตอนที่โยมคงทิ้งขยะเกลื่อนกลาด แลผมยังไม่ดูแลหมาตัวเองให้ตีปล่อย
ให้มาขี้เลอะเทอะอย่างนี้ไง เขาเรียกว่าไม่เคารพสิทธิ เสรีภาพของคนอื่น ไม่มีความ
รับผิดชอบต่อสังคมต่อส่วนรวม”

ตาคนบ้านิ่งเงียบ หากดวงตาของแกพูดได้ มันก็คงร้องอ้อออกมาดังๆ ก่อน
จะย้อแย้งอาตมาจนแทบหงายหลัง อ้าอึ้งอย่างคาดไม่ถึง

“ท่านจะพูดเรื่องสิทธิ เสรีภาพเหล่านั้นไปทำไม ในเมื่อสิ่งที่เป็นพื้นฐาน
ท่านยังไม่เข้าใจเลยสักนิด สังคมประชาธิปไตยสิ่งสำคัญที่สุดคือการเคารพศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์ โดยไม่คำนึงถึงสถานภาพทางสังคม ไม่ว่าจะป็นนายกรัฐมนตรี
ผู้พิพากษา หรือแม้แต่สมภารเจ้าอาวาสอย่างท่านต่างก็มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
เท่าเทียมกัน ท่านต้องยอมรับในความแตกต่างของมนุษย์ว่าเป็นสิ่งปกติ ทั้งความ
แตกต่างในเรื่องภายนอกรวมทั้งความรู้สึกนึกคิดตลอดจนการแสดงออกในความ
คิดเห็นที่ต่าง トラบิโตที่ความต่างนั้นไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับใคร สิ่งเหล่านี้
ต่างหากคือประเด็นสำคัญอันเป็นรากฐานของสิทธิเสรีภาพในประชาธิปไตยที่
ท่านกำลังแสวงหา ส่วนเรื่องขยะและกองขี้หมา มันก็เหมือนกับเรื่องของการเมือง
นั่นแหละท่าน หากท่านมองมันเป็นเรื่องสกปรกโสภมแล้วพยายามวิ่งหนีให้ห่างตัว
สุดท้ายสิ่งสกปรกเหล่านั้นย่อมต้องหล่นเรียรดส่งกลิ่นเหม็นไปทั่วอย่างนี้แน่นอน”
ตาคนบ้านิ่งออดออดใจตั้งเฮือก มองผ่านหลังอาตมาเข้าไปในกฎฏ แล้วถามในสีหน้าว่า

“หวัะโหลกที่ท่านเอาเก็บไว้ที่กฎฏก็เหมือนกัน ท่านเอาไปไว้ทำไม”

“เอาไว้ปลง”

“ปลงอะไร”

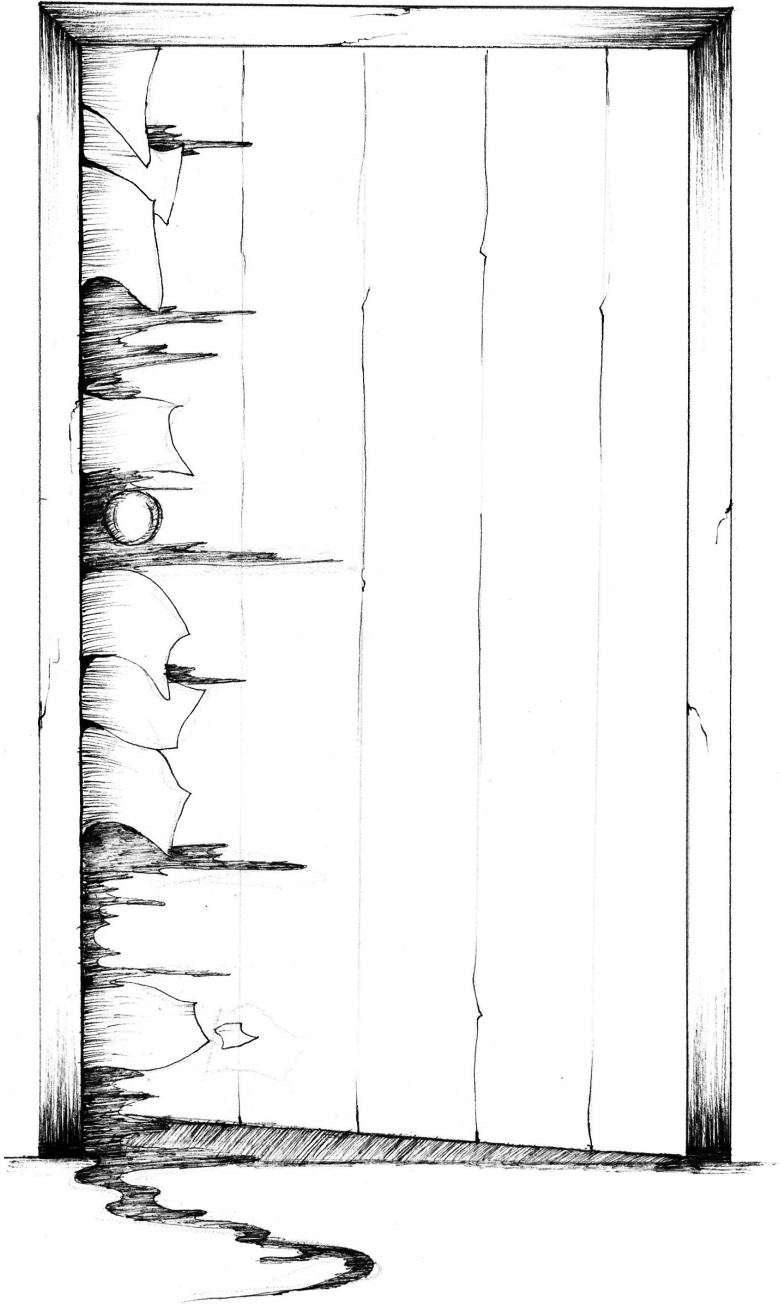
“ปลงสังขาร เพื่อย้ำเตือนตัวเองว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาก็ต้องตายทุกคน
ร่างกายที่เราเห็นว่าสวยว่างาม สักวันหนึ่งย่อมเน่าเปื่อยเสื่อมโทรมลงเป็นธรรมดา”

“ท่านนี่ก็แปลก ถ้าท่านไม่เห็นหวัะโหลกพวกนี้ท่านคิดไม่ออกหรือว่า
คนเราเกิดมาต้องตาย ในโลกใบนี้มีอะไรบ้างหนีความจริงข้อนี้พ้น ของทุกอย่างมี
เกิดขึ้น ตั้งอยู่ สุดท้ายก็ต้องดับไปเป็นเรื่องธรรมดา ไม่เห็นจำเป็นต้องมีอะไรเป็น

เครื่องเตือนใจเลย ที่สำคัญหวัะโหลกพวกนี้เขาก็มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เหมือนกัน ถึงแม้ว่าเขาจะเสียชีวิต ไม่มีลมหายใจแล้วก็เถอะ ท่านก็ไม่มีสิทธิ์ไปพูดเอามาเก็บไว้อย่างนี้”

คำพูดผ่านทางดวงตาฝ้าฟางของชายชราทำให้อาตมาเกิดความละอายอย่างหนัก จริงอย่างที่ตาคงว่า ไม่มีใครหลีกเลี่ยงหนีการเมืองพ้น คนที่หลงคิดว่าเรื่องการเมือง เรื่องประชาธิปไตยหรือรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องของพวกนักการเมือง นักวิชาการหรือสื่อมวลชนเท่านั้น อาตมาเพิ่งรู้ว่าคนพวกนั้นคิดผิดไปถนัด สิทธิเสรีภาพเป็นเรื่องของสมาชิกทุกคนในสังคม การจะทำให้สังคมสงบสุขต้องทำให้ทุกคนเข้าใจเรื่องราวเหล่านี้ให้ถูกต้อง เมื่อมีความรู้แล้วค่อยนำไปปฏิบัติ มีความเคารพในความเท่าเทียมกันของมนุษย์ เคารพสิทธิ เสรีภาพ กติกาของสังคม รวมทั้งต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมส่วนรวม เมื่อเป็นเช่นนี้สังคมจึงจะเกิดสันติภาพในสังคมอย่างแท้จริง

อาตมาถึงกับลอบระบายลมหายใจออกมาด้วยความโล่งอกอย่างบอกไม่ถูก เหมือนภูเขาลูกใหญ่ที่กดทับมานานถูกยกให้พ้นจากอก เมื่อตาคงบ้ำรับปากว่าจะเก็บขยะของแกให้เข้าที่เข้าทาง รวมทั้งจัดการกองขี้หมาหน้ากุฏิของอาตมา ให้เรียบร้อย ทันทีที่ได้ยินว่าอาตมาจะนำหวัะโหลกของศพไร้ญาติไปคืนที่เดิมเพื่อเป็นการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้มากขึ้น นอกจากนี้แกยังรับปากอีกว่าต่อไปจะไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก หลังจากได้ยินคำสัญญาอาตมาจึงหันหลังเดินกลับกุฏิอย่างสบายใจ (ทั้งที่ยังไม่ได้เอ่ยปากพูดอะไรสักคำ) เพราะสามารถแกไขปัญหาได้สำเร็จลุล่วง ก่อนจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า ไม่อย่างนั้นอาตมาคงต้องอับอายขายขี้หน้าบรรดาลูกศิษย์ลูกหาเป็นแน่หากกุฏิอันใหญ่โตโอโงมมีเศษขยะรวมทั้งกองขี้หมาเกลื่อนกลาดเด่นหรา คอยต้อนรับอยู่ด้านหน้า ทั้งที่ความจริงแล้วในใจของอาตมานั้นรู้ดีว่า สงครามระหว่างอาตมากับตาคงบ้ำยังไม่จบสิ้น...แนวรบด้านตะวันตกยังไม่เปลี่ยนแปลงเลยแม้แต่น้อย!

ในวันที่ห้อง แห่งความลับถูกเปิด

ปองวุฒิ ฐจิระชาคร

ความแน่นอนหนึ่งเดียวในโลกใบนี้คือความไม่แน่นอน...ประโยคกำกวม
ชวนงงเช่นนั้นพลเคยได้ยินมาตั้งแต่เด็ก ทว่าที่ผ่านมาเขาไม่เคยใส่ใจหรือ
สัมผัสรับรู้ตระหนักถึงความจริงจนกระทั่งในช่วงสายวันนี้ เมื่อลิ้มตาตื่นขึ้นมา
แล้วพบว่าห้องแห่งความลับที่ตัวเองสร้างไว้ถูกเปิดให้ผู้อื่นก้าวเข้ามาสำรวจอย่าง
ง่ายดาย ปราศจากการอนุญาต

ถึงได้ชื่อว่าเป็น “ห้อง” แต่ไม่ได้หมายถึงสถานที่อันดำรงอยู่จริงให้
นำพาร่างกายเข้าไปอยู่ เป็นเพียงแค่กระแสเลข ๐ และ ๑ ที่ถักทอผสมรวม
กันภายในระบบดิจิทัล ต้อนรับเพียงความคิด ความรู้สึก เจ้าของห้องและเหล่า
สมาชิกให้สื่อสารพูดคุยผ่านถ้อยคำและรูปภาพ ห้องลับเช่นนี้มีอยู่มากมายนับ
ไม่ถ้วนในโลกยุคปัจจุบันที่ระบบไซเบอร์เนตเวิร์คเป็นตั้งสถานที่สำคัญเหนือ
ยิ่งกว่าการใช้ชีวิตในโลกแห่งความเป็นจริงด้วยกายหายาบเสียอีกสำหรับมนุษย์
หลายคน

ที่ผ่านมาเหล่าผู้ให้บริการเว็บไซต์โซเชียลเน็ตเวิร์กผู้ยิ่งใหญ่และขยาย
ปีกออกไปทั่วโลกเช่นนี้ ล้วนให้ความสำคัญกับสิทธิเสรีภาพและความเป็นส่วนตัว
ของผู้ใช้เป็นอันดับแรก ต่อให้รัฐบาลไหนผู้มีอำนาจจากประเทศใดก็ไม่สามารถ
เข้าถึงข้อมูล ถ้าไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าตัวเอง

แต่ความแน่นอนคือความไม่แน่นอน วันนี้ห้องแห่งความลับทั่วโลกได้
ถูกเปิดขึ้นแล้ว

“เอายังไงดี ลบทิ้งให้หมดเลยดีไหม” สิ่งหาหนึ่งในเพื่อนสมาชิกร่วม
ห้องแห่งความลับโยนคำถามลงในห้องแชทรวมซึ่งมีสมาชิกกลุ่มเดียวกันถูกดึง
ให้มาพูดคุย

“ต้องทำขนาดนั้นเลยหรือ เสียตายนะ” นพดลแย้ง “ในห้องนั้น
พวกเราเคยแชร์ข้อมูลดีๆ เอาไว้ตั้งเยอะ อย่างหนังสือต้องห้ามและบทความ
ของ...” เขาอ้างอิงนักวิชาการชื่อดังซึ่งปัจจุบันหลบหน้าไปอาศัยอยู่ต่างประเทศ
ได้หลายปีแล้ว เพราะถูกตั้งข้อหาทางการเมืองจากผลงานหลายชิ้นที่เผยแพร่
ออกสู่สาธารณะ

“กูก็เสียตายเหมือนมึงนั่นแหละ แต่ตอนนี้ระบบมันถูกแฮค เปิดให้
คนเข้ามาอ่านได้อย่างอิสระเลยนะ เดียวได้มีคนมาเคาะประตูจับพวกเราทั้งกัก
หรือก”

“เป็นอย่างนี้ได้ไง” ประจักษ์พลสมาชิกอีกคนในห้องแห่งความลับส่ง
ข้อความสะท้อนความกังวลในใจมา

“กว่าฝีมือพวกตจะวันออกกลางหรือไม่กี่เกาหลีเหนือซัวร์” นพดลออก
ความเห็น “มันคงอยากเจาะข้อมูลของฝรั่งบางคน แต่ดันส่งผลกระทบต่อคนทั่ว
โลก”

“หรือไม่กี่หน่วยข่าวกรองของประเทศใหญ่ๆ เองนั่นแหละลงมือ”
ประจักษ์พลว่า

“เห็นพูดกันว่าตอนนี้ห้องลับที่แต่ละคนตั้งเอาไว้เปิดโล่งเลยนะ แต่ระบบอื่นยังทำงานได้ดี อย่างของเฟซบุ๊กเนี่ย มันดันแนะนำให้ด้วยว่าเพื่อนเป็นสมาชิกของกลุ่มไหน สังกัดห้องอะไรบ้าง”

นพดลซึ่งนั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์ขยับเลื่อนเมาส์ก่อนคลิกกริเฟรชเข้าหน้ารวมนิวฟีด (Newfeed) โดยอัลกอริทึมถูกกระตุ้นด้วยสัญชาตญาณอยากรู้ อยากเห็นแล้วพบว่าเป็นเช่นนั้นจริง

ถึงได้ชื่อว่าเป็นห้องแห่งความลับ แต่เขาก็กับเพื่อนที่กำลังสนทนากันอยู่ ยามนี้ไม่ได้เป็นผู้ครอบครองสิ่งดังกล่าวเพียงหนึ่งเดียว ปัจจุบันผู้คนเชื่อมโยงกันด้วยระบบโซเชียลเน็ตเวิร์ค ปฏิสัมพันธ์ผ่านทางนี้ ทำให้มีคนเลือกสร้างห้องสนทนา มีกลุ่มลับมากมาย คัดเลือกสรรสมาชิกเฉพาะที่สามารถไว้วางใจกันได้ ให้เข้ามาแลกเปลี่ยนข้อมูล ปรับแต่งค่าความเป็นส่วนตัวได้ตามใจ

เท่าที่เขารู้เหตุการณ์ประหลาดเริ่มต้นขึ้นในช่วงเช้าวันนี้ ๕ นาฬิกาตามเวลาประเทศไทย ระบบของเว็บไซต์โซเชียลเน็ตเวิร์คที่ผู้คนทั่วโลกใช้เกิดความผิดปกติ ไม่ว่าจะยี่ห้อไหนอยู่ภายใต้การดูแลของบริษัทใดก็ตาม

ค่าความเป็นส่วนตัวไม่ว่าจะเป็นลับเฉพาะกลุ่มหรือกระทั่งลับเฉพาะเจ้าตัวสามารถเห็นได้เพียงคนเดียวล้วนถูกปรับเปลี่ยนให้กลายเป็นเปิดเผยต่อสาธารณะ ไม่ว่าใครก็สามารถเข้ามาดู มองเห็นได้หมด ยิ่งเสริมให้ตกลงร้ายคือระบบส่วนแนะนำกิจกรรมหรือสิ่งน่าสนใจของเพื่อนในเครือข่ายยังคงทำงานเช่นเดิม ทำให้มันมีส่วนช่วยกระตุ้นการเปิดเผยด้วยว่าใครหลบซ่อน แอบเป็นสมาชิกของกลุ่มลับแบบใดบ้าง

ส่วนหนึ่งที่ทำให้หนพดลไม่รู้สึกร้อนใจ ทั้งที่กว่าจะตื่นมารู้เรื่องก็ปาเข้าไปสิบโมงเช้า คงเพราะห้องแห่งความลับของเขา ไม่ได้เป็นเพียงห้องเดียวที่ถูกเปิดเผย แต่มีกลุ่มอื่นอีกมากในโลกที่ประสบชะตากรรมอย่างเดียวกัน

“เฮ้ย กูเพิ่งรู้ว่าพีแอกแก่หื่นกามมากเลยนะ” นพดลพิมพ์ข้อความส่งไปในห้องแชท เอย์ถึงรุ่นพี่สมัยเรียนมหาวิทยาลัยที่พวกเขารู้จักกันหมด

“ทำไมวะ” ประจักษ์พลถาม

“กูคลิกเข้าไปดูหน้านิวฟีด มันบอกหมดเลยว่าแกเป็นสมาชิกห้องลับไหนบ้าง แล้วชื่อกลุ่มแต่ละอัน...กลุ่มนักหื่นวัยกลางคน กลุ่มแชร์ภาพเปลือยสุดแจ่ม กลุ่มแลกรูปแม่บ้าน ๑๘+ กลุ่มสมาคมเด็กน้อยไม่บรรลุนิติภาวะ”

“เฮ้ย จริงดิ เดียวกูเข้าไปดูบ้าง” ประจักษ์พลบอก เจียบไปสักพักก่อนส่งข้อความมาใหม่ “จริงด้วยลามาก กูวาดตาอ่านดูคร่าวๆ แล้วพีแอกเป็นตัวตั้งตัวตีในกลุ่มทำนองนี้ด้วยนะ ทั้งโพสตรูป ทั้งเอาข่าวสารมาแชร์ เห็นโพสต์ล่าสุดเอาภาพเปลือยแอบถ่ายเด็กมัธยมแถวบ้านมาลง น่าติดคุกจริงๆ”

“ตกลงตรงหน้าเฟซปกติแก กูเห็นเอาแต่แชร์ธรรมะ พุดถึงหลักธรรม คำสอนพระดังตลอดนี่สิ แสดงว่าทั้งหมดนี้คือสร้างภาพ”

“มองในมุมหนึ่งก็เรื่องปกติหรือเปล่าวะ มนุษย์เรานั้นก็มีฉากหน้า ฉากหลังอยู่แล้ว” ประจักษ์พลว่า

“พวกมึงเลิกคุยเรื่องไร้สาระกันก่อนได้ไหม” สิงหาส่งข้อความแทรกมา “กูไม่สนใจหรอกว่าพีแอกจะไปหื่นกับใครบ้าง แต่ที่แน่ๆ กูเลิกคบมันชั่วคราว”

“ทำไมวะ” นพดลถามด้วยความสงสัย

“เพราะกูเห็นมันเป็นสมาชิกในห้องลับชื่อเกลียดพวกไร้การศึกษา บ้านนอก...ในนั้นมันเขียนเหมารวมต่าคนต่างจังหวัดว่าด้อยการศึกษาเป็นภาระ

ของคนกรุง ลงอะไรทำนองนี้ไว้เยอะมาก พวกมึงเข้าไปดูเองแล้วกัน กูไม่อยากเสียเวลาพิมพ์ ที่สำคัญตอนนี้เรามาคิดกันก่อนดีกว่าว่าจะเอาอย่างไรกับห้องลับนี้”

“เซ็คข่าว่าสุด เห็นเขาบอกว่ากำลังแก้ไขอยู่” ประจักษ์พลบอก

“ถ้าอย่างนั้นเราปล่อยเอาไว้ก่อนเถอะ อย่าไปลบเลย” นพดลตัดสินใจ

“แนใจนะ มันเสี่ยงอยู่” สิงหาไม่ค่อยเห็นด้วย

“ไม่เป็นไรหรอก กูว่าในห้องลับพวกเราคูยกันเนื้อหาไม่ได้แรงมาก”

“ตามใจ ถ้าอย่างนั้นเก็บไว้ ตอนนี้พวกมึงเจียบๆ ไว้ อย่าไปเขียนอะไรใหม่ในห้อง เดี่ยวมันจะกระตุ้นให้คนอื่นเห็นง่ายขึ้น ถ้าเป็นไปได้ไม่เล่นเลยก็ดี”

ในช่วงแรกนพดลไม่ได้กังวลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสักเท่าไรหรอกจะรู้สึกขำและมองมันเป็นเรื่องสนุกด้วยซ้ำไปที่มีโอกาสเห็นความลับที่คนอื่นซุกซ่อนเอาไว้ ในวันที่ประตูห้องแห่งความลับทุกหนแห่งเปิดออกอ้าซ่าเช่นนี้ แถมดูเหมือนไม่ใช่เขาเพียงคนเดียวที่คิดเช่นนั้น คนจำนวนมากก็ทำแบบเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะกลุ่มคนดังในโลกอินเทอร์เน็ต หลายคนถือโอกาสเดินเข้าไปในห้องแห่งความลับพวกฟองคนรู้จัก จากนั้นจัดการถ่ายภาพหน้าจอเก็บทั้งรูปภาพและถ้อยคำเหล่านั้นออกมาเผยแพร่อีกที

“ดูสิครับพี่น้อง ไอ้กูก็เลยไปไถมันพยายามหลอกลูกเพจไปอีก”

เจ้าของเพจเฟซบุ๊กคนดังที่มีผู้คนกดไลค์เกินหลักล้านโพสต์ภาพพฤติกรรมเพื่อนเจ้าของเพจคนดังที่สนิทสนมกัน ซึ่งเขาแอบไปเก็บมาจากห้องลับแห่งหนึ่ง มีคนเข้ามากดไลค์ คอมเมนต์แสดงความรู้สึกอย่างล้นหลาม รวมทั้งกดแชร์เผยแพร่ไปเรื่อย

นพตลคิดว่าอาจจะเป็นเรื่องปกติที่มนุษย์มักหลงใหลอยากรู้เห็นเรื่องคนอื่น โดยเฉพาะสิ่งที่ได้ชื่อว่าเป็นความลับที่ปกติเคยถูกปกปิดเก็บซ่อนเอาไว้ มีคนเลียนแบบพฤติกรรมทำนองนี้จำนวนมาก แอบเข้าไปสำรวจตัวตนคนรู้จัก ค้นหาว่าอีกฝ่ายเป็นสมาชิกของกลุ่มปิดแบบไหน จากนั้นเก็บตกรสำรวจทุกอย่างมา

ไม่นานเขาจึงตระหนักว่าเรื่องไม่ได้ตลกหรือแฝงด้วยอารมณ์ขันอย่างที่คิด เมื่อเริ่มมีความขัดแย้งเกิดขึ้น

เริ่มมีผู้คนแสดงออกถึงความไม่พอใจเมื่อค้นพบว่าเพื่อนบางคนที่เคยรู้จักได้แสดงตัวตนอีกแบบที่พวกเขาไม่เคยรู้จัก หรือออกความคิดเห็นที่ขัดแย้งหรือถูกมองว่าเลวร้ายไว้ในห้องลับ

ในกรณีนี้การก้าวเดินเข้าไปในห้องลับเพื่อแอบถ่ายภาพหน้าจอ เซฟเก็บไฟล์ รูปถ่าย ข้อความมา ไม่ได้จบลงด้วยการเขียนแสดงความคิดเห็นแบบขำขัน แต่เป็นการเอามาแฉให้เกิดการถกเถียงอย่างจริงจัง ดำท้อด้วยความโกรธเกรี้ยว จงใจประจานฝ่ายตรงข้ามซึ่งเจ้าตัวคิดว่ากระทำสิ่งไม่ถูกต้อง ในระดับรุนแรงก็ถึงขั้นฟ้องร้องกันเลยทีเดียว โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเมือง

นพตลเห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วอดรู้สึกขุ่นข้องไม่ได้ แม้ไม่ได้เจอกับตัวก็ตาม เขาก็เหมือนกับคนส่วนมากในยุคนี้ ฟังพากการสื่อสารสร้างสังคมผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์ค ยินยอมให้มันเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต หลังจากเล่นมาหลายปีก็สะสมเพื่อนเอาไว้ได้เกือบสามพันคน

“ห้องลับของพวกเรา ถูกลบทิ้งไปแล้วนะ” สิงหาส่งข้อความมาในห้องแชท หลังผ่านไปไม่ถึงครึ่งวันนับจากคราวแรก

“อ้าว ทำไม...ก็คุยกันแล้วนี่ว่าให้เก็บไว้ก่อน” นพดลบอก รู้สึกเสียตาย ข้อมูลมากมายที่เคยเก็บไว้ในนั้น สำหรับเขาถือเป็นของมีค่าทั้งสิ้น

“มันอันตราย มึงเห็นไหมว่ามีคนเริ่มขู่จะฟ้องร้องกันแล้ว”

“ก็เห็นอยู่ ตลกดี บ้านนี้เมืองนี้มันอะไรกันวะ นักการเมืองหรือคนมีตำแหน่งสองปากกัดกันก็ว่าไปอย่าง แต่คนธรรมดาเล่นกันเองด้วยนี่สิ”

“ช่วยไม่ได้ ตอนนี้องานการณ์เหมือนนรกแตก มีแต่คนดึงข้อมูลมาเล่นกัน แล้วส่วนใหญ่ที่คุยกันในห้องลับทั้งหลายมันก็ผิดกฎหมายไทยนะ มีแต่เรื่องพูดไม่ได้เต็มไปหมด...บอกตรงๆ นี่กูยังกลัวเลย มาเชกกับพวกมึงนี่ ยังต้องพูดอ้อมๆ ไม่กล้าระบุชื่อใครชัดเจนแบบสมัยก่อน ไม่รู้ที่เราคุยกันนี้จะหลุดไปด้วยหรือเปล่า”

“ถ้าอย่างนั้นที่มึงลบไปคงดีแล้ว” นพดลยอมรับ

“เออ ปลอดภัยไว้ก่อน”

ไม่ถึงยี่สิบสี่ชั่วโมงสถานการณ์ทวีความรุนแรงขึ้นเกินกว่าที่นพดลและเพื่อนเคยประเมินเอาไว้เสียอีก

เพราะช่วงหลังการรัดข้อมูลในห้องแห่งความลับออกมาแฉเริ่มเทไปทางด้านที่เกี่ยวข้องกับการเมืองมากขึ้น อย่างที่สิงหาออกความเห็นไว้ นั่นคือเนื้อหาหลายอย่างล้วนแต่เป็นข้อมูลที่ผิดกฎหมายหลายอย่างของไทย

นั่นทำให้ผู้มีอำนาจ เจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ ซึ่งปกติทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูล การแสดงออกความคิดเห็นของผู้คนในโลกออนไลน์อยู่แล้ว ยามนี้พวกเขาสามารถเดินเข้าไปเก็บข้อมูลวงในจากกลุ่มต่างๆ ได้อย่างง่ายดาย เจ้าของห้องลับที่คิดไวพอกก็เลือกหลบทิ้ง ส่วนพวกขยับตัวช้าด้วยความประมาทหรือเหตุผลอะไรก็ตามได้รับผลกระทบอย่างไม่มีการหลีกเลี่ยง

ข่าวเจ้าหน้าที่ในเครื่องแบบเดินไปเคาะบ้าน ควบคุมตัวผู้โพสต์สิ่งไม่เหมาะสมลงโลกออนไลน์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีคนออกมาแย้งว่าผู้มีอำนาจไม่ควรทำเช่นนี้เพราะสิทธิในการออกความเห็นของประชาชนน่าจะเป็นเรื่องพื้นฐาน

นพดลอ่านข่าวเหล่านั้นด้วยความหวาดหวั่น เพราะหลายคนที่โดนจับนั้นเขียนเนื้อหาไม่ต่างจากที่เขากับเพื่อนเคยทำในกลุ่มลับตัวเองเช่นเดียวกัน มาถึงตอนนี้เขารู้สึกขอบคุณสิ่งหาที่ตัดสินใจลบทุกสิ่งทุกอย่างทิ้งไป อย่างน้อยถ้าสายข่าวของหน่วยงานต่างๆ มาหาข้อมูลตอนนี้ก็คงไม่ทันแล้ว

ขณะที่กำลังจ้องหน้าจอคอมพิวเตอร์จมอยู่ในโลกแห่งข่าวสารและความคิด โทรศัพท์มือถือซึ่งวางอยู่บนโต๊ะสั่นเล่นเอาเขาสะดุ้งตกใจ อาจเป็นเพราะใจยังผูกติดอยู่กับข่าว ส่งผลให้คิดระแวงว่าคนที่โทร.มาอาจเป็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานไหนสักแห่ง จนกระทั่งได้เห็นชื่อบนหน้าจอที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนรักเขาเอง

“สวัสดีครับ สุดที่รัก” เขาปรับอารมณ์พูดเสียงหวาน

“นพ เรามีเรื่องจะคุยด้วย”

นพดลชะงักเล็กน้อยหลังได้ยินน้ำเสียงสะท้อนอารมณ์ขุ่นมัว ไม่ตอบรับคำทักทายหวาน

“เป็นอะไรหรือเปล่า ทำไมทำเสียงอย่างนี้ล่ะ”

“นพ เป็นพวกกลุ่มเสื้อ...หรือ” เธอถามเรียกเขาด้วยฉายาที่แสดงถึงการสังกัดฝั่งปากการเมืองหนึ่ง

“ห่วยมาถามเราแบบนี้ทำไม”

“ตกลงว่าใช่หรือเปล่านั้น”

“เราไม่ชอบถูกเรียกเหมารวมแบบนี้นะ เราแค่เชื่อในสิทธิเสียงของประชาชน” เขาพยายามเก็บกักอารมณ์หงุดหงิดเอาไว้ อธิบายให้ฟังอย่างใจเย็น ใช้เหตุและผล

“ก็เห็นนพตářัฐบาล แล้วก็คุยแต่กับเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มแบบนี้”

ความหงุดหงิดในใจชายหนุ่มเริ่มทบทวีขึ้น คำพูดคำจาคนรักชวนให้คิดถึงพวกพนักงานสอบสวนที่คอยตามไปเคาะบ้านควบคุมตัวประชาชนไป แถมเขายังรู้สึกไม่พอใจด้วยที่ตกอยู่ในสภาพคล้ายหุนหวกตาบอด ไม่อาจล่วงรู้ว่าเธอไปได้ข้อมูลมาจากไหน

“มันก็เป็นเรื่องธรรมดาเนี่ย ประชาชนก็มีสิทธิ์มีเสียงตามระบอบประชาธิปไตยอยู่แล้ว ไม่ว่าจะรัฐบาลไหนก็ตามถ้าทำเรื่องไม่เข้าท่า บริหารไม่ดี เราก็น่าจะสามารถวิพากษ์วิจารณ์ได้นะ อีกร้อยเรื่องพวกนี้เราพูดตามหลักการ ไม่ได้ยึดติดตัวบุคคล”

“แต่เห็นคนที่นพต้ำมีแต่ฝั่งรัฐบาลทั้งนั้น”

“คนมีอำนาจก็ย่อมสร้างผลกระทบให้กับประชาชนได้มากที่สุด ต้องถูกวิจารณ์หนักเป็นเรื่องธรรมดาอยู่แล้วนี่”

“เราว่านพก็แค่แก้ตัว ถ้าเป็นอย่างนั้นจริงก็แสดงความคิดเห็นแบบเปิดเผย เขียนต้ำๆ ตรงจากหน้าเลยสิ ทำไมต้องไปหลบซ่อนในกลุ่มลับ แถมยังใช้ถ้อยคำหยาบคายด้วย”

ถึงแม้โดยปกติเธอจะเป็นคนรักที่เขาห่วงใยผูกพันด้วยใจ แต่ในวินาทีนี้ ทุกถ้อยคำจากปากล้วนกระตุ้นความหงุดหงิดรำคาญ เขาคิดเชื่ออะไร เธอก็ทำตัวเป็นฝ่ายตรงข้ามเลือกเข้าข้างอีกฝั่งตลอด

เธอถามมาได้ยังไง การที่เขาต้องคิดไปเขียนภายในห้องแห่งความลับ ไม่ได้เปิดเผยต่อหน้าก็เพราะไม่อยากให้เกิดสถานการณ์แบบนี้ขึ้นมา รู้อยู่แก่ใจว่าพื้นฐานสังคมไทยเป็นเช่นนี้ ผู้คนไม่สามารถพูด วิเคราะห์หรือถกเถียงหลายสิ่งหลายอย่างได้อย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ มีข้อจำกัดข้อห้ามมากมาย ด้วยเหตุนี้เขาและคนอื่นจึงต้องเก็บไประบายภายใต้เงามืด

“พูดได้ที่ไหนกัน อีกอย่างหวายอย่าพูดเลย ไม่เข้าใจเรื่องการเมืองหรอก”

สาวคนรักนั่งเงียบไปครู่หนึ่ง นพดลเห็นแววสัญญาณไม่ดี แต่สายไปแล้ว

“เออ หวายไม่รู้อะไรหรอก!” เธอกระแทกเสียง “รู้แต่ว่าพ่อแม่หวายเขาไม่ชอบ พอเห็นว่านพดลคบหากับพวกบ้าการเมืองกลุ่มนี้ เขาก็ไม่อยากให้เราคบกัน”

“อย่าให้เรื่องมันใหญ่เกินไปเลย อีกอย่างพ่อแม่หวายไปรู้มาจากไหน”

“ระวังตัวไว้เถอะนพ รู้หรือเปล่าว่าตอนนี้มีคนกำลังโดนจับเพราะทำพฤติกรรมแบบนี้” เธอไม่ให้คำตอบที่เขาต้องการ

นพดลพยายามโทรศัพท์กลับไปหาคนรักอีกหลายครั้ง แต่เธอไม่ยอมรับสาย ชายหนุ่มรู้สึกหมดอาลัยตายอยาก เคยได้ยินมาอยู่หรอกเรื่องคนที่ชีวิตความสัมพันธ์ล้ม ครอบครัวยแตกสลายเพราะความคิดเห็นทางการเมืองที่ไม่ตรงกัน

แต่ที่ผ่านมานี้ไม่เคยพบเจอเข้ากับตัวเองสักครั้ง เพราะเขาเลือกปกปิดเอาไว้ ไม่เคยถกเถียงหรือแสดงออกมาต่อหน้าพื้นที่สาธารณะ เก็บไว้พูดคุยถกเถียงเฉพาะกลุ่มเพื่อนที่ไว้ใจเท่านั้น

สามวันหลังจากนั้น เขาก็เข้าใจว่าครอบครัวคนรักรู้เรื่องสิ่งที่ตัวเองเคยเขียนในห้องแห่งความลับได้อย่างไร ทั้งที่มันถูกลบทิ้งไปแล้ว เมื่อมีกรณีเช่นนี้

เกิดขึ้นกับคนอื่น มีคนถูกฟ้องร้องหรือโดนเจ้าหน้าที่รัฐควบคุมตัวทั้งที่พวกเขา
ลบข้อมูลเก่าทิ้งไปเรียบร้อยแล้ว ทั้งผู้ให้บริการระบบโซเชียลเน็ตเวิร์คก็จัดการ
แก้ไขให้กลับมาใช้งานได้เป็นปกติ เข้าที่เข้าทาง

มีบางคนแอบเข้าไปเก็บข้อมูลในห้องลับไว้เป็นหลักฐานตั้งแต่แรก จาก
นั้นรวบรวมส่งให้กับทางหน่วยงานรัฐอีกต่อ ให้อดีตสามารถพูดมาไล่ล่าได้ที่หลัง
ต่อให้ลบล้างทิ้งไปแล้วก็ตาม นพดลคิดถึงสิ่งเหล่านี้และมันไม่ได้เป็นเพียงแค่
ความกังวลไร้ความหมาย เมื่อเช้าวันหนึ่งไม่ถึงหนึ่งสัปดาห์หลังจากจุดเริ่มต้น
เรื่อง มีใครบางคนโทรศัพท์มาหาเขาตั้งแต่เช้ามืด

“นั่นคุณนพดลหรือเปล่า” ปลายสายเอ่ยถามด้วยน้ำเสียงทุ้มจากชาย
ที่เขาไม่รู้จัก

“ครับ นั่นใคร”

“ผมเป็นเจ้าหน้าที่ของฝ่ายความมั่นคง มีเรื่องอยากจะสอบถามคุณ
หน่อย”

ประโยคดังกล่าวผลักให้ชายหนุ่มที่กำลังจ้วงเจยตื่นขึ้นทันที เขาเคยได้ยิน
เรื่องโทรศัพท์ปริศนาจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ แต่ไม่เคยคิดว่าจะเจอด้วยตัวเอง
มาก่อน อีกฝ่ายแจ้งข่าวอันน่าตกใจว่าตอนนี้เพื่อนอย่างสิงหาและประจักษ์พลถูก
คุมตัวไปเรียบร้อยแล้ว ทางรัฐได้ข้อมูลว่าพวกเขาเขียนข้อความเนื้อหาล่วงละเมิด
คำสั่งรัฐบาล ส่วนตัวนพดลเองนั้นเป็นอีกคนที่ทางการให้ความสนใจเพราะรู้ว่า
เป็นหนึ่งในสมาชิกห้องลับเดียวกัน เพียงแค่งงไม่คิดเข้ามาคุมตัว แค่อาจจะขอ
มาเยี่ยมห้องพักเท่านั้น

“มีหมายศาลหรือเปล่าครับ”

“นี่เป็นเรื่องของความมั่นคงของชาติ ไม่จำเป็นต้องใช้หมายศาล อีก
อย่างถ้าคุณไม่ทำอะไรผิดจะกลัวทำไมกันครับ”

“แต่สิทธิส่วนบุคคลของผมล่ะ อีกอย่างผมไม่ได้ทำอะไรผิด”

“หลักฐานที่ได้มามีคุณเกี่ยวข้องกับ เพียงแค่อาจจะน้อยกว่าอีกสอง คนที่เราคุมตัวไป”

“เพื่อนผมเป็นยังไงบ้าง”

“สบายดี คุณไม่ต้องเป็นห่วงหรอก เดี่ยวเรากุญปรับความเข้าใจกันให้ เรียบร้อยก็จะปล่อยตัวพวกเขาไป”

“ผมยังไม่รู้เลยว่าคุณซื้ออะไรตำแหน่งอะไรครับ ขอทราบไว้ได้ไหม”

“ไม่ได้ครับ เจ้านายไม่ให้บอก เอาเป็นว่าถ้าต้องการข้อมูลอะไรเพิ่มเติมจะติดต่อไปอีกที อย่าเพิ่งหายไปไหนล่ะคุณ”

หลังจากวางสายจากชายผู้อ้างตัวว่าเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง นพดลก็รู้สึกหิวโหยรวากับพื้นที่ยื่นอยู่ปราศจากแรงโน้มถ่วง ความคิดมากมาย แล่นพล่านในหัว ตั้งคำถามในใจว่าควรทำอย่างไรต่อไปดี เขาควรจะหนีไหม เช่น ออกไปต่างประเทศก่อน แต่สุดท้ายก็ไม่กล้า

จากวันนั้นชายหนุ่มได้แต่ใช้ชีวิตอย่างอกสั่นขวัญผวา ภายใต้อุปสรรคแห่งความปกติ ติดตามข่าวสารทั้งเพื่อนในกลุ่มและคนอื่นที่ถูกควบคุมตัวไปเพราะประตูห้องแห่งความลับถูกเปิดออก

โชคยังดี สุดท้ายเรื่องจบลงโดยไม่มีอะไรหนักหนากว่านั้น เพื่อนทั้งสองของนพดลถูกปล่อยตัวออกมาโดยไม่ได้รับโทษอะไรเพียงแค่ต้องรับปากว่าจะไม่ไปแสดงออกเรื่องความคิดเห็นทางการเมืองอีก ซึ่งสิ่งหากับประจักษ์พยานก็ยอมรับแต่โดยดี ว่าพวกตนเป็นเพียงหนึ่งในคนมากมายที่โดนดันไปปรับทัศนคติความคิดให้เข้าใจระบบการทำงานของรัฐบาล

“ไอ้ประจักษ์พลนั่นแหละ มันเป็นคนแคบหน้าจ้อและเก็บข้อมูลทั้งหมดส่งไปให้รัฐเอง” นั่นคือสิ่งที่สิงหาเล่าให้นพดลฟังเมื่อเจอหน้ากันเป็นการส่วนตัว และทำให้เขาตกใจเป็นอย่างมาก

“บ้าน่า ทำไมมันต้องทำอย่างนั้นด้วย เป็นสมาชิกอยู่ในห้องเดียวกัน แล้วยังโดนจับไปด้วย”

“มันมาสารภาพทีหลังว่าไม่ค่อยชอบมึงกับกูกูอยู่แล้ว เรื่องการเมืองก็คิดตรงข้ามพวกเรา แค่ว่าเป็นเอออตามไปด้วย แต่คอยเก็บภาพหน้าจอไว้ตลอด ทีนี้พอเกิดเรื่องขึ้น มันเห็นตัวอย่างจากคนอื่นที่โดนจับเลยจัดการส่งข้อมูลไปให้รัฐ ตั้งใจเล็งให้กูกูกับมึงโดนจับกันสองคน แต่เหมือนกรรมตามสนองวะ เขาดันสนใจมันแทน”

สิงหาเล่าด้วยน้ำเสียงใส่อารมณ์ นพตลฟังแล้วพูดไม่ออก ทั้งที่ควรโกรธประจักษ์ผล แต่เขากลับเศร้า เพราะเหตุการณ์ครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าแม้กระทั่งภายในห้องแห่งความลับที่พวกเขาคิดว่าคัดเลือกเพียงเฉพาะคนที่ไว้ใจได้ กลับมีความลับซ่อนอยู่อีกชั้นหนึ่ง

ชายหนุ่มได้แต่สงสัยว่าตัวเองและคนอื่นคงไม่มีวันได้แสดงความคิดเห็นอย่างชัดตรง แลกเปลี่ยนความแตกต่างได้ในพื้นที่สาธารณะ เปิดเปล่าข้อมูลหลากหลายที่จะนำไปสู่การถกเถียงจนกระทั่งแปรเปลี่ยนเป็นความจริงอันมีค่า

หลังจากนั้นนพตลไม่กล้าแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอีกเลย ไม่ว่าจะอยู่ในโซเชียลเน็ตเวิร์คหรือในโลกแห่งความเป็นจริงก็ตาม หัวนระวางอยู่ตลอดว่าวันหนึ่งอาจเกิดเหตุการณ์อย่างคราวนี้ขึ้นอีก และความกลัวเดียวกันนี้ทำให้ผู้คนจำนวนมากเลือกปฏิบัติแบบเดียวกัน

เมื่อไม่เหลือพื้นที่ให้ถกเถียงอีกต่อไป สังคมจึงสงบ เรียบร้อย สะอาด สะอาด แต่ในขณะที่เดียวกันก็ว่างเปล่าเหลือเกิน

บ้านทาสีฟ้า

กุลิต จักรศิวากิตย

วันที่เขียนแยกครอบครัวออกมาจากบ้านแม่ยาย เขาได้รับตู้กับข้าวใบหนึ่งให้เป็นของขวัญไปเริ่มต้นชีวิตครอบครัวกับเมีย เขานำมันบรรทุกที่ตะแกรงหลังของรถจักรยานแบบผู้ชาย ก่อนที่จะขึ้นคร่อมบนอนแล้วค่อยๆ ถีบร่นำพามันไปยังห้องแถวไม้ที่เขาและเมียใช้เงินก้อนที่เก็บหอมรอมริบซื้อไว้ เมื่อย้อนคิดไปถึงเวลานั้นเขานึกแปลกใจอยู่เสมอว่า เขาพาไอ้เจ้าตู้กับข้าวใบนั้นไปถึงยังบ้านหลังใหม่ของเขาได้อย่างไร ด้วยความใหญ่โตของตู้กับข้าวและระยะทางที่หอบหิ้วมันไปถึง มันก็ไม่ใช่งานง่ายๆ แต่ด้วยความแข็งแรงของรถจักรยานแบบผู้ชาย ที่มีคานเป็นท่อเหล็กเชื่อมต่อระหว่างแฮนด์รถกับเบาะอน มันก็จึงรองรับน้ำหนักขนาดหนักนั้นได้ ประกอบกับเขายังอยู่ในวัยหนุ่มแน่นกำยำ เคยผ่านงานหนักมาสารพัดรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นงานแบกหามชนิดไหน ก็เลยสามารถประคองมันมาจนถึงที่ได้ตลอดรอดฝั่ง พลั่งอยากจะเริ่มต้นชีวิตทำให้เกิดแรงมานะบากบั่น ที่เลยขีดจำกัดของตัวเองซึ่งไม่เคยนึกคิดว่ามีอยู่ได้

บ้านห้องแถวที่เพียนซื้อไว้เมื่อเกือบสี่สิบปีที่แล้ว เป็นห้องไม้สภาพทรุดโทรมซึ่งเคยเป็นของอีกครอบครัวหนึ่งที่ขายต่อให้เขา แม้มันจะทรุดโทรมแต่ก็ยังพออาศัยอยู่ได้ เขากับเมียตั้งใจจะเปิดเป็นร้านขายก๋วยเตี๋ยว ซึ่งเมียเขาจะเป็นคนขายเอง ส่วนตัวเขาก็จะช่วยเธอบ้างในการซื้อข้าวของวัตถุดิบที่ใช้ประกอบเป็นก๋วยเตี๋ยวอย่างพวกผัก เส้นบะหมี่ เส้นก๋วยเตี๋ยวและถั่วงอก ส่วนอาชีพหลักของเขาเป็นพนักงานในร้านเฟอร์นิเจอร์ ร้านก๋วยเตี๋ยวเป็นความใฝ่ฝันของเมียที่จะตั้งขึ้นหลังจากไปเป็นลูกจ้างในร้านขายก๋วยเตี๋ยวของคนอื่นมานานพอสมควรแล้ว เธอก็เลยอยากจะทำร้านสร้างเป็นกิจการของตัวเองบ้าง หลังจากทั้งสองคนเก็บหอมรอมริบเงินได้พอเป็นก้อน ก็เลยมาซื้อห้องแถวไม้หลังนี้เป็นแหล่งตั้งต้นชีวิตสร้างครอบครัวของตนเอง ห้องแถวไม้ห้องนี้เข้าซื้อต่อจากเจ้าของเดิมในราคาหกพันบาท มันเป็นเรือนแถวที่สร้างยาวไปตามถนนดิน โดยแบ่งออกเป็นห้องรวมแล้วก็นับสิบห้องเหมือนกัน วันเวลาที่ผ่านไปก็ยังมีผู้มาสร้างติดต่อกันออกไปอีกหลายรายจึงยิ่งทำให้ชุมชนแผ่ขยายออกไปรอบทิศ เมื่อมีรถโดยสารวิ่งผ่านความเจริญและผู้คนก็ยิ่งเพิ่มขึ้นเรื่อยๆทุกที นั่นก็หมายถึงบรรดาลูกค้าที่มาอุดหนุนก็เพิ่มขึ้นตามไปด้วย นักเข้าเมียเขาก็เลยเอาน้องสาวมาช่วยขายก๋วยเตี๋ยวเป็นลูกมือคอยช่วยเหลือเธอ

ถนนดินซึ่งผ่านหน้าร้านอันที่จริงดั้งเดิมเป็นเพียงคันดินที่เลาะเลียบบไปตามแม่น้ำ เมื่อมีผู้คนเข้ามาทำรางทางพรางสร้างบ้านเรือนและแหล่งทำกิน สภาพคันดินก็เลยเริ่มแปรเปลี่ยนเป็นถนนที่ใช้สัญจร ต่อมามันได้ถูกพัฒนาเป็นถนนดินลูกรังและถนนลาดยางมะตอย เมื่อมันกลายเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญขึ้นในที่สุดมันก็กลายเป็นถนนปูนซีเมนต์ที่มีขนาดกว้างขวางขึ้น บ้านเรือนที่ตั้งอยู่โดยรอบก็ได้รับการปรับปรุงให้แข็งแรงใหญ่โตขึ้นตามฐานะของผู้อยู่อาศัย แต่ถึงอย่างนั้นชุมชนทั้งหมดที่เพียนเป็นสมาชิกอยู่ ก็อยู่ในเขตที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของวัด เสียค่าเช่าที่ดินให้แก่วัดเป็นรายเดือนหรือรายปีบ้าง หรือบางบ้านก็หลายๆ ปีก็ยักค้ำค่าที่ดินกับวัด แม้ค่าเช่าจะถูกด้วยทางวัดคิดเพียงปีละหนึ่ง

ร้อยบาทต่อหลังคาเรือน แต่ก็ยังมีบางบ้านหรือบางรายที่ไม่ค่อยสนใจจะไปจ่ายให้ แล้วทางวัดเองก็ไม่ค่อยเข้มงวดที่จะเรียกเก็บค่าเช่าจากชาวบ้าน จึงทำให้ชุมชนแห่งนี้เหมือนได้อยู่อาศัยฟรีโดยไม่ต้องกังวลนักกับเรื่องค่าเช่า

เพียนกับเมียค่อยๆ สร้างครอบครัวให้เติบโตขึ้นทีละน้อยอย่างค่อยเป็นค่อยไป คนทั้งสองมีลูกสาวด้วยกันคนหนึ่ง เป็นลูกเพียงคนเดียวที่เอาทั้งสองทุ่มพอกดูแลเป็นอย่างดี ความหวังในตัวของเธอต่างก็อยากให้ลูกได้รับการศึกษาที่ดีที่สุด เท่าที่เอาทั้งสองจะช่วยกันส่งเสียได้ เธอไม่อยากจะให้ลูกต้องทำงานลำบาก เหมือนกับตัวเองและเมีย อยากให้ลูกเรียนจบสูงๆ มีงานดีๆ ทำได้รับเงินเดือนสูงๆ เท่านั้นเขาก็พึงพอใจแล้วไม่อยากจะหวังอะไรให้มากไปกว่านี้

“อยากให้ลูกเป็นเจ้าของคนนายคนบ้าง ไม่ต้องต่ำต้อยน้อยหน้าเหมือนพ่อแม่ที่ไม่มีการศึกษา”

เขาและเมียต่างขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพการงาน ทั้งมัธยัสถ์อดออมเงินทุกบาททุกสตางค์ ที่จะใช้จ่ายอย่างกระหน่ำกระแหม่โดยซื้อหาแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์จริงๆ เท่านั้น นอกจากทำงานประจำและช่วยเมียขายกล้วยเดี่ยวแล้ว เมื่อมีเวลาว่างเพียนก็ไม่ปล่อยให้สูญไปโดยเปล่าประโยชน์ เขาใช้เวลาที่เหลือจากการทำงานออกหาปลาตามแม่น้ำห้วยหนองคลองบึงที่อยู่รอบบริเวณหมู่บ้าน ด้วยการอาศัยจักรยานเป็นพาหนะคู่ชีพใช้ล่าปลาในฐานะพรานเบ็ดคนหนึ่ง จักรยานคันเดิมนั้นเป็นจักรยานแบบผู้ชายเมื่ออายุมากขึ้น การขี่มันชักเป็นเรื่องลำบาก ด้วยขนาดที่เทอะทะไม่คล่องตัว เขาจึงตัดสินใจเปลี่ยนเป็นจักรยานแบบผู้หญิง ที่คล่องตัวกว่าและน้ำหนักเบา ส่วนจักรยานคันเดิมซึ่งยังคงแข็งแรงแม้จะผ่านการใช้งานมาอย่างโชกโชน เขาได้ยกให้เป็นมรดกของหลานชายเพื่อเป็นทุนไปเริ่มต้นชีวิตเหมือนเขาในวัยหนุ่ม ส่วนเบ็ดที่เพียนใช้ตกปลานั้นเป็นคันเบ็ดไม้ไผ่ที่เขาซื้ออยู่หลายอันหลายขนาด แล้วแต่ว่าจะตกปลาใหญ่หรือปลาเล็ก คันเบ็ดเหล่านี้ก็ไม่ได้มีต้นทุนซื้อหาแต่อย่างใด บางคัน

ก็เป็นของขวัญของฝากของเพื่อนหรือญาติพี่น้องที่ไปได้มาแล้วเอามาฝากเขา แม้ว่ามันจะเป็นคันเบ็ดไม้ไผ่แบบโบราณ แต่เขาก็ล่ำทำนักตกปลารุ่นใหม่ ที่มักพกพาคันเบ็ดแบบฝรั่งไปหาปลาที่มีอยู่กันเกร่อ จนออกจะเหมือนเป็นแฟชั่น

“มันอยู่ที่ฝีมือต่างหาก ปลา มันไม่ได้มากินเหยื่อเพราะชอบคันเบ็ดสวยๆ หรือก”

เรื่องการหาปลานี้เพียนออกจะรู้สึกภูมิใจในตนเองอยู่ไม่น้อย เขาเชื่อในฝีมือหาปลาของตัวเองว่าไม่ด้อยกว่าใครในฐานะพรานเบ็ด เขารู้สึกอยู่ลึกๆ ว่าเขารู้จักปลาดี เขารู้อารมณ์ของมัน รู้ความคิดของมันว่าอยากจะกินเหยื่อประเภทไหน บางทีเขานึกกระหิม้อยู่ในใจด้วยซ้ำว่า เขาสามารถฟังเสียงของพวกมันด้วยซ้ำ จึงไม่แปลกที่เขาจะเป็นคนหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในการล่าปลาได้เป็นจำนวนมาก จนเพื่อนที่ตกปลาด้วยกันยังนึกอิจฉาในความสามารถ ปลาที่ได้นานี้ เมื่อเหลือจากการทำอาหาร เขาก็ถนอมปลาเหล่านั้นด้วยการแปรรูปเป็นปลาเค็มปลาแห้งเก็บไว้กินเป็นเสบียงของครอบครัว รายจ่ายค่าอาหารของครอบครัวจึงลดน้อยกว่าปกติ อีกทั้งก้วยเตี่ยวที่ตัวเองขายก็ยังเป็นอาหารประจำวันของครอบครัวด้วย เงินที่เก็บสะสมไว้ได้นำไปฝากธนาคารเพื่อเป็นทุนสะสมของครอบครัว เขาเฝ้ามองเงินในบัญชีที่ตัวเลขเพิ่มพูนขึ้นทุกวัน ด้วยความสุขพร้อมกับฝันหวานถึงความสำเร็จในอนาคต

แม้ลูกสาวจะเรียนหนังสือเก่งและตั้งใจเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี แต่การที่จะหางานทำตามที่เคยปรารถนาไว้ก็ไม่ใช่อย่างที่ใจคิด เมื่อหางานทำไม่ได้ ลูกสาวของเพียนก็มาช่วยทางบ้านขายก้วยเตี่ยว นานเข้าเธอก็เลิกคิดดินรนที่จะเป็นลูกจ้างคนอื่น ในเมื่อกิจการของตัวเองก็สามารถทำเงินได้ เพียนเองเมื่อทำงานเป็นลูกจ้างนานเข้าเขาก็เกิดเบื่อ เพราะต้องคอยทำงานตามใจเจ้าแก่เจ้าของร้าน ไม่ว่าคำสั่งของเจ้าแก่จะมีเหตุผลหรือไม่เขาก็ต้องทำตาม หนักเข้าก็เกิดความรู้สึกหมดความอดทน เขาจึงมักมีปากเสียงกับเจ้าแก่เจ้าของร้านบ่อยๆ เขาเคยคิดจะลาออกจากงาน แต่เจ้าแก่ก็ไม่อยากเสียลูกจ้างที่ทำงานมาจนรู้ใจ

อย่างเขาไปจริงๆ ถ้าถ้าแก่ไล่เขาออกเสีย บางทีเขาอาจจะโง่งโง่เสียมากกว่าที่จะเป็นฝ่ายออกปากลาออกจากงาน เขาเคยลองไม่ยอมกลับไปทำงานภายหลังมีปากเสียงกับถ้าแก่ เพียงวันสองวันถ้าแก่ก็ใช้ลูกชายให้มาตามเขากลับไปทำงาน ด้วยความเสียไม่ได้ เขาก็กลับไปทำงานตามเดิม และมันก็เป็นเช่นเดิมอีก ที่เกิดอาการเบื่อหน่ายการเป็นลูกจ้างคนอื่นขึ้นมา จนในที่สุดเขาต้องแข็งใจไปพูดกับถ้าแก่อย่างตรงไปตรงมา ผลก็คือถ้าแก่ได้แต่ถอนใจ แล้วยอมรับการขอลาออกของเขาแต่โดยดี

เมื่อต้องมาอยู่กับบ้านเขาก็เข้าช่วยเหลือกิจการขายกล้วยเดี่ยวของครอบครัวอย่างเต็มเวลา เขาก็มีหน้าที่สับหมูบะซ่อ ตำพริกป่น คั่วถั่วลิสงแล้วบด ตอนเช้าก็จะไปจ่ายตลาดโดยถีบรถจักรยานคู่ใจไป ข้าวของที่ลูกซื้อมาจะบรรทุกอยู่เต็มพิกัดบนรถจักรยาน ทั้งท่อเส้นกล้วยเดี่ยว ถูถั่ววงอก เนื้อหมูมันหมูอีกทั้งเครื่องปรุงและเครื่องประกอบหลากหลาย มันดูอัดแน่นพะรุงพะรังห้อยแขวนด้วยท่อข้าวของ ต่างเต็มพื้นที่บรรทุกของจักรยาน ถึงอย่างนั้นก็ไม่ใช่ลำบากว่าแรงที่พาจะขนมาถึงบ้านได้ทุกเมื่อเชียว หน้าที่ในการปรุงกล้วยเดี่ยวขายเป็นของลูกสาวและเมีย ส่วนเขาก็จะเป็นคนเสิร์ฟและเก็บชามที่ลูกค้ากินแล้วมานั่งล้าง วันคืนก็ผ่านไปทุกเมื่อเชียวพร้อมกับจำนวนเงินที่สะสมได้ในธนาคาร เขารู้สึกว่าชีวิตที่ผ่านมาในแต่ละวันไม่จำเป็นต้องดิ้นรนอะไรมากนัก แค่นี้ก็พอมีความสุขออกมณเฑ ไม่ต้องอดอยากนี่ก็อยากกินอะไรก็ได้กิน ลูกและเมียเขาบางครั้งก็หยุดขายของไปเที่ยวเปิดหูเปิดตาตามต่างจังหวัดบ้าง ส่วนเขาสมัครใจจะอยู่กับบ้านเฝ้าร้านมากกว่า แค่ครอบครัวมีความสุขตามอัตภาพอย่างนี้ เขาก็รู้สึกพึงพอใจแล้ว ความสำราญของเขามีเพียงแค่ว่าเวลาที่ครอบครัวอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากัน แล้วได้พูดคุยหยอกล้อเล่นหัวกันบ้าง มันก็เป็นความสุขอย่างชนิดที่เขาที่ไม่อยากจะได้สิ่งใดมาทดแทนแล้ว

ถ้าจะมีอะไรบกวนใจของเพียนก็เห็นจะเป็นเรื่องบ้านนี้แหละ มันโย้เย้ โยงเยกแทบจะตั้งอยู่ต่อไปไม่ไหว สีสิบปีมาแล้วที่เขามือเคยลงมือซ่อมแซมมัน อย่างเป็นทางการเป็นคราวซึกที แม้มันจะผุพังทรุดโทรมไปตามกาลเวลา เขาก็แค่ซ่อมอย่างขอไปทีให้มันผ่านพ้นไปได้เป็นวันๆ ในยามที่ฝนตกฟ้าร้องลมกระโชก ลูกเมียของเขาก็มักจะหวั่นไหวใจไปตามการสั่นพะเอิบของหลังคาและข้างฝา ฝนที่ตกไม่ลืมหูลืมตาทำให้เม็ดฝนไหลหลังพรั่งพรูมาตามรอยแฉกรอยแตกของ สังกะสีชั้นสนิมแดง เมื่อมันถูกพัดเปิดตามแรงลมฝนที่โหมกระหน่ำ เขาก็จะป็น ขึ้นไปบนหลังคาที่กำลั้งสั่นไหวเพื่อนำก้อนหินและท่อนไม้หนักๆ ไปทับปิดไว้ มัน ก็แก้ขัดพอให้ผ่านพ้นสถานการณ์ยากลำบากไปได้เหมือนกัน เขายังนึกชมความ ทรหดอดทนของบ้านหลังนี้อยู่คราตรัน รู้สึกว่ามันคุ้มค้ำกับราคาที่ต้องซื้อไว้ แต่ ความคิดที่จะซ่อมให้มันมีสภาพดีมักถูกผัดผ่อนไปเรื่อยๆ

“ไหนๆ ถ้าจะซ่อมใหญ่แล้ว ก็ปลูกมันใหม่ทั้งหลังไม่ดีกว่าหรือ”

แต่แรงผลักดันที่มีผลให้เพียนอยากทำบ้านใหม่มาจากน้ำที่ท่วมบ้าน เกือบทุกปี ตั้งแต่ห้องแถวนี้ปลูกสร้างอยู่สูงกว่าถนนที่ผ่านหน้าบ้าน เมื่อชุมชน ที่ถนนตัดผ่านเริ่มเติบโต มีประชากรมาลงหลักปักฐานอยู่สองริมถนนเรื่อยไปจน สิ้นสุดที่ประตูน้ำของชลประทาน ถนนเองก็ต้องพลอยได้รับการปรับปรุง ให้เป็น เส้นทางที่ใช้ในการคมนาคมขนส่งที่ได้มาตรฐานขึ้นตามวันเวลาที่ผ่านไป จาก ถนนดินได้กลายเป็นถนนดินลูกรังต่อมาก็ราดยางมะตอยจนในที่สุดก็ปูทับเป็น ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ทุกครั้งที่ได้รับการปรับปรุงซ่อมแซม มันก็ถูกยกสูงขึ้น จากการเททับด้วยกรวดหินดินทรายและปูนซีเมนต์ บ้านห้องแถวที่เคยสร้างอยู่ สูงบนเสาไม้ก็ถูกถนนข่มให้ต่ำเตี้ยลง จนฟุตบาทริมถนนสูงกว่าพื้นบ้านเป็นเมตร อีกทั้งทางน้ำที่เคยไหลสะดวกลงแม่น้ำ ก็เริ่มถูกปิดกั้นด้วยสิ่งก่อสร้างนานา ชนิด ไม่ว่าจะป็นตึกกรมอาคารบ้านเรือนที่ก่อสร้างกันแบบตามใจไม่มีระเบียบ แบบแผน ในฤดูน้ำหลากน้ำในแม่น้ำก็เลยเอ่อทะลักเข้ามาท่วมบ้านเรือนของ

ผู้คน ที่อยู่ในพื้นที่ต่ำเหมือนแอ่งกระทะ อาย่ว่าแต่ฤดูน้ำหลากเลย แม้แต่เมื่อฝนตกหนักๆ น้ำมันก็ไหลออกไม่ทัน มันก็เลยท่วมสูงขึ้นไปบนบ้านของเพียน ซึ่งไม่เคยเป็นอย่างนี้มาก่อนในสมัยเมื่อมาอยู่ที่นี้แรกๆ เลย ทำให้เพียนและครอบครัวเกิดความรู้สึกเดือดร้อนรำคาญใจและกาย จนนำไปสู่ความหมดความอดทนอีกต่อไป

แล้วก็มาถึงวันที่ความอดทนของเพียนสิ้นสุดลง เมื่อฝนตกลงมาอย่างหนักน้ำฝนกระหน่ำหลังคาจนสั่นไหว ระดับน้ำได้ถุ่นค่อยๆ รุกคืบพื้นบ้านขึ้นมา เขาต้องคอยใช้ไม้วัดระดับน้ำ พร้อมกับเคลื่อนย้ายทรัพย์สินที่จะโดนมันท่วมเสียหาย ด้วยการคอยหนุนให้มันสูงขึ้น คนทั้งครอบครัวต้องคอยช่วยกันยกกันหาม ไม่ได้หลับนอนจนถึงตีสามตีสี่ฝนถึงจะยอมซาเม็ดหายไป

“ต้องสร้างบ้านใหม่กันซะที” เพียนประกาศต่อหน้าลูกเมียที่กำลังนั่งพักเหนื่อยห้อยเหง้าจมน้ำคร่ำกันอยู่

เมื่อตกลงใจว่าจะสร้างบ้านกัน ทุกคนจึงร่วมปรึกษาหารือถึงวิธีที่จะทำให้มันเกิดขึ้นจริง สิ่งแรกที่นึกถึงก็คือเงิน ถ้าไม่มีเงินหรือเงินไม่พอความฝันก็ต้องปิดฉากลง เมื่อได้ตรวจสอบถึงจำนวนตัวเลขของเงินในบัญชีธนาคารแล้ว พวกเขา ก็ค่อยอุ่นใจว่าถ้าไม่ทำให้มันใหญ่โตนัก เงินที่เก็บหอมรอมริบมาตลอดทั้งชีวิตก็น่าจะเพียงพอ

“สร้างมันขึ้นเดี๋ยวนี้แหละ ก่อเสาปูนวางคานยกพื้นสูงให้พื้นน้ำก็น่าจะพอแล้ว ไม่ต้องให้มันใหญ่โตอะไรนักก็ได้ พอเอาไว้นอน ไว้ค้าขายเท่านั้น” เพียนบอกกับลูกเมียซึ่งทุกคนก็พยักหน้ายอมรับ

เมื่อเห็นว่ามีเงินเพียงพอที่นี้ก็ต้องหาช่างสร้างบ้านมาจัดการ ช่างสร้างบ้านเป็นเรื่องน่าปวดหัวอย่างแรกที่โผล่เข้ามาในชีวิต เรื่องสำคัญก็คือความไว้วางใจ มันเป็นเรื่องยากที่จะได้ช่างที่ทำงานดีมีความรับผิดชอบมาทำงานด้วย ในสังคมระดับชาวบ้านมักเต็มไปด้วยคนที่คอยจ้องหาโอกาสที่จะแสวงหาประโยชน์

จากคนอื่น ด้วยความปลิ้นปล้อนหลอกลวง โดยใช้วิธีทุกทางที่จะถ่ายเทเงินจาก
กระเป๋าคนอื่นมาเข้ากระเป๋าของตัวเอง

“สมัยนี้อะไรนิดอะไรหน่อยมันก็ต้องใช้เงินจ้างทั้งนั้น ผู้คนมันหวงเงินกัน
โลกโมโหสันไม่รู้จักพอ ยอมทำอะไรได้ทุกอย่างไม่ว่าดีหรือเลว เพราะไอ้เงิน
ตัวเดียว”

มีพี่น้องบางคนของเพียนแนะนำช่างให้ติดต่อ เมื่อลองคุยตกปากรับคำกัน
ช่างก็แนะนำให้ไปขอแบบแปลนและใบอนุญาตก่อสร้าง จากหน่วยงานปกครอง
ท้องถิ่นซึ่งตัวเองอยู่ในเขตความรับผิดชอบ

“ถ้าไม่มีแบบแปลนกับใบอนุญาต เราก็คงทำอะไรไม่ได้หรอก ระเบียบทาง
กฎหมายเขากำหนดอย่างนี้”

เพียนต้องลำบากใจอีกครั้งเมื่อคิดถึงว่าจะต้องไปติดต่อบุรุษกับทาง
ราชการ เขาไม่ค่อยอยากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับพวกเจ้าใหญ่ นายโตพวกข้าราชการ
นัก เวลาพวกนี้อยู่ใกล้ๆ หรือเข้ามากินก๋วยเตี๋ยวร้านของเขา มีความหวาดเกรง
อยู่ลึกๆ ภายในใจ เหมือนเพียนจะรู้สึกว่าเขาเองเป็นแค่คนชั้นล่างคนหนึ่งของ
สังคม ในขณะที่คนเหล่านี้มียศถาบรรดาศักดิ์ มีอำนาจในฐานะผู้ปกครอง ที่เขา
ต้องอ่อนน้อมเคารพนบนอบ

ถึงจะอึดอัดใจยังไงแต่ในเมื่อมันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องไม่พ้น เพราะมันเป็น
ระเบียบปฏิบัติบังคับ เขาก็ยอมฝืนใจเข้าไปติดต่อกับทางราชการ ตามขั้นตอนที่
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกำหนด มีค่าธรรมเนียมและค่าเขียนแบบแปลนอาคารที่
เขาจำต้องจ่าย ส่วนเบี้ยบำนาญทางอื่นๆ เขาปฏิเสธที่จะยอมเสีย

“เราทำงานมาแทบล้มประดาตาย กว่าจะเก็บรวบรวมเงินได้ชกก้อน
ต้องอาบเหงื่อต่างน้ำมาไม่รู้จักเท่าไร ทำไมเราจะต้องมาเสียให้คนอื่นฟรีๆ เรา
ทำตามขั้นตอนทำตามกฎหมายไปก็แล้วกัน รอจนกว่าจะได้ใบอนุญาตตามก็แล้ว
กัน นานแค่ไหนเราก็คอดทนได้”

เพียนบอกกับตัวเองอย่างเชื่อมั่น เขายังหวังว่าทุกอย่างจะเดินไปตามระบบระเบียบแบบแผนถึงช้าหน่อยแต่ก็ยังคงคิดว่าเขาเงินไปยึดได้ไ้โต๊ะ เป็นค่าน้ำร้อนน้ำชาของพวกเจ้าหน้าที่บางคน ที่รอให้ผู้มารับบริการหยิบยื่นให้เพื่อแลกกับบริการพิเศษที่จะช่วยย่นระยะเวลาให้เร็วเข้า แม้เพียนไม่อยากจะทำตัวให้เป็นปัญหาแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ แต่เขาก็ไม่อยากจะสนับสนุนการกินสินบาทคาดสินบนคอร์รัปชั่นของเจ้าหน้าที่รัฐบางคนที่มีอยู่ทั่วไปในทุกหน่วยงานของระบบราชการ

“ก็คงเพราะประชาชนไปสนับสนุนการคอร์รัปชั่นนะสิ มันถึงได้เติบโตเป็นเนื้อร้ายอยู่ในสังคม ถ้าไม่มีผู้ให้แล้วมันจะมีผู้รับได้อย่างไร คงเป็นเพราะใครบางคนอยากจะได้รับการบริการพิเศษ ก็เลยยอมเสียเงินพิเศษซื้อความสะดวกสบาย แต่ที่ไหนได้มันกลับทำให้ต้นทุนเราสูงขึ้น จึงต้องไปหาทางขดเขยเอากับประชาชนตาตาๆ ทั่วไปด้วยตัวเอง มันก็เลยวนเวียนเหมือนกับงูกินหาง เจ้าหน้าที่รัฐเอาเปรียบพ่อค้า พวกพ่อค้าก็ต้องมาไล่เบียดเอากับลูกค้าด้วยการเพิ่มราคา วนเวียนเป็นวงจรอุบาทว์อย่างนี้ไม่มีวันจบวันสิ้น

การที่ต้องรอคอยอะไรบางอย่างที่มันก็มักเกิดความรู้สึกอึดอัดตามมาให้วุ่นวายใจอยู่เสมอ แม้เพียนจะบอกตัวเองว่าคอยได้ แต่คนอื่นที่เกี่ยวข้องกับเขาก็ไม่สามารถรอได้อย่างเพียน ช่างรับเหมาที่เพียนได้ไปติดต่อจ้างงานไว้ มักเข้ามากดดันถามถึงเรื่องการได้รับใบอนุญาตหรือยังบ่อยครั้ง เขาเองก็มีงานของคนอื่นคอยอยู่เช่นกัน การที่รอแต่เพียนนั้นจะทำให้เขาเสียโอกาส นั่นหมายถึงเงินที่จะเป็นรายได้ของเขาก็จะหลุดมือไปด้วย

“เมื่อไหร่จะได้ใบอนุญาตสักทีละพี่ ผมก็คอยอยู่นี้แหละ มีลูกค้าผมรออยู่อีกหลายรายนะที่ผมต้องไปสร้างบ้านให้เขา” หน้าตาของช่างรับเหมาดูไม่ค่อยดีนักขณะเมื่อพูดกับเพียน

“ก็ใบอนุญาตมันยังไม่มา เคยไปติดต่อสอบถามแล้ว เขาบอกว่าต้องเป็นไปตามคิว” เพียนเองก็ซ้กอึดอัดใจกับความล่าช้าอยู่เหมือนกัน

“โอ้เอ๊ย...ก็ให้ค่าน้ำร้อนน้ำชาเขาไปบ้างสิ ไหนๆ ลงทุนสร้างบ้านใหม่ทั้งที่เงินเล็กๆ น้อยๆ ก็ให้เขาไปบ้างเถอะ ยอมลงทุนสร้างบ้านเป็นแสน กะอีแค่พินแค่หมื่นก็ให้เขาไปเถอะ ซื่อเวลา อย่าลืมนะว่าเวลาเป็นเงินเป็นทอง ยิ่งใช้เวลาน้อยยิ่งเสียเงินน้อย เต็มวันก็จะเข้าตำราเสียน้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย” ช่างรับเหมาพูดจบก็ถอนใจอย่างรำคาญ

แต่เพียก็ยังคือสิ่งที่จะไม่ยอมจ่ายเงินส่วนเกินที่ไม่จำเป็นต้องเสีย จนในที่สุดช่างรับเหมาก็มาบอกเลิกสัญญาที่ตกลงกันได้ คนทั้งสองจึงต้องบอกกล่าวกันด้วยความลำบากใจ ในเมื่อมันต่างก็ไม่ใช่ความผิดของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยตรง ความกดดันที่โถมทับเข้ามาในเรื่องสร้างบ้านทำให้เพียนรู้สึกกลัดกลุ้ม เขาเคยไปออกปากบอกเล่าให้เพื่อนบ้านฟังถึงเรื่องจะสร้างบ้านใหม่ ซึ่งใครต่อใครก็ออกปากสรรเสริญ มันสร้างความภาคภูมิใจและหน้าตาให้เขาไม่น้อย แต่ถึงตอนนี้มันชักจะไม่เป็นอย่างที่นึกคิดเอาไว้เสียแล้ว เขาเลยเกิดความรู้สึกอับอายเสียหน้าแทน เมื่อไม่รู้จะหาทางออกยังไง เขาเลยไปพึ่งหมอดูดวงให้ช่วยทำนายทายทักโชคชะตา

“ตามดวงชะตาแล้วได้สร้างแน่ ยังไงเทพื้นตั้งเสาสูงหลังคาให้ได้ก่อนก็แล้วกัน” หลังจากจ่ายค่าดูดวงไปแล้วเพียนก็รู้สึกสบายใจขึ้น

แล้วไปอนุญาตก็มาถึงเขาจนได้ เมื่อทางเทศบาลมีหนังสือแจ้งให้เขาไปรับพอได้ใบอนุญาตเพียนก็หาช่างสร้างบ้านคนใหม่ ด้วยการแนะนำของน้องชาย เขาก็ได้ช่างที่อยู่ไม่ไกลจากบ้านของเขานัก ตกลงราคาเบ็ดเสร็จหมดทุกอย่างที่ราคาห้าแสนสามหมื่นบาท

“เราจะทำให้หมดทุกอย่าง เดินน้ำเดินไฟ มุงกระเบื้องทาสี เรียกว่าเสร็จแล้วหัวกระเป่าแค้ใบเดียวก็เข้าอยู่อาศัยได้แล้ว” ช่างให้คำมั่นยืนยันขันแข็ง แต่ใจเพียนก็ยังหวั่นๆ กลัวว่าสร้างไปๆ แล้วช่างจะทิ้งงานหนีกลางคันเหมือนช่างคนแรก

“ไม่เป็นไรหรอกน่า ก่อเสาะ เทพีน มุงหลังคา ให้ได้แล้วค่อยว่ากันอย่าง
ที่หมอดูบอกนั่นแหละ” เพียนปลอบตัวเองอยู่ในใจ

เพียนเป็นคนทีถือฤกษ์ถือยามอย่างเคร่งครัด แม้จะไม่ปักใจเชื่อเรื่องนี้
อย่างเต็มร้อย แต่การทำให้ครบตามธรรมเนียมก็นำความสบายใจมาให้ การ
ขาดตกบกพร่องในเรื่องโชคกลางฤกษ์พานาที่นำความวิตกกังวลถึงความวิบัติ
ล่มจมมาสู่ใจเขา แม้แต่เพียงตุ๊กแกที่แอบเข้ามาในบ้านร้องไม่ครบห้าครั้ง ก็มัก
ทำให้เขาเดือดเนื้อร้อนใจอยู่เป็นนิจ

“โบราณว่าไว้ ตุ๊กแกต้องร้องทักเกินห้าครั้งจึงจะถือเป็นเรื่องดี”

เพียนเคยบอกกับใครๆ อย่างนี้ ปลุกบ้านทั้งทีเขาจึงไปหาหมอฟี มาดู
หาฤกษ์ยามนาที่อย่างถึยิบ เมื่อได้ฤกษ์ดีแล้วเขาก็บอกให้ช่างรับเหมาลงมือได้
บ้านหลังเก่าจึงถูกรื้อลงภายในไม่ถึงวันก็กลายเป็นช่องโถงเตียน อยู่ระหว่างห้อง
แถวไม้ซึ่งติดกัน แนนอนว่ามันย่อมนำความสันสะเทือนมาสู่ห้องติดกันอย่างเลียง
ไม่พ้น

เพื่อลดการที่จะต้องทะเลาะเบาะแว้งกับเพื่อนบ้านใกล้ซิดติดกัน ในเรื่อง
ที่จะมีเศษหินดินทรายร่วงหล่นหลังคาบ้านคนอื่น ประจวบที่พอดีกับห้องติดกัน
ซึ่งเป็นห้องเช่าว่างคนอยู่อาศัย เพียนก็เลยขอเช่าล่วงหน้า ก่อนที่จะสร้างบ้าน
ของตัวเองอยู่หลายเดือน แม้จะต้องเสียเงินค่าเช่าโดยที่ตัวเองก็ไม่ได้ไปอยู่ แต่
เพื่อป้องกันไม่ให้มีผู้มาขอเช่า เพียนก็เลยต้องยอมเสียเงินฟรีๆ แล้วมันก็ช่วย
ลดปัญหาที่จะกระทบกระทั่งกับคนอื่นลงไปมากโข ทั้งยังสะดวกในเรื่องขนย้าย
ข้าวของจากบ้านหลังเก่า มาเก็บไว้ยังห้องเช่าที่อยู่ใกล้ๆ ติดกัน พอรื้อบ้านเสร็จ
พวกไม้ที่เคยเป็นพื้นเป็นฝากระดาน ก็ขายเลหลังไปให้กับพวกซื้อไม้เก่า รวมๆ
แล้วก็ได้เงินมาก่อนหนึ่งประมาณสองหมื่น

ช่างรับเหมากับพวกคนงานร่วมสิบคนลงมือทำงานภายในเวลาไม่กี่วัน
บ้านก็เริ่มเป็นรูปเป็นร่าง ตอนเริ่มตอกเสาเข็มเพื่อนบ้านที่อยู่หลังบ้านเริ่มแสดง

อาการวิงวอน บอกว่าบ้านของเขากระเทือนกลัวว่าจะทรุดตัวพังทลาย เพียนจึงต้องบอกให้พวกช่างหยุดตอกเสาเข็ม แม้จะไม่ใช้บันจันตอก แต่ใช้แรงคนงานสามคนกับตัวตอกสามเกลอ ก็พอที่จะตอกอัดเสาเข็มไม่ให้ร้าวฐานแข็งแรง พอโดนประท้วงจากเพื่อนบ้านก็เลยต้องหยุด พร้อมกับปลอบใจตัวเองว่า ดินมันแข็งพอที่จะรองรับน้ำหนักตัวตอกเพียงชั้นเดียวได้

“มันเป็นธรรมดาที่ใครๆ ก็จะต้องคิดถึงแต่ตัวเองก่อน ไม่มีใครอยากให้ทรัพย์สินของตัวเองเสียหายหรอก” เพียนพยายามทำใจ มีปัญหาที่น่าปวดหัวอีกหลายเรื่องที่ยังจะรอเขาอยู่ จนกว่าบ้านจะสำเร็จเรียบร้อย

แม้เพียนอยากจะทำตามระเบียบที่กำหนดอย่างเคร่งครัด แต่ด้วยความอยากที่จะรักษามลประโยชน์ของตนไม่ให้หายหกตกหล่น ทำให้เพียนเล็งการทำตามระเบียบหลายอย่างหลายประการ การที่จะก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์ที่ตัวเองไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ก็จำต้องผ่านการได้รับอนุญาตจากเจ้าของที่ดินเสียก่อน ในกรณีของเพียนทางวัดเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ตัวเขาและครอบครัวเป็นเพียงผู้มาอยู่อาศัย ความที่กลัวว่าจะไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสวัดซึ่งมักไม่เคยเซ็นอนุญาตอะไรให้ใครง่ายๆ เพียนจึงละเลยที่จะไปขออนุญาตกับทางวัด เขาทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ โดยคิดเข้าทางตัวเองว่าต่อให้ทางวัดไล่ที่ก็จะดีแถมไม่ยอมไปง่ายๆ หรือหากต้องไปจริงๆ ก็คงจะได้รับค่าทดแทนบ้าง

อีกเรื่องหนึ่งถ้าเขาทำตามแบบแปลนที่ทางเทศบาลกำหนดมา เขาก็จะต้องสูญเสียพื้นที่ไปส่วนหนึ่ง จากการต้องเว้นระยะห่างจากฝาบ้านหลังที่ติดกันเป็นระยะ ๕๐ เซนติเมตร แม้จำเป็นต้องลดขนาดบ้านที่ก่อสร้างลงบ้าง เขาก็อยากจะทำสูญเสียให้น้อยที่สุด โดยเขาบอกให้เว้นช่องว่างเพียง ๔๐ เซนติเมตร อย่างน้อยเขาก็ได้เกินมา ๒๐ เซนติเมตร เพื่อจะชดเชยกับความหนาของผนังปูนที่ก่อเป็นผนัง

“ผิดระเบียบบ้างนิดๆ หน่อยๆ คงไม่มีใครถึงกับจะมาเอาเป็นเอาตาย
หรือก่น่า” เขียนชื่อโดยส่วนตัวของเขาอย่างนี้

แต่แล้วก็มีเรื่องที่ทำให้เขียนเกิดวิตกทุกข์ร้อนขึ้น เมื่อช่างรับเหมาเกิด
เปลี่ยนแปลงแบบแปลนโดยไม่ปรึกษาเขาก่อน ในแบบแปลนกำหนดให้เสาที่
รองรับตัวอาคารเป็นเสาเหลี่ยม แต่ช่างดันแก้ให้เป็นเสากลม การทำต่อม่อช่าง
ใช้ร่องส้วมที่หล่อเป็นซีเมนต์กลางทรงกลมขนาดใหญ่ เพื่อเทปูนใส่ให้คุ้มกันเป็น
รูปร่าง แล้วผูกเหล็กตัดเป็นรูปเสาดั้งขึ้นไปในตอม่อนั้น เพื่อนำกระบอกทรงกลม
หล่อปูนเป็นเสาสำเร็จรูป สวมทับลงไปบนเหล็กดัดนั้น เป็นการทุ่นแรงทุ่นเวลา
ไปอีกอีกโข เช่นเดียวกับการใช้ปูนแผ่นหล่อเป็นกระดานซีเมนต์ วางเป็นพื้นแล้ว
เทปูนทับลงไปเป็นพื้นบ้าน

“ไม่เป็นไรหรอก...ใครๆ เขาก็ทำกันอย่างนี้ทั้งนั้น อีกอย่างเสาหล่อ
สำเร็จรูปก็มีแต่ทรงกลมทั้งนั้น ไม่มีเสาแบบสี่เหลี่ยม” ช่างพยายามพูดปลอบ
ใจเขียนเมื่อเขาสอบถามข้อข้องใจ

เพื่อให้สบายใจขึ้นเขียนพยายามไปสังเกตดูอาคารต่างๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียง
เคียงกับบ้านของเขาซึ่งกำลังสร้าง ก็เห็นว่าช่างเองก็พูดไม่ผิดนักเป็นไปอย่าง
ที่เขาว่าเหมือนกัน เขาจึงสบายใจขึ้น เมื่อหล่อเสาและพื้นขึ้นเป็นรูปแล้ว ช่าง
ก็พักการก่อสร้างไว้อาทิตย์หนึ่งเพื่อเป็นการบ่มปูน ปล่อยให้ปูนแห้งสนิท ด้วย
การตากแดดตากลมหรือตากฝนให้มันแข็งจนได้ที่ ระหว่างที่รอให้ปูนแห้งดีนี้
เขียนมักออกไปมองตัวบ้านของเขา ซึ่งเริ่มประกอบกันเข้าเป็นรูปร่างในระยะ
ห่างๆ เพื่อที่จะได้เห็นมันก่อตัวถือกำเนิดขึ้น การได้เห็นทรัพย์สมบัติของตัวเอง
กำลังเติบโต มันได้นำความชื่นใจอย่างบอกไม่ถูกมาสู่ตัวเขา

พอบ่มปูนแห้งและแข็งได้ที่พวกช่างก็กลับมาขึ้นโครงหลังคาเหล็กเพื่อมุง
กระเบื้อง เพื่อจะเอาใจเขียน ช่างรับเหมาได้้นำแคตตาล็อกกระเบื้องมาให้เขียน
เลือกเฉดสี เมียและลูกสาวต่างช่วยกันเลือกสุดท้ายมาลงเอยที่สีฟ้าเข้ม

“เอาสีฟ้าน้ำทะเลนี้แหละ ส่วนสีทาผนังบ้านเป็นสีฟ้าอ่อน กระเบื้องปูพื้นขอให้เป็นลายสีฟ้า”

ดูเหมือนบ้านทั้งหลังของเขาจะบอบอวลไปด้วยสีฟ้า ตามความต้องการของลูกและเมีย สำหรับเพียนแล้วสีอะไรก็ได้ แม้แต่เรื่องการกันห้องและห้องน้ำก็สงวนไว้เป็นส่วนของผู้สาว สำหรับเขาและเมียไม่พิถีพิถันนักหรอกกับการใช้ชีวิต เคยมีชีวิตอยู่อย่างง่ายๆ ยิ่งงี้ ก็อยากจะทำอย่างนั้นเรื่อยไป และเขาก็เป็นคนกินง่ายนอนง่าย ว่างตรงไหนกินนอนมันตรงนั้นแหละ

ในที่สุดบ้านเขาก็สำเร็จเรียบร้อยลง หลังจากเดินน้ำเดินไฟติดประตูเหล็กบานเลื่อนขึ้นลง ก็พร้อมที่จะเข้าพักอาศัยได้ รวมเวลาเบ็ดเสร็จก็เดือนหนึ่งพอดี นับแต่ลงเสาเข็ม พวกช่างต่างเก็บข้าวของกลับไปแล้ว เงินที่เพียนจ่ายให้ช่างรับเหมาเป็นงวดๆ ตามสัญญาาก็เคลียร์กันหมดเรียบร้อย เขาเป็นคนที่ไม่ค่อยเรื่องทุกข์พานาที่ จึงไปหาหมอดูเพื่อตรวจดูฤกษ์ยามทั้งวันที่จะขนของเข้าบ้าน วันที่ทำบุญขึ้นบ้านใหม่ รวมถึงวันที่จะเปิดขายก๋วยเตี๋ยวเป็นวันแรกด้วย พอวันที่กำหนดมาถึงเขาก็หอยอชนข้าวของเข้าบ้านใหม่ ทำบุญบ้าน เปิดขายก๋วยเตี๋ยวตามลำดับ ส่วนตอนเย็นหลังจากเก็บร้านเสร็จแล้ว เพียนก็จะมาเล่นนั่งอยู่ที่บนชั้นบันไดหน้าบ้านเพื่อพักผ่อน สักพักก็ลุกขึ้นไปดูแลต้นไม้ที่เขาปลูกเลี้ยงไว้ตรงมุมเล็กๆ มุมหนึ่งที่บ้าน มันเป็นพืชพันธุ์ไม้ที่ลงกระถางไว้หลายชนิด หลายขนาดน้อยใหญ่ ทั้งยังผูกแขนงไม้เป็นโครงให้พืชจำพวกไม้เลื้อยเกาะเกี่ยวอย่างต้นแก้วมังกรเพื่อความสวยงามสง่าราศีของบ้าน พอนึกขึ้นได้เขาก็จะไปคว้าถุงอาหารนก เอามาโปรยให้พวกนกเขานกพิราบพเนจรหลงทางมาได้จิกกินความผ่อนคลายหลังจากทำงาน ทำให้เขาเกิดความรู้สึกที่ว่า บ้านน้อยหลังนี้เป็นอาณาจักรส่วนตัวเล็กๆ อาณาจักรหนึ่งของเขา บ่อยครั้งเขาจึงออกมายืนเฝ้ามองดูมันในระยะห่างๆ ด้วยความชื่นชม พลังนึกภาคภูมิใจที่บันดาลให้มันเกิดขึ้นมาได้ จากน้ำพักน้ำแรงของความเหนื่อยยากในการทำงานหนัก และความมรัยย์สลับกระหมัดกระหม่อมเก็บหอมรอมริบเงิน

หลังจากหยุดขายก๋วยเตี๋ยวมาหลายเดือน ลูกค้าประจำก็เริ่มบ่นถึงว่า เมื่อไหร่จะขายซึกที พอเริ่มขายก็มีแขกลูกค้าพากันมาอุดหนุนอย่างอุ่นหนาฝาคั่ง เปิดขายเพียงไม่กี่ชั่วโมงก็หมดแล้ว แต่มันก็เป็นไปอย่างนี้พักเดียว นานเข้าก็กลับเหมือนเดิมที่บางวันก็เจิบขายไม่ออก บางวันก็ขายดีมีผู้มาอุดหนุนล้นหลาม แต่เพียนก็ไม่กังวลมากนักเรื่องนี้ถึงยังงี้ก็พออยู่ได้ ก๋วยเตี๋ยวของเขาถ้าเทียบกับราคาท้องตลาดทั่วไปก็จัดว่าราคาถูก จนถึงบางครั้งลูกค้าต่างถิ่นที่แวะเข้ามา কিনยังออกปากว่าทำไมถึงถูกขนาดนี้

“ก๋วยเตี๋ยวขามละ ๑๕ บาท เดียวนี้ยังมีด้วยหรือ” ที่มันยังคงขายได้ราคา นี้เพราะเขาพยายามลดต้นทุนนั่นเอง

มันก็จะจะเป็นอย่างนี้เรื่อยไปจนข้างรับเหมา กับเจ้าหน้าที่เทศบาลแวะมาหา ข้างรับเหมาบอกกับเขาว่าเจ้าหน้าที่เทศบาลมาตรวจรับงานก่อสร้าง เขาเลยเลี้ยงก๋วยเตี๋ยวคนทั้งสองจนอิ่มหน้าสำราญดีแล้ว ข้างรับเหมา ก็เริ่มงานของเขาด้วยการตรวจดูตัวตึกไปเรื่อยๆ ทั้งเคาะผนัง วัดโน่นวัดนี่เซะงกหน้าลงไปดูใต้ถุน ยิ่งเวลาผ่านไปเพียนก็ยิ่งอึดอัดใจ ที่เห็นสีหน้าของเจ้าหน้าที่เทศบาลเริ่มตึงเครียด จนในที่สุดเมื่อทั้งข้างรับเหมา กับเจ้าหน้าที่เทศบาลเริ่มพูดคุยกัน ด้วยสีหน้าและน้ำเสียงไม่ดี

“ผมเซ็นอนุญาตให้ผ่านไม่ได้หรอก” เจ้าหน้าที่เทศบาลพูดเสียงเรียบๆ กับข้างรับเหมาและเพียน

“มันผิดระเบียบหลายอย่าง พวกคุณก็รู้แก่ใจว่ามีอะไรบ้าง แล้วยังดันทุรังทำไปอย่างผิดๆ ถ้าผมเซ็นชื่อลงไป ผมก็ต้องพลอยรับผิดชอบและเดือดร้อนไปด้วย ถ้าเกิดอะไรขึ้นภายหลัง”

เจ้าหน้าที่เทศบาลเดินจากไปจะขึ้นรถกลับ ทำให้ข้างรับเหมาตามติดไปเพื่อพูดคุยต่อรองอะไรบางอย่าง เมื่อทำท่าจะตกลงกันได้ก็เดินเข้ามาหาเพียน ซึ่งเผ้ามองละครฉากนี้อย่างห่อเหี่ยวใจ และก็เป็นอย่างที่เพียนนึกไว้ ข้างรับเหมาบอกกับเขาว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลต้องการเงินสองหมื่นบาท เป็นสิ่งแลกเปลี่ยน

กับการลงชื่อเซ็นใบอนุญาตให้ผ่านการอนุมัติ เพียนทำท่าจะปฏิเสธต่อข้อเรียกร้อง แต่ดูเหมือนช่างรับเหมาจะรู้ทันจึงรีบพูดคักคอ

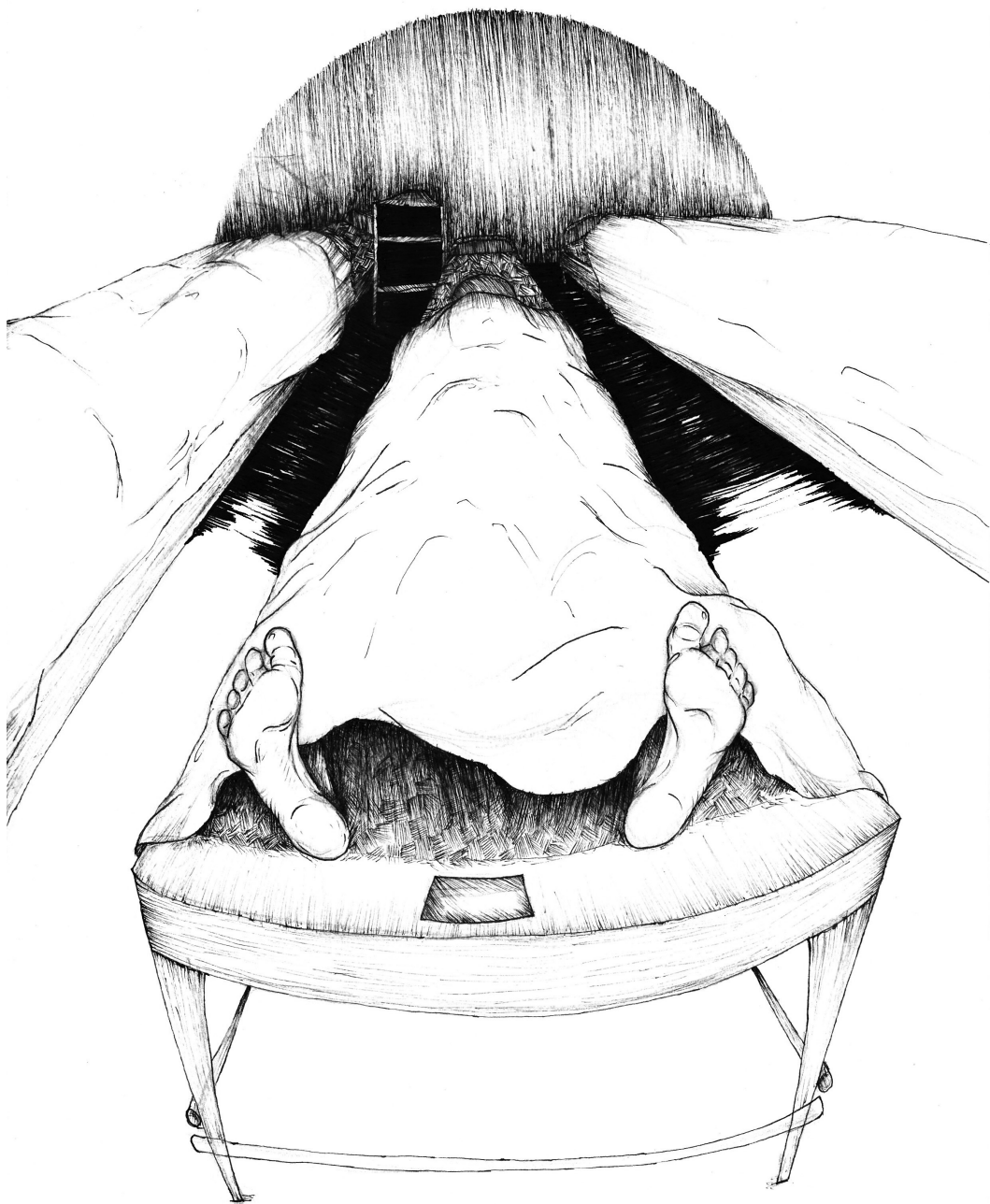
“โอ้อู่จะมาเสียตายเป็นไรกับเงินแค่นี้ ลงทุนฆ่าควายทั้งทีแต่มาทำเป็นเสียตายเป็นไร มันจะมีประโยชน์อะไร บ้านของลุงราคาเกือบหกแสน ถ้าเขาไม่เซ็นผ่านให้ มันก็จะไปลงเอยที่การทุบบ้านทิ้ง ไม่ต้องไปคิดอะไรหรอกลุง ต่อให้เราทำตามระเบียบทุกอย่างเขาก็ยังหาข้อที่ผิดได้อยู่ดี นี่ลุงก็เป็นคนสั่งให้ผมทำอย่างนี้ อย่างนี้เองจะมาโทษอะไรผมไม่ได้ละ ผมทำตามที่ลุงบอกทุกอย่าง อย่าไปคิดอะไรเลย มันเป็นธรรมเนียมเสียแล้ว ที่เขาจะต้องได้กินเศษกินเลยบ้าง ถ้าลุงยังดีไม่ยอม มันก็เหมือนเสียน้อยเสียยากเสียมากเสียง่ายนั่นแหละ ตอนนี้อ่าจะว่าไปมันก็เหมือนผีมาถึงป่าช้าแล้วถ้าไม่ฝังก็ต้องเผา ยอมเขาไปเถอะ”

ใช้อย่างที่ช่างรับเหมามั่นว่าจริงๆ ไ้ผีที่เขาพยายามหลบเลี้ยงหลีกหนี ตอนนี้มันกลับขึ้นมาจากหลุมอีก แล้วตามมาหลอกหลอนเขาให้เจ็บใจ ทั้งๆ ที่คิดอยู่ว่าตัวเองได้พ้นพวงหนามจากการที่ต้องเสียเงินพิเศษ แต่ก็มาลงเอยที่เขา ยังคงติดอยู่ในวังวนกับดักของมัน ก็อย่างที่ไอ้ช่างรับเหมามั่นว่าไว้ มันจำเป็นต้องเสียส่วนน้อยเพื่อรักษาส่วนใหญ่ไว้ มันเลยทำให้เขาจำใจยกหน้าตกลง และการกำหนดจ่ายเงินและการเซ็นใบอนุญาตก็บรรลุถึงข้อตกลง เรื่องเลยจบลงไปตามอย่างที่มีนจะเป็น ดูเหมือนมันเป็นพิมพ์เขียวที่ถูกกำหนดไว้แล้ว เป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่จะดำเนินไปอย่างไม่อาจจะเปลี่ยนแปลง

ในยามค้ำคั้นเมื่อครอบครัวอยู่พร้อมหน้า ก็อดที่จะถกกันถึงเรื่องที่เกิดขึ้นไม่ได้ มันป่วยการที่จะกันตาประณามแข่งชกหักกระดูกใครให้เปลืองแรงเปลืองน้ำลาย ในเมื่อพวกเขาที่ไม่ใช่เพียงครอบครัวเดียวที่ถูกกระทำอย่างนี้ สังคมทั้งระบบมันถูกออกแบบมาให้ถูกกระทำ และกระทำกันเป็นแบบแผน จนเกิดเป็นวงจรที่หมุนเวียนรอบตัวเอง ทางออกที่พวกเขาจะสามารถชดเชยกับสิ่งที่ต้องสูญเสียต่างหาก ที่พวกเขาจะต้องระดมสมองกันเพื่อให้หลุดออกจากปัญหา มันเป็นหนทางแห่งการเอาตัวรอดเพื่อที่จะมีชีวิตอยู่ได้ตลอดรอดฝั่งต่อไป

“จิ้นค่าก้วยเตี่ยว”

มันเป็นคำตอบสุดท้ายที่ทุกคนมีข้อสรุปได้เหมือนกัน แต่จะอ้างเหตุผลอะไรกับลูกค่านั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่จะคิดภายหลัง แม้จะไม่สบายใจแต่ก็เป็นทางเลือกเดียวที่พวกเขาจำใจต้องทำ คินนั้นเลยกลายเป็นค่าคินที่หงอยเหงาไร้ความสุข ปราศจากเสียงพูดคุย หยอกล้อ และหัวเราะของครอบครัวตามประสาพ่อแม่ลูก แต่ละคนรู้สึกเหน็ดเหนื่อยจากการทำงานหนัก เลยผล็อยหลับกันไปด้วยความอ่อนเพลีย

ประชาธิปไตย ในห้องเก็บศพ

กรวิก จันทรวงค์

ท่ามกลางความมืดสลัวในห้องที่เต็มไปด้วยกลิ่นฉุนของฟอร์มาลิน ดิฉันค่อยๆ เดินย่างกรายผ่านร่างของบุรุษมากมาย ซึ่งนอนเปลือยกายอยู่บนเตียงทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่สามารถหมุนรอบได้ ๑๘๐ องศา ทั้งทวนและตามเข็มนาฬิกา เรือนร่างกำยำเหล่านั้นนอกจากจะมีสำลีปิดอุด ผน ทวารต่างๆ ได้แก่มุมปาก หู และตามตำแหน่งบาดแผลนานาบนร่างกายแล้ว ยังมีเสื่อน้ำมันคอยรองรับสารคัดหลั่งต่างๆ ไม่ให้ผ่านลงไปเปื้อนผิวเตียงอีกด้วย

แน่นอนว่าขณะยังมีลมหายใจและชีพจรอยู่ เจ้าของร่างแต่ละคนล้วนมีความคิดและทัศนคติที่แตกต่างกันไป ซึ่งก็ล้วนแต่จะเอนเอียงไปยังแนวทางหรือมรรคาอันสอดคล้องหรือพ้องกับจริตของตนเอง ทว่า ณ เวลานั้นสังขารเหล่านั้นต่างมีความเสมอภาคกัน เพราะไม่ว่าจะเคยเป็นฝ่ายไหนหรือว่าศรัทธาใครสุดท้ายปลายทางก็ต้องมานอนเปลือยกายเรียงรายในพื้นที่ซึ่งผู้คนส่วนใหญ่มิอยากจะย่างกรายเข้ามายุ่งเกี่ยวโดยไม่จำเป็นนี้

ร่างอันแก่ชราไปตามสภาพของดิฉัน กำลังจะเข้าถึงเตียงซึ่งเป็นเป้าหมายตามลำดับงานในวันนี้อยู่แล้ว ทว่าเสียงเตือนจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่ง

ติดตัวดิฉันอยู่ ก็พลันตั้งขึ้นเสียก่อน การขัดจังหวะของสัญญาณดังกล่าวทำให้ฉันต้องหยุดฝีเท้าลง และหยิบเครื่องมือสื่อสารนั้นออกมาอ่านข้อความซึ่งถูกส่งเข้ามา เพราะบางทีมันอาจจะเป็นเรื่องสำคัญ...

“นั่งหมอบชั้ว ไม่มีความเป็นกลาง! เอ็งเป็นใจกับพวกคนถ่อยทำให้พวกพ้องพี่น้องกูต้องตายโดยไม่ได้รับความเป็นธรรม! ข้าขอสาปแช่ง ต่อไป ขอให้เอ็งต้องอยู่โดดเดี่ยว ไร้ลูกไร้หลาน ไม่มีคนสืบทอดสกุล! ตายอย่างโดดเดี่ยวเหมือนหมาข้างถนนตัวนี้!”

คำพรสาพาบนหน้าจอ นั้น บอกให้ดิฉันทราบได้ทันทีว่า หากผู้ส่งมิใช่ญาติของร่างใดๆ ที่เสียชีวิตลงเพราะการปะทะกับกลุ่มฝูงชนที่ยึดถือข้ออ้างต่างกับตนเองและกำลังรอกการชันสูตรจากดิฉันอยู่ในห้องเก็บศพแห่งนี้ ก็น่าจะเป็นเพื่อนร่วมอุดมการณ์เดียวกับผู้ตาย และ...แน่นอนเขาต้องเข้าใจผิดว่า ดิฉันเป็นพวกเดียวกับกลุ่มชนที่ทำให้พวกพ้องของเขาต้องจบชีวิตลงแน่ๆ เอาเถอะ นี่ไม่ใช่ครั้งแรกที่ดิฉันเจออะไรๆ แบบนี้ และในเมื่อการต่อล้อต่อเถียง จะยิ่งสร้างความแค้นและการเข้าใจผิดให้ทวีคูณมากยิ่งขึ้น ดิฉันจึงกดปุ่มพิมพ์ข้อความโต้ตอบเขาไปว่า

“ดิฉัน เป็นหมันแต่กำเนิด และเติบโตมาในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า ดังนั้นในความเป็นจริง ดิฉันก็ไม่มีญาติอยู่แล้วละคะ แถมตอนนี้ยังเป็นไม้ใกล้ฝั่ง ก็คงจะสมความปรารถนาของคุณเข้าสักวันหนึ่งแหละคะ”

“อ๊แก่! ทำเล่นลิ้น อยากรจะเตะปากเอ็งนี่!” เขายังคงตอบกลับมาด้วยโทสะอันเกิดจากความเข้าใจผิด แต่ดิฉันไม่สนใจจะตอบโต้กลับ เพราะไม่มีประโยชน์ที่จะไปเสียเวลาอธิบายถึงความจริงซึ่งเขาไม่มีวันจะเชื่อถือ ที่สำคัญ... ในเวลาแบบนี้ ดิฉันคิดว่าการวางเฉยและตั้งหน้าตั้งตาทำงานรักษาหน้าที่ของเราต่อไป น่าจะเป็นประโยชน์กับทุกๆ ฝ่ายมากกว่าการแก้ตัว เพราะยิ่งได้เสียงหรือต่อสู้กันไป ก็ยิ่งจะทำให้ทั้งสองฝ่ายยิ่งเจ็บช้ำใจมากขึ้น แล้วความขัดแย้งก็จะไม่มีวันจบสิ้น ดิฉันจึงย่างเท้าเดินต่อไปจนถึงเตียงที่เป็นเป้าหมาย ซึ่งผู้ตายก็คงนอนรอดิฉันมาหลายชั่วโมงแล้ว

เจ้าของร่างเป็นเด็กหนุ่มผิวคล้ำเพราะฤทธิ์แสงแดด เนื่องจากผิวหนังภายในร่มผ้าของเขามีสีอ่อนกว่าอย่างเห็นได้ชัด ใบหน้าคมคาย คิ้วค่อนข้างหนา สะท้อนถึงความใจร้อน ประกอบกับอายุอานามที่ยังไม่ทันถึงเบญจเพส ก็ต้องมาจบชีวิตลงเสียก่อน เพราะความเลื่อมใสศรัทธาที่มีต่อกรรมของบุคคลที่ฉลาดกว่า

ถูกแล้วค่ะ เด็กคนนี่...คือหนึ่งในพวกพ้องของผู้ชายที่ส่งข้อความมาปรึกษาดิฉันเมื่อครู่ ดิฉันเองก็ไม่แน่ใจว่าการที่เขาคนนั้นอุตส่าห์ตามหาอดีตของดิฉันจนเจอ เพื่อจะมาทำให้สะใจนั้น เป็นเพราะความผูกพันโดยส่วนตัวที่มีต่อเด็กหนุ่มคนนี่ในชีวิตจริง หรือว่าเป็นเพียงแค่ผลจากการแพร่ระบาดของอารมณ์ อันสืบเนื่องมาจากการที่พวกเขาถูกคนชั่วซึ่งฉลาดกว่าใช้วาจาและข่าวสารอันบิดเบือนชักจูงให้ไปจมอยู่ในกลุ่มสังคม ซึ่งก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางจิตใจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนทางการเมืองของทุรชนหัวหมอเหล่านั้นกันแน่?

พูดถึงคำว่า “หัวหมอ” ดิฉันก็อดที่จะขบขันมิได้ เพราะตามความหมายโดยทั่วๆ ไปแล้ว คำๆ นั้นสื่อความหมายถึง บุคคลที่ชอบตั้งตัวเป็นผู้รอบรู้ และอ้างเหตุอ้างผลต่างๆ เพื่อโต้แย้งในเรื่องที่ตนเองอาจจะได้ประโยชน์หรือกำลังจะเสียผลประโยชน์ใดๆ เท่านั้น แต่คำว่า “หมอ” แม้โดยนัยยะนั้นจะกล่าวถึงพวกหมอความหรือนักกฎหมายเป็นหลัก แต่มันก็หลายๆ จะมากระทบกระเทือนถึงดิฉันและเหล่าเพื่อนร่วมอาชีพอยู่ดี...

หลายครั้งหลายหน ที่ดิฉันเห็นการใช้คำดังกล่าวพาดพิงถึงพวกดิฉันตามสื่อออนไลน์ ว่าพวกดิฉันนั้นหัวหมอ คอยแต่จะใช้ความฉลาดของตนเองเอารัดเอาเปรียบคนอื่นๆ เห็นแล้วก็อดน้อยใจไม่ได้ในหลายๆ ครั้ง จริงอยู่ว่าในสังคมอาจจะมีคนร่วมอาชีพของดิฉันซึ่งมีนิสัยเช่นนั้นอยู่บ้าง แต่เขาก็ไม่ควรจะมาเหมารวมทั้งหมด ไม่ควรจะคิดว่านอกจากฝ่ายเขาแล้ว ไม่มีกลุ่มชนอื่นใดอีกนอกจากปฏิบัติบ้าง น่าที่จะคิดถึงฝั่งที่เป็นกลาง หรือผู้ที่ต้องการจะอยู่อย่างสงบๆ ตามวิถีของตนเองบ้าง

แต่ทำอย่างไรได้ ขนาดตัวดิฉันเองในตอนนี้อยู่กำลังอยู่ในช่วงปฏิบัติหน้าที่ และทั้งๆ ที่สมองของดิฉันกำลังลมมืดมัวท้องของหนูมน้อยบนเตียงอยู่แต่ๆ แต่สมอง...ของดิฉันก็ขยับที่จะคิดเล็กคิดน้อยไม่ได้ นับประสาอะไรกับพวกเขาซึ่งเป็นมนุษย์ผู้มีกิเลสหนาเหมือนกับดิฉัน

หน้าท้องแบนราบปราศจากกล้ามเนื้อของพ่อหนูมน้อยผู้เคยคิดว่าตนเองมีความเห็นต่างจากดิฉัน ถูกเปิดออกแล้ว เรือนร่างที่เขาเคยโพสต์รูปโชว์ความงดงามของกายที่สูงเพรียวของตนเองในหน้าไอทีส่วนตัว จนเพื่อนต่างเพศมากมายมาให้ความสนใจ ณ เวลานี้คงไม่อาจดึงดูดความสนใจจากหญิงสาวเหล่านั้นได้เหมือนดังเคย เพราะลำตัวของเขาได้ถูกเปิดออก เผยให้เห็นชั้นไขมันและอวัยวะมากมายที่ซุกซ่อนอยู่ภายใน ซึ่งหากมิใช่ผู้ที่คุ้นเคยกับความตายอย่างพวกดิฉัน คงยากที่จะทำให้มองพินิจสภาพแบบนี้ใดๆ ได้

ใบหน้าคมสันผายแฉวงน้กละของเด็กหนูมน้อยยังคงหลับตาสงบนิ่ง ดูว่าเขา กำลังอยู่ในห้วงนิทรานี่แสนสงบ จากตำแหน่งของอาหารและสภาพของอวัยวะภายใน ทำให้ดิฉันทราบ ว่า เด็กคนนี้ได้ถูกถอดอาหาร และมีได้ถูกวางยาพิษแต่อย่างใด ดังนั้นหากจะหาสาเหตุการเสียชีวิตของเขาต่อ ดิฉันก็จะต้องเปิดกะโหลกของเขาออก ซึ่งมันก็มีใช้เรื่องยากเลยสำหรับหญิงชราใกล้ฝั่งอย่างดิฉัน เพราะความทันสมัยของมิดฟัดต์ในปัจจุบัน ได้ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ดิฉันเป็นอย่างมาก

แต่ถึงกระนั้นก็เถอะ...มิดฟัดต์ไม่ว่าจะยี่ห้อใด จะมีความคมแค่ไหน ก็ไม่เคยตัดอคติและนิรวณภัยบาทในใจคนให้ขาดลงได้ เพื่อนร่วมอุดมการณ์อีกคนของหนูมน้อยคนนี่ ซึ่งนอนอยู่บนเตียงข้างๆ ก็จบการศึกษาจากสถาบันระดับสูง ชนิดที่พ่อหนูมน้อยตรงหน้าดิฉันซึ่งมีฐานะเป็นสหยาพร้อมตายของเขามีอาจเทียบได้ ทว่าน่าแปลกใจจริงๆ ที่มหาบัณฑิตผู้สำเร็จวิชาซึ่งน่าจะทำให้เขารู้แจ้งในสังขารต่างๆ จนสามารถมองทะลุถึงเล่ห์ร้ายของพวกคนชั่ว และปิดผนึกอคติซึ่งอีกฝ่ายปรุงแต่งให้เกิดในใจของเขาได้ กลับถูกชักจูงให้ต้องมาพบจุดจบแบบนี้ ช่างน่าเสียดายจริงๆ

พ่อหนุ่มคนแรกถูกดิฉันเปิดกะโหลกไปเรียบร้อยแล้ว ไม่อยากจะคิดว่า หากสาว ๆ ที่เคยคลั่งไคล้ติดตามเขาในสื่อออนไลน์ มาเห็นสภาพของเขา ณ ยามนี้ จะแสดงอาการปฏิกิริยาเช่นใดกันบ้าง แต่เอาเถิด...ดิฉันพบสาเหตุการตายของเขาเรียบร้อยแล้ว เนื่องจากมีเลือดออกในโพรงกะโหลกศีรษะบริเวณใต้เยื่อหุ้มสมองชั้นกลาง ซึ่งหลังจากตรวจสอบประวัติแล้ว ในเมื่อ...เขาไม่ได้ป่วยเป็นโรคในกลุ่มหลอดเลือดสมองผิดปกติแต่กำเนิด สาเหตุก็มีเพียงอย่างเดียว คือ ก่อนหน้านั้นเขาเคยได้ประสบอุบัติเหตุรุนแรงต่อศีรษะ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะการทะเลาะวิวาทหรืออุบัติเหตุทางรถยนต์ก็ได้ทั้งนั้น เนื่องจากตัวเขาเองมีธรรมชาติเป็นพ่อหนุ่มใจร้อน และโดยพื้นเพของเขาซึ่งมีฐานะลำเค็ญ ขาดความรู้ความเข้าใจ จึงไม่คิดว่าตนเองได้แบกรับเปิดเวลาที่หนักกลัวไว้ในตัว และใช้ชีวิตต่อไปตามปกติ จนอาการบาดเจ็บภายในได้มาสำแดงเอาในช่วงร่วมชุมนุมกับเหล่าผองเพื่อนร่วมอุดมการณ์พอดี

เพียงเท่านั้น แม่ดิฉันจะมีได้มีญาณหยั่งรู้ใดๆ ก็สามารถมองเห็นเหตุการณ์ก่อนที่เขาและเพื่อนจะเสียชีวิตได้อย่างง่ายดายตายว่า พ่อหนุ่มจากชนบทเกิดอาการกำเริบและล้มลงในช่วงชุมนุม เพื่อนๆ ของเขาจึงเข้าใจว่าถูกทำร้าย ความรุนแรงของสถานการณ์จึงทวีขึ้นจนเข้าขั้นวิกฤติ เกิดการปะทะกันอย่างรุนแรงของสองฝ่ายที่ขัดแย้งกัน และเป็นผลให้เพื่อนของเขาที่นอนอยู่บนเตียงข้างๆ ต้องจบชีวิตลงไปด้วย

“คอยสักประเดี๋ยวนะ แล้วยายจะกลับมาทำให้หนูหล่อเหมือนเดิม” ดิฉันกล่าวกับเขาเรื่อยๆ พลาดตบไหล่พ่อหนุ่มคนแรกเบาๆ เพราะนั่นเป็นส่วนเดียวของเขายังเป็นปกติจนฉันสามารถแสดงความเป็นมิตรด้วยได้ ดิฉันไม่รู้หรอกว่าเขาจะรับรู้ได้ไหม เพราะตั้งแต่ทำอาชีพนี้มา คำว่า “ผี” ดิฉันยังไม่เคยพบเจอ แต่อย่างไรก็ตามการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ ทั้งต่อหน้าลับหลัง และทั้งในตอนที่เขายังมีลมหายใจจนถึงตอนที่เขาปราศจากชีวิตแล้ว สำหรับดิฉัน...เห็นว่าเป็นสิ่งที่ควรจะทำ เพราะหากทุกคนร่วมมือกันทำ สังคม

และบ้านเมืองน่าจะสงบสุขขึ้นมาก เนื่องจากทุกๆ คนมีแต่ความจริงใจให้แก่กัน ไม่มีใครเสแสร้งหรือคิดเอาใจเปรียบกันด้วยคำลวงหรืออุบายใดๆ

เพราะเตียงของเขาทั้งสองอยู่ใกล้กันมาก ดิฉันจึงเข้าถึงตัวพ่อหนุ่มคนที่สองได้ในเวลาสั้นๆ ซึ่งสำหรับพ่อหนุ่มคนนี้ ฉันคงไม่ลำบากหรือเสียเวลาวิฉฉยมากมายนัก เพราะรอยกระสุน M๑๖ ที่ห้องของเขาน่าจะเป็นสาเหตุการเสียชีวิตได้อย่างไรก็ตาม...เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด ดิฉันจึงผ่าห้องของเขาออกเพื่อให้แน่ใจว่ากระสุนนั้นค้ำชีวิตเขาได้จริงๆ และถึงแม้ว่าสภาพความเสียหายของอวัยวะภายใน จะช่วยให้ดิฉันมั่นใจว่านักศึกษาปริญญาโทผู้นี้ตายเพราะกระสุนปืน M๑๖ จริงๆ แต่โดยหน้าที่...และเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด หรือพลาดคำบอกใบ้สำคัญไป ดิฉันจึงเปิดกะโหลกของเขาออกเหมือนที่เคยทำกับเพื่อนร่วมอุดมการณ์ของเขา

ผลที่เกิดขึ้น อาจจะถูกบางคนมองว่าเสียเวลาโดยใช่เหตุ แต่...ดิฉันคิดว่าการรักษาหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายมาให้ละเอียดรอบคอบที่สุดนี้แหละ จะป้องกันไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดใดๆ อันเป็นผลเสียต่อเรื่องได้ ลูกศิษย์ของดิฉันบางคนซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ ก็เคยเอ่ยปากถามดิฉันตรงๆ ว่า...จำเป็นด้วยหรือที่จะต้อง “ซีเรียส” ถึงขนาดนี้ แต่สำหรับดิฉันแล้วการรักษาหน้าที่ มิใช่เรื่องซีเรียสอะไร หากเป็นสิ่งที่สมควรปฏิบัติเพื่อให้สังคมของเราดำรงต่อไปได้ด้วยดี ฉันไม่รู้หรือกว่าร่างที่นอนอยู่ตรงหน้าดิฉัน ณ เวลานี้ กับเพื่อนๆ ร่วมอุดมการณ์ของเขา รวมถึงกลุ่มคนที่คิดต่างไปจากพวกเขาอย่างสุดขั้ว รู้แจ้งถึงคำว่า “ประชาธิปไตย” ดีแค่ไหน แต่เท่าที่ดิฉันรู้มา...ระบอบซึ่งเรียกกันว่าประชาธิปไตยนี้มีพื้นฐานมาจากระบบสังคมของมดกับผึ้ง และจนถึงทุกวันนี้ สัตว์ประเสริฐอย่างคนเรา ยังไม่เคยบริหารระบอบประชาธิปไตยได้ดีเท่าสัตว์ต้นแบบซึ่งเป็นเพียงแมลงตัวเล็กๆ เลย

เป็นที่ทราบกันดีว่า ประชาธิปไตยเน้นอำนาจของประชาชน และถือเรื่องเสียงข้างมาก แต่สุดท้ายเสียงข้างมากในสังคมมนุษย์ ก็ยังแฝงด้วยกลโกงต่างๆ ซึ่งมาจากอำนาจของกิเลส ขณะที่เหล่าผึ้งทั้งหลายสามารถใช้หลักเสียง

ข้างมากได้อย่างบริสุทธิ์สะอาด เพราะเท่าที่ดิฉันทราบมา เมื่อฝูงผึ้งช่วยกันหาแหล่งอาหาร หากหน่วยลาดตระเวณที่ถูกส่งออกไปพบทุ่งดอกไม้มากกว่า ๑ แห่ง ผึ้งทั้งหมดจะตัดสินใจใช้หลักเสียงข้างมาก ว่าสรุปแล้วจะไปหากินกันที่ใด โดยจะใช้การขยับปีกส่งสัญญาณแทนการโหวต และฝ่ายที่มีพรรคพวกขยับปีกให้มากกว่าก็จะเป็นผู้ชนะ ซึ่งในสังคมของผึ้ง...เมื่อการตัดสินใจลงแล้ว ผึ้งทั้งหมด ก็จะไปหากินยังแหล่งอาหารที่ได้รับคะแนนเสียงข้างมากด้วยกันอย่างสันติ ไม่เคยมีผึ้งตัวไหนที่พ่ายแพ้การโหวตแล้วผูกใจเจ็บ ไปไล่ต่อยึ้งที่ชนะตน หรือประท้วงด้วยการอดอาหารไม่ยอมไปหากินในถิ่นซึ่งฝ่ายตรงข้ามค้นพบ ไม่เคยแม้แต่จะคอยหาทางจับผิดเพื่อให้ฝูงของตนไม่ไว้ว่างใจฝ่ายตรงข้าม และ...ไม่ปรากฏว่าเคยมีผึ้งตัวใดตัดสินบนพวกพ้องเพื่อให้ช่วยขยับปีกส่งคะแนนโหวตให้ตนเป็นฝ่ายชนะ สังคมของผึ้งจึงสงบสุข เปี่ยมด้วยความสามัคคี และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่เคยขัดแย้งกันเองแบบมนุษย์เรา

ส่วนพวกมด นอกจากจะขึ้นชื่อในเรื่องความขยันอดทนแล้ว มดยังมีจุดเด่นอีกอย่างที่ดิฉันนับถือคือ มดไม่เคยสนใจว่าอาหารที่ตนพบ จะเป็นของสดที่หอมหวาน หรือว่าซากปฏิกูลที่คนเราเบือนหน้าหนี เพราะไม่ว่าจะเป็นผลไม้สด น้ำหวาน หรือกระทั่งซากของสัตว์อื่น พวกมดก็จะขนไปกินด้วยกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่ามดนางพญาจะต้องได้รับประทานแต่อาหารสดๆ ใหม่ๆ ที่หอมหวานเท่านั้น เพราะมดทุกตัวทุกวรรณะ ไม่ว่าจะเป็นมดนางพญา มดตัวผู้ มดทหาร หรือว่ามดงาน ก็ได้รับอาหารเท่าเทียมกันหมด ไม่เคยปรากฏว่ามีมดทหารหรือนางพญาตัวใดทำการกักตุนอาหารดีๆ ไว้กินเอง แล้วส่งแต่ซากสัตว์หรือของบูดเน่าให้กับพวกมดที่ต่ำกว่าวรรณะกว่าเลยสักครั้ง

จุดสำคัญอีกอย่างที่ดิฉันอยากจะบอกเพื่อนมนุษย์ทั้งสองคนนี้ รวมถึงพวกพ้องร่วมอุดมการณ์ที่ยังมีชีวิตอยู่ของพวกเขาเหลือเกินก็คือ ไม่ว่าจะมดหรือผึ้ง...ก็ล้วนมีระบบวรรณะ และมีนางพญาด้วยกันทั้งสิ้น ดังนั้นมันถูกต้องแล้วหรือ ที่กลุ่มชนซึ่งยึดถือระบอบประชาธิปไตย จะทำอะไรๆ ที่มันแตกต่างไปจาก

ต้นแบบ ซึ่งเป็นเพียงสัตว์ตัวเล็กๆ แต่กลับบริหารจัดการระบอบประชาธิปไตย ได้ดีกว่าคนเราเสียอีก?

แต่ในเมื่อพระพุทธองค์ท่านสอนไว้ว่า “วาจาใดกล่าวไปแล้วมีประโยชน์ ก็ควรกล่าว แต่วาจาใดกล่าวไปแล้วไม่เกิดประโยชน์ ก็ไม่ควรกล่าว” ดิฉัน พิจารณาแล้วเห็นว่า การบอกความจริงแก่ผู้ที่ยึดถืออัตตาจนไม่ยอมรับความจริง นอกจากจะไม่มีประโยชน์แล้ว ยังอาจทำให้ตัวดิฉันเองเป็นภัย เพราะพวกเขาจะมองว่าเป็นเสียงของฝ่ายตรงข้าม และอาจทำร้ายดิฉัน หากว่าการกระทำของดิฉันขัดต่อผลประโยชน์ของพวกเขาอย่างมหาศาล

ดังนั้น สิ่งที่ดิฉันทำได้จึงมีเพียงแคร์รักษาหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด โดยถือเหล่ามดและผึ้งเป็นแบบอย่าง เพราะไม่ว่าจะเป็นมดหรือผึ้ง และจะมีวรรณะใดติดตัวมาแต่เกิด พวกเขาก็ล้วนรักษาหน้าที่ของตนเองได้อย่างดีเยี่ยม ทั้งๆ ที่สัตว์เล็กๆ อย่างพวกเขาไม่น่าจะรู้จักคำว่า “จรรยาบรรณ” แบบคนเราด้วยซ้ำ ส่วนเหตุผลในการรักษาหน้าที่ของดิฉัน ก็เพียงเพราะหวังว่าฟันเฟืองเล็กๆ ที่ไม่มีอำนาจบาตรมีใดๆ อย่างดิฉัน อาจจะช่วยให้สังคมมนุษย์เราดีขึ้นมาได้บ้าง ฉันทจึงพาสังฆารอันแก่ชราของตัวเองไปยังเตียงที่สาม

ร่างที่นอนอยู่บนเตียงนี้ นอกจากจะมีใบหน้าต่างดงาม สะอาดเกลี้ยง เกลากว่าพ่อหนุ่มสองคนก่อนแล้ว เรือนกายของเขายังเต็มไปด้วยมัดกล้ามเนื้ออันแข็งแรงและกำยำล่ำสัน สมฐานะชายชาติทหาร แน่نونว่ากลุ่มชนผู้ร่วมอุดมการณ์เดียวกับหนุ่มน้อยสองคนแรกที่ดิฉันเพิ่งจัดการเสร็จไปหลายๆ คน น่าจะมีทัศนคติไม่ติดกับทหารและอาจมองว่าเป็นศัตรูหรือฝ่ายตรงข้าม แต่ดิฉันมั่นใจว่า ใครก็ตามที่ทราบสาเหตุการตายของทหารชายแดนคนนี้ จะต้องรู้สึกอย่างเดียวกันคือ เขาไม่น่าตายและไม่ควรที่จะตายเลยจริงๆ เพราะในวันเกิดเหตุ น้องทหารคนนี้ได้ทำหน้าที่ของตนเอง คือการอารักขาครูเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น หากเขากลับเข้าค่ายไปกับเพื่อนๆ และผู้บังคับบัญชา เขาก็คงจะมีชีวิตอยู่มาจนถึงวินาทีนี้ แต่เหตุใด ทหารหนุ่มจึงไม่ยอมกลับค่าย ดิฉันสามารถ

อธิบายแทนเขาได้ ด้วยคำบอกใบ้สองประการ คือ ของเล่นจำนวนมากมายที่
กระจัดกระจายอยู่ในที่เกิดเหตุ และน้องทหารผู้นี้จับชีวิตลงในวันเด็ก...

คำบอกเล่าจากปากเพื่อน ๆ ร่วมค่ายของเขาเอง กล่าวตรงกันว่า วันนั้น
ทำภารกิจกันเสร็จแล้ว ทุกคนปลอดภัยไม่มีอะไรเกิดขึ้น แต่แทนที่จะกลับมาด้วย
กัน “โอ้เทพ” กลับขอตัวไปตลาด บอกว่าจะไปซื้ออะไรให้เด็กหน่อย ตอนนั้นก็
ไม่ได้สงสัยอะไรกัน นึกว่าเด็กที่ว่า คือแฟนสาวที่ผู้ตายกำลังจะแต่งงานด้วยใน
อีกไม่กี่เดือนหลังปลดประจำการ แต่พอเห็นสภาพของที่เกิดเหตุ ซึ่งรอบกายของ
ผู้ตายเต็มไปด้วยของเล่นจำนวนมาก ทั้งที่ยังคงสภาพเดิม และเสียหายยับเยิน
ไปด้วยแรงระเบิด ทุกๆ คนก็เข้าใจตรงกันว่า “เทพ” เห็นว่า วันนั้นเป็นวันเด็ก
และคงนึกหวนกลับไปถึงยามที่ตนเองเป็นเด็กว่า ในช่วงวัยเด็กนั้น ตัวเขาเอง
เคยได้อะไรๆ จากพ่อแม่ในวันเด็กบ้าง ซึ่งเมื่อคิดเช่นนั้นแล้ว นายทหารหนุ่มก็
ตระหนักว่า ความสุขต่างๆ ที่เขาเคยสัมผัสในวันเด็กนั้น เป็นสิ่งที่เด็กๆ ในพื้นที่
อันมีแต่ความไม่สงบนี้ ไม่เคยได้รับ

เขาจึงมุ่งหน้าไปตีตลาด แล้วใช้เงินเท่าที่ตนเองมีซื้อของเล่นมากมาย
จนเท่ากับจำนวนเด็กในโรงเรียนที่เขาไปกับเพื่อนๆ คอยปกป้องอยู่ จากนั้นนาย
ทหารหนุ่มผู้มีจิตใจงดงามนี้ ก็ใช้จักรยานยนต์ประจำตัวนำของเล่นทั้งหมดนั้น
มุ่งหน้ากลับไปยังโรงเรียน ด้วยหวังว่าความเสียสละเล็กๆ น้อยๆ ของเขา จะ
สร้างรอยยิ้มให้เด็กๆ ในเขตอันตรายแห่งนั้นได้บ้าง

แต่สุดท้าย...ความเสียสละเล็กๆ น้อยๆ ในความคิดของเขา ก็ผลิตผล
ทวีคูณออกมาอย่างที่เราๆ ก็คาดไม่ถึง เพราะนายทหารหนุ่มถูกเล่นงานด้วย
ระเบิดที่ฝังอยู่ในพื้นถนน แรงระเบิดทำให้เขาเสียชีวิตในที่เกิดเหตุทันที และ
การตายของเขา ก็สะเทือนใจผู้คนมากมายที่ได้รับรู้ว่าเขาตายเพราะอะไร โดย
เฉพาะอย่างยิ่งพ่อแม่ของเขาที่รอคอยการกลับไปของลูกชายสุดที่รัก ณ แผ่นดิน
อันเป็นบ้านเกิด และหญิงสาวซึ่งเคยวางแผนไว้ว่าจะแต่งงานกัน

สำหรับผู้ที่ก่อเหตุฆาตกรรม อันส่งผลให้ทหารหนุ่มคนนี้ตายไป ดิฉันก็คิดว่าพอจะทราบเหตุผลของพวกเขาอยู่ แต่ก็มีข้อกังขาในวิธีการของพวกเขา เพราะประการแรก มันเป็นพฤติกรรมที่เหมือนกับกรกระทำของเด็กนิสัยไม่ดี ซึ่งขาดการอบรมสั่งสอนจากบิดามารดา ที่พ่อแม่ไม่ได้ตั้งใจอะไรขึ้นมา ก็จะไม่มีความรุนแรงทำลายข้าวของ เพื่อให้ตนเองสมปรารถนา และประการที่สอง แม้ดิฉันจะไม่ใช่นักרבแบบน้องทหารคนนี้ และไม่เคยลงสู่สมรภูมิต่อๆ มาก่อนเลย แต่จากที่เคยศึกษาเรื่องพิชัยสงครามมาในวัยเด็ก ตามหลักสูตรวิชาบังคับในสมัยนั้น สมอของดิฉันก็ยังคงจำข้อความหนึ่งในพิชัยสงครามได้อย่างแม่นยำว่า “รบร้อยครั้งชนะร้อยครั้งยังมีไช่ยอด...สยบข้าศึกได้ไม่ต้องรบ ถึงจะได้ชื่อว่าเป็นยอดนักรบ...” ซึ่งหากจะให้แปลไทยเป็นไทยให้เข้าใจได้ง่ายๆ ก็หมายความว่า

“การสยบข้าศึกได้โดยไม่เสียเลือดเนื้อทั้งฝ่ายเราและฝ่ายเขา เป็นวิถีทางที่เหนือชั้นกว่า การใช้กำลังและความรุนแรงทำห้หันกับฝ่ายตรงข้ามจนได้รับชัยชนะหรือสยบอีกฝ่ายลงได้มากมายนัก ผู้ใดสามารถสยบข้าศึกได้โดยไม่ต้องใช้ความรุนแรง และไม่เกิดการสูญเสียเลือดเนื้อของทั้งสองฝ่ายได้ ผู้นั้นได้ชื่อว่าเป็นยอดคน”

จึงเป็นเรื่องน่าฉงนจริงๆ ที่กลุ่มชนซึ่งหาญเรียกตนเองว่า “นักรบศักดิ์สิทธิ์” ไม่คิดถึงปฏิบัติในวิถีแห่งความเป็นจอมคนในหมู่ยอดนักรบเช่นนั้น

อย่างไรก็ตาม พอพูดถึงความเป็นยอดนักรบและความเป็นจอมคน... ดิฉันรู้สึกนับถือเจ้าของร่างกายที่กำลังนอนทอดกายอยู่ตรงหน้า ณ เวลานี้จริงๆ เพราะเขาไม่เพียงแต่รักษาหน้าที่ของตนเองได้อย่างดีเยี่ยม เฉกเดียวกับที่ดิฉันถือปฏิบัติอยู่เป็นนิจ แต่...เขายังมีคุณธรรมอีกข้อหนึ่งที่มีมนุษย์หลายๆ คนไม่มี นั่นคือ การคิดถึงผลประโยชน์และความสุขของผู้อื่นก่อนตนเอง

เพราะเท่าที่ดิฉันทราบมา คุณธรรมข้อนั้น...ทำให้คนเราเหนือกว่าสัตว์อื่นๆ เพราะถึงแม้มนุษย์จะมีกิเลสมากมายทั้งหยาบและละเอียด จนทำให้พวกเราสามารถขับเคลื่นระบอบประชาธิปไตยได้อย่างยากลำบากกว่าบรรดาสัตว์ที่เป็นต้นแบบอย่างมดและผึ้ง แต่ความอาทรผู้อื่นก่อนตนเอง และการ

เสียสละเพื่อคนอื่นได้มากกว่าให้ตัวเอง เป็นคุณสมบัติเดียวที่มนุษย์เรามีและสามารถทำได้

นอกจากนั้นคุณธรรมดังกล่าว ยังมีธรรมชาติที่สามารถสยบกิเลส นานับประการของคนเราได้อีกด้วย เพราะ...เมื่อเราคิดถึงคนอื่นก่อนตนเอง แล้ว กิเลสและความเห็นแก่ตัวทั้งหลาย ก็ไม่อาจแทรกแซงใจเราให้ต่ำลงได้ ดิฉันจึงรู้สึกเสียตายจริงๆ ที่ไม่มีโอกาสได้รู้จักน้องทหารคนหนึ่งในยามที่เขายังมีชีวิต และเสียตายเหลือเกินที่เขาอายุสั้น เพราะถ้าเขายังมีชีวิตอยู่ละก็ ต่อไป... ตัวเขาหรือลูกหลานของเขา อาจจะเปลี่ยนแปลงประเทศของเราให้เจริญไปในทิศทางที่ดีขึ้นก็เป็นได้

แต่ในเมื่อเราสูญเสียเขาไปแล้ว สิ่งที่ดีฉันพอจะทำได้ จึงเหลือเพียง... การพยายามบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับคุณความดีของเขาต่อๆ ไป เพื่อในภายภาคหน้า อาจจะมีเยาวชนหรือคนรุ่นหลังที่อยากถือปฏิบัติอย่างทหารหนุ่มคนนี้ก็ว่าได้ ส่วนสำหรับดิฉัน ณ เวลานี้ สิ่งที่จะต้องทำก็คือ รักษาหน้าที่ของตนเอง ด้วยการชันสูตรร่างของวีรบุรุษผู้นี้ เพื่อค้นหาความจริงอย่างเป็นทางการทุกฝ่าย เหมือนกับที่เพิ่งจะทำให้สองรายแรกของวันนี้ไป และหลังจากหน้าที่ในเรือของการชันสูตรจบลงแล้ว ดิฉันก็จะต้องทำให้พวกเขากลับมาดูดีเหมือนเดิม จนไม่แตกต่างอะไรจากคนที่กำลังนอนหลับอย่างมีความสุข เพราะนั่นคือสิ่งที่สุดท้ายที่ยายแก่ใญ่าต้อย่างดิฉันจะทำให้พวกเขาได้ ส่วนสำหรับตัวดิฉันเอง...ก็ได้ทำเรื่องอุทิศร่างกายไว้ให้ลูกศิษย์รุ่นหลังได้ใช้ในการศึกษาเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว ดังนั้น เมื่อใดก็ตามที่ลมหายใจสุดท้ายของฉันมาถึง ดิฉันก็หวังใจว่าตนเองได้ใช้ชีวิตอย่างคุ้มค่า อีกทั้งยังได้อำนวยประโยชน์ต่อตนเองและสังคมอย่างเต็มที่แล้ว...

เมืองไม่มีเงา

มบุญ ณ นคร

-๑-

อยู่ในคลองสายตาของเขา...ชายคนนั้นนั่งมาบนหลังม้า แต่ภาพพรั่มัว อยู่ เพราะว่าเปลวแดดระริกไหว ภาพของคนบนหลังม้าเด่นชัดเป็นรูปร่าง ขึ้นมากขึ้นเมื่อม้าย่างเหยาะเข้ามาใกล้อีก ตอนนั้นเขาเริ่มแลเห็นสิ่งผิดปกติ ม้า เหมือนจะเดินไม่ตรงทาง อีกทั้งคนที่นั่งบนหลังของมันก็โง่งน ประหนึ่งว่าเป็น ร้างไร้กระดูกสันหลัง

ม้ามาหยุดตรงหน้าเขา พบว่าขาหลังของมันถูกตามด้วยท่อนไม้ ม้า ขาหัก เขาคิด ความร้อนยังระอุอ้าว ชายที่อยู่บนหลังม้าฝ่ายผม โหนกแก้ม สูง เบ้าตาลึกโหล ผมเผ้ารุงรังและสกปรก มือที่ปูดโปนด้วยเส้นเอ็นกำสาย บังเทียนหลวมๆ ทั้งม้าทั้งคนมีสภาพไม่หนีจากกันเท่าไรเลย ชายบนหลังม้า ปรี้อตาขึ้น แล้วแหงนหน้าขึ้นมองท้องฟ้า แสบผะหงายหลัง ก็ยังสามารถทรงตัว อยู่ได้ บนนั้นดวงอาทิตย์ลอยเฉยๆ แสงที่สาดส่องลงมาก็สว่างจ้า ชายคนนั้น ประหลาดใจ จากนั้นก็มองข้างล่าง บนพื้นดินไร้รูปรอยเงาใดๆ ทั้งสิ้น

ชายคนนั้นส่งสายตาอันแห้งแล้ง แต่ก็แววไม่ชอบมาพากลอยู่ในนั้น
มายังเขา ริมฝีปากที่แห้งและแตกกระแหงราวกับพื้นดินในหน้าร้อนทำให้ต้องผิน
ถาม “ที่-นี้-ที่-นาย”

เขามองชายบนหลังม้า เขากับชายคนนั้นแตกต่างอย่างสิ้นเชิง สารรูป
ของชายบนหลังม้าซูบโซจนไม่น่าจะเหลือชีวิตมาถึงที่นี่ได้ เขาเอื้อมมืออ้อมเต็ม
และท่อนแขนที่แข็งแรงไปจับสายบังเหียน ดวงตาที่มีน้ำหล่อเลี้ยงเป็นประกาย
ของเขามองชายพเนจร ส่งรอยยิ้มบางจนเห็นฟันขาวสะอาดและเป็นระเบียบ
เสื้อผ้าที่สะอาดและตัดเย็บอย่างเรียบร้อยสุกสว่างอยู่ในแสงแดด

“เมืองไม่มีเงา” เขาแย้งริมฝีปากที่อ้อมแดงตอบไป

ได้ฟังจบชายบนหลังม้าก็ร่วงผล็อยตกกระทบพื้น ฝุ่นฟุ้งกระจาย ม้า
ของชายคนนั้นพยายามคุ้ยเขี่ยหน้าลง มันต้องการหมอบ แต่ด้วยว่าท่อนไม้ที่ตาม
ขาหลังไว้รั้งอยู่ มันจึงทำได้เพียงแต่พับขาหน้า และเอาคางเกยพื้นดิน โดยโด่งตูด
ไว้อย่างน่าเกลียดน่าพิลึกยิ่งนัก

เขาซุกมือเข้าไปในกระเป๋าเสื้อและกระเป๋ากางเกงของชายคนนั้น
ต้องการค้นหาเบาะแสว่าชายคนนั้นเป็นใคร มาจากที่ไหน เขาล้วงๆ ความๆ อยู่
พักหนึ่ง ทุกกระเป๋ามีแต่ฝุ่นผง ไม่มีเอกสารใดๆ ที่จะระบุหรือบ่งชี้ได้ว่า ชายที่
ผอมแห้งแรงน้อยและเดินทางมากับม้าซาหักในยามบ่ายที่ร้อนแรงนี้ นามของ
เขาคืออะไร

-๒-

พออย่างเข้าราตรีที่สี่ ชายคนนั้นก็ฟื้นตื่นขึ้นมา ชายคนนั้นพลิกตัวอยู่บนที่นอน
อันแสนอ่อนนุ่ม ความปวดร้าวหลงเหลืออยู่น้อยมากแล้ว อากาศอ่อนระโหยโรย
แรงจากการฝ่าแดดฝ่าลมฝ่าฝุ่นจากการเดินทางก็หายไปเกือบสิ้น เสียงการ
ขยับตัวของชายคนนั้นฉุดให้สาวดรุ่นวัยซึ่งทำงานบ้านอยู่แถวๆ นั้นได้ยิน และ
หันมามอง

“คุณ...อ่า...คุณฟื้นแล้ว” เสียงของเธอหวานจับใจ ชายคนนั้นรู้สึกหลงใหลในเสียงนั้น

“พ่อคะ” เธอเรียกพ่อ ซึ่งกำลังง่วนอยู่กับงานที่ชานบ้าน

“ตี๋มอะไรร้อนๆ หนอยนะคะ จะได้มีกำลังวังชา” เธอยื่นชามนมอุ่นๆ มาตรงหน้า ความหอมเตะจมูกของชายคนนั้น แต่ชายคนนั้นไม่แน่ใจว่ากลิ่นนั้นเป็นกลิ่นน้ำนม หรือกลิ่นเด็กสาวกันแน่

ชายคนนั้นลดชามน้ำนมลงจากปาก เมื่อเขาเข้ามาถึงในห้อง เขายิ้มอย่างโล่งใจที่ชายคนนั้นรอดชีวิต “คุณสลบไปหลายวัน พักผ่อนให้สบายนะ” เขาพูดกับชายคนนั้น

“ขอบคุณมากเลยครับกับความเอื้อเฟื้อในหนี้” ชายคนนั้นพูดกับเขา พลังยื่นชามนมมสดีให้กับเด็กสาว “ขอบใจมากสำหรับนม” ชายคนนั้นกล่าวกับเธอด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวล จ้องตาของเธอ จนเด็กสาวต้องก้มหน้า ซ่อนสายตาอันเขินอายของตน

หลังจากวันที่ได้ดื่มน้ำนมชามแรกผ่านไปหนึ่งสัปดาห์ ชายคนนั้นก็สามรถเดินเหินได้อย่างคล่องแคล่ว ความซบพอมเมื่อยังปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง แต่ความมีชีวิตชีวาได้เติมในร่างของชายคนนั้นแล้ว และในเย็นวันหนึ่ง บนโต๊ะอาหารซึ่งชายคนนั้นได้รับการต้อนรับอย่างดีเยี่ยม ไม่ต่างจากกับว่าชายคนนั้นเป็นสมาชิกของครอบครัวนี้ ชายคนนั้นเปรยขึ้น น้ำเสียงหนักแน่นจริงจังมาก “ฉันอยากได้ที่ดินสักแปลงหนึ่ง อยากลงหลักปักฐานที่นี่ คุณพอจะหาให้ได้มั๊ยครับ”

“จะต้องไปหาที่ไหนล่ะ เราก็เอาของเราขายให้สิพ่อ” ลูกสาวพูด มองพ่อด้วยสายตาคาดคั้น ความจริงแล้วเขาไม่อยากจะขายแผ่นดินหรอก แผ่นดินนี้เขาสร้างสมขึ้นมาด้วยหยาดเหงื่อแรงกาย

“ถ้าฉันก็ตีสิครับ” ชายคนนั้นพูดรวบรัด หันไปมองเด็กสาวด้วยความพึงพอใจยิ่ง จากนั้นหันมาทางเขา “ฉันไม่ขอมากหรอกครับ เอาแค่สักยี่สิบไร่เท่านั้นเอง”

“คุณอยากจ่ายเท่าไรล่ะ ที่ดินก็แพงเอาการอยู่นะ” เขาขู่ ตั้งป้อมสู้ เพราะเท่าที่เห็นกระเป๋ากของชายคนนั้นมีแต่ฝุ่นในวันที่เจอกัน ดังนั้นเขาแน่ใจว่าเขาไม่เสียที่ดินแน่นอน

“คุณเอามาของฉันไป” ชายคนนั้นเสนอ ถ้อยแถลงหนักแน่นจนน่าใจหาย ไม่อยากคิดว่านี่เป็นการต่อรองราคา มันเป็นการมัดมือชกมากกว่า มาอะไรจะมีค่าเท่าที่ดินเนื้อที่ยี่สิบไร่ และยิ่งมาตัวนั้นพิกลพิการด้วยละก็ คุณค่าของมันเทียบไม่ติดเลย

“กัญติธรรมดีนี่” เด็กสาวเอ่ยขึ้นเสียงใส

“ยุติธรรมจั่งนี่” เขาแย้งลูกสาว

“พ่อ” เธอขึ้นเสียงสูง ยิ่งตาเขียวปิดใส่ เขาถอนใจอย่างแรง เบนสายตาออกจากโต๊ะอาหาร มองทะลุหน้าต่างออกไป ช้างนอกนั้นมีแต่ความมืดกับความมืด

“ขอบคุณมากครับ” ชายคนนั้นกล่าวด้วยน้ำเสียงร่าเริง เขาไม่ต้องหันไปมองหรอก แต่รู้ว่าสีหน้าของชายคนนั้นบานเบิก ในคืนนั้นเขารู้สึกอึดอัดขัดข้องตลอดเวลา เข้าขึ้นมายังไม่แจ่มใสเลย และพอคนงานของเขาวิ่งหน้าตื่นมาบอกกับเขาว่า มาตัวที่เป็นสิ่งแลกเปลี่ยนกับที่ดินของเขาจนหายใจรวยรินใกล้ตายแล้ว เขาถึงกับอ่อนแรง ทรวดกายลงนั่งบนเก้าอี้ เขาไม่ได้เสียดายมันหรอก เพราะมันไม่มีราคาตั้งแต่ต้นแล้ว แต่ที่เขาอ่อนนอกอ่อนใจ คือว่าเพียงชั่วค่าคืนเดียว เขาเสียเปรียบชายคนนั้นถึงสองเท่า แต่ทว่าเขาไม่รู้หรือว่าอีกหนึ่งสัปดาห์ต่อมา เขาต้องพบกับอะไรอีก จนกระทั่งชายคนนั้นได้พบกับเขาบนโต๊ะอาหารเช้า โดยมีเด็กสาวนั่งร่วมโต๊ะด้วย

“ฉันอยากแต่งงานกับเธอ” ชายคนนั้นหันไปมองเด็กสาว เธอก้มหน้าอย่างขวยเขิน กุมมือตัวเองแน่นจนมือนั้นแดงปลั่ง

เขาคาดไม่ถึงว่า จะได้ยินสิ่งนี้ ชายคนนั้นถือดีอะไร ถึงเอ่ยขอลูกสาว อันเป็นแก้วตาดวงใจของเขา ชีวิตของเขามีเธอคนเดียว เมียตายไปนานนมแล้ว เขาหวังว่าเธอจะได้แต่งงานกับชายหนุ่มที่เขาเห็นว่าเหมาะสม

“เป็นไปได้” เขาคำนอย่างนุ่มนวล เพื่อรักษามารยาทเจ้าถิ่น เด็กสาวเงยหน้ามองพ่อของเธอหลังได้ยินคำปฏิเสธ เขาร้อนรุ่มเกินไปจนไม่อาจอ่านสายตาของลูกสาวออก

“ฉันคิดว่า คุณคงไม่อยากอายนะ ถ้าหากว่าใครๆ รู้ว่าเธอไม่ใช่เด็กสาวที่บริสุทธิ์แล้วตอนไปแต่งงานกับชายอื่น” ชายคนนั้นพูดด้วยน้ำเสียงกร้าว “ชูฉันท่านรี”

“เปล่าๆ ถ้าถามลูกสาวคุณได้เลย”

“พ่ออะ...พ่อ” เด็กสาวครวญเสียง

ตอนนี้เขาไม่ต้องถามแล้วละ คำพูดสั้นๆ และสายตาของเธอเป็นคำตอบที่ชัดเจนอยู่ในตัวแล้ว เขากำหนดแน่น มองหาอะไรที่อยู่ใกล้มือ หวังจะทาบให้มันแหลกเป็นผุยผง เพื่อระบายความแค้นคลั่ง แต่ทำไมมีอะไรเลย เขาได้แต่กำแน่นแน่นจนเส้นเลือดปูดต้อไป และภายในกายนั้นเลือดเดือดพล่านไม่ต่างจากลาวาตีๆ นี่เอง

-๓-

เช้าวันนั้นเขากับลูกสาวกำลังทำงานอยู่ในฟาร์ม คนงานอีกคนกำลังโกยหญ้าให้กับวัวร่วมยี่สิบตัว เป็นวัวพันธุ์เนื้อ สามารถกินได้ทั้งเนื้อและนม ส่วนไก่นั้นมีอยู่ราวห้าสิบตัว เลี้ยงไว้กินไข่และกินเนื้อ ที่ดินหลังจากขายให้กับชายคนนั้นไปแล้วก็ยังเหลืออีกเกือบๆ สี่สิบไร่ สรุบได้ว่าเขาเป็นคนที่มั่งคั่งคนหนึ่งของเมืองแห่งนี้

“ไอ้ไข่เยอะมากเลยพ่อ” ลูกสาวหยิบไข่ไก่ใส่ตะกร้าอย่างเพลิดเพลิด เขายิ้มอย่างมีความสุขที่ได้ผลิตผลในแต่ละวัน ลูกสาวของเขาแม้ว่าแต่งงานกับชายคนที่มากับม้าซาเป่ และบัดนี้มันได้ตายจากโลกนี้ไปแล้วก็ยังเข้ามาช่วยเหลืองานในฟาร์มทุกวัน ส่วนงานบ้านงานเรือนของเขาตกเป็นของคนใช้หญิงคนหนึ่ง

ไก่อึ่งเสียงกระตักอย่างตลกใจเมื่อชายคนนั้นเดินเข้ามาในเล้า เสียงไก่อึ่งดังแสบแก้วหูมาก กว่าที่เขาเสียงลงได้ก็ใช้เวลานานโข ชายคนนั้นมองไปไก่อึ่งตระกร้า ซึ่งอยู่ในมือของเด็กสาว “ไก่อึ่งพวกนี้ไม่รู้ว่าจะไข่ออกมาทำไมให้เสียเวลา ออกลูกเป็นตัวเลยซี ชีวิตจะได้ไม่ยุ่งยาก”

เขามองชายคนนั้นด้วยความประหลาดใจ ความคิดของชายคนนั้นช่างพิลึกเสียจริงๆ ไก่อึ่งไหนจะออกลูกเป็นตัว โดยไม่ผ่านการฟักจากไข่

ชายคนนั้นชี้ไปที่วัว ซึ่งกำลังกินหญ้าอยู่ “วัวพวกนี้ก็เหมือนกัน มีเขาให้หนักหัวไปทำไมกันก็ไม่รู้ แหม ไม่เห็นว่าจะมีประโยชน์อะไรเลยในเมื่อในแต่ละวันไม่ได้มีการต่อสู้แย่งชิงอาหาร หรือตัวเมียเลย จริงไหม”

เขานึกอวยากหัวเราะชายคนนั้น คิดแผลงๆ ขึ้นมาได้อย่างไร สัตว์แต่ละประเภทก็ยอมเป็นไปตามธรรมชาติของมันเอง มนุษย์จะไปกะเกณฑ์ให้มันเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ตามแต่มนุษย์ต้องการยอมไม่ถูกต้องแน่ เขาสายหน้าอย่างรำคาญใจ นึกเสียดายที่ตนเสียเปรียบชายคนนั้นไปสองหนแล้ว เสียทั้งที่ดินเสียทั้งลูกสาว เขาบอกกับตนเองว่าต่อจากนี้ไปเขาจะไม่ยอมสูญเสียอะไรให้แก่ชายคนนั้นอีก

รุ่งขึ้นขณะที่นั่งรับประทานอาหารเช้าอยู่ในห้องครัวเพียงลำพัง คนงานคนหนึ่งวิ่งกระหอบกระหืดหน้าตาตื่นเข้ามาในห้องครัว “นายๆ เกิดเรื่องแล้ว เกิดเรื่องแล้ว นายๆ”

“เกิดเรื่องอะไรของแเกาะ” เขาถาม ขยับตัวอยู่บนเก้าอี้อย่างกระสับกระส่าย

“ไก่อึ่ง...ไก่อึ่ง...ไม่เห็นไก่อึ่งไข่ออกไขเลยสักตัวครับ แม่ไก่อึ่งเกิดลูกมาเป็นตัวหมดเลย แค้นนั้นยังไม่พอนะครับ นาย วัวของเราทั้งหมด นายๆ เขาของมันหายไปหมดเลยครับเช้านี้”

เขาลุกพรวดจากเก้าอี้ ก้าวยาวๆ ออกไปจากห้องครัว คนงานวิ่งตามนายไปติดๆ ที่เล้าไก่อึ่งเขาเห็นลูกเจี๊ยบจำนวนหลายตัวร้องเสียงเล็กแหลมเดินตามแม่ไก่อึ่งต้อยๆ และเขายังได้เห็นกับตาตัวเอง แม่ไก่อึ่งหนึ่งคลอตลูกออกมาเป็นตัวๆ

เขาผละออกมาจากเล่าไกรวิ่งไปที่โรงวัว พบว่าวัวแต่ละตัวก้มกินหญ้าอย่างปกติ โดยบนหัวของมันไม่มีเขากันสักตัว บนกะโหลกนั้นไม่มีร่องรอยของการตัด ผิวหนังเรียบมีขนปกคลุมเหมือนกับผิวหนังบริเวณอื่น เขาของสัตว์ที่เคยมีอยู่ได้อันตรธานหายไป โดยที่สัตว์เหล่านี้ไม่ได้สะดุ้งสะเทือนต่อการเปลี่ยนแปลงของมันเลย

“วิปริตแล้วละ” เขาพึมพำขึ้นหลังจากนึกถึงวาจาของชายคนนั้นที่ได้กล่าวขึ้นเมื่อวานนี้

-๔-

เป็นเพราะชีวิตยุ่งเหยิงอยู่กับภาระงานในฟาร์ม เขาจึงแทบไม่ได้สนใจสิ่งใดนอกฟาร์มเลย วันๆ ทุกนาทีซึ่งโมงก็หมดไปกับงานในฟาร์ม ซึ่งประกอบด้วยไก่อที่ออกลูกเป็นตัว และวัวทั้งหมดปราศจากอาวุธที่เคยใช้ต่อสู้เพื่อเอาตัวรอดมาตั้งแต่เก่ากาล ไม่เพียงแต่ไก่อกับวัวของเขาที่เกิดอาการผิตผิ้นแบบนี้ ของชาวบ้านชาวเมืองแห่งนี้ก็เหมือนกัน ซึ่งก็สร้างความตื่นตระหนกให้แก่พวกเขามากที่สุดทีเดียว แต่พอชายคนนั้นพูดจาเกลี้ยกล่อมในทำนองว่า “จะห่วงอะไรกับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ละ ดูสิอย่างไข่ไก่ เราไม่ได้กินก็ไม่ใช่โรเนี่ย ของเล็กๆ อย่างนั้นไม่จำเป็นต้องกินหรอก กินของใหญ่ๆ อย่างไก่เป็นตัวๆ ไม่ดีกว่าหรือ” พวกเขาทั้งสองและแทบจะลืมนั่นไปเลยว่า ไก่อเคยไข่ วัวเคยมีเขา แล้ววันหนึ่งขณะที่เขาเดินทอดน่องอยู่ในอาณาเขตบ้านของตน เขาสังเกตเห็นว่า บ้านของชายคนนั้นไม่เหมือนเดิมเลย บ้านของชายคนนั้นใหญ่โตขึ้น โดยไม่เหลือเค้าบ้านหลังเดิมให้เห็นแม้แต่อย่าง

“สร้างบ้านใหม่ตอนไหนนะ” เขาพึมพำด้วยความประหลาดใจ บ้านของชายคนนั้นตอนแรกเป็นเพิงพักง่ายๆ แต่เดี๋ยวนี้มันเป็นที่สองคูหาสามชั้น อันทันสมัย และเป็นเพราะตึกของชายคนนั้นผุดขึ้นท่ามกลางบ้านของชาวเมืองที่มีรูปทรงโบราณ ดังนั้นมันจึงแลเห็นเป็นภาพที่ขัดเคืองนัยน์ต้ายิ่งนัก และที่มา

พร้อมกับตึกแปลกๆ อย่างนั้นก็คือ มีผู้คนเดินเข้าออกตึกแห่งนั้นอย่างขวักไขว่ และตลอดเวลา ประหนึ่งว่าเจ้าของตึกหาได้หลับนอนไม่ ซึ่งเรื่องนี้เขาก็เพิ่งได้สะกิดใจในวินาทีนี้เอง ว่าช่วงหลังๆ ลูกสาวของเขาได้หายหน้าหายตาไปจากเขาเป็นเวลานานแล้ว และที่น่าตกใจยิ่งกว่านั้นคือว่า ผู้คนที่หมั่นแวะเวียนไปเยี่ยมตึกของชายคนนี้นักกลับมีรูปร่างหน้าตาแสนประหลาด แสนประหลาดที่เจ้าตัวไม่ได้รู้สึกทุกซ່อนใดๆ เลย แถมยังภาคภูมิใจในความเปลี่ยนแปลงนั้นอีกด้วย เช่นว่า ลูกชายของเพื่อนบ้านคนหนึ่ง เมื่อก่อนเด็กหนุ่มคนนั้นเป็นคนรูปร่างเล็ก ปากนิดจุมกน้อย ค่อนไปทางผู้หญิงเสียด้วยซ้ำ แต่ล่าสุดที่เขาได้เจอกับหนุ่มน้อย พบว่าจุมกของเขาใหญ่โตมาก รุจุมกสามารถเอากำปั้นของเด็กทารกยัดใส่เข้าไปได้อย่างสบายๆ

“ฉันดีใจมากเลยลุง ที่มีจุมกอย่างนี้ ดูลึ ฉันหายใจได้โล่งจุมกมาก ร่างกายฉันก็สดชื่นมากกว่าเดิมนะ เพราะฉันสูดเอาอากาศเข้าไปได้มากกว่าเดิม ใจละ และแน่นอนว่าออกซิเจนที่มีความจำเป็นต่อร่างกายฉันก็ได้รับมากกว่าใครๆ” หนุ่มน้อยยกนิ้วว่าเขาจะไม่เชื่อในพลังของรุจุมกนั้น จึงตักน้ำสะอาดๆ มาขันหนึ่ง หนุ่มน้อยก้มหน้าลงไปใกล้กับน้ำในขัน จากนั้นสูดจุมกอย่างแรง ภายในเวลาอันรวดเร็ว น้ำในขันเปลี่ยนเป็นสีคล้ำทันที

“เห็นยัง ฉันสูดเอาออกซิเจนในน้ำนี้หมดภายในชั่วพริบตาเดียว น้ำเน่าเลย” หนุ่มน้อยอวดโอ้รุจุมกของตน แต่เขากลับรู้สึกสลดใจ มันมีความจำเป็นมากขนาดนั้นเชียวนะหรือที่ต้องเอาอากาศเข้าปอดมากมายมหาศาลอย่างนั้น แล้วนี่ถ้าทุกคนในเมืองนี้มีรุจุมกใหญ่เท่ากำปั้นเด็กทารกหมดละ อากาศในเมืองแห่งนี้จะเป็นอย่างไรหนอ เขารู้สึกครั้นคร้ามจนไม่อยากจะจินตนาการต่อ และอีกครั้ง เขาก็ได้เห็นเพื่อนบ้านคนหนึ่ง ซึ่งมีมือใหญ่ยักษ์พอๆ กับไบเบิ้ล แต่เพื่อนบ้านกลับไม่รู้สึกรู้สมกับความเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของตนเอง ซ้ำร้ายยังพูดจาอวดอ้างสรรพคุณของมือขนาดมหึมาอีกต่างหาก

“โอ๊ย เดียวนี้ฉันทำงานในฟาร์มได้เร็วขึ้น แต่ละวันเสร็จงานไวมาก จะไม่ให้เป็นอย่างนั้นได้ใจละ ก็มีฉันโกยดินได้ที่ละเป็นกระบุงๆ เลยเชียวะละ ไม่เชื่อ

ไข่ม้อย...ไม่เชื่อไข่ม้อย มา...มา...มาตุ๊กกัน” แล้วเพื่อนบ้านของเขาก็ทำการสาธิต โดย
ก้มลงกอบดินขึ้นมาจากพื้น หลังจากนั้นก็วางกองลง กองดินที่ถูกกอบด้วยมือ
ใบตาลพูนสูงอย่างน่าเหลือเชื่อ แต่ทว่าสองสิ่งนั้นก็ยังทำให้เขาหวาดหวั่นไม่พอ
เพราะวันหนึ่งเขาถึงกับเกือบเป็นลมหน้ามืดเมื่อเห็นลูกสาวเดินเข้ามาในบ้าน ใน
สภาพที่เขาไม่คาดฝันว่าจะได้พบเห็น

“พ่อ ฉันไปตลาดมา ฉันซื้อของชอบของพ่อมาฝากด้วยละ” ลูกสาว
พูดด้วยรอยยิ้มที่สดใส พลังยกมือขึ้นสูง ล้วงของโปรดของพ่อออกมาจากแอ่ง
บนศีรษะ

“หัวเอ็งเป็นอะไร” เขาถามอย่างตงใจ

“ไม่ ก็ปกติดีนี่” ลูกสาวตอบยิ้มๆ

“ไม่ได้ไง หัวแกเป็นหลุมยุบลงไปขนาดนั้น แล้วยังบอกว่าปกติได้ไง
แล้วนี่เอ็งมีเนื้อสมองหรือเปล่า”

ลูกสาวหัวเราะหน้าตาย เอามือลูบคลำขอบกะโหลกเล่น “ไม่มีแล้ว ดี
นะพ่อ ไม่มีสมองก็ดีไปอย่าง ฉันนะวันๆ สุขสบายมาก เพราะไม่ต้องมาคิดเรื่อง
อะไรให้ปวดหัว แล้วเจ้าแอ่งบนหัวของฉันนี่ก็เหมือนกัน มีประโยชน์มากเลยนะ
พ่อ เพราะไปตลาดฉันไม่ต้องหัวตะกร่ำไปให้เมื่อยมือ ซื้ออะไรก็ใส่ในหลุมบนหัว
นี่แหละ”

“ตายแล้ว ทำไมมันวิบัติขนาดนี้ หาแก”

“ไร้พ่อ วิบวิบัติอะไรกัน ออกไปคูสี สาวๆ ในเมืองนี่ก็เป็นอย่างฉัน
ไม่น้อยเลยนะ และแต่ละคนก็พอใจกับมันทั้งนั้น พ่อลองดูมัย ฉันสงสารพ่อ
อยากให้พ่อได้สบาย ไม่ต้องปวดหัวกับเรื่องฟาร์ม”

-๕-

เขานั่งอยู่บนม้าโยกตรงชานบ้านในวันหนึ่ง แสงแดดยามนี้สดใสจัดจ้า
เขารู้สึกปลอดภัยในอาณาจักรของเขา แต่พูดไปแล้วเมืองนี้ก็สุขสงบ ประชาชน

อยู่กันอย่างสมัคสมานสามัคคี ถึงแม้ว่าแต่ละครอบครัวจะมีฐานะไม่เท่าเทียมกันก็ตาม แต่ทุกคนก็ไม่ขัดแย้งกัน จะมีตอนหลังนี้แหละ เมืองอาจจะดูสับสนไปสักนิด เพราะเกิดความเปลี่ยนแปลงในทางที่เพี้ยนพิลึก ทว่านานวันเข้าความผิดปกตินั้นก็สร้างความซาซินให้แก่ผู้คนในเมืองได้ไม่ยาก ดังนั้นทุกคนยังคงใช้ชีวิตไปตามวิถีของตนเอง “โอะ” เขาอุทานออกมา เมื่อเห็นสิ่งที่อยู่บนพื้น เขาขยับกายอย่างไม่อยากเชื่อสายตาตัวเอง และต้องการทดสอบว่าสิ่งที่เห็นนั้นไม่ใช่แค่ภาพลวงตา แต่ทว่าถึงขยับเขยื้อนหรือเคลื่อนย้ายตัวเองไปในทิศทางใดก็ตาม สิ่งที่มีสีดำจางๆ บนพื้นก็ยังคงติดตามเขาไปตลอด

“เงา” เขาพ่นคำออกมาอย่างห้วนสะทก ตะโกนเรียกคนงานมาดูแลการเปลี่ยนแปลงนั้น เพื่อให้แน่ใจว่า เขาเพียงคนเดียวเท่านั้นหรือเปล่าที่เกิดมีภาวะอย่างนั้น คนรับใช้และคนงานในฟาร์มจึงมาหานายด้วยความกระตือรือร้น พวกเขาไม่ได้มาแต่เพียงร่างกายเท่านั้นหรอกนะ แน่นนอนพวกเขาเอาเงาที่ทอดทับลงบนพื้นมาด้วยทุกคน

และเรื่องเงาที่เอง เมืองแห่งนี้ก็เริ่มจะปั่นป่วน ชาวเมืองทั้งประหลาดใจ ทั้งพรั่นพรึงกลัว พวกเขาแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องนี้อย่างเผ็ดร้อน

“เห็นท่าจะไม่ดีเสียแล้ว บ้านเมืองเราแต่เก่าก่อนไม่มีเงานี้” ฝ่ายที่หวาดกลัวเงาพูดด้วยความรู้สึกปวดร้าวจิตใจ

ฝ่ายที่เห็นว่าเงาเป็นสิ่งแปลกใหม่ และไม่เห็นว่าน่ากลัวตรงไหน กล่าวโต้อย่างทันควัน “ดี นี่ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ดี คร่ำครึกันมานานแล้วบ้านนี้เมืองนี้ ต่อไปฉันว่า บ้านเมืองเราจะเจริญงดงาม ก็เพราะเมืองนี้มีเงาเกิดขึ้น”

“พูดให้ดีขึ้นว่าใครคร่ำครึ” เมื่อถูกจี้จุดอย่างนั้นก็โวยขึ้น และถลาเข้ามาหมายจะวางมวย

“เอาสิ ใครกลัวพวกแก่ละ” อีกฝ่ายท้าทาย สายตาที่มองฝ่ายแรก แข็งกร้าวนัก ลืมหมดสิ้นว่าเคยเป็นเพื่อนบ้านที่ดีกันมาก่อน แต่เคราะห์ดียังดีที่ไม่มีการทำหั่นด้วยกำลังเกิดขึ้น เนื่องจากว่ามีผู้อาวุโสร้องขอไว้ทัน ถึงพวกเขา

ไม่ได้วัดกันด้วยความรุนแรง แต่ก็ยังอยากชนะอีกฝ่ายอยู่ดี ดังนั้นบางคนก็เห็นว่าเงาเป็นเรื่องดีงาม รีบเชือดเฉือนด้วยคำพูดว่า “เปลี่ยนชื่อเมืองเลย ชื่อเก่าเซยจะตาย ชื่ออาราย เมืองไม่มีเงา” แล้วพวกนี้ก็พากันหัวเราะครื้นเครง โดยปล่อยให้อีกฝ่ายยืนหน้าคำหน้าแดง เพราะเคียดแค้น ซึ่งฝ่ายนี้ไม่ใช่พวกที่ชอบเวียนเข้าเวียนออกตึกหลังนั้น ฝ่ายที่เห็นเงาเป็นของดีต่างหากที่ชอบไปที่ตึกหลังนั้น เขามองเห็นการแบ่งฝ่ายของชาวเมืองอย่างชัดเจนในขณะนี้ด้วยความรู้สึกเศร้าสลดใจ รู้แล้วในนาทีนี้ นาที่อันเกิดเงาขึ้นบนพื้น ว่าเมืองที่เขาเกิดและเติบโตขึ้นมา นั้น จะเปลี่ยนแปลงอย่างมหัศจรรย์ และเรื่องทั้งหมดนี้เกิดขึ้นหลังจากชายคนนั้น ผู้ซึ่งในกระเป๋ากางเกงและเสื้อเต็มไปด้วยฝุ่นผง และเดินทางมากับม้าตามเขาด้วยท่อนไม้ ซึ่งจบชีวิตไปแล้วหลังจากชายคนนั้นแสนอมัน เพื่อแลกเปลี่ยนกับผืนดินจำนวนหนึ่งของเขา และต่อมากลายมาเป็นลูกเขยของเขาอย่างที่เขาไม่อาจปฏิเสธได้เลย

-๖-

ถึงตอนนี้เมืองเปลี่ยนแปลงไปอย่างผิดหูผิดตา อาคารสมัยโบราณถูกรื้อถอน เพราะเจ้าของไม่เห็นคุณค่า พวกเขาพากันยินดีปลุกบ้านรูปทรงแปลกๆ เพราะถือว่าสมัยใหม่ และเป็นที่นิยมกันของยุค เขาเองก็ถูกชักชวนจากลูกสาวเหมือนกัน

“บ้านเรือนแข็งแรงดีอยู่แล้ว จะรื้อปลุกใหม่ทำไม สิ้นเปลืองก็สิ้นเปลือง อีกอย่างหนึ่งของเก่ามีเรื่องราวหรือความเป็นมาน่าจดจำ เรื่องอะไรจะมาทำเป็นเรื่องสนุกสนาน พากันรื้อบ้านเมืองเก่าแก่กันโครมๆ อย่างนี้ละ” เขาตำหนิรุนแรง แต่ลูกสาวมีหลุมอยู่บนหัวกลับยิ้มเฉย ไม่สะทกสะเทือนอะไรกับคำทักท้วงของพ่อ และถึงแม้ว่าเมืองจะกลายสภาพไปแบบก้าวกระโดดแล้วก็ตาม แต่เขาก็กับเพื่อนหลายคนกลับรับรู้ได้ว่า เมืองแห่งนี้กลับตกอยู่ในภาวะเงียบงัน

“เห็นไหม บ้านนั้นลูกของเขาเกิดมาตาบอด”

“เห็นหรือเปล่าว่า บ้านหลังนั้นหลานของเขาคลอดออกมาหูหนวก”

“เห็นหรือยังว่า เด็กบ้านนั้นเกิดมาเป็นใบ้”

เด็กที่เกิดใหม่ไม่ได้เป็นเด็กสมบูรณ์พร้อมเหมือนกับเด็กในสมัยก่อนๆ ดังนั้นในรอบหลายปีที่ผ่านมา เมืองก็เต็มไปด้วยลูกหลานที่พิการพิการ ซึ่งสร้างความเดือดเนื้อร้อนใจให้แก่คนเป็นพ่อเป็นแม่ คนเป็นปู่เป็นย่า คนเป็นตาเป็นยายยิ่งนัก เขาเองทุกข์ร้อนใจไม่น้อยเลย และยิ่งลูกสาวของเขาตั้งครรรค์ด้วยละก็ เขาไม่อยากเห็นหลานของเขาต้องมีสภาพที่ผิดปกติเยี่ยงเด็กคนอื่นๆ

“โอ๊ย พ่อไม่ต้องห่วงหรอก พี่เค้าบอกว่าลูกของเราไม่เป็นอย่างนั้นหรอก” ลูกสาวของเขาพูดอย่างเชื่อมั่นในคำพูดของสามีตน เขาสังเกตเห็นว่าตลอดหลายปีที่ผ่านมา ลูกสาวของเขามักจะใช้คำว่า “พี่เค้าบอกว่า” ขึ้นต้นประโยคคำพูดของตนเองเสมอ ไม่ว่าเรื่องนั้นจะเป็นสำคัญหรือไม่ก็ตาม

เขาตกอยู่ในภาวะอวมทุกข์ตลอดเวลาที่ลูกสาวตั้งครรรค์ และในวันที่ลูกสาวจะคลอดลูก เขาก็ยังหวั่นวิตกอยู่ดี แต่ครั้งได้เห็นหน้าของหลานชาย และหมอบทำคลอดแจ้งแก่เขาว่า “เด็กปกติดีทุกอย่าง ดีใจด้วยจ๊ะ” ความหวาดกลัวต่างๆ นานาก็ปลาสนาการหายไปสิ้น และไม่เพียงแค่นั้น หลานชายของเขากลับมีความสามารถพิเศษอีก เพราะเมื่อโตขึ้นมาอีกหน่อย เด็กสามารถมองเห็นได้ในระยะไกลๆ และความสามารถในการได้ยินก็เยี่ยมยอดเป็นที่หนึ่ง เพราะเด็กสามารถได้ยินไกล อีกทั้งยังสามารถแยกแยะชนิดของเสียงได้อย่างไม่ผิดพลาด รวมถึงเด็กมีความพิเศษอีกข้อ คือว่าเด็กจะพูดจาด้วยน้ำเสียงที่ตั้งฟังชัดเกินวัยที่เป็นอยู่

“ลูกชายฉันต้องไม่เหมือนเด็กอื่นสิ ถึงจะถูกต้อง” ชายคนนั้นหัวเราะลั่น สองมือที่ถ่วงอยู่ในกระเป๋ากางเกงกำกุ่มเหรียญเงินเหรียญทองเล่นจนดังกรู๊งกริ้งๆ

ถึงแม้หลานชายไม่ได้หูหนวกตาบอดหรือเป็นใบ้เหมือนเด็กอื่นในเมือง แต่เขาก็กลับไม่สบายใจกับคุณลักษณะพิเศษของหลานชาย เนื่องจากว่าเขาคิดว่านี่ไม่ใช่เรื่องปกติของเด็กแต่อย่างใด

เขาทิ้งร่างลงโครมบนเก้าอี้โยกหน้าบ้าน หอบหายใจหนักๆ ด้วยความขุ่นเคือง ก่อนหน้านี้เขาไปเดินเล่นที่ตลาดมา และเกิดความรู้สึกขึ้นมาว่า เขาเดินอยู่ท่ามกลางเมืองอะไรสักแห่ง เมืองที่เขาไม่รู้จักเลย ทั้งๆ ที่เป็นเมืองที่เขาเกิดและเติบโตมา และไม่ใช่ว่าความคิดนี้จะเกิดขึ้นโดยไม่มีเหตุไม่มีผล ไม่ใช่ว่าเขานึกเอาเอง แต่ผู้คนที่เดินสวนกับเขา ใช้สายตามองเขาอย่างแปลกประหลาด คล้ายๆ ว่าเขาเป็นคนแปลกหน้าซึ่งพลัดหลงมายังที่แห่งนี้ บางคนก็รู้จักกัน กลับเดินสวนไปอย่างไม่มีคำทักทาย และเมื่อเขาเอ่ยปากชวนคุยด้วย คนพวกนั้นก็กลับแสดงท่าทีไม่ไว้ใจเขา แถมเดินหนีไปซะดื้อๆ

“ไม่ได้การแล้วละ” เขาเอามือทูปกับที่พักแขน และเชื่อว่าความเปลี่ยนแปลงทั้งหมดนั้นเกิดขึ้นจากฝีมือของชายคนนั้น ผู้ที่ไซซ์ดีไซ์เขมากับม้าพิการ และบัดนี้ม้าตัวนั้นตายจากไปนานแล้วด้วย แต่เจ้าของกลับร่ำรวยขึ้นอย่างผิดหูผิดตา ไม่เหลือเค้าโครงเดิมให้จำได้อีกแล้ว

พอนึกถึงลูกเขยที่ไม่ได้อยากได้ ความโมโหก็เล่นมาเป็นริ้วๆ เลือดในกายเดือดปุดๆ อย่างยากจะระงับยับยั้งได้ ประกติเขาเป็นคนใจเยือกเย็น แต่วันนี้เห็นทีจะเย็นต่อไปไม่ไหวแล้ว เขาระบายความอัดอั้นขัดข้องนั้นกับเงาที่ทาบบนพื้น ซึ่งเงานั้นปรากฏขึ้นกับทุกสิ่งในเมืองแห่งนี้ และปรากฏอย่างชัดเจนและเข้มข้มอีกต่างหาก โดยกระที่บ้ำซ้าอยู่หลายครั้ง

เมื่ออารมณ์เย็นลง เขาตะโกนเรียกลูกน้องคนหนึ่งมารับใช้ โดยแจ้งให้ไปตามเพื่อนที่สนิทสนมกับเขาสามสี่คนมาพบเขาที่บ้าน ลูกน้องคนนั้นหายไปพักใหญ่ๆ จากนั้นก็กลับมาพร้อมเพื่อนของเขา แน่แน่นอนว่าพวกเขาจะมาพร้อมเงาที่ทึมทึมนั้นด้วย

“ไม่ได้การแล้วนะ หากเรายังเฉยเมยอยู่อย่างนี้ ถึงเวลาแล้วที่เราต้องปกป้องเมืองให้พ้นจากการครอบงำของมัน” เขากล่าวขึ้นหลังปิดประตูหน้าต่าง

หมดแล้ว ถึงเขาจะใช้คำว่า “มัน” แต่เพื่อนของเขาก็คือความหมายดี มันก็คือชายคนนั้นนั่นเอง

“แล้วสิ่งอุบัตินั้นจะหมดไปอย่างไร ถ้าเราจัดมันได้” เพื่อนคนหนึ่งเอ่ยถามขึ้น

“แน่นอนเลย พวกเราจะได้อยู่อย่างสงบเย็นเช่นในอดีตกัน” เขาตอบด้วยความมั่นใจ

แล้วพวกเขาก็ขยับเข้ามาใกล้กัน เสนอวิธีการจัดการกับชายคนนั้นด้วยน้ำเสียงค่อยๆ “จับมันมาถ่วงน้ำ” “จุดไฟเผามัน” “ตัดหัวเสียบประจาน” “ผูกกับม้า ปล่อยให้เตลิดออกไปจากเมือง” “เขียนให้มันตาย” “จับกรอกยาพิษ”

เขาปฏิเสธทุกวิธีที่เป็นวิธีรุนแรง โดยให้เหตุผลกับเพื่อนๆ ว่า ถึงชายคนนั้นจะตายไปตามวิธีการที่เสนอมานี้ แต่เชื่อได้ว่าปัญหาที่ไม่ยุติลงแน่นอน ผู้สนับสนุนชายคนนั้นจะลุกฮือขึ้นต่อกรกับพวกต่อต้าน และแน่นอนว่าชาวเมืองนี้ต้องได้หลังเลือดชโลมเมือง ดังนั้นเขาต้องการวิธีการที่ละมุนละม่อม เพราะเลือดเนื้อไม่มีค่ามากพอที่จะนำมาแลกกับความโหดชั่วของชายคนนั้น

“สันติวิธีอย่างไร” เพื่อนคนหนึ่งพูดขึ้นอย่างไม่ใคร่จะเชื่อถือนัก

“จึ้นนำตัวขึ้นศาล พิจารณาโทษ จำคุกเสียให้เด็ด” เพื่อนอีกคนเสนอ

“ข้อหาอะไร” เพื่อนคนแรกถาม

“นั่นนะสิ” เขาเองก็ไม่เห็นว่า จะเล่นงานชายคนนั้นด้วยข้อหาอะไรได้ทุกอย่างที่ถูกก่อกระทำผิดก็เป็นไปอย่างไร้หลักฐานทั้งสิ้น หรือบางอย่างก็แค่ผิดในเรื่องครรลองครองธรรมเท่านั้นเอง ดังนั้นเจ้ากบฏทรกฏหมายก็ไม่สามารถเอื้อมมือถึงตัวของชายคนนั้นได้

“เอาอย่างนี้นะ” เขาพูดขึ้นเบาๆ โบกมือให้เพื่อนล้อมวงเข้ามาใกล้อีก หลังจากนั้นทำการกระซิบบ้าง

“หา-า-า” เพื่อนคนหนึ่งอุทานขึ้นหลังจากได้ฟังความ “มันจะได้ผลรี ไอ้อย่างที่วานี้”

ชายคนนั้นปราดเข้ามาถึงตัวของเขาอย่างรวดเร็ว แววดตาที่จ้องเขานั้น แข็งกร้าว ราวสัตว์ที่เข้มแข็งกว่าจ้องหมายทำลายชีวิตสัตว์ที่อ่อนแอกว่า เขาไม่รู้รู้สึกสะทสะท้านสายตาที่เหยียดเกรียนนั้นเลย และนั่นเองมันกระตุ้นให้ชายคนนั้นเดือดดาลมากขึ้นไปอีก

“คิดจะขวางทางฉันหรือ” ชายคนนั้นแผดเสียง เขาไม่นึกหวั่นสะทสะทอน เดิม ลูกสาวของเขาเสียอีกที่ใบหน้าซีดเผือดเพราะตกใจ แต่เธอก็ไม่ได้อยู่ในฐานะจะหักห้ามสามีได้

ชายยึดตัว ผึ่งผาย ไม่จำเป็นต้องเก็บงำให้กลางแครงใจ และเมื่อต้องพูดกับชายคนนั้นก็จำเป็นต้องอารมณ์ภทให้ยืดยาว “เมืองนี้มีแต่เรื่องระยำดำบอนมากแล้ว เน้าพะจนเกือบไม่สามารถจะเยียวยาได้แล้ว ฉันจะยอมให้เมืองที่ฉันเกิดและเติบโตมาตกอยู่ในอาณัติของใครก็ได้ ใครที่พวกเราไม่รู้หัวนอนปลายตีน ใครก็ไม่รู้ที่พวกเราไม่รู้กำพืดอีกแล้ว”

ชายคนนั้นทราบจากคนใกล้ชิดว่า ชาวเมืองบางส่วนร่วมมือกันที่จะสังหารสิ่งชั่วร้ายที่เกิดขึ้นในเมืองนี้โดยฝีมือของตน แต่ชายคนนั้นก็ไม่ได้รู้สึกจริงใจว่า วิธีการที่ชาวเมือง ซึ่งนำโดยพ่อตานั้น คือวิธีไหน

“ฉันขอเตือนไว้ก่อนนะ หากไม่อยากยุ่งยากใจ หยุดซะ หยุดต่อต้านฉันซะ”

“ถ้าฉันไม่หยุดแล้วจะทำไม่ ออย่ามาชู้เสียให้ยากเลย คนเราเกิดหนเดียว ตายหนเดียวเท่ากันหมด ฉันไม่สนการคุกคามของแกหรอกนะ” เขาได้กลับ

“พ่อ เอาตามพี่เค้าพูดเถอะนะ” ลูกสาวปริปากพูด คำพูดของเธอไม่ได้ช่วยให้อะไรดีขึ้นเลย กลับถูกคนเป็นพ่อตวาดเอาด้วยซ้ำไป

“อะไรๆ ก็ตามพี่เค้าพูด สมองของแกไปอยู่ที่ไหนวะ”

“ถือว่าฉันเตือนแล้วนะ ถ้าฉันทำอะไรรุนแรงลงไป จะหาว่าฉันใจดำไม่ได้นะ” ชายคนนั้นสะบัดหน้าหันหลังกลับจนแก้มที่อูมอวบสะบัดไหว และ

เดินออกจากบ้าน พาเนื้อหนังกระเพื่อมไปอย่างฉุนเฉียว

“พ่อ เมืองนี้ไม่เหมือนเดิมแล้ว เมืองนี้ พี่เค้าต้องการอะไรพี่เค้าก็ต้องได้ พ่อ...ยอมตามที่พี่เค้าว่านะ ฉันไม่อยาก...”

“หยุด โน่น มันไปโน่นแล้ว ตามไปเร็ว เดียวไม่ทัน” เขากล่าวเย้ยหยันลูกสาว ซึ่งระยะหลังมานี้ร่างกายได้เตี้ยตันไปทุกส่วนแล้ว ความงามที่มีแต่เดิมของเธอได้ปลิดปลิวไปหลังจากอยู่กินกับชายคนนั้น

พรรคพวกของเขาเริ่มงานอย่างแข็งขัน โดยกำหนดสถานที่ก่อสร้างไว้รอบเมืองซึ่งมีทั้งหมดแปดจุด เสียงค้อน เสียงขวาน เสียงเครื่องไม้เครื่องมืออื่นๆ ดังขรม เมื่อผสมกับเสียงพุดคุย บริเวณก่อสร้างก็เต็มไปด้วยชีวิตชีวา พวกเขาไม่คิดว่าจะมีการต่อต้านจากฝ่ายชายคนนั้น จึงประมาทเลินเล่อไปหน่อย คืบหนึ่งสถานที่ก่อสร้างของพวกเขาก็ถูกฝ่ายนั้นแอบเข้ามารื้อถอนทำลายไปสองจุด และในเช้าวันรุ่งขึ้นมีการปิดประกาศทั่วเมืองว่า นี่คือการเอาคืน ในครั้งนี้เป็นแค่ น้ำจิ้ม หากยังเดินหน้าก่อสร้างต่อ ซึ่งจะเป็นอะไรก็ช่างฝ่ายของเขาจะต้องพบกับความวินาศ

คำขู่นั้นแม้ไม่มีการลงชื่อก็ตาม แต่เชื่อไปอย่างสนิทใจเลยว่าเป็นฝีมือของลูกสมุนของชายคนนั้น ดังนั้นชาวเมืองที่เป็นแนวร่วมของเขาก็เกิดความขยาดขึ้นมา หลายคนไม่ยอมมาทำงาน และหลายคนประกาศชัดว่า ขอถอนตัวจากการปฏิบัติการในทันที

เขาไม่อยากให้คนร่วมอุดมการณ์เดียวกันเสียขวัญเสียกำลังใจ เขาจึงพยายามอธิบายและปลุกปลอบคนเหล่านั้นให้เข้าใจถึงสถานการณ์ และเขาประกาศอย่างห้าวหาญในตอนท้ายว่า เขายอมเสียสละชีวิตได้ ไม่ว่าปฏิบัติการในครั้งนี้จะสำเร็จผลหรือล้มเหลวก็ตาม

การจัดเวรยามกันอย่างหนาแน่นตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมงคือวิธีป้องกันของพวกเขา แน่นอนว่าได้อย่าดี และส่งผลให้การก่อสร้างดำเนินไปอย่างรวดเร็ว

เขาไม่เคยเหน็ดเหนื่อย ตรวจเยี่ยมงานก่อสร้างทั้งแปดจุดตลอดเวลา จนกระทั่งบ้านก็ไม่ได้กลับแล้ว เขากินอยู่ที่บริเวณงานก่อสร้าง โดยมีเพิงที่พัก

อย่างง่าย ๆ หลับนอนเอา และแน่นอนที่สุด คนอย่างเขาหรือคนที่ป็นผู้นำรอง จากเขาย่อมต้องได้รับการอารักขาอย่างดี

เช้าตรู่วันหนึ่ง เขาตื่นขึ้นและคลานออกมาเพิงพัก มีคนสนิทวิ่งเข้ามา รายงานเขาว่า “เสร็จเรียบร้อยทุกอย่างแล้วครับ และอีกเจ็ดจุดนั้นก็เสร็จพร้อม กันแล้วครับ”

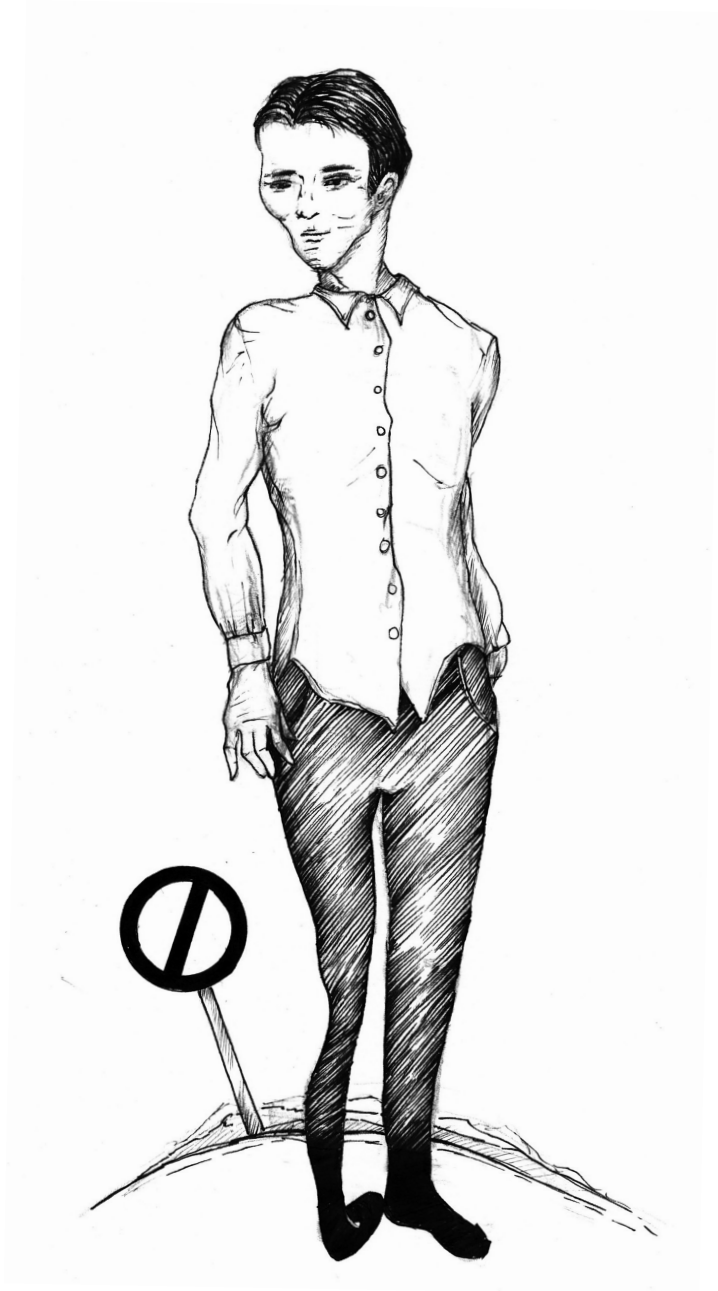
เขายิ้มอย่างเบิกบาน แล้วในที่สุดความเพียรพยายามของพวกเขา ก็มาถึงจุดสูงสุด เขาริบล้างหน้าล้างตา กินอาหารอย่างง่าย ๆ ช่างเพิงพัก และในตอนสายเขาออกตระเวนตรวจสิ่งก่อสร้างทั้งแปดแห่ง

“มันได้ผลแน่นอนครับ” เพื่อนเขาคอนหนึ่งเอ่ยปากถาม

“แกมั่นใจในแนวทางได้เลยนะ พรุ่งนี้เราจะได้เห็นกัน” เขาพูดให้ กำลังใจแก่เพื่อน ไม่ได้ตำหนิเพื่อนเลยที่ความเชื่อมั่นของเพื่อนยังคงคลอนอยู่

พวกเขานัดหมายกันว่า เวลาแปดโมงเช้าจะเป็นฤกษ์ยามที่ดี และในวันรุ่งขึ้นผู้ที่รับผิดชอบหลักในสิ่งก่อสร้างแต่ละจุดก็เข้ามาประจำตำแหน่ง

“เปิดได้เลย” คำสั่งถูกถ่ายทอดออกไปจากเขา หลอดไฟแต่ละดวงก็ เปล่งแสงออกมา และแน่นอนว่า เมื่อดวงไฟดวงหนึ่งสว่างขึ้น เงานี้ทอดตัวยู่ ในเมืองแห่งนี้ก็ค่อนข้างจางลง และเมื่อดวงไฟเพิ่มจำนวนมากขึ้น...มากขึ้น...มากขึ้น เงานี้จางลงมากขึ้น...มากขึ้น และเมื่อดวงไฟถูกเปิดจนเต็มแผงขนาดมหึมา และสว่างจ้าทั้งแปดจุดรอบทิศของเมือง เงานี้ชายคนนั้นสร้างขึ้นในเมืองแห่งนี้ ก็อันตรายหายไ้ไปจนเกลี้ยง

ลูกชายขาพิการ ของช่างไม้

อุเทน วสุแดง

รถแก่งสี่ขาเวลากลางแก่งกลางใหม่เคลื่อนที่เรื่อยเอื่อยไปบนผิวนอนแวนดล้อม ด้วยฉากชินตาของมหานคร ยวดยานนานาชนิดแออัดยัดทะนานกันอยู่บนท้องถนนเช่นเดียวกับร้อยวันพันปีผ่านมา ปันบังคับพวงมาลัยรถมันคงด้วยสองมือ สองตาภายใต้กรอบแว่นหนาจ้องนั่งตรงแนวไปข้างหน้า ด้วยอายุสิบใกล้ห้าสิบเข้าไปทุกที หากไม่พึ่งแว่นสายตาวัยกลางคนจะมองเห็นรถคันข้างหน้า พร่าเลือนราวกับฉากในห้วงฝัน

รถแก่งคันนี้เป็นรถเกียร์อัตโนมัติ เงื่อนไขจำกัดทางร่างกายบังคับให้ปันไม่อาจเหลือบสายตามองรถเกียร์ธรรมดาได้เลย ขาข้างขวาของเขาพิการ ตั้งแต่เด็กด้วยฤทธิ์ร้ายของโปลิโอ ฝ่าเท้าบิดงอจุ่มผิดรูปผิดร่าง หน้าแข้งเล็กลีบไม่ต่างขาเด็ก ข้อต่อเขาแทบไม่อาจพับงอได้ ก้าวย่างไปไหนต่อไหนในสภาพกะโหลกกะเผลกยักโยก

ชายวัยกลางคนไม่อาจโทษพ่อหรือแม่ได้ในเรื่องนี้ หากจะโทษคงต้องโทษเวรโทษกรรมนำพา ยุคสมัยนั้นมาตรฐานสาธารณสุขของประเทศต่ำเตี้ยเรี่ยดินกว่านี้มาก ผู้คนแถบย่านชนบทเข้าถึงการรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐานของ

รัฐได้ลำบากยากเย็น พ่อกับแม่ไม่รู้จักรั้วรสรคนนั้น คิดเอาเองว่าอาการไข้ขึ้นสูง ปวดหัว เจ็บแสบในลำคอ และน้ำมูกไหลตลอดเวลาของลูกชายเป็นเพียงอาการหวัดแสนธรรมดา สุดท้ายเขากลายเป็นคนพิการยาวนานชั่วชีวิต ยามขับรถปั่น เบี่ยงขาข้างขวาสอดไว้เหนือขาข้างซ้าย ใช้ขาข้างซ้ายยื่นเหยียดมาเหยียบคันเร่ง สลับแป้นเบรก อาจเป็นลักษณะการอันทุลักทุเลอยู่บ้าง ทว่าเขาก็ขับรถมาเป็นสิบปีโดยไม่เคยเกิดอุบัติเหตุแม้สักครั้งเดียว

ยามไปทำงานหรือออกจากบ้านไปธุระปะปังที่ไหน ขาสองข้างของเขาจะสวมไว้ด้วยรองเท้าบูตหนังสูงถึงหน้าแข้ง มันเป็นรองเท้าชนิดเดียวที่ดูสุภาพและช่วยอำพรางท่อนขาโค้งบิดได้ดี อีกทั้งไม่คอยแต่เลื่อนหลุดพาสะดุดล้มเหมือนเช่นรองเท้าคัชชู แต่ไม่ว่าแต่งเนื้อแต่งตัวเนียบเฉียบสะอาดสะอ้านเพียงใด ทำเดินโยกเขยักบิดเบ้นนั้นก็พ้องกับสายตาทุกคนที่พบเห็นว่าเขาเป็นคนไม่สมประกอบคนหนึ่ง

ยังจำความรู้สึกปวดร้าวทรมานจากการมีขาพิการพิการของเด็กชายวัยเยาว์คนนั้นได้ดี เด็กชายตัวเล็กผอมแห้งอ่อนเตี้ยสาเกिनกว่าจะยอมรับโชคชะตาที่ไวรัสโปลิโอหยิบยื่นให้ เขาไม่อาจเล่นสนุกทุกอย่างกับเพื่อนได้เหมือนเคย ไม่อาจกระโจนลงแม่น้ำหน้าบ้านได้ทุกเวลาเหมือนเก่า ไม่อาจช่วยแม่ทำงานบ้านได้ถนัดถนี่ ไม่อาจเป็นลูกมือช่วยพ่อประดิษฐ์งานไม้ได้คล่องแคล่วว่องไว ป็นในวัยเด็กรู้สึกว่าเขาพิการข้างขวาพรากความสุขทั้งหมดทั้งมวลโดยบินลับตาไป เคยคิดถึงขั้นหามัดมาตัดขาตัวเองให้รู้แล้วรู้รอด

วันเวลาล่วงเลยผ่านไปนานแสนนานนักแล้ว ป็นใช้ชีวิตอยู่กับขาพิการ โดยแทบไม่รู้สึกรู้สมใดๆ กับความบกพร่องนี้อีก เขาไม่ได้อ่อนแอและไร้อะไรเลยสาเช่นเดียวกับเด็กชายคนนั้น อาจใช้ชีวิตลำบากกว่าคนปกติอยู่บ้างในบางครั้ง ทว่าความพิการไม่สมประกอบของขาข้างเดียวไม่อาจจุดให้เขาจมปลักอยู่กับหล่มโคลนแห่งความทุกข์ตรมได้

ชายวัยกลางคนไม่ได้มองว่าขาพิการของตัวเองเป็นปัญหา แต่อดีตภรรยาของเขาอาจไม่ได้คิดเห็นเช่นเดียวกันนั้น...

บังคับรถเก๋งขยับเคลื่อนไปข้างหน้าอีกครั้งหนึ่งปังก็หักพวงมาลัยเลียวเข้าสู่ถนนซอยแยกอีกเส้น เขาขับรถเลยผ่านร้านสะดวกซื้อเปิดตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง ผ่านคลินิกสัตว์แพทย์ ผ่านโรงเรียนอนุบาล ผ่านร้านอาหารใหญ่โตเปิดแต่เช้า คลินิกแพทย์ที่คุ้นเคยปรากฏในคลองสายตาข้างหน้าแล้ว

เหลือบมองนาฬิกาในรถ ยังไม่ถึงเก้าโมงเช้า ป้ายจราจรสองฝั่งฟากของถนนซอยระบอบอกไว้ชัดเจนว่า ห้ามจอดรถริมถนนช่วงหกโมงเช้าถึงเก้าโมงเช้ากับช่วงบ่ายสามโมงถึงหกโมงเย็น ทว่าเขาก็เห็นมีรถยนต์หลายคันจอดนั่งริมถนนอย่างไม่รู้สึกรู้สา และไม่เคยเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่นี้ลงมือจัดการอะไรเป็นชิ้นเป็นอัน

ขับรถเลยหน้าคลินิกแห่งนั้นมาเล็กน้อยแล้ว ตอนนั้นเองที่ชายวัยกลางคนตัดสติใจจะลอรถแล้วเบนเลียวเข้าซีดริมถนน...

ตั้งแต่จำความได้ ปังก็เห็นพ่อชอบขลุกอยู่ในโรงไม้ข้างบ้าน พ่อประดิษฐ์ข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ ที่นั่น นอกจากใช้ไม้ก่อประกอบสิ่งของนานาชนิดเพื่อใช้งานเองในบ้านแล้ว พ่อยังรับทำงานไม้ตามแต่เพื่อนบ้านจะว่าจ้างแลกค่าตอบแทนเพียงเล็กๆ น้อยๆ เป็นค่าน้ำชากาแฟ ของใช้สารพัดสารพันในบ้านไม่ว่าจะเป็นม้านั่งเตี้ยๆ หิ้งพระ เพลเด็ก ตั่ง เก้าอี้ โต๊ะ ตู้ หรือเตียง ถูกสร้างขึ้นโดยฝีมือพ่อทั้งสิ้น แม่เล่าว่าเรือนไม้หลังพ่อก็สร้างขึ้นมาจากฝีมือโดยมีเพื่อนอีกสองสามคนเป็นผู้ช่วย

พ่อไม่ใช่คนช่างพูดนัก เว้นก็แต่ตอนกำลังง่วนอยู่กับการประดิษฐ์อะไรสักอย่างในโรงไม้ ปังมักเข้าไปขลุกอยู่กับพ่อด้วย เขาชอบกลิ่นเนื้อไม้หอมประหลาดโดยเฉพาะเมื่อพวกมันถูกคมเลื่อยตัดแบ่งออกเป็นส่วนๆ พ่อสอนให้ปังรู้จักไม้หลากหลายชนิด ทั้งสัก มะค่า ประดู่ ชิงชัน หรือไม้พุงซึ่งยังหาง่ายและราคาไม่แพงนักในสมัยนั้น นอกจากนี้ชี้แนะให้เขาเรียนรู้วิธีการดูแลเนื้อไม้ชนิดต่างๆ แล้ว พ่อยังมักถือโอกาสสอนสั่งลูกชายยามจมอยู่ในโรงไม้ด้วยกัน

“เื่องต้องเป็นคนตรงเหมือนกับไม้พวกนี้” พ่อมักพร่ำสอนเช่นนั้น “คนซื่อสัตย์ซื่อตรงสร้างประโยชน์ให้ส่วนรวมได้มากมายเหมือนกับไม้ที่ตรง ผิดกับ

และความยุติธรรมก็ไร้ร่างกายหายไปพร้อมๆ กันด้วย คดีความของพ่อไม่มี
วีแววคืบหน้า

หลังงานศพของพ่อ กำนันกลับมาเหยียบเยื้องถึงเรือนชาน ปันจำได้ว่า
ชายแก่ร่างอ้วนคนนั้นโยนเงินปึกหนึ่งลงกับพื้นดินตรงหน้าแม่

“อย่างน้อยผมឹងจะได้ไม่ต้องตายฟรี” กำนันบอกกับแม่ด้วยน้ำเสียง
ราบเรียบ

แม่ไม่พูดอะไรจนคำเดียว ได้แต่สะอึกสะอื้นตัวโยน ดวงตาแดงก่ำราว
มีไฟลุกท่วมภายใน เป็นพี่ชายคนโตของปันที่ควบคุมอารมณ์ไว้ไม่อยู่และพยายาม
กระโจนเข้าหากำนัน แม่กับพี่น้องคนอื่นรีบคว้าชุดหุตุการกระทำสั่นคืดของ
พี่ชายไว้ ลูกน้องสามสี่คนของกำนันพากันมาด้วยทั้งนั้น หากห้ามปรามไม่ทัน
พี่ชายคนโตอาจกลายเป็นเหยื่อกระสุนเสียอีกคน ในวันนั้นเด็กชายขาพิการทำได้
อย่างมากก็แค่จ้องหน้าคนชั่วซ้ำสามานย์เพื่อจดจำไปชั่วชีวิต

กำนันและพวกกลับไปแล้ว ปันจ้องมองเงินก้อนใหญ่ที่พื้นอย่างงุนงง
พี่ๆ ทุกคนก็คงตกอยู่ในอาการคล้ายคลึงกัน เป็นพี่สาวคนรองที่เอ่ยทำลายความ
เงียบงันชวนอึดอัดขึ้นเป็นคนแรก

“เงินนี้คงพอช่วยให้เราไม่ลำบากกันนักเมื่อพ่อไม่อยู่แล้ว อย่างน้อย
ปานกับปันจะได้มีเงินเรียนหนังสือ” พี่สาวหมายถึงพี่ชายคนที่สามและน้องชาย
คนสุดท้อง

ไม่มีใครเอ่ยคำใดออกมา แม่ยังคงเงยบ่าและนั่งงนราวแห่งหินอายุนับ
ล้านปี นานทีเดียวกว่าปันจะเห็นแม่ขยับเขยื้อนเคลื่อนไหวอีกครั้ง แม่ก้มลงหยิบ
ปึกเงินตรงหน้า ก้าวลึ่วๆ ไปยังท้ายครัว ปันก้าวกะผลกะผลกตามแม่ไป และ
เห็นชัดกับสองตาว่าเงินปึกนั้นกำลังถูกไฟลุกท่วมมอดไหม้ทีละน้อย

“ถ้าพวกเอ็งรักพ่อ อย่าได้คิดเอาเงินของไอ้เลวนั้นมาใช้ พ่อของพวก
เอ็งจะเสียใจแค่ไหนถ้ารู้ว่าเราใช้เงินสกปรกของไอ้คนสกปรกแบบนั้น” แม่
ประกาศปนเสียงสะอื้นสั้นเครือ

พี่สาวของปิ่นทำท่าเหมือนจะเอื่อยอะไรออกไป แต่แล้วก็ทำได้แค่ส่งเสียงอึกอักในลำคอก่อนเงียบไปอีกครั้ง

“พ่อของพวกเขาเองไม่ได้ตายฟรีหรอก ความตายของคนดีๆ มีค่าเสมอ”
แม่ประกาศก้อง

ชายวัยกลางคนและเหล่าพี่น้องเหมือนลูกนกที่เติบโตใหญ่มีเส้นขนแห่งวันวัยปกคลุมร่าง สองปีกกล้าแกร่งพอจะออกแรงโบกบินไปสู่ฟากฟ้าอนาคตของตัวเอง พี่สาวคนที่สอง พี่ชายคนที่สาม และตัวของเขาเองต่างสืบเท้าห่างจากเรือนหลังเก่าออกไปทุกที ทุกคนเรียนหนังสือและรอนแรมชีวิตเข้ามาทำงานในเมืองใหญ่ เรือไม่มีริมแม่น้ำเหลือเพียงแม่และครอบครัวของพี่ชายคนโตนับแต่นั้นมา

แม่ลาจากไปอีกคนเมื่อเกือบสิบปีที่แล้ว พี่ชายคนโตผู้เป็นเสมือนพ่อของน้องๆ ก็จากไปด้วยอุบัติเหตุคล้ายหลังแม่ไม่นานนัก เรือนหลังเดิมคล้ายสูญสิ้นสิ่งดูครั้งให้กลับไปเยือน ปิ่นกลับไปเยี่ยมพี่สะใภ้และหลานๆ ครั้งหลังสุดเมื่อสามปีก่อนโน้น เขาใช้ชีวิตแหวกว่ายอยู่ในสายธารบำบัดและสับสนของมหานครศิวิไลซ์ ปัญหาใหม่ๆ ดาหน้าเข้ามาให้พันฝ่า ภาระของชีวิตเพิ่มพูนขึ้นอย่างเงียบงันและไร้ปราณี

ชายวัยกลางคนอาจหลงลืมภาพอดีตไปมากมาย แต่เขาไม่เคยลืมคำสอนของช่างไม้ผู้ให้กำเนิดคนนั้น

พ่อสอนให้เขาพิการเพียงร่างกาย จิตใจภายในต้องไม่พิกลพิการตามไปด้วย หากพ่อผุดร่างจากโพ้นภพมายืนอยู่ต่อหน้าตอนนี้ ชายวัยกลางคนจะยิ้มให้พ่อและบอกพ่อว่าเขาจดจำคำสอนของพ่อได้เสมอ พ่อจงภูมิใจเถิดว่าลูกชายเขาพิการคนนี้เป็นคนซื่อสัตย์ตรงไปตรงมาเฉกเช่นท่อนไม้ชั้นดีในโรงไม้ของพ่อ ปิ่นไม่เคยทุจริตคดโกงใดๆ ไม่เคยใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ให้ตัวเอง และเขาเคารพกฎหมายบ้านเมืองเสมอไม่ว่าเป็นแค่เรื่องเล็กน้อยเพียงไหนก็ตาม

นิกย้อนไปแล้วป็นเชื่อว่าคนเถรตรงอย่างพ่อโชคดีมากมายนักที่ได้
ครองรักกับคนอย่างแม่ แม่ไม่เคยมองว่านิสัยยอมหักไม่ยอมงอของพ่อเป็น
ปัญหาหรือเป็นเรื่องงมงม แม่มักมองพ่อด้วยสายตาแห่งความรักใคร่ชื่นชม แม่
ทำงานหนักเทียบเท่าพ่อโดยไม่เคยปริปากบ่น ดูเอาเถิด...แม่รู้ว่าขาดพ่อแล้ว
แม่ต้องลำบากลำบากขึ้นอีกเป็นร้อยเท่าพันเท่า แม่ก็ยังเลือกเผาเงินก้อนโตนั้น
ทิ้งอย่างไม่ไยดี

ชายวัยกลางคนยังพอจำได้ว่าในวันเผาศพพ่อ แม่ยืนมองคว้นสีขา
วชุ่นพวยพุ่งจากปล่องเมรุพร้อมน้ำตาไหลอาบสองแก้มตอบชูป ทว่าคลบล้าย
ดวงหน้าแม่จะมีรอยยิ้มประดับแถมอยู่ด้วย นั่นอาจเป็นรอยยิ้มจากความรู้สึก
ลึกซึ้งบางอย่างซึ่งมีเพียงแม่เท่านั้นเข้าใจ

เขาไม่ได้โชคดีเช่นพ่อ นิสัยซื่อสัตย์ของเขาถูกผู้หญิงบางคนมองว่าเป็น
ความโง่เง่าอันน่าสมเพช...

ป็นแต่งงานกับภรรยาซึ่งอายุอ่อนกว่าเกินรอบเมื่อเกือบสิบปีก่อน
ตอนนั้นป็นอายุสามสิบปลายๆ แล้ว ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ติดต่อเสียงให้สถานี
วิทยุของรัฐแห่งหนึ่ง เขาพบเจอกับน้ำในร้านอาหารของเพื่อนคนหนึ่ง รู้สึกถูกตา
ต้องใจหญิงสาวในชุดนักศึกษาคนนั้นในแรกเห็น ป็นหาทางติดต่อสานสัมพันธ์
กับเธอ และดูเหมือนว่าเธอเองก็ไม่ได้รังเกียจเด็ดฉันทีในความพิกลพิการของ
เขา หญิงสาวผิวขาวตัวเล็กย้ายมาอยู่กับป็นชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งก่อนตกลงปลงใจ
แต่งงานกัน

ยังจดจำได้ไม่เคยลืมเลือน น้ำเคยทำถึงขนาดก้มลงจูบที่หน้าขาบิดคด
ของเขา เธอบอกว่าเธอรักเขา ความพิการเล็กน้อยนี้ไม่ใช่ปัญหาใดๆ ในความคิด
ของเธอ มันกลับทำให้เธอรักเขายิ่งขึ้นด้วยซ้ำ

ตอนนั้นเธออาจพูดจริง แต่ทว่าความคิดความอ่านของคนเราถูกสายลม
แห่งกาลเวลาพัดโหมให้โยกคลอนแปรเปลี่ยนไปได้

ยังอยู่ร่วมชีวิตคู่กันนานวันเข้า ปันกับภรรยาจึงมีความคิดความเห็น
สวนทางไปคนละทิศ น้ำเริ่มมองเห็นข้อบกพร่องผิดพลาดในตัวเขามากขึ้นเรื่อยๆ
เธอมองว่าการปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมืองอย่างตรงตรงเกินไปในเรื่องยิบย่อย
เล็กน้อยเป็นเรื่องของคนโง่ ความซื่อสัตย์ตรงไปตรงมาในบางครั้งก็ดูเลื่อนลอย
ไร้สาระและรังแต่จะทำให้ชีวิตตัวเองจมปลักอยู่ที่เก่า เขากับเธอมีปัญหากันตั้งแต่
เรื่องเล็กๆ น้อยๆ ไปจนถึงเรื่องใหญ่โตซึ่งมองกันคนละมุม

ทุกครั้งที่ปันขับรถไปยังคลินิกแพทย์เจ้าประจำโดยมีภรยานั่งไปด้วย
และปันเลือกไม่จอดรถในจุดห้ามจอด น้ำมักพูดกระแฉะกระแฉะในทำนองว่า
เขาตรงตรงเกินไปจนน่ารำคาญ คนที่ใจจนเกือบเชื่อประเภทปันนี่เองที่ใช้ชีวิตอยู่ใน
สังคมนี้ได้ลำบาก

“ป้ายจราจรบอกไว้ชัดว่าห้ามจอดตรงนี้นะเวลานี้...น้ำก็เห็น แล้ว
ทำไมเราไม่เคารพกฎกติกาของบ้านเมืองล่ะ” ปันพูดทำนองนั้นนับครั้งไม่ถ้วน

“แล้วคนอื่นเคารพกฎเหมือนพี่มั๊ย?” น้ำได้

“คนอื่นก็เรื่องของคนอื่น เราจะทำตามคนอื่นทำไมถ้ารู้ว่ามันผิด”

“เขาก็จอดในที่ห้ามจอดกันทั้งนั้น ตำรวจไม่เคยเห็นมาจับ จะกลัว
อะไร”

“พี่ไม่จอดตรงนี้ไม่ใช่เพราะกลัวตำรวจจับ แต่เพราะมันผิดกฎจราจร
ตำรวจจะมาจับหรือไม่มาจับมันไม่ใช่ประเด็น ประเด็นมันอยู่ตรงที่ว่าพลเมืองดี
อย่างเราควรเคารพกฎหมายบ้านเมือง ถ้าทุกคนพากันทำอะไรตามใจชอบหมด
สังคมก็คงวุ่นวายมีแต่ปัญหา”

“กฎหมายก็มีไว้ใช้กับคนโง่ๆ เท่านั้นแหละ” ภรรยาของเขาประชด

ปันเลือกจะนิ่งเงียบ เขาไม่อยากทุ่มเถียงทะเลาะกับเธอ

กระนั้นดูเหมือนอีกฝ่ายยังไม่ยอมหยุดง่ายๆ

“เขาก็ไปแล้วยังทำตัวปัญญาอ่อน ชอบขับเลยไปจอดไกลๆ แล้วเดิน
กะเผลกๆ ย้อนกลับมา ไกลก็ไกล ร้อนก็ร้อน ถ้ามั่นสนุกตรงไหน”

เขาไม่มีอะไรจะได้เทียบกับเธออีกแล้ว ปันเปลี่ยนความคิดของภรรยาไม่ได้ น้ำเองก็เปลี่ยนมุมมองต่อโลกของเขาไม่ได้เช่นกัน คนสองคนเติบโตมาในเข้าหลอมแตกต่างกัน ต่อให้เขาอธิบายแทบเป็นแทบตายอย่างไรเธอก็ยังคงมองว่าการกระทำของเขาเป็นเรื่องของคนโง่อยู่ดี

น้ำไม่ใช่คนซื่อสัตย์ตรงไปตรงมาเช่นเดียวกับสามี ปันรู้ว่าเธอพร้อมจะก้าวข้ามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของสังคมบ้างนิดๆ หน่อยๆ เพื่อแลกผลประโยชน์ตอบแทน เธอมองว่าใครๆ ในบ้านเมืองนี้ก็ล้วนทำผิดไม่มากก็น้อยกันอยู่แล้ว นักการเมืองโกงกิน ข้าราชการรับเงินใต้โต๊ะ เด็กนักเรียนโกงข้อสอบ คนมีรถพากันจอดครนในที่ห้ามจอด หรือคนมือเท้าดีเสียบรถเข้าจอดในที่สำหรับคนพิการ สังคมมันเป็นอย่างนั้น คนที่ไม่รู้จักยึดหยุ่นเอาตัวรอดย่อมจะถูกเอารัดเอาเปรียบและเสียประโยชน์อยู่ร่ำไป

แต่สำหรับปันแล้ว คนทำดีไม่ใช่คนโง่แน่นอน ภาพของช่างไม้ผู้ซื่อสัตย์อย่างยิ่งใหญ่ยืนยงในทรงจำ

เขาไม่แน่ใจเหมือนกันว่าภรรยาตัดสินใจเด็ดขาดว่าจะทุบทำลายชีวิตคู่ให้ภันทัพพังคามือตั้งแต่ตอนไหน อาจเป็นตอนที่เขากับเธอทะเลาะกันลั่นคอนโดฯ ในคืนวันนั้น ช่วงนั้นเป็นห้วงยามซึ่งครอบครัวของเขามีปัญหาการเงินหนักหน่วง รายจ่ายท่วมทับหอบรายได้ เขาต้องพังกยานอนหลับทุกคืน ในห้วงขณะวิกฤตินั้นเองมีเพื่อนคนหนึ่งยื่นข้อเสนอหอมหวาน เพื่อนคนนี้เคยทำงานอยู่ที่เดียวกัน นานหลายปีก่อนออกไปอยู่บริษัทเอกชน เพื่อนแอบรับงานผลิตสเปคโฆษณาและสารคดีวิทยุนอกเหนือจากงานบริษัท ฝ่ายนั้นติดต่อขอให้ปันช่วยผลิตงานเหล่านั้นโดยอาศัยห้องตัดต่อเสียงของสถานีวิทยุที่ปันทำงานอยู่ ตกเย็นไปแล้วแทบไม่มีใครประจำการที่สถานีกันแล้ว ปันสามารถเอางานนอกเข้าไปผลิตได้ โดยไม่มีใครสนใจหรือสงสัย บ่อยครั้งเขาก็เคยต้องอยู่ตัดต่องานให้สถานีวิทยุจนดึกดื่นอยู่แล้ว

“จ๊อบนี้กูได้ก่อนใหญ่อยู่ มึงช่วยผลิตให้ที เรื่องติดต่อผู้ประกาศอะไรพวกนี้กูจัดการเอง งานนี้กูแบ่งมึงทำหมื่นเหาะๆ” เพื่อนยื่นข้อเสนอ

“มันจะดีหรือ?” ปันได้ยินเสียงตัวเองตอบไปอย่างนั้น ครอบครัวยุของเขากำลังต้องการเงินสักก้อนมาผ่อนปรนเกลียวเชือกแห่งทุกซีให้หย่อนคลายลงพอดี

“ไม่ตีตรงไหนละ เราไม่ได้คดโกงอะไรสักหน่อย แค่ขอหยิบยืมเครื่องมือของทางสถานีใช้เท่านั้นเอง” ฝ่ายนั้นบอก

ปันยังไม่ได้ตกปากรับคำเพื่อน เขาเอาเรื่องนี้มาเปรยให้ภรรยาฟังทั้งที่รู้ว่าน่าจะมีความเห็นไปในทำนองไหน ภรรยาของเขาพูดจาหวานลุ่มซึ้งแม่น้ำทั้งห้าให้ปันรับทำงานนี้ เธอบอกว่าปันไม่ได้ทำทุจริตต่อหน้าที่ ไม่ได้กินนอกกินใน ไม่ได้รับเงินใต้โต๊ะ ไม่ได้เบียดบังงบประมาณของหน่วยงาน เขาเพียงแค่มืมใช้งานห้องตัดต่อของสถานีวิทยุซึ่งคงไม่ได้สร้างความเสียหายสักหรือให้เครื่องมือของราชการแต่อย่างใด

“ถ้าพี่ไม่ทำงานนี้หนูก็ไม่รู้จะพูดยังไงแล้ว ตอนนี้เรากำลังแยกันขนาดนี้” น้ำเอ่ยทิ้งท้าย

เขานอนเอามือก่ายหน้าผากคิดอยู่หลายคืน ใจหนึ่งเอียงคล้อยตามความเห็นของเพื่อนและภรรยา แต่อีกใจก็ต่อต้านชัดเจน ปันรู้สึกว่าการทำเช่นนั้นไม่ใช่เรื่องถูกต้อง เขาไม่มีสิทธิ์แอบใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อทำงานส่วนตัว อุปกรณ์ทุกชิ้นในห้องตัดต่อถูกซื้อหามาโดยเงินภาษีของประชาชน ชีวิตของเขากำลังเข้าตาจนก็จริง แต่คนเราก็ไม่ควรเอาความจำเป็นบีบคั้นในชีวิตมาเป็นข้ออ้างในการทำความผิดไม่ใช่หรือ

ในเช้าวันนั้นปันโทรศัพท์ไปบอกปฎิเสธเพื่อน ฝ่ายนั้นบ่นอุบก่อนวางสาย ตอนค่ำเขาจึงบอกภรรยา ก่อนที่เธอจะไถถามขึ้นมา และนั่นทำให้เขากับเธอมีปากเสียงกันใหญ่โตอีกครั้ง ตกตึกภรรยาของเขาเก็บเสื้อผ้าสองสามตัวใส่กระเป๋าแล้วหายออกจากบ้านไป

แรกที่เดียวปั่นคิดว่าชีวิตคู่คงพังทลายลงในคืนวันนั้นแล้ว แต่อีกสามวันถัดจากนั้นภรรยาของเขาก็กลับมา น้ำมีท่าที่เจียบขริมลงไป ไม่ได้ชวนเขาทะเลาะอีก ไม่ได้ยื้อนไปพูดถึงเรื่องบาดหมางก่อนหน้านั้น ปันยังจับสังเกตว่าภรรยาชอบหาเรื่องออกจากห้องไปแอบคุยโทรศัพท์กับใครบางคน

และแล้ววันหนึ่งเขาก็จับได้ว่าภรรยาสาวแอบคุยกับผู้ชายอีกคนอยู่ นั่นเป็นจุดเริ่มต้นแท้จริงของจุดจบ เขากับเธอทะเลาะกันอีก น้ำสัญญาสัญญาว่าจะเลิกคุยกับใครคนนั้น เธอยืนยันว่ายังรักและไม่เคยนอกใจปันแม้สักครั้ง เขامجมอยู่ในห้วงทุกข์ของความกินแหนงแคลงใจต่อมาอีกไม่ถึงสามเดือน สุดท้ายภรรยาของเขาก็ทิ้งเขาไปอยู่กับผู้ชายคนใหม่จริงๆ

ชีวิตชวนเซและแคว้งคว้างแทบตั้งหลักทรงตัวไม่อยู่ นึกถึงพ่อกับแม่ขึ้นมาจับใจ ความเจ็บปวดผิดหวังเล่นงานแทบทุกกลมหายใจเข้าออก ทว่าปันไม่มีทางเลือกอย่างอื่นนอกจากรวบรวมแรงกำลังลุกขึ้นต่อสู้กับวันพรุ่งนี้อีกครั้ง เขาได้ข่าวแว่วๆ ว่าน้ำหนีไปอยู่กับผู้ชายร่ำรวยมีหน้ามีตาคนหนึ่งซึ่งมีครอบครัวอยู่แล้ว นำแปลกที่เขาไม่รู้สึกละใจเมื่อได้รู้อย่างนั้น

สองปีต่อมาปั่นลาออกจากสถานีวิทยุแห่งนั้น เขารู้สึกอึดอัดและเบื่อหน่ายกับสภาพแวดล้อมเดิมๆ อีกทั้งตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดต่อเสียงไม่ได้มีแววจะเติบโตมีเงินมีทองขึ้นมาได้ เขาตัดสินใจออกมาทำนิตยสารแจกฟรีหัวเล็กๆ โดยมีเพื่อนอีกสามสี่คนเป็นหุ้นส่วน คาดหวังรายได้จากค่าโฆษณาเป็นหลัก เขาดึงหญิงสาวรุ่นน้องคนหนึ่งมาร่วมทีม เธอเคยมีประสบการณ์เป็นฝ่ายการตลาดให้เว็บไซต์ยักษ์ใหญ่ เธอบอกว่ารู้จักคุ้นเคยกับลูกค้าหลายรายที่มั่นใจว่าจะดึงมาลงโฆษณากับนิตยสารหัวใหม่ได้ ปันมารู้แน่ชัดว่านั่นเป็นเพียงแค่ราคาคุยก็หลังจากลงทุนลงแรงไปพอสมควรแล้ว รุ่นน้องคนนั้นก็กินเงินเดือนเต็มเม็ดเต็มหน่วยจากเขาไปสองเดือนโดยหาลูกค้ามาลงโฆษณาไม่ได้แม้แต่รายเดียว สุดท้ายนิตยสารแจกฟรีของปันก็แท้งตั้งแต่ยังไม่ทันคลอด นอกจากเงินเก็บหอมรอมริบจะหมดลงแล้ว ปันยังมีหนี้สินติดตัวอีกก้อน เขาตัดสินใจขายคอนโดฯ เกรตต่ำที่อยู่อาศัยมาหลายปีเพื่อเอาเงินไปใช้หนี้และเก็บไว้ใช้จ่ายในอนาคต

ชีวิตเปลี่ยนแปลงพลิกผันไปไม่น้อย ทุกวันนี้ชายวัยกลางคนขาพิการทำงานในกองถ่ายละครเล็กๆ เขามีหน้าที่หลักในการเขียนบทละครสั้นๆ ความยาวหนึ่งนาที่ นอกจากนั้นแล้วบั้นยังต้องช่วยหาโลเคชั่นถ่ายทำ รวมถึงช่วยกำกับหรือตัดต่อละครในบางครั้งบางหน ออกกองแต่ละครั้งเขาได้ค่าตอบแทนน้อยนิดไม่ถึงสองพันบาท ยังดีอยู่บ้างที่พอมีรายได้เสริมเล็กๆ น้อยๆ จากงานของพรรคพวกเพื่อนฝูง เขาจึงยังพอกระเสือกกระสนลากพาชีวิตไปได้ โชคดีอีกอย่างของบั้นคือพี่สาวคนรองกับพี่เขยอนุญาตให้เขาขนข้าวของเข้ามาอาศัยอยู่ในทาวน์เฮาส์หลังหนึ่งโดยไม่คิดค่าเช่าแม้แต่บาทเดียว พี่เขยของเขาเป็นนักธุรกิจมีเงินมีทอง กว้านซื้อบ้านและที่ดินไว้เก็งกำไรหลายต่อหลายหลัง ไม่ใช่ปัญหาหากจะเจียดแบ่งทาวน์เฮาส์เก่าๆ สักหลังให้น้องชายภรรยาผู้ائبจนหนทางใช้เป็นที่พักหัวนอน

ส่วนหัวของรถเก๋งกลางเก่ากลางใหม่เบนเบียงเข้าหาริมถนนขณะชายวัยกลางคนหมุนพวงมาลัยน้อยๆ พร้อมยกขาข้างซ้ายจากคันเร่งไปแตะแป้นเบรกชะลอความเร็วของรถ ตอนนั้นเองที่มีเสียงเบาๆ ดังขึ้นจากที่นั่งข้างคนขับ

“ตรงนี้จอดไม่ได้นะครับพ่อ ยังไม่เก้าโมง”

บั้นหันไปยิ้มน้อยๆ ให้ลูกชาย

“อีกเดี๋ยวเดียวก็เก้าโมงแล้ว จอดรถผิดกฎจราจรสักครั้งคงไม่เป็นไรหรอก ปอนไม่สบายตัวรื้อนอยู่นะลูก ขึ้นเล่นเลยไปจอดไกลๆ ปอนจะเดินมาหาลุงหมอที่คลินิกไหวหรือ แล้วพอกี้...” ชายวัยกลางคนชำเลื่องมองลงไปที่ยาข้างขวาของตัวเองโดยไม่ตั้งใจ

“แต่ผมเดินไหวครับพ่อ พ่อไม่ต้องอุ้มผมหรอก” เด็กชายวัยเจ็ดขวบเศษยืนยันหนักแน่น “เราอย่าจอดตรงนี้เลย พ่อเคยสอนผมไงว่าเราต้องเคารพกฎจราจร”

“เอางั้นหรือลูก?”

“ครับพ่อ” เด็กชายรีบตอบ

ชายวัยกลางคนยิ้มกว้าง ทั้งหมดนี้อาจดูเหมือนเป็นเหตุการณ์ไร้ความสำคัญก็จริง แต่สำหรับปิ่นแล้วเขามองว่าเป็นเรื่องยิ่งใหญ่ เขาบอกตัวเองเสมอมาว่าต้องสอนลูกชายให้เติบโตมาเป็นพลเมืองดีของสังคม เป็นคนดีของประเทศชาติ เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต เคารพกฎหมายและกฎระเบียบของสังคม แม้จะเป็นแค่เรื่องเล็กน้อยก็ตาม

บ้านนี้เมืองนี้มีคนฉลาดเฉลียวมากมาย แต่คนดี ๆ ยังมีน้อยเกินไป และชายวัยกลางคนต้องการให้ลูกชายเป็นหนึ่งในนั้น

ยิ้มให้ลูกอีกครั้งแล้วบังคับรถเบนออกสู่ช่องทางขวามือ ขับรถเอื่อยๆ ตามหลังรถคันหน้าไปอีกอึดใจจนพ้นช่วงห้ามจอดซึ่งช่องถนนขยายกว้างขึ้น ชายวัยกลางคนพารถเข้าจอดแอบชิดริมถนนแล้วชวนลูกลงจากรถ อาจเพราะเขามีลูกตอนอายุมาก ปอนจึงไม่มีใครแข็งแรงเหมือนเด็กวัยเดียวกันทั่วไป ลูกชายของเขาป่วยกระเสาะกระแสะอยู่บ่อยๆ ตากแดดตากลมหน่อยก็ตัวร้อนเป็นไข้ เขาพาลูกมาหาหมอที่คลินิกนี้บ่อยครั้งจนคุ้นเคย

สุขภาพร่างกายของเด็กชายคนนี้อาจไม่แข็งแรงนัก แต่จิตใจของแกเข้มแข็งสมเป็นลูกของเขา

นาทีต่อมาชายวัยกลางคนขาเป๋กับเด็กชายผิวซีดตัวเล็กก็พากันจูงมือเดินฝ่าแดดสายไปตามริมถนน นำแปลกที่ปิ่นรู้สึกเป็นสุขอย่างประหลาดในห้วงเวลาเช่นนี้ เขาก็มลมองลูกชายด้วยความรักพลางบอกตัวเองว่า แม่เด็กชายคนนี้จะถูกแม่ผู้ให้กำเนิดทิ้งขว้างไปตั้งแต่อายุเพิ่งสองขวบ และแม่แกจะมีเพียงพ่อพิการคอยอบรมเลี้ยงดู...

แต่หลานชายของช่างไม้ผู้ซื่อสัตย์คนนั้นจะต้องเป็นท่อนไม้เหยียดตรงไม่บิดโค้งคดงอ...เช่นเดียวกันกับปู่และพ่อของแก

วิญญาน ที่สาบสูญ

สาคร พูลสุข

-๑-

ในระหว่างที่กำลังนอนอยู่บนเตียงคนไข้ในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง เขาคุ่นคิดอยู่อย่างเดียวคือเขายังตายไม่ได้ ใครก็ได้ในโลกนี้ที่จะตาย แต่ต้องไม่ใช่เขา ไม่อย่างนั้นสิ่งทีเรียกว่าความเที่ยงธรรมจะมีไว้ทำไม เขาจึงทุ่มเททุกอย่างที่มีเพื่อยื้อชีวิตของตัวเองเอาไว้ โรงพยาบาลเอกชนที่ดีที่สุด ทีมแพทย์และยาที่ดีที่สุด แพทย์แต่ละสาขาถูกเตรียมไว้รับมือสำหรับอาการเจ็บป่วยของเขา เขาพยายามอย่างถึงที่สุดที่จะคิดแต่ในสิ่งที่ดี ทำใจให้เข้มแข็ง ทำแม้แต่สิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อนนั่นคือการกำหนดจิตของตัวเอง เขาเคยได้ยินมาว่ามีใครบางคนเคยใช้มันได้ผล ในการต่อสู้กับโรคร้ายหลายโรค แพทย์บางคนยังเคยยืนยันว่ามันได้ผลจริง ดูเหมือนการรักษาบางครั้งจะคืบหน้าเป็นที่น่าพอใจ แต่บางครั้งหยุดนิ่งอย่างน่าหวาดหวั่น บางครั้งแพทย์ลงความเห็นด้วยศัพท์แสงทางแพทย์ว่าอาการถดถอย สิ่งเหล่านี้ล้วนนำมาซึ่งความหวาดหวั่นต่อเขา

ด้านนอก เขารู้ดีว่าตรงหน้าห้องมีดอกไม้ช่อใหญ่วางเรียงรายอยู่หลายช่อ มีสมุดเย็บมวยสวยหรู มีนักข่าวหลายสำนักคอยติดตามอาการเจ็บป่วยของเขา ตัวแทนของเขาคอยตอบคำถามต่อนักข่าว มีเพื่อนสนิทหลายคนสวมชุดกันเชื้อโรคเข้ามาหาเขา บีบมือเขา และมองเขาผ่านรูเล็กๆ ของชุดที่สวมใส่ ทุกคนดูคล้ายกับมนุษย์จากนอกโลกอยู่ในชุดสีขาว เดินรอบๆ เติงก่อนจะออกไป สิ่งเหล่านี้เขาไม่เคยคิดมาก่อนว่าจะเกิดขึ้นกับเขา เขาไม่ได้เกิดมาเพื่อที่จะเดินเข้าหาสิ่งเหล่านี้ เขาไม่ได้เกิดมาเพื่อเป็นตัวละครของฉากที่น่าหวาดหวั่นที่เขาเห็นมาหลายต่อหลายฉากในความเจ็บป่วยของบุคคลสำคัญ

ในความเจ็บป่วยของคนอื่นเขาเห็นเป็นแค่ฉากละคร จนเมื่อมันเกิดขึ้นกับเขา เขาจึงได้รู้ว่ามันคือความจริง

เมื่อนอนนิ่งอยู่บนเตียง เขายังอุ่นใจว่าอย่างน้อยเขายังมีสติสัมปชัญญะครบถ้วน เขายังระลึกถึงเหตุการณ์ต่างๆ ในอดีตได้เป็นอย่างดี ดีเกินกว่าที่คิดไว้เสียด้วยซ้ำ

เขาได้เต้าขึ้นมาเป็นนักการเมืองชั้นแนวหน้าของประเทศ จากเด็กบ้านนอก ที่มีพรสวรรค์ในเรื่องการพูด เขาแทบไม่เชื่อว่ามันจะนำเขามาสู่ความสำเร็จอันไม่คาดคิด เขาหัวเราะเยาะคำว่าความรู้ความสามารถ ไม่เห็นจำเป็นเลยสำหรับประเทศนี้ ประเทศที่ต้องการนักพูด นักวางแผน นักฉวยโอกาส ทุกอย่างในประเทศนี้มีพร้อมแล้วสำหรับเขา ขอเพียงแต่เติมความทะเยอทะยาน กล้าได้กล้าเสีย ทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นในบางเรื่อง รู้จักเสียสละบ้างในบางคราวที่จำเป็น แค่นี้ก็เพียงพอแล้วที่จะก้าวขึ้นมาเป็นนักการเมืองชั้นแนวหน้าของประเทศ

“เรากำลังจะก้าวเข้าสู่การเมืองใหม่ มีสองคำที่เราต้องท่องเอาไว้คือ ประชาชน ประชาธิปไตย และสุดท้ายสองคำนี้จะนำเราไปสู่อำนาจ”

หัวหน้าพรรคของเขากล่าวในที่ประชุมพรรค เขาบูชาและสวามิภักดิ์ต่อหัวหน้าพรรคอย่างสุดจิตสุดใจ ทำไมจะไม่ละ ก็ในเมื่อหัวหน้าพรรคเป็นผู้ที่พร้อมไปเสียทุกอย่าง เพียงแค่เขาเอ่ยขึ้นมา ทุกคำพูด ทุกประโยคดูเหมือนจะเป็นที่ต้องการของประชาชน มันไม่เหมือนกับที่นักการเมืองรุ่นเก่าเคยทำเอาไว้

พวกนั้นซึ่งซ้ำ เอาแต่ใช้หลักการ ยึดถือระบบอาวุโส ยึดถือกฎระเบียบเก่าๆ ไม่กล้าลงทุน แถมยังเป็นที่เบื่อหน่ายของประชาชนเพราะพวกเขาอยู่มาแล้วหลายปี ไม่เห็นมีการเปลี่ยนแปลงอะไรเลย คนจนก็ยังจนอยู่เหมือนเดิม ก็คิดว่าคนจนนี้ไม่ใช่หรือที่ให้โอกาสเขาในการไขว่คว้า หรือถ้าจะพูดเสียใหม่ “โหนกระแสความไม่พอใจของคนจน กระโจนเข้าสู่อำนาจทางการเมือง” คำที่พูดง่าย คิดง่าย แต่ได้ผลเกินคาด และต่อมาอีกหลายๆ คำ ล้วนแต่ทำให้เขาโดดเด่นขึ้นมาจนเขามั่นใจว่าในประเทศนี้ ไม่มีใครที่ไม่รู้จักเขา

แล้วอย่างนี้เขาจะตายได้อย่างไร

“อำนาจกับความมั่งคั่งมันเป็นเรื่องเดียวกัน”

หัวหน้าพรรคพูดกับเขาในวันหนึ่ง แน่ล่ะว่าเป็นการพูดกันสองต่อสอง หัวหน้าพรรคดูเหมือนจะไวใจในความสามารถของเขา ซึ่งเมื่อมาคิดดูอย่างจริงจัง เขาแทบไม่ได้ทำอะไรเลย เพียงแต่รู้จักใช้ชั้นเชิงในการพูด และสิ่งเดียวที่ธรรมชาติมอบให้นักการเมืองเหมือนกันคือ พวกเขารู้ดีว่าการเมืองก็เหมือนห่วงโซ่อาหาร มันจะขาดตอนใดตอนหนึ่งไปไม่ได้

“เมื่อถึงคราวคับขัน สองอย่างที่เราต้องยึดมั่นเอาไว้ให้ดีคือคำว่า ประชาชน ประชาธิปไตย นอกนั้นเราต้องคอยโอกาส”

จริงอย่างว่า การเมืองเป็นเรื่องที่อยู่เหนือความคาดหมาย โดยเฉพาะกับประเทศที่อะไรก็เกิดขึ้นได้ ประเทศที่ดูเหมือนจะรักใคร่ปรองดองกันดี ประเทศที่ผู้คนดูเหมือนจะใจบุญ แต่อย่าไปทำให้พวกเขาโกรธ หรือจะพูดเสียใหม่ว่าอย่าไปขัดผลประโยชน์ของพวกเขา การเมืองเปลี่ยนได้เหมือนฉากละคร ตัวละครเปลี่ยนจากนักบุญเป็นซาตาน จากซาตานเป็นนักบุญ หรือไม่ก็อยู่ในคราบของทั้งนักบุญและซาตาน จริงๆ แล้วเขารู้ว่า การเมืองไม่ได้อยู่เหนือความคาดหมายอะไรเลย ถ้ามันเป็นการเมืองที่แท้จริง ความโลภในอำนาจและทรัพย์สินเงินทองต่างหากที่อยู่นอกเหนือความคาดหมาย การเมืองเป็นเพียงสิ่งที่ต้องแปรผันตามอำนาจแห่งความโลภโมโหสันและถูกใช้เป็นเครื่องมืออันศักดิ์สิทธิ์ในการรักษาอำนาจ

แต่จะอย่างไรก็ได้ ในเมื่อเขาเสพติดมันเสียแล้ว

“ประชาธิปไตย”

คำพูดที่อ้างได้ในทุกยุคสมัย ส่วนเบื้องหลังคำพูดจะเป็นอย่างไรนั้น อีกเรื่องหนึ่ง เขาฉลาดพอที่จะหาคำอื่น เรื่องราวอื่นมาประกอบ เพื่อให้คำว่า ประชาธิปไตยดูศักดิ์สิทธิ์และจำเป็นสำหรับพลเมืองให้มากที่สุด เขากล้าแม้แต่ จะสร้างความเท็จขึ้นมา แล้วใช้ความสามารถพิเศษในการทำให้ตัวเองเชื่อในสิ่งที่ตัวเองโกหก เขาคิดว่าบางครั้งประชาธิปไตยก็ไม่ใช่อะไรอื่น นอกเสียจากการ ทำทุกอย่างให้คนเชื่อ ถึงแม้บางครั้งจะต้องเชื่อในสิ่งที่ตัวเองโกหกบ้างก็ไม่ใช่ไร เพราะถึงอย่างไรเสียคนจำนวนไม่น้อยก็เชื่อเหมือนที่เขาเชื่อ คนที่เชื่อเหมือนที่เขาเชื่อนั่นเองคือ ‘ประชาชน’ ที่เขาเอ่ยปากปกป้องอยู่ทุกวี่ทุกวัน

ในเมื่อมีคนเชื่อเขาอยู่เป็นจำนวนมากไม่น้อย แล้วเขาจะตายได้อย่างไร

ยิ่งในยุคสมัยที่ทุกอย่างดูคลุมเครือ มองไม่ออกกว่าใครเป็นใคร เขาอด แปลกใจไม่ได้ว่าทำไมเหตุการณ์บ้านเมืองมันดูสลับซับซ้อนเสียยิ่งกว่านิยาย สืบสวน อำนาจซ้อนอำนาจ แน่นนอนว่าผลประโยชน์ก็เหมือนกัน มันซ้อนทับ ซับซ้อนจนดูไม่ออกว่าอะไรซ้อนอะไรอยู่ แต่นั่นยังไม่ร้ายเท่ากับผู้คนดูเหมือน จะลืมคำว่าสงบกันเสียแล้ว ทุกคนดูกระหึ้นกระหือหรือจะกระโจนเข้าหากัน ทำให้เขาคิดถึงมหากาพย์แห่งสงครามระหว่างพี่น้องร่วมพงศ์พันธุ์ ศรแห่งผลประโยชน์ไม่เคยพลาดเป้า มันถูกนำแล้วอย่างเต็มที่ จากมือของความโลภอัน ทรงพลัง จากแล่งแห่งอำนาจ ในสนามรบที่ยากจะเลี้ยงหลีกเลี่ยง

เมื่อคิดถึงตรงนี้ เขาเองก็เกิดความกระหึ้นกระหือหรือที่จะกระโจนเข้า สงคราม ด้วยความคิดอย่างเดียวที่เขาเชื่อก็คือ

“ประชาชน ประชาธิปไตย”

โดยไม่สนใจว่ามันจะมาจากความจริงหรือคำลวงที่ถูกสร้างขึ้นมา ขอ เพียงแต่มีความเชื่อก็พอ ถึงแม้ว่าความเชื่อนั้นจะมาจากการโกหกก็ตาม

แล้วเขาก็ตาย

บนเตียงที่เต็มไปด้วยเครื่องมือทางการแพทย์อันทันสมัย ท่ามกลาง แพทย์ฝีมือดี ท่ามกลางผู้คน que เชื่อฟังเขา ท่ามกลางสื่อมวลชนที่พากันมาทำข่าว

“ความตายของนักการเมืองเมืองฝึปากกล้า”

“ความตายของนักสู้เพื่อประชาชน”

“ความตายของอดีตนักไต่वाที่”

“ความตายของอดีตรัฐมนตรีหนุ่ม”

“ความตายของคนชายชาติ”

เขตายเสียก่อนที่จะทันได้รู้ว่า สงครามที่เขาหวาดหวั่นว่าจะเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นแล้วจริงๆ เพราะแม้แต่สื่อมวลชนก็ต่างพากันกระหึ้นกระหือรือที่จะกระโจนเข้าหากัน ในสงครามระหว่างพี่น้องร่วมพงศ์พันธุ์ สงครามที่ร่ำลือกันว่า ศรอรชุนไม่เคยพลาดเป้า

-๒-

ในการประชุมเพื่อปิดต้นฉบับหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ฉบับหนึ่ง ผู้เป็น บรรณาธิการนั่งอยู่ตรงหัวโต๊ะ พวกเขากำลังถกกันถึงหัวข้อที่จะใช้ไปรยหน้าปก ซึ่งแน่นอนว่าเป็นข่าวใหญ่เกี่ยวกับการเสียชีวิตของนักการเมืองหนุ่ม ภาพประกอบ มีให้เลือกหลายภาพ ตั้งแต่ภาพนักการเมืองซึ่งตอนนั้นกำลังไฮด์ปาร์คอยู่บนเวที สีหน้าและแววตาของนักการเมืองหนุ่มกระทบความรู้สึกของพวกเขา พวกเขาเห็น ความมุ่งมั่น เห็นความตั้งใจจริง ฉากหลังของนักการเมืองเป็นภาพผู้คนเร่รอนแสน

“ทำเหมือนที่เราเคยทำ”

บรรณาธิการมักจะใช้คำนี้เสมอ เมื่อต้องการสื่อสารเป็นนัยให้เพื่อน ร่วมงานทราบว่ คนในภาพนั้นสำคัญกับพวกเขาแค่ไหน ก่อนหน้านั้นพวกเขา ‘ทำเหมือนที่เคยทำ’ มาแล้วหลายครั้ง ข้อความที่พวกเขาเลือกใช้ล้วนแต่ดูดี ‘เหยียดหยัดตั้งปลายทวน’ ประกอบภาพนักการเมืองหญิงคนหนึ่งซึ่งตอนนั้น

พวกเขาพยายามทำให้หล่อนมีภาพของความทรหดอดทน ไม่ท้อถอย ‘คนยังคงยืนเด่นโดยท่าท่าย’ ประโยคนี้ถูกใช้ถึงสองครั้งสำหรับคนสองคน ซึ่งแน่นอนว่าล้วนมีเส้นสนกลในกับพวกเขา และอีกข้อความที่เมื่อเหตุการณ์ทางการเมืองกำลังถึงจุดที่ต้องตัดสินใจว่าพวกเขาควรจะยื่นเคียงข้างใคร พวกเขาลงภาพทหารมีปืนติดลากล่อง คนหนึ่งชี้เป้า อีกคนหนึ่งเล็งยิง พวกเขาบรรยายภาพนั้นว่า ‘ล้อมยิงโดยกระหึ่ม’

“แต่ครั้งนี้ไม่เหมือนเดิม” ใครบางคนแย้งขึ้น เขาเดินแว่นตรงปลายจุมกให้สูงขึ้น คล้ายกับจะทำให้ทุกคนดูหน้าเขาให้ชัดขึ้น

“อะไรไม่เหมือนเดิม” บรรณาธิการถามขึ้น

“คุณก็รู้ว่าอะไรไม่เหมือนเดิม อะไรต่อมิอะไรมันเปลี่ยนไปแล้ว อำนาจก็เปลี่ยนมือ เห็นไหมว่าโฆษณาที่เคยได้ก็หายไป หน่วยงานของรัฐที่เคยสนับสนุนเราก็ตายไปด้วย พุดตามตรงคนของเราไม่ควรถูกลอยแพอีกต่อไป”

“เออละ ผมรู้ว่าคุณกำลังพุดถึงอะไร แต่ผมเคยบอกแล้วไงว่าเราต้องอดทน ต้องรอคอย เราเชื่อมั่นในสิ่งที่เรารอคอย พวกคุณก็เชื่อเหมือนที่ผมเชื่อว่าสักวัน ซึ่งดูจากสถานการณ์แล้วคงอีกไม่นาน วันที่เรารอคอยจะต้องมาถึง และอีกอย่าง ฝั่งโน้นก็คงทำเหมือนที่เคยทำเหมือนกัน อย่าลืมนะว่าเรายื่นเคียงข้างใคร ใครยืนอยู่คนละฝั่งกับเรา พรุ่งนี้พวกคุณคอยดูสิ พวกเขาที่ต้องทำเหมือนที่เคยทำ”

“ถ้าต่างฝ่ายต่างทำเหมือนที่เคยทำ แล้วความจริงจะอยู่ตรงไหน” ใครอีกคนถามขึ้น

ทุกคนเหลียวไปทางเจ้าของเสีย

“ความจริงหรือ มันขึ้นอยู่กับว่าเป็นความจริงของใคร ของฝ่ายไหน และเรามีวิธีการจัดการกับความจริงอย่างไร ความจริงก็เหมือนกับพระเจ้า พวกเรารู้กันว่าพระเจ้ามีสององค์ องค์แรกเป็นพระเจ้าที่สร้างเราขึ้นมา องค์ที่สองเป็นพระเจ้าที่เราสร้างขึ้นมา และเราก็นับถือพระเจ้าที่เราสร้างขึ้นมามากกว่า

พระเจ้าที่สร้างเราขึ้นมา ความจริงก็เหมือนกัน เราเชื่อในความจริงที่เราสร้างขึ้นมา ยิ่งเราทำให้คนอื่นเชื่อเหมือนที่เราเชื่อ ความจริงนั้นก็ศักดิ์สิทธิ์มากยิ่งขึ้น นี่แหละคือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในประเทศของเราในยุคนี้”

ทุกคนต่างพากันเงิบ ใครคนหนึ่งแอบเหลียวมองไปยังป้ายชื่อหนังสือพิมพ์ตรงหน้าตึก ด้านล่างของชื่อเป็นปณิธานในการทำงานที่เมื่ออ่านแล้วทำให้เขาต้องรีบเบือนหน้ากลับมาขังวงสนทนาเช่นเดิม

“ตายสิบเกิดเป็นแสน” ใครคนหนึ่งเอ่ยขึ้น แต่ราวกับจะไม่แน่ใจนัก

“ตกลง” บรรณาธิการสรูป “ถึงแม้เขาจะตายคนเดียว แต่ก็พอเข้าเค้า และปลุกปลอบให้คนที่อยู่ข้างหลังคิดว่าจะเกิดอีกเป็นแสน ตกลงเอาตามนี้”

หลายครั้งมาแล้วที่พวกเขามาประชุมเพียงเพื่อที่จะฟังข้อสรุพอ่างง่าย ๆ ว่า “ตกลง” จากบรรณาธิการ ซึ่งพวกเขาก็รู้มาอีกเช่นกันว่ารับคำสั่งมาจากใคร

เมื่อเสร็จสิ้นการประชุม บรรณาธิการชวนเพื่อนร่วมงานอีกสองคนเดินตรงไปยังร้านเจ้าประจำ ที่นั่นเป็นที่สิงสถิตของพวกเขา ด้วยความที่อยู่ไม่ไกลจากสำนักงาน และรสชาติอาหารถูกปาก จนพวกเขาสนิทสนมกับเจ้าของร้านเป็นอย่างดี

“เครียดแล้วมาดื่มนี้ไม่ค่อยดีเลยนะ ได้ยินมาว่ามันจะทำให้เป็นโรคกรดไหลย้อน หรือถึงขั้นเป็นมะเร็งลำไส้ได้” เพื่อนร่วมงานคนหนึ่งเอ่ยขึ้น เขาเป็นคนร่างอ้วน ดื่มจัด แต่ระยะหลังเริ่มสนใจสุขภาพ

“ช่างมันเถอะ พวกเราถ้าไม่ตายเพราะดื่มกินก็ตายเพราะงานอยู่แล้ว” บรรณาธิการว่า

“แล้วนักการเมืองหนุ่มของเราละ ตายเพราะอะไร” อีกคนถามขึ้น

“นี่พูดกันสามคนนะ นักการเมืองถ้าไม่ตายเพราะสำคัญความสำเร็จก็ตายเพราะขาดแคลนความสำเร็จ” ดูเหมือนบรรณาธิการจะเริ่มอยู่ในอารมณ์ที่ จะพูดทั้งเอาสนุกและประชดประชัน

“พวกนั้นล่ะ นักเขียน กวี”

“เท่าที่รู้พวกเขาน่าจะตายเพราะไม่มีอะไรจะเขียน” บรรณาธิการพูดเสียงดัง หัวเราะร่วน และยกแก้วเหล้าขึ้นดื่ม

“ประชาชนล่ะ ตายเพราะอะไร”

บรรณาธิการวางแก้วเหล้าลง เขาเงยบอญู่ครู่หนึ่ง “นี่ถามจริงหรือถามเล่น”

“ทั้งเล่นทั้งจริง”

“ตายเพราะถูกหลอก ถูกเป่าหู ตายเพราะความลุ่มหลง รู้ไม่ทัน นักการเมือง ทั้งหมดพอจะรวมเข้าเป็นอย่างเดียวกันคือตายเพราะความโลภว่าจะตีว่าจะรวย ทั้งๆ ที่บทเรียนก็มีอยู่แล้วว่าไม่มีใครบันดาลให้ได้เลยสักคน จะดี จะรวย ขึ้นอยู่กับประชาชนเอง ขึ้นอยู่กับการรู้จักอยู่อย่างสงบ แค่นั้นแหละ”

“นอกจากนักการเมืองแล้วใครอีกที่เป่าหูประชาชน”

“ก็พวกเราไง แต่พวกเราขึ้นเชิงหน่อยตรงที่เป่าหูผ่านสิ่งที่เรียกว่าสื่อสารมวลชน แต่ก็นั่นแหละดูเหมือนพวกเขาชอบนะ”

“สุดท้าย ที่คิดว่าคนอย่างพวกเราตายเพราะอะไร ถ้าไม่นับที่พี่พูดว่าตายเพราะเหล้ากับตายเพราะงาน”

“อย่าถามอย่างนั้น นายควรจะถามเสียใหม่ว่า คนอย่างพวกเราตายไปพร้อมกับอะไร”

“ใช่ พี่ว่าคนอย่างพวกเราตายไปพร้อมกับอะไร”

“คนอย่างพวกเราตายไปพร้อมกับ ฟังให้ดีนะน้อง คนอย่างพวกเราตายไปพร้อมกับความจริง”

หลังจากนั้นไม่กี่วัน บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ก็ตาย ด้วยสาเหตุคือหัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน

คนเรามากจะรู้ตัวล่วงหน้าก่อนเสมอว่าตัวเองจะตายเพราะอะไร ต้องมีสักอย่างที่ทำให้เราถึงตาย โรคหืดหอบ รถชน หัวใจวายเฉียบพลัน หรือแม้กระทั่งหลับตาย

สิ่งที่ตามมาหลังจากความตายนั้นคาดคะเนไม่ได้ มันคล้ายกับเงาสีขาวที่ติดตามเราอยู่ มันเป็นอิสระจากเรา เรามองการมันไม่ได้ สำนึกสุดท้ายก่อนตายเป็นสิ่งสำคัญ คนเรามักจะพูดกันว่า ก่อนตายเราคิดอะไร เราก็จะได้อยู่กับสิ่งนั้น บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ในขณะที่นอนอยู่บนที่นอน เขากำลังคิดถึงภาพที่เขาวาดฝันไว้ เขาอยากจะเปิดโปงสิ่งที่เขาไม่ชอบใจ เขาอยากจะทำให้นักการเมืองบางคนเสียหน้า เขาอยากจะให้นายทุนบางคนล่มจม เขาเชื่อในความจริงที่เขาสร้างขึ้นมา และที่สำคัญเขาคิดว่าเขายังไม่สมควรตาย

-๓-

เขาไม่รู้ว่าจะอะไรเกิดขึ้นก่อน ระหว่างความเกลียดชังกับความต้องการจะมีเสรีภาพ คำที่อยู่ๆ ก็ถาโถมเข้ามาจากทุกทิศ จากสื่อมวลชน จากหนังสือ จากฝีปากนักการเมือง แล้วต่อจากนั้นเหตุการณ์ก็ดูสับสนอลหม่านไปหมด เขาเลยจับต้นชนปลายไม่ถูกว่า จริงๆ แล้วอะไรเกิดขึ้นก่อน อะไรตามมาทีหลัง รู้ตัวอีกทีมันก็เข้ามาเกาะกุมตัวเขาจนเขาเองก็อดแปลกใจไม่ได้ว่า เขาเป็นอย่างนี้ได้อย่างไร เขากลามตัวเองว่า ก่อนหน้านั้น เขามีความสุขกับสิ่งที่มีอยู่หรือเปล่า มีแล้วเดี๋ยวนี้ล่ะ ไม่รู้สิ รู้แต่ว่าเขามีเรื่องให้ขบคิดมากมาย เขาดูข่าวทุกคืนในสถานีโทรทัศน์ที่เขาคิดว่าเป็นฝ่ายเขา เขาดูรายการวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์บ้านเมืองจากนักจัดรายการที่เขาชื่นชอบ เขาเปิดโทรทัศน์ทิ้งไว้ ไม่ได้ดูได้ยินแค่เสียงก็ยั้งดี เขาดูบ้างเหมือนกันกับสถานีโทรทัศน์ของอีกฝ่าย ดูแล้วกันค่า เอาท้ายันจอโทรทัศน์ คิดอาฆาตนักจัดรายการที่เขาเกลียดชัง ดูได้ไม่นานเขาก็เปลี่ยนช่องไปดูสถานีเดิม ก่อนที่อารมณ์เกลียดชังจะพลุ่งพล่านไปมากกว่านี้ เคยเหมือนกัน ที่เขากลามตัวเองว่า เขาเป็นอย่างนี้ได้อย่างไร เขาลองทำใจให้เป็นกลาง ฝึาค่รุ่นคิด แต่ในที่สุดก็พ่ายแพ้ต่ออารมณ์เกลียดชังที่พอกเป็นชั้นๆ อยู่ข้างใน เขารู้ว่ามันยากที่จะขจัดออก เขากลัวที่จะตอบคำถามบางคำถาม ในขณะที่เดียวกัน ก็อยากจะถามหลายคำถามต่อคนอื่นๆ

ก่อนหน้านั้น ชีวิตเขาดูปกติ มีความสุขตามที่เรียกกันว่า ‘ความสุขตามอัตภาพ’ เขาชอบคำคำนี้ไม่น้อย มันเป็นคำที่อธิบายได้หลายอย่าง เป็นคำที่อยู่กับความจริง เป็นคำที่คอยดึงเขาไม่ให้เตลิดเปิดเปิงไปกับสิ่งยั่วเย้า และเขายังพบว่าตัวเองมีจิตสำนึกบางอย่างที่น่าภาคภูมิใจอยู่เสมอเหมือนกัน เขาเคยมองสังคมอย่างสำรวจตรวจสอบ เขาชิงชังนักบวชทุศีลที่เห็นแก่อามิสในขณะที่กำลังเหยียบย่ำลงไปบนศีลธรรมของประชาชน เขาเกลียดชังหัวหน้าการเมืองที่พรวดพราดถึงความเท่าเทียมในขณะที่กำลังย่ำเท้าอยู่บนความยากจนของประชาชน แต่ในขณะเดียวกัน เขารู้สึกสมเพชประชาชนที่ในบางครั้งก็แทบจะกลายเป็นผู้แบมือขอ เพราะความเคยชินที่นักการเมืองบางพวกบางคนหว่านเศษเงินผ่านนโยบายที่ใครๆ ก็รู้ว่าในที่สุดปลายทางของนโยบายนั้นคือการปูทางกลับมาอีอำนาจในอนาคต แต่แล้ว เขาก็บอกไม่ถูกจริงๆ ว่ามันเกิดขึ้นได้อย่างไร ความสุขตามอัตภาพที่เขาเคยให้คุณค่ามันหายไปจากจิตใจของเขาได้อย่างไร

มารู้ตัวอีกทีเขาก็กระโจนเข้าไปในปลักแห่งความเกลียดชัง เขาก่อกองไฟแห่งความขัดแย้งไว้อร รือเพียงมีใครสักคนเข้ามาโหมกระพือกองไฟให้โตขึ้น รือให้มันลุกไหม้ลามเลีย ต่อจากนั้นก็ค่อยกลับมากวาดเศษเถ้าถ่านแห่งความเกลียดชัง ค่อยกลับมาค้ำยี่เยี่ยเศษกระดูกของศัตรูและประกาศชัยชนะเหนือหลุมฝังศพ ซึ่งแน่นอนว่าผู้ที่นอนอยู่ในหลุมมีทั้งฝ่ายเขาเองและฝ่ายศัตรู แต่จะเป็นไรไป สงครามต้องมีผู้เสียสละบ้าง เขากล้าพุดถึงสงครามในประเทศของตัวเองโดยไม่รู้สึกรำไรอีกต่อไป

เขาไม่ถามอีกต่อไปแล้วว่า จริงๆ แล้วมันเกิดขึ้นได้อย่างไร เขาสนใจแต่เพียงว่า ต่อไปใครจะชนะ ใครจะได้เปรียบ เขารู้ว่าคนฝ่ายเขามีอยู่จำนวนไม่น้อย ทุกคนดูพร้อมที่จะลุกขึ้นมา รือเพียงเวลา ตอนนี้ให้บางฝ่ายบางคนก่อวุ่นไปก่อนพลางๆ เมื่อถึงเวลานั้น เวลานั้นดหมายสำคัญ แล้วค่อยลุกขึ้นมาพร้อมกัน เขาติดอาวุธสำคัญไว้ในปาก เขาท่องและพรั้งภาวนา ราวกับว่ามันเป็นสิ่งสูงสุดในชีวิตของเขา

“เสรีภาพ ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียม”

คำที่ดูดี เครื่องขริม ศักดิ์สิทธิ์ แม้แต่มหาอำนาจโลกยังบูชาจนสุดจิตสุดใจ องค์กรต่างๆ ยังพูดออกมาเป็นเสียงเดียวกัน อย่างนี้จะไม่ให้ฝ่ายเขาชนะได้อย่างไร

แต่แล้ว อยู่ๆ เขาก็ล้มหมอนนอนเสื่อ เข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล สิ่งแรกที่เขาคิด เขายังตายไม่ได้ จะตายได้อย่างไร ต้องไม่ใช่เขา ทำไมคนที่เขาเกลียดชังถึงไม่เจ็บไข้ได้ป่วย ทำไมต้องเป็นเขา

เมื่อนอนอยู่ในโรงพยาบาล เขาคิดถึงการต่อสู้ที่เขาเคยเข้าร่วม มันดูยิ่งใหญ่ มันศักดิ์สิทธิ์ มันนำไปสู่ความเท่าเทียม นำไปสู่การยุติกินดี ผู้นำของพวกเขาดูห้าวหาญ ไม่กลัวตาย รู้ทุกเรื่อง เต็ดขาด พูดคำไหนเป็นคำนั้น พรอคพวกเพื่อนฝูงของเขาก็ไม่น้อยหน้า ทรหดอดทน กินนอนกลางถนน เหนื่อยก็นอน แต่ก็พร้อมเสมอเมื่อถูกปลุกให้ลุกขึ้นมาตั้งหน้าเวทีปราศรัย บางคนกล้าไปทำการรบอย่างเงี้ยบๆ คนพวกนั้นบอกว่าคล้ายกับไปทำจรรยาธ มันน่าภูมิใจอย่างน้อยก็จะได้มีเรื่องไปเล่าให้ลูกหลานฟัง เขาหวังอยู่ไม่น้อยว่าเรื่องราวของพวกเขาจะกลายเป็นตำนาน มันต้องเป็นตำนานสิ จะเป็นอย่างไรไปเสียไม่ได้ การต่อสู้ทุกการต่อสู้ ในที่สุดต้องเป็นตำนาน

“ผมจะตายไหมครับหมอ”

ในที่สุดเขาก็รวบรวมความกล้าถามหมอขึ้นในวันหนึ่ง เขารู้สึกใจคอไม่ดี ไม่ใช่เพราะกลัวตาย เพียงแต่เสียตาย ถ้าจะตายจริงๆ เขาควรจะไปก่อนหน้านี้นี่ ตายในการเรียกร้อง ตายในการต่อสู้ ไม่ใช่มานอนตายในโรงพยาบาล

“ถามทำไม”

“เพราะผมอยากสู้ครับ ผมเสียตายถ้าต้องมาตายอย่างนี้” เขาพูดได้แค่นั้น

ดูสิ พวกหมอนี่ช่างไม่รู้เรื่องอะไรเสียเลย เรียนมาก็สูง แต่ไม่มีสำนึก การต่อสู้ เขาอยากจะทำอย่างนั้น แต่เขาพูดออกมาเป็นคำพูดไม่ได้

ก่อนสำนึกสุดท้ายจะหายไป เขาจำได้ว่าเขาน้ำตาไหล ความรู้สึกกลายเป็นอย่างประดังเข้ามาจนจับไม่ทัน แน่นนอนว่าความเกลียดชังยังอยู่ ถึงแม้ว่า ใน

ส่วนลึกเขาจะรับรู้ถึงความรู้สึกบางอย่างที่คอยเตือนอย่างเงียบๆ ว่า ใจเย็นๆ ค่อยๆ คิด ใจเย็น ลองคิดดูสิว่า ทั้งหมดอะไรจริง อะไรไม่จริง อะไรถูกต้อง อะไรไม่ถูกต้อง แต่ความรู้สึกที่ว่ามันถูกซ่อนเอาไว้ลึกเกินไป ถูกซ่อนเอาไว้ อย่าง เงียบๆ จนแทบไม่ได้ยินเสียงจากภายในเสียงนั้นเอาเสียเลย

-๔-

แล้วพวกเขาก็เกลือกกลิ้งอยู่ในอุ้งมือของข้า เหมือนทารกตัวน้อยๆ ในอุ้งมือ แห่งมารดา พวกเขาเพียงผ่านความจริงสุดท้ายของชีวิตมาเมื่อสักครู่นี้เอง ยังดู สับสนงุนงงอยู่เลย แต่ในตอนนี้อ่าไม่มีเวลาดูพวกเขาอย่างถ้อยถนอหรือ เพราะ ที่ผ่านมามีข้าจ้องดูพวกเขาตลอด ไม่มีใครรอดสายตาข้าไปได้ ข้าทำงานพร้อ มๆ กับสิ่งที่พวกเขาเรียกว่าพระเจ้า พระเจ้าสร้างพวกเขา แต่ข้ารับเอาวิญญาณ ของพวกเขา ข้ารับช่วงต่อจากพระเจ้า บางทีข้าคิดเหมือนกันว่า เมื่อมีเวลาข้า อยากจะถามพระเจ้าสักครั้งว่า ตอนที่สร้างพวกเขาขึ้นมาพระองค์เต็มใจหรือ เปล่า ทำไมพวกเขาบางคนจึงดูเศร้าสร้อย บางคนปีติรื่นรมย์ บางคนซึ่งเคยด เกลียดซึ่งกัน แต่ก็ช่างเถอะ ถ้าข้าไปถาม พระเจ้าก็คงจะตอบว่า มันเป็นวัฏจักร แห่งความจริง ส่วนข้าก็มีคำตอบของข้าอยู่เหมือนกัน คำตอบของข้าเมื่อมีใคร ถามเกี่ยวกับงานของข้า ข้าจะตอบว่า มันเป็นวัฏจักรแห่งกรรม ดูคล้ายกับคำ ตอบของพระเจ้า ต่างกันตรงคำว่า ความจริง กับคำว่า กรรม แต่คำว่าสองคำ นี้มีความหมายเหมือนกัน โดยเฉพาะเมื่อเราเอาไปใช้กับมนุษย์ เพียงแต่ว่าพวกเขาไม่ใคร่จะสนใจเกรงกลัวกันสักเท่าไร ที่จริงข้าไม่ได้อยากให้พวกเขาเกรงกลัว หรือ เพราะข้ารู้ว่าพวกมนุษย์ไม่ค่อยเกรงกลัวอะไร ข้าเพียงแต่อยากให้พวกเขา ยอมรับมันเท่านั้น ยอมรับความจริง ยอมรับผลแห่งกรรม ก็เท่านั้นเอง

ข้าทำหน้าที่ของข้าอย่างเที่ยงธรรม นี่มิใช่จะกล่าวอ้างอย่างอวดโอ้ ข้า เคยรับเอาวิญญาณของมนุษย์มาพร้อมๆ กันหลายแสนหลายหมื่นคนในหลาย

เหตุการณ์ ในบางเหตุการณ์ข้าเฝ้ามองพวกเขาด้วยความสงสัยว่าทำไมพวกเขา จึงตายพร้อมๆ กันด้วยจำนวนมากมายมหาศาลอย่างนั้น ตายด้วยเหตุผลอัน น่ากระอักกระอ่วนใจ พวกเขาก่อสร้างกรรม แล้วก็พากันกระโจนเข้าไปในความ ไร้เหตุผลอย่างบ้าคลั่ง ข้าไม่ว่าอะไรพวกเขาหรอก ข้าเพียงแต่สงสัยเท่านั้น หรือ ในบางประเทศ ข้าเฝ้ามองพวกเขาด้วยความงุนงง ทำไมพวกเขาอยู่ดีๆ จึงพากัน ก่อสิ่งที่เรียกว่าความเกลียดชัง ทำไมพวกเขาจึงพากันตายอย่างไร้เหตุผล จะว่า พวกเขาถึงที่ตายก็ไม่ใช่ ในเหตุการณ์อย่างนั้น ไม่มีใครถึงที่ตายหรอก มีแต่คนที่ เดินเข้าหาความตาย ธรรมชาติของความตาย เมื่อมีใครสักคนเดินเข้าหา ก็จะทำหน้าที่ของมันอย่างเที่ยงตรง จะว่าไปแล้ว มีหลายครั้งที่พวกมนุษย์เดินเข้าหา ความตาย ทั้งๆ ที่ไม่สมควร บางพวกตายเพราะข้ออ้างที่น่าเวทนา พวกเขาอ้าง ว่าเพื่อปกป้องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของพวกเขา แล้วหยิบยื่นความตายให้คนอื่น พวกเขา อ้างสันติ แล้วหยิบยื่นความตายให้อีกฝ่ายหนึ่ง หลังๆ นี้ชักจะหนักข้อมากยิ่งขึ้น ถึงกับอ้างประชาธิปไตย แล้วหยิบยื่นความตายให้คนอื่น นี่แหละคือสิ่งที่ข้าเฝ้า มอง แล้วไม่เข้าใจว่ามนุษย์คิดอะไรกันอยู่

เออละ พวกเขาลืมตาขึ้นมาแล้ว เหมือนกับทารกที่เพิ่งลืมตาเป็น ครั้งแรก แล้วสงสัยว่าตัวเองอยู่ที่ไหน ก่อนหน้านั้น ทารกเมื่ออยู่ในครรภ์มารดา พวกเขาปิดตาและขดตัวอยู่อย่างอบอุ่นในนั้น พวกมนุษย์สามคนนี้ก็เหมือนกัน จากที่ข้าเฝ้ามอง พวกเขาขดตัวอยู่อย่างอบอุ่นอยู่ในครรภ์แห่งความเชื่อของตัวเอง พวกเขาปิดตาตัวเองไม่มองความจริง แต่เอาเถอะ ในเมื่อพวกเขาลืมเข้ามา ในอุ้งมือของข้าแล้ว ข้าก็ต้องทำหน้าที่ของข้า เหมือนกับที่เคยทำ ข้าค่อยๆ วาง พวกเขาลงอย่างนุ่มนวล ข้าไม่ให้ใครบอบข้าด้วยน้ำมือของข้าหรอก เพราะข้ารู้ ดีว่าพวกเขาบอบข้ามากพอแล้ว บนแท่นแห่งความจริง ข้าค่อยๆ วางพวกเขา ลงทีละคน ข้าจำได้ว่าก่อนตาย พวกเขาช่างน่าสงสาร จิตใจของพวกเขาไม่สงบ พวกเขายังไม่อยากตาย แต่ก็ตกลงอยู่เหมือนกัน ตรงที่ ทั้งๆ ที่ไม่อยากตาย แต่ ตลอดเวลาที่ข้าเฝ้ามองพวกเขา ข้าเห็นพวกเขาเดินเข้าหาความตายมาตลอด

“เราตายแล้วหรือนี่”

พวกเขาทั้งสามคนพูดขึ้นพร้อมๆ กัน แน่ละ พวกมนุษย์สงสัยเสมอต่อความตายของตัวเอง แต่กลับไม่สงสัยความตายของคนอื่น จะว่าไป พระเจ้านี้ไม่ค่อยมีศิลปะในการสร้างพวกเขาขึ้นมาเลย ถ้าข้าเป็นผู้สร้าง ข้าจะสร้างให้พวกเขาไม่สงสัยในความตาย แต่ข้าจะสร้างให้พวกเขาอมรับความตายอย่างสงบ

“ใช่ พวกเจ้าตายแล้ว” ข้าตอบ

แล้วพวกเขาก็พากันร้องไห้ เป็นเสียงร้องไห้ที่โหยหวนมากที่สุดเท่าที่ข้าได้ยินมา

“พวกเรายังไม่อยากตาย” พวกเขาทั้งสามคนพูดขึ้นมาพร้อมๆ กันอีก ข้าสงสัยเหลือเกินว่า จะมีคำพูดอื่นๆ อีกไหมที่ทำให้พวกมนุษย์พูดขึ้นมาพร้อมๆ กันได้ ยกเว้นเรื่องไม่อยากจะตาย

“กระผมขอร้อง กระผมยังมีภาระหน้าที่ที่ยิ่งใหญ่จะต้องทำ ท่านพรากกระผมมาจากชีวิตในตอนนี้ไม่ได้ กระผมเป็นผู้นำด้านประชาธิปไตย กระผมเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับผู้คน ขาดกระผมเสียแล้วพวกเขาจะเค็งคว้างได้โปรดปล่อยกระผมไปเถิด” เจ้ามุขย์คนที่มีหลายตำแหน่งพูดขึ้น ข้าสงสัยเสียจริงว่าทำไมต่อหน้าข้า เขาจึงพูดสุภาพ เพราะตอนที่เขาอยู่บนโลก ข้าเห็นเขาพูดจาหยาบเหยียด ก่นด่า และประชดประชันสารพัด

“กระผมก็เหมือนกัน กระผมยังมีหน้าที่ที่จะต้องเปิดโปงความจริงในประเทศของกระผม อยู่ๆ ท่านก็เอากระผมลงมา ใครจะเป็นผู้เปิดเผยความจริงเล่า” มุขย์ผู้เคยเป็นสิ่งที่พวกเขาเรียกว่าบรรณาธิการเอ่ยขึ้น

“ส่วนกระผม การต่อสู้ของประชาชนยังไม่ชนะ ผมเป็นประชาชนที่ต้องร่วมกันต่อสู้ ท่านเอาพวกเรามาเสียที่นี่ พี่น้องของกระผมก็ต้องขาดกำลังสำคัญ ได้โปรดปล่อยพวกเรากลับไปเถิด” เจ้ามุขย์คนสุดท้ายพูดขึ้น

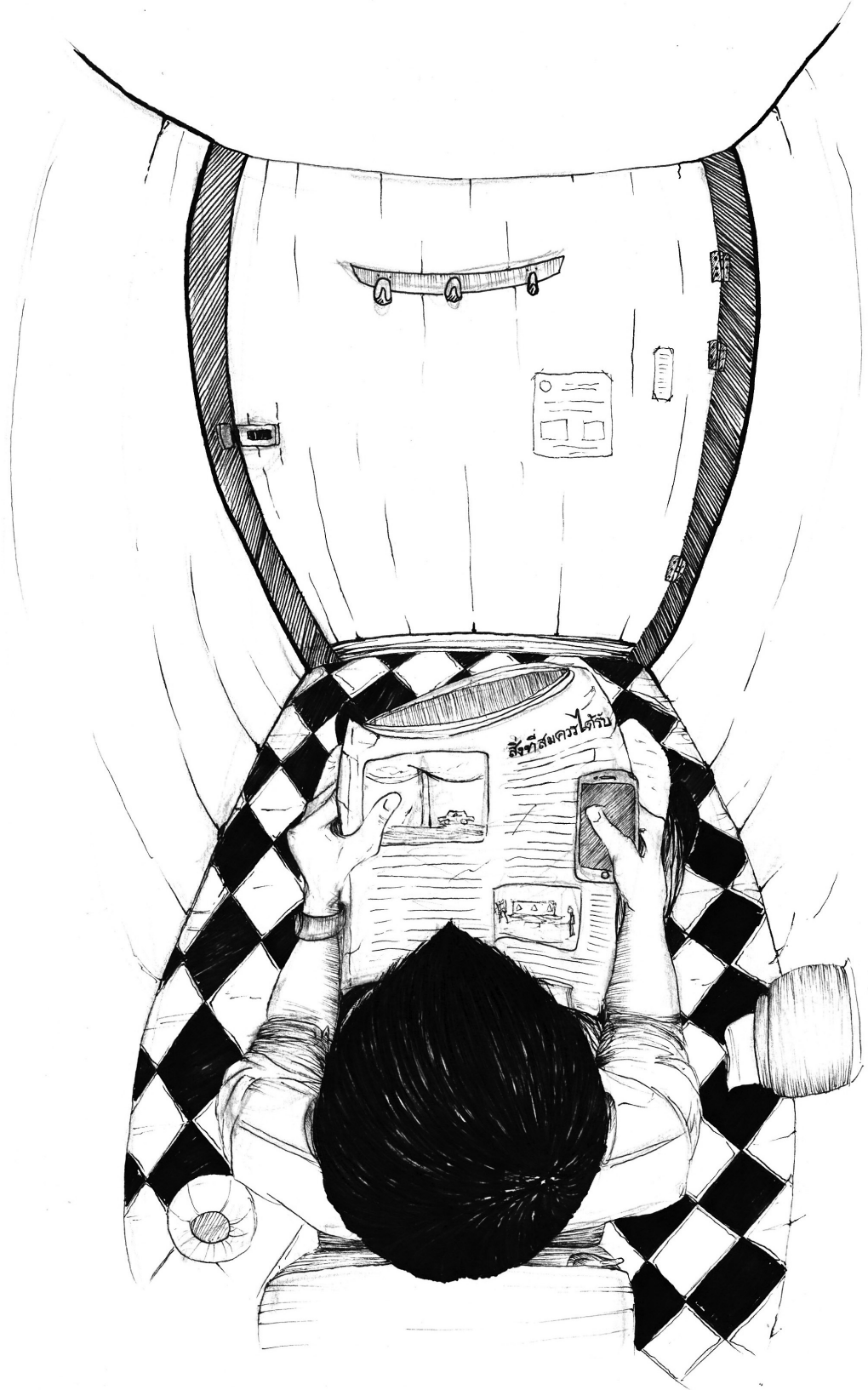
ในตอนนั้นเองที่เจ้าหน้าที่ของข้านำเอาวิญญาณอีกดวงหนึ่งเข้ามา ตอนอยู่บนโลกเขาเป็นคนเฝ้าแก้วนมของพวกเด็กๆ เขาเดินเข้ามาอย่างช้าๆ ดูสงบมั่นคงมากกว่าดวงวิญญาณสามดวงที่เพิ่งพูดจบลงไป ข้าชี้ให้เขาพูดเสียในคราวเดียวกัน

“ถ้าท่านจะกรุณา ข้าขอกลับไปทำหน้าที่เฝ้าแก้วนมเด็กใหม่อีกครั้ง ก่อนหน้านี้ข้าเดินเล่ไปหน่อย ปล่อยให้แมลงวันตกลงไปในแก้วนมของพวกเด็กๆ มีเด็กหลายคนท้องเสีย ถ้าข้าได้ลงไป ข้าจะทำหน้าที่ไม่ให้บกพร่อง อีกอย่าง ข้าจะไปสสารภาพความผิดของข้าเรื่องที่ปล่อยให้แมลงวันตกลงไปในแก้วนมของเด็กๆ” พูดจบเขาก็ร้องอย่างสงบ

“เอาละ ที่นี่มีกฎอยู่ข้อหนึ่งคือ ใครอยากกลับไปเข้าร่างเดิมของตัวเองก็ได้ แต่หลังจากฟื้นขึ้นมาจากความตายแล้ว พวกเจ้าจะพูดแต่ความจริง ทั้งความจริงที่ผ่านมา และความจริงในชีวิตที่เหลือที่พวกเจ้าจะอยู่ต่อไป สรุปร่างๆ คือพวกเจ้าจะมีชีวิตอยู่กับความจริง ใครเคยปกปิดอะไรไว้ก็จะพูดออกมาจนหมดสิ้น ไม่ว่าเรื่องนั้นจะทำให้พวกเจ้าอับอาย หรือเสียผลประโยชน์ พวกเจ้าก็จะพูดออกมา ข้าให้เวลาพวกเจ้าไปไตร่ตรองให้ดีว่าจะกลับไปหรือไม่”

แล้วข้าก็ให้พวกเขากลับไป และเมื่อถึงเวลาที่กำหนด ข้าเฝ้ารอพวกเขา กลับมาเพื่อจะขอคำตอบ แต่ปรากฏว่า มีเพียงวิญญาณของเจ้าคนที่ทำหน้าที่เฝ้าแก้วนมเด็กเท่านั้นที่กลับมา

วิญญาณอีกสามดวงหายสาบสูญไป

สิ่งที่สมควรได้รับ

ชโย คุณาไทย

“**อ** นาด หนุ่มใหญ่ชี้คูกูกอมเตอร์เวย์ปาหินใส่รถ” อ่านต่อหน้าลิบ

สายตาชายหนุ่มกวาดไปตามตัวอักษรที่เรียงตัวรวมกันเป็นพาดหัวข่าว
กรอปรองของหนังสือพิมพ์หัวสี ก่อนที่เสียงเตือนจากโทรศัพท์ของเขาจะดังขึ้น

เขาละสายตาจากข้อความในกระดาษ เปลี่ยนมาที่หน้าจอ

“เย็นนี้ว่างมั๊ย ไปหาอะไรกินแถวทองหล่อกัน”

“น้องเมย์พาเพื่อนมาด้วยนะมึง” อีกข้อความตามมาติดๆ

ชายหนุ่ม อมยิ้มหลังจากอ่านข้อความ ใจจริงอยากจะตอบกลับรับนัด
ในทันที แต่ยังไม่ทำ เพราะต้องการจะแกล้งผู้ส่งให้กระวนกระวายใจเล่น จึงส่ง
รูปตัวการ์ตูนทำหน้าตาครุ่นคิดกลับไป

โทรศัพท์ถูกหย่อนลงในกระเป๋ากางเกงสแล็คที่กองอยู่บนที่หน้าข้าง
หนุ่มออฟฟิศผู้กำลังปลดทุกข์หนัก แล้วหนังสือพิมพ์ก็ถูกเปิดไปที่หน้าลิบเพื่อ
ตามไปอ่านเนื้อข่าว

แม้ข่าวจะถูกรายงานตามข้อเท็จจริงที่ครบถ้วน แต่ก็หาได้มีอะไรมากไปกว่าแค่การรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพียงเท่านั้น ผู้เขียนจึงขออนุญาตนำเสนอเรื่องราวนี้ในรูปแบบเรื่องเล่าให้เราได้รับรู้เรื่องที่เกิดขึ้นไปพร้อมๆ กับชายหนุ่มที่กำลังปลดปล่อยของเสียผู้นี้...เชิญอ่านครับ

ตัวเอกของเรื่องนี้มีชื่อว่า นายสม อายุ ๔๓ ปี อดีตผู้ต้องโทษคดีค้ายาบ้า ปัจจุบันอาศัยอยู่กับลูกชายอีกสองคน แม่ของเด็กทิ้งไปหลังจากเขาถูกจับได้ไม่นาน ภาระสองชีวิตจึงตกทอดไปอยู่กับย่าของเด็ก ยาเลี้ยงดูหลานทั้งสองเป็นอย่างดีตลอดเวลาที่สมรับโทษ หลังจากที่ลูกชายคนเดียวพ้นโทษออกมาไม่ถึงปี นางก็จากไปอย่างสงบ

ไม่เคยมีการสำรวจหรือเก็บสถิติว่ามีกี่มากน้อยของผู้กระทำผิด ที่สามารถกลับตัวกลับใจได้หลังจากต้องโทษ คุณช่วยให้คนสำนึกกับความผิดที่ตัวเองทำลงไปได้จริงหรือ หรือเป็นเพียงแค่การหวังเหนี่ยวไม่ให้ผู้กระทำผิดออกมาเพ่นพ่านแล้วทำผิดซ้ำอีก นั่นหาใช่ประเด็นที่เราจะกล่าวถึง แต่ที่กล่าวเช่นนี้เพราะตัวเอกของเรา “นายสม” เป็นหนึ่งคนที่กลับตัวกลับใจได้อย่างสมบูรณ์

หลังออกมาจากคุก เขาใช้ความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาระหว่างถูกจองจำ ประกอบอาชีพสุจริตเป็นช่างซ่อมรถ โชคดีที่เสียหนี้เจ้าของอุในตัวอำเภอให้โอกาส โอกาสซึ่งเป็นผลจากการที่เขาเคยช่วยเจรจาแก้ปัญหากับควรถูที่มาจอดขวางหน้าอู่เมื่อครั้งยังเป็นนักเลงใหญ่ในอำเภอ

ถ้าฟังจะให้สมไปหางานเองก็คงลำบาก วุฒิการศึกษาก็ไม่มี ชำนาญการทำทางรวมถึงรอยสักบนเนื้อกายก็ตรงกับพิมพ์นิยมโจร ที่สำคัญที่สุดคือการที่เขาได้โบประกาศณียับตราว่าเคยผ่านคุกผ่านตารางมาแล้ว มีใครที่ไหนบ้างอยากจะเสี่ยงถ้าไม่จำเป็น

ผู้เคยหลงผิดตระหนักถึงความจริงข้อดีนี้ ทำให้เขาตั้งใจทำงานอย่างขยันขันแข็ง ในตอนแรกเสียหนักก็ไม่กล้าจะใช้งานหนักด้วยยังติดภาพนักเลงโตของผู้เป็นลูกจ้าง แต่ด้วยความกตัญญูจวอนขวนขวายขยันขันแข็ง อีกทั้งยังแสดงตนว่าเป็นลูกน้องอย่างชัดเจน ทำให้เจ้าของอู่กล้าใช้งานมากขึ้นเรื่อยๆ สมเองก็ใช้โอกาสที่ยากจะได้มานี้อย่างเต็มที่เพื่อแสดงฝีมือและความตั้งใจ เพียงปีกว่าๆ สมก็ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นหัวหน้าช่าง

รายได้ของสมจัดว่าไม่เลว แต่ก็ยังไม่ดีเพียงพอสำหรับอนาคตของลูกชายสองคน ตามที่สม...หวัง อดีตนักเลงโตจึงมารับงานเสริมช่วยดูแลความปลอดภัยที่ผับชื่อดังประจำอำเภอในคืนวันศุกร์และวันเสาร์เพื่อหารายได้เสริมอีกทางหนึ่ง นอกจากออกไปทำงานแล้วสมก็ไม่เคยไปเตร็ดเตร่ที่ไหน เขาชอบอยู่บ้านกับลูกๆ เขาพยายามสอนสั่งให้ทั้งสองเป็นคนดี ไม่ทำผิดพลาดอย่างที่เขาเคยทำ

บ้านที่เขาอาศัยอยู่อย่างมีความสุขตามอัตภาพกับลูกชายทั้งสอง เป็นบ้านไม้ยกใต้ถุนสูงเหมือนที่พบได้ทั่วไปตามชนบท ตั้งอยู่ท้ายหมู่บ้านห่างจากบ้านที่ใกล้ที่สุดราวสองกิโลเมตร รอบรอบบ้านเป็นนาข้าว เดิมที่บ้านหลังนี้ไม่ได้อยู่ในสุดซอยเช่นนี้ ซอยหน้าบ้านสามารถทะลุออกได้อีกทางหนึ่ง ไม่ได้เป็นทางตันเหมือนปัจจุบัน แต่เพราะมอเตอร์เวย์ตัดผ่าน ซอยนี้จึงแยกขาดออกจากกัน การสัญจรของคนแถวนี้ไม่สะดวกดังเดิม แต่ใคร (ที่ไม่เดือดร้อน) จะสนใจเล่าคุณูปการของมอเตอร์เวย์ : ทางหลวงระหว่างเมืองที่เป็นเหมือนเส้นเลือดเชื่อมต่อความเจริญระหว่างสองเมืองนั้น ใหญ่โตมากเสียจนความเดือดร้อนของคนไม่กี่ร้อยคนเป็นสิ่งที่เล็กน้อยเกินกว่าจะนำมาใส่ใจ

สมรู้สึกว่าคุณชีวิตของเขาในตอนนี้อย่างลงตัว งานการก็มีให้ทำแล้วก็มีที่ทำได้ไปได้ดี รายได้ไม่ขัดสน บ้านซุกหัวนอนก็มี แถมลูกชายทั้งสองก็ยังเป็นเด็กดี วุ่นนอนสบาย เรียนหนังสือได้ระดับที่ทำให้เขามีความหวัง

ทุกอย่างดำเนินไปด้วยดี จนกระทั่ง...เย็นวันหนึ่ง

หลังกลับจากโรงเรียน “จ๊ีบ” ลูกชายคนโตอายุสิบขวบของสม และ “จ้อย” ลูกชายคนเล็กที่อ่อนกว่าพี่สองปี ออกไปวิ่งเล่นในทุ่งนาตามประสาเหมือนทุกวัน

ท้องทุ่งนาและสิ่งต่างๆ รอบตัว ถูกจินตนาการของสองพี่น้องอุบุโลกันให้เป็นสิ่งที่พวกเขาต้องการเพื่อประกอบการเล่น ไม่เว้นแม้สิ่งปลูกสร้างแปลกปลอมที่ผุดโผล่ขึ้นกลางทุ่งนา

น้องชายจ้องมองโครงสร้างเหล็กที่คาดไขว้ต่อกันแทงยอดสูงเด่นขึ้นไปบนฟ้า ก่อนจะเอ่ยถามว่า

“พี่จ๊ีบ ทำไมเสามันถึงมาตั้งอยู่ตรงนี้ละ”

โครงเหล็กที่ต่อขึ้นเป็นเสานั้นมีสีแดงสลักขาว มีดวงไฟสีแดงที่วูบติดูวดับในจังหวะที่หนีดเนือยอยู่ที่กึ่งกลางความสูงและที่ยอด โดยที่ยอดโครงเหล็กนั้นมีตัวส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ติดตั้งอยู่

“ก็ให้คนที่อยู่แถวนี้ใช้ไง คนที่ขับรถอยู่บนมอเตอร์เวย์นั่นด้วย แกนี่ถามรอบที่เท่าไรแล้วเนี่ย” พี่ชายตอบด้วยน้ำเสียงเจือรำคาญ

“วันนี้ไอ้หน่งเอาโทรศัพท์มาที่โรงเรียน เล่นเกมส์ได้ด้วย...”

“จ้อยว่าจะขอให้พ่อซื้อโทรศัพท์มือถือกับเค้บบ้าง เอาแบบที่เล่นเกมส์ได้ด้วยนะ”

“พ่อเคยบอกแล้วนี่ ว่ามันไม่จำเป็น ถึงมี...ก็ไม่มีใครโทรหาแล้วก็ไม่รู้ว่าจะโทรหาใคร เก็บเงินไว้ให้พี่กับแกใช้ดีกว่า” เด็กชายกล่าวอ้างคำพ่อด้วยน้ำเสียงเจือเสียดาย

“จ๊ีบ มาเล่นยานอวกาศกันดีกว่า เอาไอ้เสานี้เป็นยานอวกาศที่เราต้องใช้หนีออกนอกโลก”

“หนีทำไมล่ะ”

“ก็สัตว์ประหลาดมาบุกโลกนะสิ แต่เราไม่ได้หนีเฉยๆ นะพี่เอ เราหนีไปตั้งหลัก”

“สัตว์ประหลาดแบบไหน”

“แล้วจะจะไปสนใจทำไมละ สัตว์ประหลาดที่ไหนมันก็เลวเหมือนกัน
หมดนะแหละ เราต้องฆ่ามันให้หมด”

“ต้องฆ่าอย่างเดียวเลยหรือ”

“แกนี่...สงสัยมากเสียจริง เอาแหละที่จะเป็นหัวหน้า แกเป็นผู้ช่วย เรา
เริ่มเล่นตอนที่เรากำลังหนีไปขึ้นยานอวกาศแล้วกัน”

จินตนาการของเด็กน้อยถูกเสริมเติมแต่งจากสิ่งที่ได้รับรู้มา ที่มีอิทธิพล
มากที่สุดเห็นจะไม่พ้นโทรทัศน์ ไม่นานจำพวกละครการ์ตูนยอดมนุษย์แปลงกาย
มาช่วยโลกจากหมู่วายร้าย

เรื่องราวที่เด็กทั้งสองสมมติขึ้นเพื่อเล่นสนุกมักจะมีเจ้าสิ่งแปลกปลอม
กลางทุ่งนาต้นนี้เป็นองค์ประกอบหลัก และสองพี่น้องก็จะเล่นวนเวียนอยู่รอบ
เจ้าสิ่งนี้

ครั้งนี้ก็เหมือนเช่นเดิมที่เด็กชายสองคนวิ่งเล่นอยู่รอบๆ เสาส่งสัญญาณ
โทรทัศน์เคลื่อนที่ แต่ที่ต่างออกไปคือ นอกจากเด็กชายสองพี่น้องแล้ว ในพื้นที่
แห่งนี้ยังมีสิ่งมีชีวิตที่มีพิษร้ายอาศัยร่วมอยู่ด้วย เด็กทั้งสองไม่ทันสังเกตและรับรู้
ถึงการมีอยู่ของงูร้ายตัวเชื่อง ในขณะที่เจ้าอสรพิษก็ไม่รู้หรอกว่าการวิ่งเอ็ดตะโร
เฉียดมันไปมาพร้อมทั้งกัดแหว่งไม้ที่อยู่ใต้มือจะเป็นแค่การเล่นสนุกของเด็ก
ครั้งเมื่อเด็กชายคนพี่วิ่งปรี๊ดเข้าไปในทิศทางที่มันซ่อนตัวอยู่ สัญชาตญาณการ
ป้องกันตัวจึงทำงาน แล้วก็ทำงานได้ตรงตามเป้าหมาย มันฉกเข้าที่ช่องของจ็อบ
ปล่อยพิษร้ายผ่านคมเขี้ยวเข้าสู่ร่างกาย

ความเจ็บปวดผสมกับความตกใจกลัว เด็กชายจึงแผดร้องเสียงดัง
พร้อมๆ กับร่างที่ทรุดลงนั่ง มือกุมที่แผล จ้อยตกตะลึงกับภาพเหตุการณ์และ
เสียงที่แผดร้องของพี่ชาย ในขณะที่เจ้างูก็ตกใจเตลิดหนีไป

ความเจ็บปวดทำให้จับหน้าตาเหยเก หลับตาปี กระนั้นน้ำตาก็ยังไหล
เอ่อออกมาได้

จ้อยมองดูอาการของพี่ชายด้วยความตกใจทำอะไรไม่ถูกสักพัก จาก
นั้นจึงพยายามพุงพี่ชายให้ลุกขึ้นและพุงเดิน แต่ด้วยเพราะตัวที่เล็กกว่าและ
ความแข็งแรงที่ไม่เพียงพอ เดินไปได้เพียงสองสามก้าวก็พากันล้มคะมำ

“ทั้งพี่ไว้ตรงนี้ แล้วกริบไปตามพ่อมาช่วยพี่เร็ว” พี่ชายบอกร้องด้วย
เสียงที่สั่น น้ำตาที่เปโระแก้ม

จ้อยพยักหน้ารับ แล้วออกวิ่งเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ วิ่งไปกรี๊ดให้ไป

กลับมาจากทำงาน อาน้ำอาบท่าเสร็จ ก็เป็นเวลาพักผ่อน สมหยิบ
หนังสือพิมพ์ที่ถือติดมือจากอยู่มากลืออ่าน

“ไอ้พวกนี้มันสัตว์นรกชิงหมาเกิดจริงๆ”

ไม่ทันจะได้พลิกอ่านรายละเอียดของข่าวแก๊งค์ปาหินใส่รถบนทางหลวง
แหว่เสียงที่เขาคุ้นเคยก็ดังมาจากนอกบ้านแต่ไกล ในใจก็นึกไปล่วงหน้าว่า เจ้า
สองพี่น้องนี้ไม่ไหวเลย ทะเลาะกันอีกแล้ว เขาจะจัดการและสอนสั่งอย่างไรดี

แต่ไม่ทันที่จะคิดออก ลูกชายคนเล็กก็พรวดเข้ามา ทันทันที่เด็กน้อยเห็น
ผู้เป็นพ่อก็โหมเข้าไปกอดและปล่อยโฮใหญ่

“เป็นอะไรอีกล่ะ” ผู้เป็นพ่อถาม ขณะที่จ้องมองใบหน้าที่เป็นเหงื่อ
และเปโระด้วยน้ำตา

“พี่เค้าโดนงูกัด ฮือออออ”

เมื่อได้ยินข้อความนั้น ก็เหมือนมีเข็มทิ่มแทงไปที่หัวใจโดยตรง ใน
ขณะที่เขาไม่ทันรู้ตัว

“ที่ไหน” ผู้เป็นพ่อแผดเสียงถามด้วยความตกใจ เมื่อได้สติ

“ที่เสาโทรศัพท์” เสียงสะอื้นตอบ

สมที่อยู่สภาพเปลือยท่อนบน และมีผ้าขาวม้าห่อพันท่อนล่าง วิ่งไปยังจุดหมายอย่างรวดเร็วที่สุดเท่าที่แรงของเขามี เด็กน้อยวิ่งตามไปห่างๆ เพราะหมดแรง

“จ๊ีบลูกพ่อ จ๊ีบอยู่ไหน” เสียงตะโกนร้องเรียกดังแว่วมาแต่ไกล

เมื่อเด็กน้อยเหยื่อสรพิษได้ยินเสียงผู้เป็นพ่อร้องเรียก ก็แปลงเสียงตอบกลับไปด้วยแรงน้อยนิดที่ยังเหลืออยู่ กระนั้นเสียงก็แผ่วเบาจนสมเกือบจะไม่ได้ยิน

ผู้เป็นพ่ออุ้มลูกชายขึ้นแล้ววิ่งพรวดไปที่ถนน พร้อมกับเอ่ยด้วยน้ำเสียงสิ้นเครือซำๆ ว่า “อดทนหน่อยนะลูก เดี่ยวพ่อจะพาไปโรงพยาบาล”

ในวินาทีนี้เขาเพิ่งนึกว่าจะต้องทำอะไรต่อไป...ถูกนะแหละ ที่ที่สมต้องพาจ๊ีบไปคือโรงพยาบาล แต่ด้วยวิธีการใดเล่าที่จะพาจ๊ีบไปถึงโรงพยาบาลได้เร็วที่สุด

สม...นึก

ทางซ้ายกลับไปที่บ้าน พาซ้อนมอเตอร์ไซค์ออกไปที่หน้าหมู่บ้าน ระยะทางเกือบ ๒๐ กิโลเมตรจึงจะถึงโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด สมหันมองทางขวา มองไปยังรั้วที่กั้นเป็นแนวยาว ก่อนอุ้มลูกชายวิ่งไปทางนั้น

ก่อนหน้าที่มอเตอร์เวย์จะตัดผ่าน ใกล้กับบ้านของสมซึ่งอยู่ท้ายหมู่บ้าน จะมีทางลัดสู่ถนนใหญ่ ซึ่งจะสามารถไปถึงโรงพยาบาลด้วยระยะทางเพียง ๓ กิโลเมตร แต่ตอนนี้มีมอเตอร์เวย์ตัดขวางอยู่

ผู้เป็นพ่อวางลูกลงนอนข้างรั้ว เอามือลูบใบหน้าที่ซีดเขียวที่ขึ้นไปด้วยเม็ดเหงื่อ

“อดทนอีกเดี๋ยวนะลูก พ่อจะไปตามคนมาช่วย”

ชายกลางคนป็นข้ามรั้วที่ใช้ขวางกัน แล้วปรีไปที่ถนน โบกไม้โบกมือ เพื่อแสดงสัญญาณขอให้รถจอด ปากร้องตะโกนแทบจะไม่ใช่ภาษา “ช่วย ด้วย ช่วยลูกผมด้วย”

เราลองมาพิจารณาร่วมกัน...ถ้าหากมีชายหน้าเหย้ม ผอมเกร็ง เนื้อตัวเต็มไปด้วยรอยสัก นุ่งผ้าขาวม้าผืนเดียว ท่าทีคลุ้มคลั่งแสดงอาการว่า ต้องการจะหยุดรถของคุณให้จอดให้ได้ คุณจะทำอย่างไร

รถที่ผ่านมาไม่มีคันไหนเลยที่กล้าจอด แต่มีหนึ่งคันที่ทำมากกว่านั้น คือ นายศักดิ์ดา ครูพลະว้ยไกล่เกษียณของโรงเรียนเทศบาลในอำเภอ ได้หยิบ โทรศัพท์มือถือขึ้นมาแล้วโทรไปยังเบอร์ฉุกเฉินตามป้ายข้างทางเพื่อแจ้งเหตุ

รถผ่านไปหลายสิบคัน เวลาผ่านไปหลายนาที สมตระหนักแล้วว่าเขา ไม่สามารถหยุดรถได้ด้วยวิธีการนี้ ความคิดหนึ่งวาบเข้ามา เขาจึงวิ่งลงไปข้างทาง เดินสอดสายหาสิ่งที่ต้องการ เมื่อพบแล้วก็ฉวยคว้ามันขึ้นมา แล้ววิ่งกลับไปที่ริมถนน

ขณะที่วิชุดาผู้แทนยา ขับรถกลับจากนำของขวัญไปถวายพรผู้อำนวยการ โรงพยาบาลประจำอำเภอคนใหม่ ซึ่งเป็นหมอคนเก่าที่เธอรู้จักมักคุ้นอย่างดี และ กำลังคุยโทรศัพท์กับแฟนหนุ่มไปด้วยนั้น จู่ๆ ก็มีเสียงดังสนั่นหวั่นไหวอย่างที่เราไม่เคยได้ยินมาก่อนก็เกิดขึ้น...

ด้วยความตกใจสุดขีด เธอเปล่งเสียงกรี๊ดรับกับเสียงดังนั้น เหยียบเบรก แล้วหักรถลงข้างทาง โชคดีที่เธอขับรถมาไม่เร็วและข้างทางค่อนข้างกว้าง ความรุนแรงที่รถปะทะกับกำแพงจึงไม่มากนัก วิชุดาไม่ได้รับบาดเจ็บอะไรแค่ จุกจากแรงปะทะ ใช้เวลาไม่กี่อึดใจสติจึงกลับมา และร้องตอบเสียงที่ร้องเรียก อยู่ในหูฟังบลูทูธว่า “ไม่เป็นไร”

เกือบจะทันทีที่สิ้นเสียงตอบ เสียงปังปังจากการทุบกระจกของเงา ตะคุ่มข้างตัวเธอก็ดังขึ้น เธอร้องกรี๊ดลั่นอีกครั้ง ก่อนป็นข้ามไปยังที่นั่งข้างคน ขับ เปิดประตูแล้ววิ่งพรวดออกไปอย่างสุดชีวิต

เมื่อสมเห็นว่าป็นเช่นนั้นจึงวิ่งกวาดตามไป ซึ่งก็พอดีพอดีกับที่ตำรวจ ทางหลวงเดินทางมาถึง ตามการแจ้งเหตุของนายศักดิ์ดา

เมื่อวิชุดาเห็นรถตำรวจก็ปรีไปหา หวังเป็นที่พึ่ง

เมื่อสมเห็นรถตำรวจก็ปรีไปหา หวังเป็นที่พึ่ง...เช่นกัน

เมื่อตำรวจสองนายเห็นภาพของสมที่วิ่งไล่กวาดวิชุดาก็มีข้อสรุปถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ในทันที รถจอด ประตูเปิดออก ป็นสองกระบอกถูกกระชาก ออกจากซอง และเล็งไปยังชายที่มีลักษณะเหมือนคนร้าย

“หยุดอย่าขยับ” ตำรวจที่เป็นคนขับร้องตะโกนด้วยเสียงกร้าว

“คุณผู้หญิงไปหลบในรถ” ตำรวจอีกคนบอกกับวิชุดาขณะที่สายตา จับจ้องไปยังชายตรงหน้าที่ปรีเข้ามาหา นิ้วมือไปวางอยู่ที่ไถพร้อมเหนียวยิง

เมื่อสิ่งอาวุธร้ายสองกระบอกเล็งมาที่สม มันมีอำนาจเพียงพอที่ทำให้ ชายซึ่งอยู่ในอาการคลุ้มคลั่งหยุดนิ่ง แต่กระนั้นปากก็ยังตะโกนซ้ำไปซ้ำมาว่า

“คุณตำรวจ ช่วยลูกผมด้วย ลูกผมถูกงูกัด คุณตำรวจช่วยด้วย ลูกผม ถูกงูกัด”

เสียงนั้นดังไปถึง แต่ตำรวจทั้งสองนายไม่ได้ยิน

ตำรวจนายหนึ่งค่อยๆ ขยับเข้าหาสมพร้อมกับตะโกนสั่ง “คุกเข่าลง เอามือไว้บนหัว เร็วๆ ไม่งั้นกูยิงมึงแน่”

ขณะที่ตำรวจอีกคนยืนนิ่งเล็งและพร้อมยิง

“ช่วยลูกผมด้วย ช่วยลูกผมด้วย คุณตำรวจ...” ชายท่าทางอาการตื่นตระหนก ที่มีเพียงผ้าขาวม้าผืนเดียวห่อกายยังคงพละมต่อไปไม่หยุด

คำพูดเหล่านี้ไม่มีความหมายกับตำรวจทั้งสอง สมรู้สึกได้

เมื่อนายตำรวจเข้าไปใกล้ถึงระยะประชิด สมจึงเอามือที่วางไว้บนหัวออกมาหมายจะคว้าแขนผู้พิทักษ์สันติราษฎร์เพื่อแสดงอาการอ่อนวอนไขว่คว้าหาที่พึ่ง

การขยับเขยื้อนเคลื่อนไหวของสมตรงกับสิ่งที่ตำรวจทั้งสองระวางระวังอยู่มือของสมที่ฉวยคว้าจับคว้าได้เพียงความว่างเปล่า ตำรวจผู้นั้นฉกหลบได้ทันพร้อมพร้อมกับพาดแข้งเข้าที่ชายโครงของสมอย่างเต็มแรง แล้วถลาเข้าหาชายผู้ต้องสงสัยที่ลุ่มคะมำ เอาเข่ากดต้นคอให้หน้าแนบกับพื้น

การถูกรักษาเช่นนั้นทำให้สมไม่สามารถพูดได้ แต่เขาต้องการบอกอะไรบางอย่างที่สำคัญมากกว่าชีวิตของเขา ชายกลางคนผอมเกร็งจึงดิ้นอย่างไม่รู้ว่าเอาเรียวแรงมาจากไหน การดิ้นรนต่อสู้ทำให้ผ้าขาวม้าที่ปกปิดร่างกายของเขาหลุดไป ฉับพลันทันใดตำรวจอีกคนก็เข้ามาแล้วใช้เท้ากระหน่ำกระเทียบเพื่อการปราบอาการขัดขืน ในนาที่นั้นความเจ็บปวดมีขนาดเล็กไปอย่างมหาศาลเมื่อเทียบกับแรงขับผลักดันจากหัวใจของสม เขาจึงยังดิ้นขัดขืนไม่หยุด

“ถูกอกให้อยู่เฉยๆ” ปากตะโกนพร้อมกระเทียบข้างตะบั้งอย่างไม่ปราณีปราศัย มันเป็นความชอบธรรม เพราะผู้ต้องหารายนี้แสดงอาการขัดขืนอย่างชัดเจน

ท้ายสุด...หนึ่งเกือกหนังมันเงาที่ประเคนเข้าปลายคางอย่างจิ้ง...จึงทำให้สมหยุดนิ่ง

มือถูกไพล่หลังใส่กุญแจมือ นอนคว่ำ ผ้าขาวม้าถูกนำห่มคลุมกันอุจาดเลือดยังซึมออกมาจากปาก และแผลที่หางคิ้ว หน้าบวมปูด ตาพร่าลอยมึนงจากการกระแทกกระท่าง ร่างกายเจ็บปวดราวไปทั่วร่าง เจ็บปวดทุกครั้งที่ย้ายใจเข้าหายใจออก

สายตาจับจ้องไปที่ดวงไฟสีแดงสว่างวาบแล้วดับลง สว่างวาบแล้วดับลง ด้วยจังหวะที่หนืดเหนียว

ดวงไฟสีแดงของเสาส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่แลเห็นชัดเจนขึ้นชัดเจนขึ้น แต่ผู้มองมิได้รับรู้ถึงการมีอยู่ของมัน เขาพยายามรวบรวมสติและกำลัง เพื่อทำในสิ่งที่ใจต้องการ กระนั้นความบาดเจ็บบอบช้ำอย่างสาหัสยังคงทับเขาไว้จนไม่สามารถขยับร่างกายหรือแม้จะเปล่งเสียง

ณ จุดที่ห่างไปไม่ถึงร้อยเมตร ผู้เป็นลูกก็กำลังจ้องมองไฟดวงเดียวกัน พิชของงูร้ายแผ่ซ่านไปทั่วร่างกายและระบบประสาท ทำให้สัมผัสการรับรู้ของเด็กชายแทบจะหมดไป แม้เสียงของน้องชายที่ร้องเรียกลั่นผสมกับเสียงสะอื้นให้ก็หาได้รับรู้ เด็กชายรู้สึกเพียงว่าการหายใจของเขาเป็นจังหวะเดียวกับดวงไฟสีแดงที่สว่างสลัดดับในจังหวะที่แสนอ่อนล้า

เพราะการจราจรที่ติดขัดจากการชะลอตัวเหตุการณ์ของผู้ที่สัญจรผ่านไปมา ต้องใช้เวลาสักพักกว่ารถพยาบาลจะมาถึง หลังจากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบอาการบาดเจ็บของหญิงสาวผู้ประสบเหตุจนแน่ใจว่าไม่ได้บาดเจ็บอะไรมากแล้ว จึงมาดูอาการของผู้ต้องหา

ความแสบจากแอลกอฮอล์บนสำลีที่สัมผัสกับบาดแผล ช่วยเร่งกระตุ้นให้สติการรับรู้ของสมกลับมา เขากลั่นใจรวบรวมกำลังคั้นออกมาเป็นเสียงที่สั้นเทาและแผ่วเบา

“ได้โปรด ช่วยลูกผมด้วย”

“ว่าไงนะ” บุรุษพยาบาลถามกลับ และพยายามฟังอย่างตั้งใจ

“ช่วยลูกผมด้วย ลูกผมถูกงูกัด นอนอยู่ตรงหลังรั้วโน่น”

สิ่งที่สมพูดออกมา ดูจะเป็นชิ้นส่วนที่ไม่สามารถปะติดปะต่อกับเหตุการณ์ตรงหน้าได้เลย แต่กระนั้นเมื่อบุรุษพยาบาลผู้นี้ได้มองลึกไปในดวงตาของสม เขาเชื่อสิ่งที่สมพูดในทันที

แล้วบุรุษพยาบาลผู้นั้นก็ได้พบความจริงที่อยู่อีกฝั่งหนึ่งของรั้ว เขาร้อง
ตะโกนลั่นให้คนมาช่วย

เด็กน้อยถูกพาข้ามรั้วมาขึ้นรถพยาบาล

สายตาของเด็กชายจิบยังคงจ้องมองไปที่ดวงไปสีแดงของเสาส่ง
สัญญาณโทรศัพท์อยู่ตลอด ราวมีมนต์สะกด

สมนอนมองลูกชายของตนถูกพาขึ้นรถพยาบาล

ด้วยความสับสนอนหม่าน สถานการณ์ที่ชวนให้มึนงง ตำรวจสองนาย
ทำอะไรไม่ถูกจึงยังไม่ยอมปล่อยให้สมออกจากพันธนาการ

สมมองตามรถพยาบาลที่พาลูกชายของเขาไป...เคลื่อนที่จากไปจน
ลับตา

แต่ชีวิตที่กำลังถูกนำไปรักษาอยู่ยัง บอบช้ำเกินกว่าจะทานทนไหว จึง
ดับสลายไประหว่างทาง

ที่เล่ามาคือเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในวันนั้น แต่สำหรับเนื้อข่าวในหนังสือพิมพ์
ยังมีการรายงานเรื่องราวต่อจากนี้ว่า

มูลนิธิช่วยเหลือผู้ยากไร้ของอดีต ส.ส.หญิงคนสวย ได้มอบเงินช่วยเหลือให้กับสม

โฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ไปเยี่ยมสมตั้งแต่นอนรักษาตัวที่
โรงพยาบาล และมอบเงินช่วยเหลือ พร้อมทั้งให้สัมภาษณ์ว่าตำรวจที่ทำหน้าที่ใน
วันเกิดเหตุได้ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามหลักในการปฏิบัติ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นการ
เข้าใจผิด และเป็นเหตุสุดวิสัย

สำหรับบริษัทประกันภัยรถของผู้เสียหายที่สมพาหีนใส่ได้ติดต่อผ่าน
มาทางรายการเล่าข่าวชื่อดังตอนเช้าว่าจะไม่มาไล่เอาค่าเสียหายจากสม ซ้ำยัง
มอบเงินช่วยเหลือเป็นทุนการศึกษาให้กับลูกชายคนเล็กอีก

นอกจากนั้นยังมีแผนรายการเล่าข่าว บริจาคเงินผ่านรายการอีกจำนวนไม่น้อย ด้วยค่าที่เรื่องราวของสมช่วงแสนรันทนชวนสลดใจ จนไปบีบคั้นต่อมสงสารของพวกเขา

เหมือนทุกอย่างจะจบลงด้วยดี สมควรจะยินดีที่ยังมีเรื่องที่อยู่ในเรื่องร้ายร้าย เรื่องดีที่ทุกฝ่ายต่างร่วมด้วยช่วยกันให้เกิดขึ้น

แต่ถ้าใครละเอียดอ่อนพอที่จะนึกถึงความรู้สึกของผู้อื่นและมีความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์...อย่างไม่น่าฉวย

จะรับรู้ได้จากแวตตาที่หม่นหมองจนไร้แววของสม ในขณะที่รับของเงินช่วยเหลือจาก ส.ส.หญิงว่า...หัวใจของเขาเจ็บปวดร้าวราน แทบจะแตกสลายเป็นเศษเสี้ยวๆ จะรู้ได้เลยว่า สมยอมจำนนกับโชคชะตาเขาไม่มีแรงกำลังที่จะฝืนต้านทานมันอีกแล้ว

“สมควรแล้ว โง่ฉิบหาย” เสียงสลดเบาๆ แบบเหยียดหยาม คือ ข้อสรุปของชายหนุ่มผู้อยู่ในฐานะกลุ่มคนที่ได้เปรียบและมีโอกาสที่ดีในสังคม มีต่อเรื่องราวที่เพิ่งได้รับรู้จากการอ่านข่าวบนหนังสือพิมพ์อย่างผ่านๆ เพื่อฆ่าเวลา

เขามั่นใจว่าถ้าตนเองเป็นสม เขาจะไม่ตัดสินใจทำอะไรใดๆ อย่างนั้น และผลที่ออกมาจะไม่ใช่อะไรที่สมต้องประสบ

เขาไม่สามารถมีความเห็นเป็นอย่างอื่นได้เลย นอกจาก สมควรแล้ว เพราะงั้นอย่างนี้เอง

ไม่ทันสิ้นเสียงสลด เสียงเรียกเข้าของโทรศัพท์ก็ดังขึ้น

เจ้าของโทรศัพท์สะดุ้ง หนังสือพิมพ์ถูกพับและโยนลงพื้นข้างๆ มือถ่วงความหัดันเสียงในกระเป๋ากางเกงอย่างลนลาน

ชายหนุ่มรู้ว่าใครโทรมา เสียงเรียกนี้เขาตั้งไว้เฉพาะสำหรับผู้ที่ป็นเจ้านาย

“หวัดดีครับผู้ช่วยฯ”

“ทำเสร็จแล้วครับ”

“ครับ ครับ จะรีบเอาไปให้เดี๋ยวนี้เลยครับ”

“ที่ห้องประชุมชั้นสองนะครับ”

“ครับ ครับ หวัดดีครับ”

“เห้ยเอ๊ย จะเอาโนนเอานี้ เตี้ยวุกทนมไม่ไหวก็ลาออกไปหางานใหม่
แม่่มะเลยนี่” ชายหนุ่มพ่นคำบ่นแสดงความหงุดหงิดออกมาเบาๆ

โทรศัพท์ถูกใส่ไว้ในกระเป๋าเสื้อเจ็ด มือที่ว่างลง ดำเนินการตามขั้นตอน
การชำระความสกปรก กางเกงในกางนอกถูกดึงกลับเข้าที่ตามลำดับ

แป้นชักโครกถูกกด น้ำหมุนวนนำพาของเสียที่ขับถ่ายออกมาจากรู
ระหว่างแก้มก้นชายหนุ่มให้ลงไปตามท่อ

แต่เมื่อปริมาณของเสียมีมากกว่าปกติ ปริมาณน้ำที่ออกแบบไว้จึงยังไม่
เพียงพอจะนำพามันไปได้หมดสิ้น...ยังคงมีบางส่วนลอยฟ่องอยู่

เสียงน้ำที่ไหลเต็มในถังชักโครกข้างไหลอ่อยเอื่อยเหมือนกลั่นแก่งคน
ที่กำลังเร่งรีบร้อนร้อน

เสี้ยววินาที ชายหนุ่มตัดสินใจอย่างไม่ลังเล ที่จะทิ้งสิ่งโสโครกของ
ตนไว้ให้เป็นภาระของผู้อื่น ด้วยเหตุผลว่า “ตัวเขา” รีบ สิ่งที่เขาจะไปทำนั้น
มีความสำคัญยิ่ง

ขณะก้มไปหยิบหนังสือพิมพ์ที่พื้น...

(คุณผู้อ่านคิดว่าอะไรจะเกิดขึ้น)

โทรศัพท์มือถือของชายหนุ่มไหลหลุดออกกระเป๋าสีเสื้อ และร่วงหล่น
ตามแรงโน้มถ่วงของโลก ตกลงในโถ โถที่ยังมีสิ่งสกปรก (ของเขาเอง) ลอยฟ่อง
เมื่อโทรศัพท์กระทบกับของเหลวและของกึ่งแข็งกึ่งเหลวในโถ การกระเด็น

กระเซ็นมีมากมายตามแรงตกระหน่ำก็เกิดขึ้น ใบหน้าของชายหนุ่มที่อยู่ไม่ห่างจากโถจึงรับสิ่งที่กระเซ็นขึ้นมาเติมเปา

“...”

ในช่องว่างนี้ ผู้เขียนขอมอบโอกาสให้คุณผู้อ่านเติมคำในช่องว่าง ตามความรู้สึกที่มีต่อสิ่งที่เกิดขึ้นกับชายหนุ่มผู้นี้...ตามแต่ที่คุณผู้อ่านต้องการ แต่สำหรับผู้เขียนแล้ว ชื่อเรื่องนี้ คือ สิ่งที่ได้เติมในช่องว่าง

สืบสาน สร้างสรรค์ วรรณกรรมการเมือง

บทกวี

พลเมืองคือพละกำลังเมือง

นรพัลลภา ประณูทนรพาล

พลเมืองคือพละกำลังเมือง
ผ่านสิบหมื่นร้อยพันวันเวลา
พ่อสอนให้หัดอ่านทีละคำ
แห่งหน้าที่ที่ตั้งงามไปตามวัย
คนคนหนึ่งทำนาเป็นชาวนา
คนหนึ่งขายสินค้าสารพัน
คนหนึ่งหาเงินจากกองขยะ
คนหนึ่งเป็นผู้รั้งรัฐบาล
อีกคนหนึ่งเป็นยามเฝ้าประตู
คนหนึ่งเป็นผู้แทนราษฎร
ความเหมือนอันงดงามในความต่าง
แห่งสิทธิ์การเป็นพลเมืองดี
สิทธิ์ในการปกป้องครองตนเอง
สิทธิ์ในการนิยามความสำคัญ
พ่อเคยบอกความหมายอันง่ายงาม
แม่เคยบอกความงามคือความคิด
ผ่านสิบหมื่นร้อยพันวันเวลา
สัจธรรมประทับตราสถานะ

อักษรตัวเขียนเขียนข้างฝา
ยังอ่านชัดถนัดตาถนัดใจ
แม่สอนให้หัดทำตามเงือนไข
แห่งหนทางที่ต่างใครยอมต่างกัน
คนหนึ่งเขียนตำราทำนายฝัน
คนหนึ่งเป็นหมอฟันถิ่นกันดาร
คนหนึ่งสถานะเป็นทหาร
คนหนึ่งเป็นแรงงานกรรมกร
คนหนึ่งเป็นคุณครูผู้สั่งสอน
คนหนึ่งเขียนกาพย์กลอนเป็นกวี
คือค่าความเป็นกลางแห่งศักดิ์ศรี
สิทธิ์ที่พลเมืองมีเทียมเท่ากัน
สิทธิ์ในการบรรเลงเพลงความฝัน
แห่งชีวิตในช่วงวันแห่งชีวิต
อักษรคือนิยามอันศักดิ์สิทธิ์
ผลผลิตสติสัมปชัญญะ
ยังอ่านชัดถนัดตาอักษร
พลเมืองคือพละกำลังเมือง

ประชาธิปไตยในจอแผ่น

รังสิมันต์ จุลทริก

ยุคจับจองห้องหอในจอแผ่น
ตั้งกระทู้ กระทบทระทั่งบางฉากตอน
ตั้งกฎเกณฑ์เป็นไปภายในกลุ่ม
เผยตัวตนชัดเจนเห็นสำคัญ
ช่องประชาธิปไตย ได้ออนไลน์
ตั้งแอดมิน มันคงตรงเป็นกลาง
เพื่อนมีสิทธิ์กดถูกใจ ใส่อู๋สีก
ตั้งค่าสาธารณะ ประจำวัน
ระวังผู้แอบอ้าง สร้างไวรัส
ทุกคิดเห็น โยงเครือข่ายหมุดหมายมี
กรองข่าวสารแล้วค่อยแชร์ แพร่ข่าวสาร
เคารพกฎกติกา สัญญาใจ
เพิ่มเป็นเพื่อนเท่าเทียมกันทุกชั้นช่วง
สิทธิ์ศักดิ์สิทธิ์มือทุกมือเป็นสื่อ นำ
ปลดบล็อกทุกประเด็นคิดเห็นต่าง
กล่องข้อความถามไถ่ในส่วนตน
อินเทอร์เน็ต จอแผ่นแทนสิทธิ์เสียง
รวมกลุ่มประชุมกันด้วยสัญญาณ

ความคิดเล่นโดยสารผ่านอักษร
ถ้อยสะท้อนสิ่งแตกต่าง สวนทางกัน
ต้องควบคุม เพื่อดำรงกฎคงมั่น
มีสิทธิ์ร่วมสร้างสรรค์ปันแนวทาง
ทุกเคลื่อนไหวในทุกส่วนล้วนโครงสร้าง
ทุกคิดเห็นแม้แตกต่าง ไซ้ทางตัน
ทวนสำนึกกลสงำนวน ชวนสร้างสรรค์
ไม่ปิดกั้นใครใคร ให้เสรี
หมายขจัดทุกเป็นไปให้ป่นปี้
เพิ่มพื้นที่ให้ประชาธิปไตย
ติดตามผ่านสื่อกลาง อย่างโปร่งใส
เพิ่มยอดโลกให้วิถีที่เที่ยงธรรม
อยู่ในห้วงแห่งเสรีที่ตีมูลค่า
พิมพ์ถ้อยคำในวาระประชาชน
ทุกคนวางข้อตกลง ไม่ตกหล่น
แต่ละคน รู้เท่าทันสถานการณ์
ไว้แนบเสียงจุดยืนขั้นพื้นฐาน
ครอบคลุมม่านดวงตาประชารัฐ

ก้าวการเมืองไม่อาจเลื่อนเคลื่อนไปได้
โลกธรรมนำพาโลกทัศน์
กลุ่มประชาธิปไตยใบน้อยน้อย
ร่วมกตโลศ กตแซร์แผ่ความดี
อัปเดตความเคลื่อนไหวในจอแผ่น
สุขร่มเย็น เชื้อคอิน ที่ประเทศไทย

หากสัญญาณอธิปไตยยังข้องขัด
เมืองจะพัฒนาคว้า สี่จี
จะค่อยค่อยยับขยายในพื้นที่
เคลื่อนวิถีแห่งประชาธิปไตย...
เพียงตัวแทนที่ตื่นลูก ของยุคสมัย
ร่วมกตโลศ กตแซร์และติดตาม...

**

แอดมิน – คนดูแล และคอยจัดการภายในกลุ่มสังคมออนไลน์

ไวรัล – โปรแกรมชนิดหนึ่งที่มีความสามารถในการสำเนาตัวเองเข้าไปติดอยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ได้และถ้ามีโอกาสก็สามารถแทรกเข้าไประบาด ทำลายระบบคอมพิวเตอร์อื่นๆ

บล็อก – ปิดกั้นไม่ให้เห็นข้อมูลซึ่งกันและกันอย่างถาวร

๔G – ระบบสื่อสารไร้สายความเร็วสูงยุคที่ ๔ ซึ่งเป็นระบบที่สามารถรับส่งข้อมูลได้เร็วมาก

เชืคอิน – ลงทะเบียนเพื่อเข้าพัก, ในที่นี้คือการระบุสถานที่ในสังคมออนไลน์

คนปลูกต้นไม้ในสวนสาธารณะ ของหมู่บ้านจัดสรร

ยุคสุวรรณ

สวนสาธารณะอยู่ในหมู่บ้าน
รั้วกำแพงรอบด้านล้อมบ้านอยู่
ปรารถนาเข้า-ออก ใน-นอกประตู
มียามดูแลตลอด จึงปลอดภัย

สวนสาธารณะอยู่ที่หมู่บ้าน
รื่องล้าธารที่ขำรุค น้ำหยุดไหล
ปรารถนาตัดน้ำรดต้นไม้
มีขยะกองใหญ่ในลำธาร

สวนสาธารณะอยู่กับผู้คน
เพียงบางหน บังเอิญมาเดินผ่าน
เพียงบางครั้งบางคราวอาจยาวนาน
เพื่อดูการปลิดโปรย การโรยรา

สวนสาธารณะเปล่าไร้เจ้าของ
ขยะกองทับถมท่วมกอหญ้า
ระริกริกพลิกไหวอยู่ไปมา
บ้างลมพาลอยข้ามพันกำแพง

สวนสาธารณะดูคล้ายสุสาน
หมุดต้นไม้ใบด้านกิ่งก้านแห้ง
ใบหญ้าเหลืองกรอบเฉาเมื่อเช้าแล้ง
แผยระแหงดิน ฝุ่นฟุ้งกระจาย

...

คนคนหนึ่งซึ่งอยู่ในหมู่บ้าน
กับมืองานซึ่งมองเหมือนของง่าย
เศษขยะคลุมหญ้าดูทำทนาย
ค่อยหายคล้ายล่องหนจนโล่งเตียน
ทีละถึง ทีละถึง พลังแขน
เส้นเลือดแล่น เหงื่ออาบราวภาพเขียน
ทีละวัน ทีละวัน ด้วยหมั่นเพียร
ความแปรเปลี่ยนค่อยมีทีละน้อย
หญ้าผงกเงยใบรับไอน้ำ
ใจจิ้งร่าเรียกใจ...สู้ไม่ถอย
แทรกนั้นนิด แชนนั้นนิด ประดิดประดอย
จากกิ่งก้อยเป็นก้านกอแตกช่องงาม

...

มือหลายมือยื่นมาก่อนหน้าฝน
อีกหลายคนลงแรงแต่งสนาม
มือน้อยน้อยชนิดนิตก็ติดตาม
มาคอยถามคอยปลุกเป็นลูกมือ
ลำธารน้ำปริ่มน้ำเปี่ยมความรัก
แม้งานหนักร่วมด้วยเข้าช่วยถือ
เข้าช่วยทำช่วยใช้มิใช้รื้อ
ได้สวนสี่อัฐลักษณ์สามัคคี...

...

หอมเจ็ดชั้น ลั่นทม โมก ชมพู
สน มะม่วง พวงชมพู สัก หมูสี
กล้วย กล้าย กระจ่าง แก้ว ราตรี
จามจุรี จันทน์ กะทือ เล็บมือนาง
สวนสาธารณะ คน บ้าน ต้นไม้
คืบก็ไกล ศอกก็ไกล เมื่อใจห่าง
ครั้นระยะใจสัมผัสเริ่มจัดวาง
ย่อมเป็นอย่างที่ใจ...อยากให้เป็น

...

ความสุขสี่เทา

ตะวัน กองม่วง

เอา“ถ่าน”แทน“ดินสอ”พอ“เขียน”ได้

เอา“ขี้เถ้า”แทน“สี”ที่“ฟุ้งกัน”

วาด“คนไทย”เป็น“คนไทย”“เท่าเทียม”กัน

“แตกต่าง”ไม่“แตกแยก”แตกเป็น“ความ”

วาด“สังคม”เป็น“สังคม”แห่ง“ครอบครัว”

ร่วม“แนวทาง”ด้วย“หลักธรรม”นำ“นิยม”

วาด“ประเทศ”เป็น“ประเทศ”“แผ่นดินทอง”

คง“สืบสาน”และ“ส่งเสริม”ให้“เพิ่มพูน”

วาด“คนไทย”“สังคมไทย”“ประเทศไทย”

ระบาย“สี”ให้เป็น“สี”“สีเดียว”กัน

วันที่“ไทย”รวมเป็น“ไทย”อย่าง“ไทยแท้”

เป็น“ไทย”ทั่วทั้ง“ประเทศ”ที่“ไทย”มี

แล้ว“วาด”เป็น“ประเทศไทย”ใน“ความฝัน”

แล้ว“ระบาย”ให้“สีส้น”นั้น“สวยงาม”

ไม่แบ่ง“ชน”แบ่ง“ชั้น”อัน“เหยียดหยาม”

เปลี่ยน“สงคราม”เป็น“สงคราม”ต่อ“สังคม”

ตัด“ส่วนตัว”เติม“ส่วนรวม”ร่วม“สังคม”

สร้าง“ประเทศ”ที่อุดม“สุข”สมบูรณ์

“แผ่นดิน”ของ“ความเป็นไทย”ไม่“สิ้นสูญ”

“ความเจริญ”จะ“จำรูญ”ตราบ“นิรันดร์”

มี“ประชาธิปไตย”ที่“ตั้งมั่น”

แล้วใส่“กรอบ”เก็บ“ความฝัน”ใน“วันนี้”

ไม่มี“แต่”เป็น“แค่ไทย”ใน“บางที่”

แม้เป็น“สี”ของ“ขี้เถ้า”ก็“เทางาม”

ตอบแทนคุณแผ่นดินไทยไม่ยากเลย

ไพรินทร์ พันธวงศ์

ฉันรักชาติรักแผ่นดินถิ่นที่เกิด
ศาสน์ประเสริฐฉันอุทิศจิตใจมใส
เทิดทูนพระมหากษัตริย์ทรงฉัตรชัย
เกิดเป็นไทยชาตินี้โชคดีนัก

ฉันตั้งใจยึดถือความซื่อสัตย์
ฉันประหยัดอยู่เป็นนิจคิดตระหนก
ฉันสู้งานไม่ท้อเหนื่อยก็พัก
มันคงหลักสัมมาอาชีพตน

ฉันใฝ่เรียนใฝ่รู้ดูโลกกว้าง
ไม่เอาอย่างเรื่องอาเพศไร้เหตุผล
ฉันกตัญญูรู้บุญรู้คุณคน
เหลื่อมเล่ห์กลหลอกกันฉันไม่ทำ

ฉันยึดมั่นแม่บทหลักกฎหมาย
ไม่คิดร้ายลี้ลัดตึงกฎต่ำ
หากผิดพลั้งพลาดพลันฉันรับกรรม
หวังพบคำให้อภัยไว้โทษทัณฑ์

ความอดทนเสียสละปฏิบัติ
ยึดพระราชดำรัสปรัชญามั่น
หลักเศรษฐกิจพอเพียงเลี้ยงชีวัน
พออยู่พอกินกันทุกวันมา
ฉันรักวัฒนธรรมประจำชาติ
ศิลป์และศาสตร์มากมายหลายสาขา
งามอย่างไรไทยสร้างชื่อโลกคือชา
ฉันรู้ค่ารักษาไว้ให้ยั่งยืน
เป็นประชาธิปไตยฉันใช้สิทธิ์
เมื่อมีกิจจะออกเสียงไม่เลี้ยงผืน
ทำหน้าที่ที่มุ่งหมายไม่คลายคืน
สิทธิ์ผู้อื่นฉันก็พร้อมจะน้อมรับ
ด้วยศักดิ์ศรีความเป็นคนบนถิ่นนี้
ไม่ต้องมีการเทียบเคียงเรียงลำดับ
ยากจนหรือร่ำรวยด้วยสินทรัพย์
ทุกคนนับเริ่มหนึ่งจึงเท่าเทียม
การวิวัฒน์พัฒนาถิ่นอาศัย
ฉันร่วมมือร่วมใจให้เต็มเปี่ยม
ตรงระเบียบตามระบอบกรอบธรรมเนียม
ชุมชนฉันอาจอดเยี่ยมเทียมเมืองกรุง

ฉันรู้บุญคุณถิ่นแผ่นดินเกิด
ฉันช่วยเซ็ดชาติโชติเรืองโรจน์รุ่ง
สิ่งเลวไล้สิ่งดีรับมาปรับปรุง
ฉันไม่ยุ่งเรื่องยุ่งแย่งแบ่งแผ่นดิน
คือความคิดฉันอยากเป็นเฉกเช่นนั้น
คือความฝันฉันหวังทำทั้งสิ้น
หากความจริงสักซีกกระผีกี่วัน
ฉันคงยินดีนักประจักษ์ใจ
เรามีอาจเลือกเกิดมาเลิศหรู
แต่เลือกอยู่เพื่อทำกรรมดีได้
พลเมืองยุคประชาธิปไตย
ตอบแทนคุณแผ่นดินไทยไม่ยากเลย

ตามรอยพ่อสานต่องานแผ่นดิน

อนุวัฒน์ แก้วลอย

พ่อไม่เคยทิ้งหน้าที่หนีไปไหน
เพราะตั้งใจจะสู้อยู่ที่นี้
สถานการณ์เป็นอยู่สู้สู้ดี
บ้านแถบนี้ไม่กี่หลังถึงฝั่งเรา

แม่หย่าร้างย้ายหนีไปที่ใหม่
ความปลอดภัยเบื้องหน้าดีกว่าเก่า
แม้ครอบครัวก็ไม่อาจจะคาดเดา
ซ่อนความเศร้าเอาไว้ในแววตา

ไม่เคยโกรธโทษใครในชีวิต
หากมัวคิดน้อยใจก็ไร้ค่า
เป็นลูกครูชายแดนใต้แผ่นดินฟ้า
สืบศรัทธากล้าหาญผ่านเรื่องราว

ไปที่ไหนก็กลับพร้อมกับพ่อ
ตกเย็นรอรอดอันให้บ่อนข้าว
นั่งชิงช้าร้องเพลงข้างซูทางยาว
ฟังนิทานสีขาวในครานั้น

บางครั้งหลับคาอกเหมือนนกน้อย
มีพ่อคอยอยู่ใกล้ได้ปลอบขวัญ
หวนคำนึงจึงย้ำความสัมพันธ์
ฉายภาพอันสำคัญยิ่งเหนือสิ่งใด
ท่วงทำนองของเพลงซ้ำกระจำจัด
คืนสังัดดาวศุกร์ดาวลูกไก่
นิทานที่เล่าค้างยังคาใจ
ทุกอย่างย้ำจำได้ไม่เลือนราง
สืบทว่าปีที่เห็นห่างจากบางสิ่ง
แต่กลับยิ่งวังไกลในบางอย่าง
กาลอาจแก่แผลอดีตให้ซีดจาง
พร้อมทั้งสร้างปัจจุบันอันวังเวง
พ่อไม่เคยทิ้งหน้าที่หนีไปไหน
สวมหัวใจจดทนเป็นคนแกร่ง
พานักเรียนเขียนคิดหัดร้องเพลง
บ้านเกิดของตัวเองไม่เกรงกลัว
ครูชายแดนหยัดยีนพื้นที่เสียง
ไม่อาจเลี้ยงเป่านิ่งให้สิ่งชั่ว
เป็นข่าวร้ายภายในของครอบครัว
เกินตั้งตัวมือปืนไร้ใจปราณี
นั่งชิงช้าร้องเพลงข้างอยู่อย่างนั้น
ยังมุ่มมันเหมือนพ่อต่อหน้าที่
ครูชายแดนคนใหม่ในวันนี้
จะทำดีตามรอยพ่อสืบต่อไป

ในมุมมองของหนู

กิตติ อัมพรมหา

หนูมองโลกมองมุมตามมุมมอง
ผ่านร้อนหนาวร้ายรานผ่านปีเดือน
สังคมในมุมมองโลกของหนู
ประชาชนยึดระบอบตามกรอบวาง
การเมืองในมุมมองโลกของหนู
สุจริตซื่อสัตย์ซัดวิธี
อำนาจในมุมมองโลกของหนู
บริสุทธิ์ยุติธรรมนำดวงจันต์
สิทธิในมุมมองโลกของหนู
เสมอภาคเท่าเทียมทั่วทุกหัวใจ
หน้าที่ในมุมมองโลกของหนู
ทุกสิทธิ์เสียรักษาหน้าที่ตน
พลเมืองในมุมมองโลกของหนู
มีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตย

ขณะกาลไหลล่องขยับเคลื่อน
คอยย้ำเตือนตรึกรตรองมองหนทาง
หยุดยืนอยู่ไม่แบ่งแยกแม้แตกต่าง
สุขสรรค์สร้างด้วยรักสามัคคี
ต้องเลือกผู้โปร่งใสมาทำหน้าที่
เป็นคนดีบริหารงานแผ่นดิน
เรื่องเหตุจากอำนาจต้องขาดสิ้น
ทั่วท้องถิ่นรักษาคูณค่าอธิปไตย
ตั้งแต่เด็กจนสู่วัยผู้ใหญ่
และเป็นไปตามวิถีเสรีชน
สำนึกู้ประจักษ์ใจไม่สับสน
ไม่ปล่อยให้ใครปล้นเพื่อชิงชัย
เคารพรัฐธรรมนูญเป็นหลักใหญ่
เป็นกำลังสร้างสรรค์ไทยก้าวไกลดี

ประชาธิปไตยในมุมมองโลกของหนู
อำนาจในมือตนทุกคนมี
โลกในมุมมองโลกของหนู
ดอกไม้ไม่ผลิบานในไม่นานวัน
นี่คือ...มุมมองโลกของหนู
การแสวงหา ความรุนแรง การแข่งขัน
หนูมองโลกมองมุมตามมุมมอง
อนาคตประเทศไทยอยู่ในมือ
อนาคตประชาธิปไตยอยู่ในมือ

ประชาชนคือผู้ทำหน้าที่
ตามสิทธิเสรีที่สำคัญ
ทุกชีวิตอาศัยอยู่ร่วมสุขสันต์
คนแบ่งปันน้ำใจด้วยใจจริง
ต่างจากโลกที่เป็นอยู่แทบทุกสิ่ง
นับวันยิ่งปลุกไฟให้ลุกฮือ
ค่อยกลั่นกรองคำเขลาเยาว์เขียนสื่อ
หยุดแย้งยึดกันเถิดหนอ หนูขอร้อง
หยุดแย้งยึดเถิดหนอ หนูขอร้อง

พลเมืองของความรัก

ชนาภาดา

เราจะมีข้ออ้างอะไรอีก
หากแผ่นดินถูกฉีกเป็นส่วนส่วน
ความเชื่อ ความหวัง ทั้งกระบวน
ระวังเป็นการใคร่ครวญเมื่อสายไป

เราจะมีข้ออ้างอะไรเล่า
หากแผ่นดินว่างเปล่าหน้าวันไหว
ถนนตึก ตึกร้าง ฝุ่นคว้างไกล
บางซอกมุมสะเทือนใจไม่ยอมมอง

เราจะมีเหตุผลแบบใดหรือ
ประวัติศาสตร์ในมือเราทั้งผอง
บอกว่าโลกเหนื่อยหนักกับครรลอง
ความขัดแย้งความหยิ่งผยองของมนุษย์

เราจะมีตรรกะเช่นใดवाद
กับความหนาวร้ายรวดจนเกินจุด
กับภาพผู้อพยพชวนชบทรุด
แบกหัวใจชำรุดไปสู่ศูฟ้า

เราจะมีความคิดชนิดไหน
อธิบายหัวใจที่ขมปร่า
อธิบายความรันทดยดน้ำตา
เมื่อบ้านที่เคยอยู่มาพังทลาย

อย่าหาเลยข้ออ้าง
เพื่อมาทำลายล้างชุดความหมาย
ของความรัก ความเกลียดภมอันคมคาย
ของชีวิตอันเรียบง่ายและรื่นรมย์

เราจะมีเหตุผลอะไรก็ได้
แต่ทุกสิ่งต้องเป็นไปอย่างเหมาะสม
หลีกเลี่ยงความเกลียดกร้าวร้ายระทม
ให้ความคิดมีสายลมอันอ่อนโยน

เราต่างอยากเดินไปข้างหน้า
ที่อารยะนานาเขาอยู่นั่น
ที่เราเป็นจุดอ่อนเราอ่อนโอน
แต่จุดแข็งเราตะโกนยังยืนยัน

เป็นพลเมืองของความรัก
สมานสมัครและคงมั่น
ยิ้มแย้ม เห็นต่าง อย่างเท่าทัน
และพร้อมจะกอดกันป้องแผ่นดิน

เหตุผล ตรรกะ และข้ออ้าง
หากเพื่อทำลายล้างทุกอย่างสิ้น
ไร้ประโยชน์ตั้งแต่แค่ได้ยิน
แต่ความรักจะพาบินไปด้วยกัน

จะมีข้ออ้างอะไรอีก
ติดปีกปรารถนาไปคว้าฝัน
ด้วยปัญญาที่คู่กับสตินั้น
พาประเทศผ่านภัยอันตรายไป

และเดินไปข้างหน้า
ด้วยรักตระหนกว่า ไม่มีที่ไหน
ที่เราอยากอยู่อย่างปลอดภัย
เท่ากับแผ่นดินไทย ของเราเอง

เมล็ดพันธุ์พลเมือง

ภูวดล ภูภัทรโยธิน

กะเทาะเปลือกโลกก็เปิดเกิดระบัด
สังเคราะห์แสงแต่ใบเคลื่อนไหวทาง
ผิวโลกคละหนาวร้อนสะท้อนชีวิต
แหวกมวลเมฆ เกี้ยวรู้้ง มุ่งศรัทธา
เหน็บหนาวเปลือกก็หนาวพาห่อหุ้ม
แดดแผดเผา ใบกางร่มต่างนำ
ชั้นเชิงฉัตร ซ่อช่วง เป็นดวงดอก
เมล็ดโลกรูปลักษณะหลักเฝ้าพงค์
สูง ลี ต้าน ลมสะบัด ชัดท่าผ่น
แก่นแกนประสบการณ์ยืนต้านภัย
เติบโตต้องแกร่งกล้าประชาโลก
ระบอบระบอบชอบใช้ ใช้หยัดยืน
คือความเป็นวิถี แห่งชีวิต
พลเมืองเมล็ดพันธุ์ทุกชั้นชน

ซึ่ยอดขึ้นยืนหยัด ระเบิดร่าง
จะสรรค์สร้าง สิ่งใหม่ ในเวลา
เสรีสิทธิ์สรรพศาสตร์ปรารถนา
โบกใบกอดฟากฟ้า อารยธรรม
ท่าผ่นชุ่ม ต้นขึ้น ต้นผ่นฉ่ำ
กายก้านกิ่งกาลกรรม ร้าดำรง
ผลเผยออกแพร่พันธุ์ อันสืบส่ง
จะยิ่งยง บูรณาการ อันเป็นไป
ที่อดทน คือพันธุ์แท้ แพร่ผลใหญ่
ก้านกิ่งไหวแรงโยกโลกวันคืน
กาลเวลาชั่วโยก โบกเข้ายืน
ลำต้นต้น พร้อมตั้ง พลังตน
พันธุ์กิจ ภาวะ ประสิทธิผล
ต่างชุดันก้าวหน้า ประชาธิปไตย

เพาะบ่มอุดมการณ์ อันพูนเพิ่ม
ใช้ชีวิตสิทธิ์เสรีที่จิตใจ
ศักยภาพดินดีที่ได้ร่ำกร
ความคิดคือปุ๋ยดีที่หลักการ
เป็นอยู่ในความเป็น เอกเช่นนี้
แตกหน่อต่อยอดตลอดสำคัญ

สิ่งส่งเสริมศักดิ์ศรีที่ยิ่งใหญ่
ดวงดอกไม้ไหวสะพรั่ง ยังแบ่งบาน
มหภาค ภาพลักษณ์ หลักสืบสาน
ให้กล้าหาญ ทนสมัย ไปด้วยกัน
จะร้อยวันพันปี ที่สร้างสรรค์
คือต้นขวัญดินฟ้า “ประชาธิปไตย”

รุ่งอรุณ

จามรี ต้นไฟทูลย์ดีถึ

หนุ่มสาว
รอคอยเธอออกไปเพื่อไขว่คว้า

มีดวงดาวมากมายในเวหา
จับเอามาปั้นใหม่ตามใจเธอ

โลกใบนี้ใหม่กว่าของตายาย
กว้างกว่ากว้างหาใจเธอให้เจอ

มีจุดหมายที่ไกลกว่าผ่านมาเสมอ
ใจที่อาจพลาดผลอไม่รู้ใจ

สายใยรักถักทอของพ่อแม่
แม้ร่างกายสลายกลางหนทางไกล

คือหนึ่งสิ่งจริงแท้ผ่านสมัย
เกียรติยศจดจำไว้วันรินดร

ใช้ความรู้ใช้คำเป็นอำนาจ
เปลี่ยนแปลงความยากเข็ญให้เป็นพร

ดังเช่นปราชญ์สื่อสารผ่านคำสอน
ดินแล้งร้อนอุทิศตนเป็นต้นธาร

ใช้มือปลูกดอกไม้ในใจมนุษย์
ไล่ฝนร้ายหมอกควันของวันวาน

สร้างรอยยิ้มเชื่อมหยุดรอยร้าวฉาน
เงามีตมนอนธการให้พื้นเมือง

บทเพลงผู้ยากไร้ในกรุงซัง
เสียงสะท้อนในนามความขัดเคือง

ซึ่งคงยังซับซ้อนนานนับเนื่อง
บรรเลงเรื่องคับแค้นของแผ่นดิน

อาจเคยเห็นชินตามานานเนิ่น
อาจเคยฟังแต่ไม่เคยได้ยิน

มากมายเกินอ่านนัยได้หมดสิ้น
เสียงแหบหายปลายลิ้นผู้เปล่งคำ

ใช้หุตาหาสิ่งซึ่งสูญหาย
ทุกเส้นทางสร้างไทยให้เป็นธรรม

ล้อมรอบรายริมทางที่เธอย่ำ
ซบสายน้ำตาไหลในใจเรา

ใช้ชีวิตเลือดเนื้อเพื่อตามหา
ให้อรุณรุ่งเรื่องรองของวัยเยาว์

เส้นขอบฟ้าขลิบทองของผู้เฒ่า
ฉายแสงเช้าวันใหม่ในแผ่นดิน

เส้นทางผ่านแห่งกาลเวลา

นารถ กิตติวรรณกร

ล่วงกาลผ่านยุค ทุกซ์ที่อนานปี
ข้ามธารน้ำตา ฝ่าความทุกข์เข็ญ

ร่ำร้องโหยหา หัวใจหิวโหย
รอคอยม้าขาว อย่างก้าวเหยียบดิน

แหงนฟ้ามองดาว แสงดาวริบหรี่
ภาพพานแว่นฟ้า ประชาธิปไตย

รอมือรองรับ ประคับประคอง
ดูแลรักษา คงค่าอาณิจน

ตะโกนกู้ก้อง ร่ำร้องเรียกหา
ทักท้วงทวงสิทธิ์ ชีวิตทำทนาย

หันมองตรองคิด จิตไต่ร่องตรองตรึก
สิทธิเสรี ทุกชีวิตคน

วางกฎตามกรอบ ระบอบเสรี
อำนาจปวงชน คงทนยิ่งใหญ่

เสรีชีวิต สิทธิเทียมทัน
ไม่ล้ำสิทธิ์ใคร ไม่ติดอึดตา

ผ่านร้ายผ่านดี ผ่านร้อนผ่านเย็น
ไร้ตามองเห็น ไร้หูได้ยิน

เร็วแรงรวดเร็ว สุขซาสุญสิ้น
ไม่โกงไม่กิน ไม่ลวงหลอกใคร

สิทธิเสรี หลบอยู่หนไหน
กระจ่างกลางใจ คนทั้งแผ่นดิน

รอใจปรองดอง ผองไทยทั้งสิ้น
มิให้พึงภินท์ เหยียบย่ำทำลาย

มุ่งมันเดินหน้า สู่จุดมุ่งหมาย
เสียงเป็นเสียงตาย เรียกร้องสิทธิ์ตน

รับรู้ตื่นลึก ฟังเหตุฟังผล
ถึงคราวเสาะค้น หยียบยื่นคืนไป

แนวทางวิถี แห่งความเป็น “ไทย”
ประชาธิปไตย ปุณานนานมา

กุมมือยึดมั่น ปกป้องรักษา
สังคัมก้าวหน้า ประเทศมั่นคง

รัฐไม่รอนสิทธิ คิดสิ่งสร้างสรรค์
ราษฎรรู้ตระหนัก รักชาติยิ่งยง
รู้รับผิดชอบ รู้ก่อปรสามติ
สะพานคร่ำคร่า ประชาธิปไตย
ทอดยาวข้ามฟาก จากฝั่งถึงฝั่ง
ผ่านกาลเวลา ถึงคราสร้างคน
หนึ่งมือหนึ่งใจ หนึ่งไทยชาติเชื้อ
กุมมือเกี่ยวใจ ไม่หวั่นหวาดกลัว

วางหลักประกัน ต่อเติมเสริมส่ง
เข็มทิศชี้ตรง สู่ทางกว้างไกล
ดอกไม้เสรี คลี่กลีบไสว
ซ่อมสร้างขึ้นใหม่ ในมือมวลชน
โดยแรงพลัง แห่งการเริ่มต้น
หวังแทนสิทธิ์ตน ไม่ขายสิทธิ์ตัว
ร่วมล้าลงเรือ กลางแสงสลัว
เรือไทยไม่รั่ว ชั่วกาลนิรันดร์

ห้องเรียนประชาธิปไตย

รัศมี โยธิน

อยากให้โลกใบเก่าหมุนย้อนกลับ
อยากให้คืนวันเปลี่ยนเวียนกลับไป
ไม่อยากมีวันนั้นเพื่อวันนี้
ไม่อยากอยู่อย่างไรหวงและกังวล
เมื่อพลังล้านมือที่ถือรับ
หวังฤทธิ์แรงแห่งรักสามัคคี
สร้างบทเรียนบทใหม่ขึ้นในชาติ
ปลูกประชาธิปไตยให้มั่นคง
ประสบการณ์ผ่านเวียนให้เรียนรู้
บนเส้นทางประชาธิปไตย
ทุกฐานะชั้นชนคนในชาติ
มีเสียงและมีสิทธิ์คิดติงาม
บนพื้นฐานการพูดคิดอิสระ
วางระบบได้ระบอบมีกรอบอิง

เริ่มต้นนับรอยเท้าก้าวเดินใหม่
สู่จุดเริ่มที่ไร้ภัยชาติชน
ปิตวิถิตุชท์ทับที่สับสน
ก้าวไปบนเส้นทางอย่างเสรี
ไม่อาจจับชาติวางอย่างถูกที่
ช่วยล้างสีรอยต่างให้จางลง
สอนศิลปศาสตร์เสรีที่สูงส่ง
ไม่เดินหลงผิดร่องครรลองไทย
เปิดประตูเสรีที่ยิ่งใหญ่
ต้องเปิดใจทันยุคทุกนิยาม
มีบทบาทเพาะบ่มสังคมสยาม
มีเสรีที่จะถามหาความจริง
ประชาธิปไตยจะไม่หยุดนิ่ง
สร้างทุกสิ่งถูกต้องครรลองธรรม

อิสระเสรีแห่งชีวิต
ความทุกข์ทนบนวิถีที่เจ็บช้ำ
สิทธิ์เสรีมีในใจทุกดวง
จุดชวาลาวไสวในใจตน
เปิดทางก้าวยาวไกลสู่โลกกว้าง
เปิดห้องเรียนประชาธิปไตย

รักษาสีทืออย่าให้ใครเหยียบย่ำ
ยังฝังจำในหัวใจไทยทุกคน
ควรห่วงหวงอย่าให้ใครมาปล้น
ยืนอยู่บนเส้นทางเพื่อสร้างไทย
เปิดความคิดจิตวางไม่หวั่นไหว
สร้างบทเรียนบทใหม่ในใจคน

“สืบสาน สร้างสรรค์ วรรณกรรมการเมือง”

วรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๙

เรื่องสั้น

รางวัลชนะเลิศ

สงบงในดวง

โดย จันทรา รัตติกอง

รางวัลรองชนะเลิศ

โปรดรักษาการศึกษาและมารยาท

โดย นพดล พลกุล

รางวัลชมเชย

การเคลื่อนที่ของกระดูกผี

โดย อธิวัฒน์ พงษ์สุระ

ด้วยมือนี้

โดย จริญญา ยั่งยืน

แนวรบด้านตะวันตก...ไม่เปลี่ยนแปลง

โดย วสุวัต

ในวันที่ท้องแห่งความลับถูกเปิด

โดย ปองวุฒิ ฤจิระเขจร

บ้านทาสีฟ้า

โดย ดุสิต จักรศิวกิตติย์

ประชาติปไตยในห้องเก็บศพ

โดย กรวิภ จันทรวงศ์

เมืองไม่มีเงา

โดย มนูญ ณ นคร

ลูกชายขี้ปากของช่างไม้

โดย อุเทน พรหมแดง

วิญญาณที่สาบสูญ

โดย สาคร พูลสุข

สิ่งที่สมควรได้รับ

โดย ชาญ คุณาไทย

บทกวี

รางวัลชนะเลิศ

พลเมืองคือพละกำลังเมือง

โดย นรมัลลภ ประณุกนพาล

รางวัลรองชนะเลิศ

ประชาติปไตยในจอแฟน

โดย ธังสินันต์ จุลศรีภัก

รางวัลชมเชย

คนปลูกต้นไม้ในสวนสาธารณะของหมู่บ้านจัดสรร

โดย ชุภลวรรณ

ความสุขสี่กา

โดย ตะวัน กองม่วง

ตอบแทนคุณแผ่นดินไทยไม่ยากเลย

โดย ไพรินทร์ พันธรงค์

ตามรอยพ่อสานต่องานแผ่นดิน

โดย อนุวัฒน์ แก้วลอย

ในมุมมองของหนู

โดย กิตติ อัมพรพทา

พลเมืองของความรัก

โดย ช่นาดาว

เมล็ดพันธุ์พลเมือง

โดย ภูวดล ภูภัทรโยธิน

รุ่งอรุณ

โดย จามรี ต้นโพธิ์สุรย์ศิริ

เส้นทางผ่านแห่งกาลเวลา

โดย นารถ กิตติวรรณกร

ห้องเรียนประชาติปไตย

โดย รัศมี โยธิน